

ІЛАРІОН ТАРАСЮК

На крилах надії

diasporiana.org.ua

ІЛАРІОН ТАРАСЮК

НА КРИЛАХ НАДІЇ

ПОЕЗІЇ

Обгортка мистця М. Окопного

*Дарунок Оттавського відділу
Канадського Товариства
Приятелів України*

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКА КОНВЕНЦІЯ КАНАДИ

Келовна

— 1988 —

Торонто

Printed by:
HARMONY PRINTING LIMITED
123 Eastside Drive, Toronto, Ont. Canada M8Z 5S5

Іларіон Тарасюк

***ПІОНЕРАМ-НОСІЯМ ХРИСТОВОЇ ПРАВДИ В УКРАЇНІ Й ДІЯСПОРІ
В 1000-РІЧЧЯ ПРИНЕСЕННЯ СВІТЛА ЄВАНГЕЛІЇ ДО РУСИ-УКРАЇНИ***

присвячує цю свою працю

Автор

П Е Р Е Д М О В А

Збірка віршів письменника Іларіона Тарасюка являє собою три літературні твори — трилогію, — об'єднані спільною ідеєю гуманності й послідовністю трьох християнських сюжетів: віри, надії й любови. Усіх майже 2,000 віршів. Перший том називається «На крилах віри», другий — «На крилах надії» та третій — «На крилах любови».

З Автором я познайомився в Канаді. Він уродженець мальовничого села Срібного над потоком Синівкою б. Радивілова (тепер Червоноармейськ), жив головно в селі Лебедянці, що розташоване на правому березі історичної річки Ікви, поблизу села Іванного Дубенського району. Хоч в «Історії міст і сіл УРСР», Рівенська область, іде мова про село Лебедянку (стор. 254), проте автор не подав генези його найменування. Власне І. Тарасюк був ініціатором думки, щоб оселю над Іквою найменувати «Лебедянкою», запропонувавши в 1925 році гмінній раді цю назву, мовляв, щоб таким чином вшанувати місцевого лісничого Лабенського, знаючи, що нащадки колишніх боярських родів часто одержували прізвища від птахів, що були зображені на родинних грамотах бояр поруч із їхньою печаткою, гербом та іншими емблемами. Його проєкт був схвалений і ця назва збереглася досі.

Служив у польській кавалерії й своїм переконанням завдав старшині багато клопоту, а собі — в'язничних страждань, чесно відмовившись взяти зброю. Студіював теологію в Радості б. Варшави й у Віденесті, Німеччина. Воєнна хуртовина змусила його виїхати на Захід. З 1962 року він перебуває в Канаді й працює тут як пастор, редактор «Християнського Вісника» й головний секретар Української Євангельсько-Баптистської Конвенції Канади.

Іларіон Тарасюк — це поет із Божої ласки, з українським минулим і сучасним, людина такту й високих християнських чеснот. Джерелом надхнення його віршів була Біблія. Вона відкрила йому нові горизонти, наснажувала його інтелект

вічними правдами й побуджувала його дух до нових поетичних поривів. Біблію треба розглядати в тісному контакті з Христом, Який являє Собою надію для всіх нас. Любов до Христа, що її досвідчив Тарасюк ще в Україні за юнацьких років, полонила його. Він живе Христом і з Христом мережив свої вірші в грізній суворій дійсності найбільшої досі в історії людства Другої Світової Війни й по ній подібно тому, як і піснеспівець Павль Гергардт (1607-1676) жив із Христом і писав свої незабутні духовні пісні в страшному розгарі 30-річної релігійної війни.

Збагнувши суть того, що вічне, тривале, Боже, — а що тільки тлінне, тимчасове, людське, — Тарасюк поетичним словом торкається найінтимніших струн людської душі й закликає її до примирення з Богом. Він розмовляє з природою й з його грудей раз-у-раз виривається крик душі з туги за Рідним Краєм. Для Автора українська джерельна вода смачніша від найкращого чужого шампанського вина, хоч, правда, він абстинент і не досвідчив у своїм житті смаку п'янкних напитків. Він стверджує, що

*«Любов до всього рідного — від Бога,
Шануй її і завжди в грудях май».*

У томі «На крилах надії» вміщені вірші різного періоду поетичної творчости Шановного Автора. Найраніша поезія датована 1929 роком. Більшість із віршів написані в Україні, головно в Лебедянці, інші — в Німеччині, Франції, Бельгії, Англії, Канаді, З'єднаних Державах Америки, Австралії, Ізраїлі й Польщі. Натурально, з бігом років зміст і форма віршів удосконалювалися. Автор іншими очима бачив світ юнаком, а вже інакше він сприймав явища життя в дозрілому віці. Його мова барвиста, метафорична й багата на поетичні епітети («Ячмінь спустив зелені вуса» або «У лави стали буряки»). Загально, поет Іларіон Тарасюк — це майстер поезії. Його вірші знайдуть родючий ґрунт у серці віруючих читачів.

Пропоную Церквам на Рідних Землях і в діаспорі з нагоди 1000-річчя християнства в Україні вивчити й побожно співати на своїх урочистостях духовну пісню «Коли в темряві буревій опівночі завие» (Співанник Відродження ч. 318), як також перекласти її принаймні на англійську, французьку й німецьку мови, щоб таким чином спопуляризувати глибокі думки поета

Іларіона Тарасюка та своєрідну мелодію українського композитора Сергія Бичковського про перлини Божої споконвічної правди — про віру, надію й любов, — що були, є й будуть основою українського християнства та його великої місії на Сході Європи.

Торонто, 7-го грудня 1987 р.

Д-р К. Костів

НЕМОВ ЗІВ'ЯЛА КВІТКА

Немов зів'яла квітка, повисла голова,
І кров'ю оросила тернового вінця.
Його лице поблідло від мук страшних, наруг;
Недавно ще ясніло воно, мов сонця круг.

Для грішників невдячних спасіння Спас здобув,
Моя вина була це, а кару Він відбув.
До ніг Твоїх, о Спасе, у скрусі я іду,
Помилування в Тебе, мій Господи я жду.

Яких би слів дібрати для вияву чуття,
Щоб міг усім сказати, як вдячним чуюсь я?
Задля всіх ласк, Ісусе, мене Ти не лишай,
І як підупадаю, спокуси відвертай.

Як буду умирати, з'явися Ти мені,
Аби мене у вірі підтримати тоді.
З ім'ям Твоїм нехай я спочину на устах,
Душі ж моєї блаженне життя дай в небесах.

Павль Гергардт

**ЮВІЛЕЙНИЙ ГІМН
З НАГОДИ 1000-РІЧЧЯ ХРИСТИЯНСТВА
В УКРАЇНІ**

1. Коли в темряві буревій
Опівночі завіє,
Сльоза гірка спаде із вій
Та серденько заниє.

Приспів:

- Іди скорій, Спаситель твій
Тебе давно чекає;
Утре Він сльози із очей
Введе тебе до раю.
2. Коли минуть юначі дні
І тяжко їх забути.
І в грудях будять жаль вони
За тим, що не вернути.
  3. Коли життя ти змарнував
І мрії повтікали,
Й тепер лиш згадок час настав,
Й надії позникали.
  4. Коли не можеш йти туди,
Куди лиш глянуть очі,
До твого Господа іди,
Тебе спасти Він хоче

Іларіон Тарасюк

НА ДІЯ

НАДІЯ — БОЖИЙ ДАР ВЕЛИКИЙ

Надія — Божий дар великий,
Вона сестра любови й віри,
Обітниця бере без ліку,
Вкрашає шлях життя без міри.

Вона — бджола, солодкі соки
Із Раю для душі приносить,
В хвилинах горя дух високо
Аж до небес з долин підносить.

Надія на могутніх крилах
До Божого престолу лине
І Богу молитви всі милі
Несе, немов оті перлини.

Вона удосвіта нас будить,
В житті ніколи не лишає,
Наснагою сповняє груди
Й веде аж до порога Раю...

Великий Божий дар — надія,
І з нею радісно так жити,
У молодощах душу гріє,
Під старість з нею все ходити.

Келовна, 13 жовтня 1987 р.

ЛЮБЛЮ Я СОНЦЕСЯЙНУ ВЕСНУ

Люблю я сонцесяйну весну,
Що будить зо сну поле й гай
І шле землі тепло небесне
Й вбирає луки в квіти, в май;
Дає пісні пташкам веселим —
Життя комахам і траві,
Вбирає в цвіт сади по селах
Й природу мертву всю живить.

Люблю, коли зима завие
Вовками злісно надворі
І затанцюють сніговії
Й метелиці в нічній порі,
У шати ж білі гай вбереться,
Як та красуня-молода,
Верхи ялин під снігом гнуться,
В річках під льодом спить вода.

Люблю, як радість огортає
І крила віри все ростуть,
Бажання квіти розцвітають
Й вітрець надії стелить путь,
І сонце з неба мило сяє,
Спокійно йде за ніччю день
І солов'ї мені співають
Напутних радісних пісень.

Не гнусь також лихий недолі,
Що злиться, мов той буревій,
Не сам проходжу життя поле,
Зо мною йде Спаситель мій.
Вперед змагаю у надії
І до мети щодня іду,
Хоч гураганом в очі віє,
В житті боротись я люблю.

Не гнусь! Регочуть буревії.
Пливу, хоч в човен хвилі б'ють.
Іду... каміння... я в надії
Вперед ступаю в свою путь.

Лебедянка, 1938 р.

**Я КАЖУ, ХОЧ БИ СОНЦЕ
ВЖЕ БІЛЬШ НЕ ЗІЙШЛО**

Авакума 3:17

Я кажу, хоч би сонце вже більш не зійшло,
Завтра встану — і темрява всюди;
Люди ходять зідхають, що горе прийшло,—
Я ж на Бога надіятись буду.

Якби ліс весь пожовк і сади не цвіли,
І весною не віяло в груди,
І всі квіти зів'ялі у порох лягли,—
Я на Бога надіятись буду.

Коли б в стайнях худоби зовсім не стало,
Не вродило багатее поле
І вся радість минула, як літо пройшло,—
І тоді держить Бог мою долю.

Якби в людському серці холола любов,
Гасла віра й пориви святії
І невинна лилася скрізь братня кров,—
І тоді я на Бога надіюсь.

Коли б навіть найкращий мій друг змінив
І розсипались сонячні мрії,
То й тоді б я потіхою славною жив,
Бо у Бозі моя вся надія!

Плоска, 9 березня 1941 р.

ЩАСЛИВІ ТІ ЛЮДИ, ЩО ГОСПОДА ЗНАЮТЬ

Щасливі ті люди, що Господа знають
І в серці несуть невмирущу надію,
І в буднях й в неділю Христа прославляють
Та Божим спасінням щоденно радіють.

І сходяться разом в Христовій любові,
І Біблію залюбки пильно читають,
Проводять години із Богом в розмові
І правду і спокій у серце вкладають.

І дбають побожно у світі цім жити,
І нести всім ближнім Христове спасіння,
Життям християнським усюди світити,
І добрий приносити плід у терпінні.

Їх щастя заховане в Бозі на небі,
В молитві знаходять вони поміч, силу,
Господь помагає їм в різних потребах
І в Царство Своє забире крізь могилу.

Вінніпег, 23 травня 1971 р.

НА ЗЕМЛІ МИ, ЯК ТІ КВІТИ

На землі ми, як ті квіти,
Що барвисті на весні,
Зеленіють ціле літо,
Жовкнуть, в'януть восени.

Юні роки — всі перлини
Йдуть за обрій золотий,
Час обтрушує з людини
Цвіт барвистих всіх надій.

Непомітно проминає
Молодости все життя,
Серце смуток огортає,
Та немає вороття...

Тож цвітімо й розквітаймо,
Доки молодости час!
Добре діло розсіваймо
І запашність вколо нас.

Щоб не жалувати потім,
Що дарма обцвів наш май,
Щоб збороти всякий клопіт
Й мати добрий урожай!

Прийде осінь та плаксива,
Вслід за нею — і зима,
Відцвітуть юначі сили,
Більш не вернеться весна...

На землі ми, як у гостях,
Швидко тут минає час,
Незабаром смерть попросить
Йти додому усіх нас.

І підемо... Там за гробом
Є блаженний, світлий Край,
Де у вічну нагороду
Бог спасенним дає Рай!

Вічна там весна панує,
Там не в'яне щастя цвіт,
Вірні з Господом домують
Й не рахують більше літ...

Гамільтон, Канада, 15 січня 1964 р.

САДИ ЦВІТУТЬ І ОБЦВІТАЮТЬ

Сади цвітуть і обцвітають,
Нагріті сонцем золотим.
Жита вже колос наливають,
Звіщають урожай рясний...

Іду я в різні табори,
Де люд нещасний ще сидить,
Де гнобить бідних всяке горе,
Де дуже тяжко й сумно жить.

Несу євангельське насіння
Любови, правди і життя,
Щоб грішники знайшли спасіння
Й дізнали радість каяття.

Молюсь, щоб зерно — Слово Боже
Родючий ґрунт в серцях знайшло
І щоб духовне літо гоже
Спасіння урожай дало.

Природа тішиться, радіє,
Все зеленіє і росте...
О, Боже, Слово Твоє сію —
Насіння добре і святе.

Благослови ж його в таборах,
Щоб добрі овочі були,
Щоб люди позбулися горя
Й в Христі новим життям жили.

Життям любови і надії,
Що злидні скоро проминуть,
Що здійсняться всі добрі мрії
І воля й кращі дні прийдуть...

*В поїзді Гамбург-Олденбург,
Німеччина, 2 червня 1958 р.*

ЧОМУ ДНІ З ПОСПІХОМ МИНАЮТЬ?

Чому дні з поспіхом минають
Й за обрій йдуть без вороття?
Чом журні спогади лишають
Про шлях минулого життя?

Чому сад рано одцвітає,
Обтрушує на землю цвіт?
Чому весна від нас втікає
І не зупинить свій політ?

Чому? Чому? Чому? — питаю.
Усе ж дочасне на землі!
Людина ж вічну душу має,
Тому й для неї бистрі дні.

Дочасне вічного вмістити
Не може в рамочки малі,
Душа бо вічно буде жити,
Й за вічністю несе жалі.

Нехай минають дні і роки!
Нехай весна лишає нас!
Душа вперед йде певним кроком
Туди, де вічність змінить час.

Весна в красі де розквітає
У батьківщині душ святих,
Де щастя цвіт не обпадає,
Куди не прийдуть смерть і гріх.

Едмонтон, 21 червня 1971 р.

МОЇ НАЙКРАЩІ ЮНІ РОКИ

Мої найкращі юні роки,
Рожевий молодости цвіт
Я склав Христові й певним кроком
Пішов за Ним в незнаний світ.

І шляхом правди Він провадить
Мене у вічний рідний край,
Куди щоденно дух мій вабить
Нев'янучий Господній Рай.

Йому віддав я все, що маю,
Порожнє ж серце Він моє
Наповнив щастям аж до краю,
Воно радіє і живе.

І ласка душу збагатила,
Життя в обнову зодягла.
З Христом на світі жити мило,
Його любов життя дала.

Дивлюсь... В надзоряній блакиті,
Де мій Господь тепер живе,
Я теж там буду вічно жити,
У мене цінний скарб там є...

Коли ж в дорозі світло гасне,
Йй далекий хмариться обрій,
І морок криє дні дочасні,
І тїнь постелить на шлях мій,

Тоді Господь стосонцем сяє
Йй далекий золотить обрій,
Із сонць мені шлях прокладає
І стелить квітами надій...

Я все віддав до рук Христові,
Він на хресті за мене вмер,
В Його я Царство йду в обнові,
Я вірою живу тепер.

Лебедянка, 22 жовтня 1937 р.

ЖИТТЯ ПРОЛІТАЄ СТРІЛОЮ

Життя пролітає стрілою,
На змаги дні з ночами йдуть,
Стають вони в лави до бою
За час, всю життєвою путь...

Життя, мов той цвіт, одцвітає,
Зникає, як ранній туман,
І праця і мрії минають,
Проходить життєвий екран.

Дні й ночі нас швидко зближають
До вічних отих берегів,
Де Царство всіх вірних чекає
І анголів радісний спів.

Коли день останній мій згасне,
Коротке життя відцвіте
Й покину я світ цей дочасний,
Тоді прийде вічне, святе.

В надії я днів тих чекаю,
Мені сяє вічна мета,
Відчиняться двері до Раю
І там я побачу Христа.

У Царстві любови й спокою
Він місце мені вготував,
Купив мене кров'ю святою,
Коли на Голгофі вмирав.

Нехай дні життя проминають
Й розносить час журний їх спів,
Я йду до небесного краю,
До вічних негаснучих днів,

Де квіти ніколи не в'януть,
Де сліз і могил вже нема,
Куди страшна смерть не загляне,
Де вічності Божа весна...

По хвилях життєвого моря,
Що буриться, мов той титан,
Пливу я крізь вітер і горе,
Христос бо є мій Капітан.

Стокпорт, Англія, 18 червня 1957 р.

КОРОТКІ ДНІ НА ЦІЙ ЗЕМЛІ

Короткі дні на цій землі,
А повні смутку й горя.
Зникають всі, як кораблі
В туманах серед моря.

Життя проходить, як той сон,
Немає часу жити.
А смерть чигає за вікном,
Щоб цвіт життя скосити.

Щасливий, хто в житті своїм
З Ісусом скрізь мандрує,
Бож тільки з Ним у світі злім
Життя ми не змарнуєм.

Коли закінчим шлях земний,
Прийдемо до порога, —
За смертю край є дорогий
Для всіх, хто вірить Богу.

Там справжнє життя цвіте,
Там смерти вже не буде,
І вічно там життям святим
Живуть спасенні люди...

Хоч дні короткі на землі,
Як тінь всі проминають,
Та в грудях вічності пісні
В дочасних днях лунають.

Вони оздоблюють життя
Небесною красою.
Після хвиливого буття
Є вічний край спокою.

*В автобусі Манчестер, Англія,
13 квітня 1957 р.*

ДИВЛЮСЯ В НЕБО Я ВИСОКЕ

Дивлюся в небо я високе,
Яке убралось в блакить
Й на води сперлося глибокі,
По ньому ж сонечко біжить,

Убране в золотії шати,
Немов красуня на весь світ,
Зорить у дзеркало багате
Й прозорим водам шле привіт.

Пливе воно і поспішає
За обрій ген, щоб відпочить,
Коли причалить вже до краю,
Своєї ясної мети...

Дивлюсь на води океану,
Які убрались в голубінь,
Вони блищать безперестану
Й вкривають синюю глибіню.

Пливе наш пароплав дебелий
І носом крає полотно,
Стрічає хвилі він весело,
Без страху дивиться на дно.

І день і ніч пливе, простує
До славних тихих берегів,
Де скінчить путь, переночує
І привітальний вчує спів...

На пароплаві оглядаюсь,
За ним видніє довгий слід.
Мої ж думки пливуть до Краю —
До берегів юначих літ.

На човні спогадів крилатих
Пливуть по пройдених слідах,
Які ведуть у рідну хату,
Де цвіт обпав вже у садах.

При спогадах радію, плачу,
А в серці думка лиш одна:
Коли ж я рідний Край побачу
Й там прив'яжу свого човна?

*Атлантійський океан.
На пароплаві «Емпрес оф Канада»,
6 квітня 1965 р.*

СОНЦЕ ВГОРІ

Сонце вгорі
І зорі там,—
Ми ж на землі,
Земля вся нам.

Простір вгорі —
Воля орлам,
Ми гнемось в ярмі,
Неволя нам.

І Правда є
На небі там,
Нас кривда гне,
Ой, горе нам!

Любов була,
Тепер вгорі,
Без неї мла
Скрізь на землі.

Річками кров
Братня тече.
Любове, знов
Вернись, ми ждем.

Настане час,
Біда мине,
Земля ураз
Її стряхне.

І добробут
Прийде всім нам —
Нова Земля
Людським синам!

Лебедянка, 2 листопада 1937 р.

КРІЗЬ ВСІ СЛЬОЗИ, СТРАЖДАННЯ І КРОВ

Крізь всі сльози, страждання і кров
І воєнну лиху хуртовину
Оглядаю я спокій, любов —
Ті прийдешні дні, що прилинуть.

Вже не довго чекати тих днів.
Люд без Бога доходить докраю, —
У безбожній науці зличів
В передсмертних ось муках конає...

Озвірілість, мордерство, війна —
Це жахливий упадок людини!
Філософія вбивців — пуста!
Вона пхає їх геть до загину.

Факт побитих людей на полях,
Закатованих в тюрмах і всюди
На розумних наводить ось жах,
Що не гідні безбожні жить люди.

А тому я вже бачу той день,
Що положить кінець всій сваволі, —
Світ судити Христос уже іде.
Він несе вірним радість і волю.

Геть від мене всі думи сумні!
Хоч дивлюся крізь горе й страждання,
Та надія ось шепче мені,
Що надходить нове вже світання.

А тому усе звірство людське
І сваволя безглузда, кривава
Переконливо кажуть за те,
Що надходить кінець людській славі.

Дубне, 16 вересня 1943 р.

ПРОРОЧЕ ГОСПОДНІЙ, ТИ ВІДАЄШ ТАЙНИ

«Стороже, яка пора ночі?» (Іс. 21:11).

Пророче Господній, ти відаєш тайни
І маєш об'явлення Божих доріг.
Скажи нам всю правду, тебе ми питаєм,
Чи морок гріховний надовго заліг?

Чи скоро розвіються темні тумани
І ніч безпросвітна піде в забуття,
І зникне дощенту вся людська омана
Й назавжди пропадуть всі злидні життя?

Бо нам надокучили темнії ночі —
Всі оргії низьких безбожних людей.
В надії до неба підносимо очі
Й чекаємо дня серед темних ночей.

Пророк обізвався й спокійно промовив:
«Недовго чекати на славний той час!
Уже виповняється Боже Слово
Й незабаром День завітає до нас.

Спасителя ноги на землю цю стануть,
Він прийде у славі й небесній красі.
Безбожної мряки тоді вже нестане
Й побожні у світлі зрадіють усі...

Хоч темрява дуже нависла над ранком
І всяка вже нечисть копошиться в ній,
Та небо готується вже до світанку
І вже рожевіє пророчий обрій».

Лондон, Англія, 9 березня 1961 р.

СТОЇТЬ ДУБ КРЕМЕЗНИЙ...

Стоїть дуб кремезний над шляхом самотній,
Журливу він пісню з вітрами співає.
Йому жаль весни, і жаль теплого літа,
Й пташок, що понеслися до теплого краю.

Недавно над шляхом квітки розцвітали,
На полі росли й хвилювалися ниви,
У гаю веселі пташки щебетали,
На ниві щасливі жінці гомоніли.

Тепер все затихло, як сон, проминуло.
Зів'яли й посохли пахучії квіти.
Широкее поле сумне, почорніло,
І тужить, зідхає за сонячним літом.

Стоїть дуб, учора пожовклеє листя
Зірвав з нього вітер й розвіяв по полі,
Без листя лишився, як дід отой лисий,
І гілля стирчить кострубате і голе.

Стоїть і журливу він пісню співає,
А в серці голубить рожеву мрію,
Що знову до нього весна завітає
І листям зеленим, як шатою, вкриє...

І я на життєвім шляху зупинився,
І жалісну думу осінню гадаю:
Чом май мій пахучий відцвів, не лишився,
Чом жаль безпросвітний у серці плекаю?

Весна моїх років, як сон проминула,
І дні, мов ті квіти, пожовкли, зів'яли.
Й тепер журна осінь мене обгорнула,
Тепла ж небагато, і радости мало.

Згадаю минуле, і серденько плаче
За всім отим рідним і любим до болю!
Чого я ніколи хіба не побачу...
Хто ж може вернути загублену долю?

Жорстока війна моє щастя забрала:
І Край, і Родину, й шовковую мрію.
Без жалю дощенту добро обікрала,
Осталась у серці єдина надія.

*Вооллоонгабба-Брізбейн, Австралія,
26 березня 1966 р.*

ГОЛУБІНЬ НЕБЕС, МОВ МОРЕ

Голубінь небес, мов море,—
І глибоке і безкрає,
Білі ж хмари у просторах,
Немов хвилі, вигравають.

Сонце — пароплав блискучий,
Рано берег залишає
І по хвилях тих могуте
До мети все поспішає.

І у поспіху отому
Дуже ясно воно сяє
І по плесі голубому
До пристані поспішає.

І увечері причалить
Тихо до мети спокою
Й ніч закриє простиралом
Довгий шлях плавби тяжкої...

І життя людини — море.
Береги: Колиска й цвинтар.
В човні, крізь страждання й горе.
Ми пливемо,— берег видно.

Крізь бурхливі й темні ночі,
Крізь дні сонячні, прозорі,
До мети керуєм очі,
Що ми бачимо в просторах.

Незабаром стихне море
І закінчиться дорога.
Після бурь, страждання й горя:
Відпочинок всім у Бога.

Вічний берег недалеко,
Сонце віри хай нам сяє,
Щоб в надії плисти легко
До небесного всім краю.

Піс Ривер, 17 червня 1971 р.

З ІСУСОМ Я ХОЧУ

З Ісусом я хочу
І жити, і вмерти,
І з Ним після ночі
Там бути по смерті,
Де в славі небесній
Святих спів лунає,
Де люди воскреслі
Христа прославляють.

З Ісусом бажаю
Всю молодість жити,
Дні юні, що маю,
Йому присвятити.
Биття серця в грудях
Для Нього віддати
І доки жить буду,
Його прославляти.

Бажаю з любов'ю
Христові служити,
Його вічне Слово
Всім людям вістити.
І словом і ділом
Страждальцям народу
Завжди нести сміло
Христову свободу.

Щоб долю щасливу
Нешасні пізнали
Й Христові горливо
Служить забажали.
Щоб їм прояснились
Життєві ночі
Й з Хрестом звеселились
Заплакані очі.

Лебедянка, 1 березня 1936 р.

БІБЛІЯ

УСЕМОГУТНІЙ БОГ

«Я Бог всемогутній!» (Буття 17:1).

Усемогутній Бог
Премудро світ створив,
Багатством наділив —
Він вічно добрий Бог!

Усім планетам дав
Границі, міру й час,
З любов'ю і про нас
Він щедро теж подбав:

Життям нас наділив,
Красою та знанням,
І хліб дає щодня,
І волю в нас вложив.

І любить Він усіх,
Що слухають Його,
Кохають лиш добро
І ненавидять гріх.

Їм спокій подає
В сумні й бурхливі дні,
Не лишить їх одних,
Він з ними ввік живе...

Пройде цей грішний світ,
Зло згине, пропаде.
Христос в красі прийде —
Чекання довгих літ.

Тоді то розцвіте
У славі добробут,
Більш злидні не прийдуть,
Там буде все святе.

Є всемогучий Бог,
Що завжди любить нас
І дбає кожен час.
Є вічний, добрий Бог!

Плоска, 15 лютого 1941 р.

НА СВІТІ Є БАГАТО КНИГ

На світі є багато книг,
Що вчені люди написали,
Та можна обійтись без них,
І непотрібних є чимало.

Єдину Біблію Святу
Сам Бог подарував для світу.
У ній для всіх життя мета,
Вона бо вічністю пройнята.

І Біблія — це Книга Книг!
Всі книги світу позникають,
Не лишиться й сліду із них,
Що ж Боже — вічно пробуває.

Бож Автор її — Дух Святий,
Вона бо Богом надхнена,
Вона — лист Божий, дорогий,
Спасіння — Добра Новина.

Вона — об'явлення небес,
І запечатана любов'ю,
Що Божий Син умер, воскрес,
Придбав спасіння світу кров'ю.

Вона — світильник для людей
І певний провідник до Раю,
Для зраних сердець — елей,
Усім в житті допомагає.

Тримаймося біблійних слів,
Не будемо в житті блудити.
Любов обгорне, зникне гнів,
І з Богом в небі будем жити...

Келовна, 9 березня 1971 р.

ЦІ СТАРЕНЬКІ Й ПОЖОВКЛІ СТОРІНКИ

*«Співами стали для мене устави Твої в домі
моєї мандрівки» (Псалом 119:54).*

Ці старенькі й пожовклі сторінки
В душу спокій вливають святий,
У дорозі земної мандрівки
Відкривають далекий обрій.

Вони світло ясне, променисте,
Шлях життєвий освітлюють мій,
Доки в небо ввійду я пречисте
І побачу там світ неземний.

Свята Біблія — Божа розрада
В безпросвітних блуканнях земних,
В ній найкращу знаходжу пораду,
Вона добрий в житті провідник.

І коли я у мандрах безкраїх
Знемагаю, безсилий впаду,
Я тоді Боже Слово читаю,
Ним зміцнююсь і далі іду.

А коли в моїм серці журливім
Сумнів гасить огні, кладе тінь, —
Обітниць Божих сяють перлини,
Хмари никнуть... і знов — голубинь!

Коли в людях так мало любови,
Розбрат нищить життя, добробут,
Світ весь брудний, повинний у крові,
А пророків любови й не чуť.

Я тоді Божу Книгу читаю,
Вона серце холодне живить,
Нову силу й бадьорість вливає
Й кличе знову іти та любити.

І проміння з небес ясне сяє,
Про любов пісня в серці бринить,
Така дивна, солодка, бо вміє
Навіть ворога свого любити.

І я широ всіх кличу й благаю:
Обійміте ж братів, ворогів!
На вас радість і щастя чекає,
Бо любови лунатиме спів...

Яке ж дивне й живе Боже Слово!
Для душі воно їжа й пиття,
І у серце вливає обнову
Та освітлює ним все життя.

Лебедянка, 3 жовтня 1937 р.

ЄВАНГЕЛІЯ — СЛОВО БОЖЕ

*«Ангол... мав благовістити вічну
Євангелію» (Об'яв. 14:6).*

Євангелія — Слово Боже,
Фундамент віри для людей.
Вона з гріхів спасти всіх може
І втерти сльози із очей.

Від Бога Добра це Новина:
Бог кличе всіх до каяття,
Спинитись на шляху загину,
Почати справжнє життя.

Бож Бог усім гріхи прощає,
Змиває їх Христова кров.
Розбійник йде з хреста до Раю
Через покаяння й любов.

Євангелія — світло правди,
Єдиний в Небо провідник,
Людей виводить із неправди,
В ній має компас мандрівник.

Євангелія — вічне Слово!
Всі книги світу погорять.
Євангелія — дар любови,
Навіки буде пробувать.

Євангелія — сила Божа!
Із грішних робить всіх святих,
Примирює людей ворожих,
Нове створіння робить з них.

Міннеаполіс, ЗСА, 15 квітня 1971 р.

ЄВАНГЕЛІЯ — СВІТЛО ДЛЯ ЛЮДЕЙ

*«Збулися часи, — і Боже Царство наблизилось,
покайтеся, і віруйте в Євангелію!» (Мр. 1:15).*

Євангелія — світло для людей,
Щоб в темряві гріха більш не блукали,
І з правди щоб не зводили очей,
І пильно Царства Божого шукали.

Євангелія — світло в темну ніч,
І темрява його не обгорнула;
Це ж Божого спасіння клич,
Про небо щоб людина не забула.

Євангелія Господа Христа
В останні дні всім яснозоро сяє,
В ній для людей одна мета:
До віри Божої всіх закликає.

Збулись часи. Зближається кінець.
Сьогодні ще не пізно. Кайтесь, люди!
Спаси всіх хоче люблячий Отець.
Зверніться до Христа і бийтесь в груди.

Довкола ніч. Вже пізня пора.
Дванадцятю годинник Божий виб'є,
Замовкне клич Господнього добра,
Безбожний світ суди Господні вип'є.

Торонто, 16 травня 1971 р.

ОЙ, ЛЮБО ПРОБУВАТИ

Ой, любо пробувати
З Христом у Його Слові,
Всю Біблію вивчати
І жити у любові.

Щодня в премудрість Божу
Єством усім вникати
Й науку святу, гожу
У серце всю вкладати.

Сидіти в ніг Христових,
Як та свята Марія,
І пити Воду-Слово
З джерел Життя й Надії.

Учитись, як ходити
Правдивими шляхами,
І Богові служити
Словами і ділами.

Зміцнитись в силі Божій
І в зброю Його вбратись
Й фортеці всі ворожі
Доценту руйнувати.

Іти і научати,
Хто Господа не знає,
Новий шлях показати,
Хто ще в гріхах страждає.

Щоб всі йшли на дорогу
Добра, Любови, Віри,
Вернулися до Бога,
Покинувши кумирів.

Щоб всі дізнали волі
Душі, і духа, й тіла
Й в щасливій, кращій долі
До вічності йшли сміло.

Щоб Світла, Правди й Віри —
Христової науки —
Трималися постійно,
Поки працюють руки.

Радість, б. Варшави, 1930 р.

РІЗДВЯНІ—НОВОРІЧНІ

ПРАБАТЬКАМ НАШИМ БОГ ОБІЦЯВ ДАТЬ МЕСІЮ

Прабатькам нашим Бог обіцяв дати Месію,
Який прийде на світ рятувати людей,
І віками жевріла в серцях та надія,
І побожні не зводили з неї очей.

Проминали віки, обітничі чекали,
В темні ночі шукали Зорю провідну,
І нащадкам надію ту передавали,—
Її велич і славу, її глибину...

Однієї ж спокійної тихої ночі
Ясне світло засяло вгорі в небесах,
Пастухів вифлеємських здивовані очі
Оглядали те світло на тихих полях.

І побачили анголів, мешканців неба,
Що відвічну вістку принесли землі:
Що збулася надія, чекати не треба,
Вже засяло Божеє світло в імлі.

Слова ангола в небі могутньо лунали:
— Не лякайтесь! Радійте! Месія прийшов!
Хори анголів радісно в небі співали,
Що із неба на землю Князь миру зійшов.

Тож збулася велика народу надія:
Усесвіту Спаситель сьогодні родивсь!
Сталась Богом обіцяна славна подія,
До ясел Божий Син ось тепер умаливсь.

Нині анголи Божі врочисто радіють,
Пастухи несуть радість велику в серцях,
Мудреці поклоняються щиро Месії,
Возвеличують вірні всі Бога-Отця...

Різдво радість принесло для світу велику
І розвіяло темряву довгих ночей,
Бо збулося пророцтво оте споконвіку,
Рясні сльози туги втерла радість з очей.

Брукгевен-Честер, ЗСА, 25 грудня 1968 р.

З ПРЕЧИСТОГО НЕБА НА ЗЕМЛЮ

З пречистого неба на землю
Син Божий Дитятком прийшов
І в пам'ятну ніч оту темну
У яслах притулок знайшов.

Любов між людьми охолола
І місця в хатах не знайшлось,
І там у стаєнці на полі
Христові родитись прийшлось...

Син Божий ішов поміж люди
І Добру Новину звіщав,
Що в Божому Царстві всі будуть,
Хто серцем спасіння прийняв.

Навчав і служив всім покірно,
Нещасним в біді помагав,
І грішних любив Він безмірно,
Гріхи і провини прощав.

Тодішнім усім «богословам»
Він правду у вічі казав,
І їх закликав до обнови,
Нещадно за гріх докоряв,

Що Божу любов занехали
Й в переказах людських живуть,
Що користи з них дуже мало,
Господню ж знівечили путь.

На ноги звелись лицеміри —
Священиків, книжників тьма!
Бідненькі без Божої віри,
У серці їх Бога нема.

В ім'я всіх переказів людських
Відкинули Спаса Христа,
Вони завдали Йому муки
Й прибили Його до хреста...

Як мало любови на світі!
І місця Христу не дають,
Та сонечко правди нам світить
І вірним освічує путь.

Лебедняка, 19 липня 1937 р.

ТІЄЇ НОЧІ...

Тієї ночі небо було незвичайне,
Спокійно нашу землю укривало.
Вгорі плив місяць і на землю сріблом сявав,
З вершин зірки очицями блимали...

І раптом дивне світло десь згори засяло,
І розігнало чорну темінь ночі.
На полі пастухи коло овець не спали
Й небесні дива бачили їх очі.

І ангола почули вони голос любий:
«Ви не лякайтесь! Радість вам звіщаю:
Родився Спас, що урятує світ від згуби,—
Й людей спасе Він від гріхів й одчаю».

І пісня ангольська в просторах залунала,
Бриніла в ній чудова слава Богу,
Вона на землю несла спокій величавий,
Мостила до братерства всім дорогу.

Затихла пісня... Анголів святих не стало...
А пастухи не можуть вийти з дива!
Були захоплені вони усім, що сталось,
Про що врочисто анголи звістили.

Вони до ранку там на полі не чекали,
Мершій пішли шукать Дитину дивну.
У бідному вертепі в яслах там застали
Христа, що сповила пречиста Діва.

І пастухи у простоті сердець раділи,
Що Спаса Бог послав у світ — Месію.
Небесне щастя щирі їхні душі гріло,
Їх сповнила ущерть жива надія...

Старі віки пройшли... Настав ось час атому...
А радість й досі летіє з Вифлеєму.
Нові винаходи людство смертельно томлять.
Об'явленням Господнім ми живемо...

Лондон, Англія, 18 січня 1962 р.

НІЧ ПРОЗОРА, УРОЧИСТА

Ніч прозора, урочиста,
Все заснуло, спочиває.
Місяць світло скрізь срібliste
Сонним людям розливає.

Небом він пливе безкраім,
Мов човен на Чорнім морі,
Й сплячих встати закликає.
Світять ясно в небі зорі

Й вкупі хором величавим
Пісню дивную співають,
Ніч врочисту дружньо славлять
Й Богові хвалу складають.

Люд послуний будять встати
Й глянуть на пророцтва сиві,
І у яслах привітати
Дивний прихід Бога-Сина...

Місяцю, ти дармо світиш
І проміння розливаєш,
Міцно сплять всі людські діти
І не бачать, і не знають,

Що сьогодні Бог над світом
Рясно ласку розливає
Й про пророче Боже літо
Пісню анголи співають.

Люд поглох... І співу мало,
Щоб глухих всіх побудити.
Боже, грім Твій хай ударить,
Щоб байдужі встали жити...

Спали, сплять і будуть спати
У гріхах нещасні люди.
Та проснулось вже багато
Й Бог життям налив їх груди.

Корби, Англія, 14 грудня 1955 р.

ЗЕМЛЮ НІЧ СТАРАННО ВКРИЛА

Землю ніч старанно вкрила,
Темрява на варті стала,
З неба ж світло засвітило
Й мряку чорну розігнало.

Над землею у просторах,
У блискучих ясних шатах,
Анголів з'явились хори,
Щоб землі пісні співати.

Співи дивні залунали
Про любов, братерство й волю,
В піснях Бога величали,
Що дав людям славу долю.

Що послав на землю Сина
Від гріхів світ рятувати,
Щоб ніхто з людей не згинув,
Щоб могли життя всі мати.

Анголи пішли до Бога...
Довгі роки проминули...
В світі ж горе і тривога,
Пісню анголів забули.

Тяжко людям глянуть вгору
І подумати про Небо,
Через це й страждань скрізь море,
А в душі лежить потреба.

Тяжко жити без любови,
Без пісень, що линуть з Неба,
Без різдвяної обнови,
Чого всім нам бідним треба.

Де не глянеш, скрізь неволя!
Про братерство — тільки мрії...
Лиш в Христі щаслива доля,
Він — для всіх людей Надія!

Торонто, Канада, 10 грудня 1963 р.

ОЙ, НЕ ТРЕБА НИНІ СПАТИ

Ой, не треба нині спати
У Різдвяні ці Свята!
До ясел ходім стрічати
Сина Божого — Христа.

І Йому поклін віддаймо,
Як колись ті пастухи,
Й щиро Господа благаймо,
Щоб простив нам всі гріхи.

Він прийшов на землю вбогу,
Щоб людей з гріхів спасти,
В небо Він відкрив дорогу
Й хоче всіх у Рай ввести.

Едмонтон, 13 жовтня 1970 р.

СКІЛЬКИ РАДОСТИ ЗНОВУ У СЕРЦІ МИ МАЄМ!

Скільки радості знову у серці ми маєм!
Скільки щастя безмежного Бог нам дарить!
Хоч коротке життя на землі проминає,
Ми ж з Христовим Різдвом будем вічно всі жить.

Різдво радість принесло нам з неба безкраю
І дало нам спасіння від наших гріхів,
Воно вічності двері відкрило до Раю,
Наші сльози змінило на радісний спів.

Тож сьогодні радіймо Різдом ми Христовим,
Возвеличуймо Господа Бога Отця,
Бо Різдво нам принесло велику обнову
І дало життя вічного щастя вінця.

Брукгевен-Честер, ЗСА, 25 грудня 1968 р.

ЩАСЛИВИЙ, ХТО МАЄ НА СВІТІ РОДИНУ

Щасливий, хто має на світі родину
І разом із нею засяде до столу
Й багату різдвяну вечерю розділить,
Помолиться Богу, з всіма поговорить.

Хто двері відчинить також для приходня
І дасть сироті і вдові він притулок,
Багату вечерю розділить з голодним,
Потішить отих, кого люди забули.

Щасливий і той, хто живе без родини
В чужому десь краю, де сніг і морози,
Й в Різдвянії Свята думками полине
До рідного Краю... й закапають сльози.

Згадає родину й Різдво в рідній хаті,
Про радість, що сталася у Вифлеємі,
Молитву й розмови різдвяні багаті,
І хоч і самотність... В душі ж так приємно.

Різдвяне бо щастя усюди те саме:
В своїй рідній хаті, чи йдем чужиною,
Куди б не пішли ми, те щастя із нами
І серце сповняє небесним спокоєм...

Щасливий, хто знає глибокий зміст свята,
У кого у серці Христос народився,
Той завжди щасливий, духовно багатий,
Хоч на чужині він десь сам опинився...

Вінніпег, 19 грудня 1970 р.

ГОДИННИК ДВНАДЦЯТУ ВИБИВ

Годинник дванадцяту вибив
Й сполохав він північ глибоку.
Старий Рік із сили вже вибивсь
Й не стало минулого Року...

Годинник затих, та луною
Дванадцять виразних ударів
Таємно бриніли журбою,
Минулий весь рік нагадали.

Й дванадцять ударів затихло,
Сховалися десь за обрієм.
У хаті ж, як в усі, так тихо,
А в серці ж і жаль, і надія.

Чом швидко старий Рік пролинув?
І чим нас Новий привітає?
Чи сповняться бажання милі?
І що на шляху нас чекає?

Старий Рік у темені ночі
Гукнув всім: «Бувайте здорові!»
Бо більше ніколи на очі
З'явитися він не спроможний.

Крізь шиби до хати з просторів
Усміхнені зіроньки сяють
І тихо в північну пору
Уперше Новий Рік вітають...

В глибокій тиші серед ночі,
В поважну святкову цю пору,
Підношу свої пильні очі
Туди, де зірки, ген угору.

Молюся: — Всезнаючий Боже,
Ніч темна, у серці тривога,
Один тільки Ти допоможеш
Пройти до кінця всю дорогу.

Тримай, Боже, міцно за руку,
З Тобою я йти не боюся,
До неба керуй мої кроки, —
Тобі я Одному молюся.

Манчестер, Англія, 1 січня 1962 р.

РІК НОВИЙ ПРИЙШОВ У ГОСТІ

Рік новий прийшов у гості,
Ми ж старі, без змін, ті самі.
Зглянься, Боже, з високости
Й змилуйся над всіма нами.

Наші вислухай благання:
Обнови нам духа й тіло,
В серце дай нові бажання,
На святе провадь нас діло.

Ти оставив нас ще жити
На Твоїй землі розлогій,
Помагай Тобі служити,
Збагати нас всіх убогих.

Рік незнаний перед нами,
Що нас жде, також не знаєм.
Боже, просимо, будь з нами
І провадь нас, ми благаєм.

Дай розумне серце мати,
Научай нас мудро жити,
Днів життя не марнувати,
Понад все Тебе любити.

Може в цьому році прийдеш
Свою Церкву в небо взяти,
Приготуй нас, щоб ми сміли
Тебе радісно стрічати...

Поможи Тобі служити,
Твоє світло в серці мати,
І для Тебе щодня жити
Й про Твій прихід сповіщати.

Вінніпег, 1 січня 1971 р.

ТЕБЕ, МИЛОСЕРДНИЙ МІЙ ХРИСТЕ

Новорічна молитва

Тебе, милосердний мій Христе,
В молитві покірно благаю:
Ласкавий, Ти душу очисти,
У рік бо новий я вступаю!

Зроби мене «світлом для світу»,
Щоб сяяв любов'ю усюди,
Щоб пильно здійснив Заповіти
І ясно світив усім людям.

Вдягни мене, Господи, в силу
Й щоденно провадь Святим Духом,
Щоб я все життя до могили
Лиш голосу Твого скрізь слухав.

Мене уживай як знаряддя
Для всякого доброго діла,
Щоб ніс я для ближніх навчання,
Щоб вічність для них заясніла.

Мій час у руках Твоїх, Боже!
Розумно дай дні рахувати,
Коли життя стежку проходжу,
Щоб серце розумне придбати.

Таїна Новий Рік вкриває,
Не знаю, що в ньому зустріню.
Один тільки Ти, Спасе, знаєш...
Провадь крізь життєву долину!

Тримай мене міцно за руку
Й провадь, як Тобі до вподоби,
Щоб рясно і цього я року
В плоди добрі душу оздобив.

Манчестер, Англія, 1 січня 1962 р.

О, ГОСПОДИ, ВСІМ СЕРЦЕМ Я БЛАГАЮ

Новорічна молитва

О, Господи, всім серцем я благаю,
Ласкаво вислухай Ти голос мій!
Молитву шлю Тобі з чужого краю,
Де стрінув нині знову Рік Новий.

Тобі хвалу й подяку я складаю
За все добро, за весь минулий рік.
Під провід Твій сьогодні знов схиляюсь,
Шукаю серцем я Твоїх доріг.

Щодня навчай мене Твоїї волі,
Щоб у глибинах правди виростав,
Щоб я не гнувся злидням у недолі
І радости у Тебе щоб шукав.

Дочасного багатства не благаю,
Щоденну їжу тільки подавай.
За все Тобі я вдячне серце маю
Й молю, мене ніколи не лишай!

В рясні й нев'янучі багатства Неба
Мою убогу душу Ти вбирай,
Щоб я, скінчивши шлях, прийшов до Тебе
У Твій небесний вічний край.

Прости, пробач усі мої провини
І серце знову Ти моє обмий,
Щоб й в цьому році кожної хвилини
Завжди міг бачити я образ Твій.

Я всім від серця щирого прошаяю,
Хто тяжко зранив, скривдив, завинив.
З Тобою й ворогам простить зумію,
Бож Ти мені, о, Господи, прости.

Могутньо силою надхни живою
Й за Слово Правди далі веди в бій!
І кожної хвилини будь зо мною,
Бо Ти Всесильний, Вічний Гетьман мій.

Готовий йти я за Тобою всюди
Й Тобі одному прагну я служити.
Огнем святим наповни мої груди,
Щоб я для Тебе міг щодня горіти.

Не знаю я, що жде мене в дорозі
І що для мене має Новий Рік!
Одного я тепер благаю, Боже,
Зо мною будь щодня, як був вчорік.

Манчестер, Англія, 1 січня 1958 р.

ОСТАННІЙ ДЕНЬ СЬОГОДНІ В РОЦІ

Останній день сьогодні в році,
Листка останнього запишем.
З надією в Новий Рік вступим,
Позаду ж все старе залишим.

Минулий рік пройшов так скоро,
Всього потроху в нім зазнали:
Вкусили радості і горя,
Й від Бога помочі чимало.

Новий рік схований від зору,
Весь таємницею покритий.
Готові ми крізь радість й горе
Іти вперед, боротись, жити.

Узавтра ми почнемо з Богом
Життєву книгу знов писати,
Й проходячи земну дорогу,
Із днів-листок її складати.

У нас усіх одна потреба:
Щоб мудрістю нас Бог збагатив
Й життя наповнив змістом неба,
Щоб книгу добру написати!

Яку б і ближні все читали
Розбірливо і дуже ясно,
Й без труду з неї розпізнали,
Що ми Христові, Його власність.

Чаддертон, Англія, 31 грудня 1958 р.

П'ЯТДЕСЯТ ДВІ СІМКИ СКЛАЛИ

Новий Рік

П'ятдесят дві сімки склали —
Ось тобі і рік!
Що ж за рік той нам припало
Кращого, ніж уторік?

Він пройшов, як всі минулі,
Вчора канув в забуття,
Щоб його не пом'янули
І не мали каяття.

Ми ж постарілись, зносились,
В досвід вбралися новий,
Підтопталась наша сила,
Та не згаснув наш обрій.

Наші бажання і мрії,
Що не сповнились вторік,
Ми спокійно у надії
Перенесли в новий рік.

Ними серце молодіє
Та міцнішає в борні,
Вони душу щастям гріють
У скитальчі сірі дні.

Мрії ж наші добрі й милі,
Як природи сам закон,
Де чекає світ рослинний,
Щоб пролинув зими сон.

Щоб весна знов завітала
Й розкувала поле й гай,
Щоб кайдан зими нестало
Й все убралось у май.

Ждемо й ми отак в надії
Всенародньої весни,
Що теплом добра повіє
Й знищить холод навісний.

І з землі змете тиранів —
Все безбожницьке сміття...
Царство Господа настане,—
Справедливості буття.

Божа правда сяять буде,
Зло розтопиться, як лід,
І з безбожної облуди
Навік згине її слід!

І спадуть усі кайдани,
Що заковують життя.
Й Царство Господа настане,—
Справедливости буття...

Рік за роком проминає
І вже близько славний день,
Коли з неба залунає:
«Людський Син у славі йде!»

Чаддертон, Англія, 1 січня 1959 р.

ПОТОМЛЕНІ ЛЮДИ ВСІ СПАЛИ

Потомлені люди всі спали
І різні сни собі снили.
Вночі ж снігу клапті упали
І голу землю накрили.

І рано, як стало світати,
Я глянув надвір крізь віконце,
А там пухкий сніг кругом хати,
І в ньому виблискує сонце!

То перший день Року Нового,
Убрав він всю землю у біле,
Щоб вади всі Року Старого
Покрилися й більш не видніли...

І думка побожно майнула:
— О Господи, серце очисти,
Як сніг, і покрий все минуле.
Хай буду душею я чистий!

Манчестер, Англія, 1 січня 1962 р.

МИЛИЙ БОЖЕ, ТИ РІК ЩЕ ОДИН НАМ ПОСЛАВ

Новорічна молитва

Милий Боже, Ти рік ще один нам послав,
Пошли ж мудрість, здоров'я та сили,
Щоб у праці для Тебе весь рік проминав,
Щоб Тобі ми щоденно служили.

Дай погідних, щасливих багато нам днів,
Збережи від гріхів, нарікання,
Щодня в серце вливай неба радісний спів,
Даруй мужньо стрічати страждання.

Дай оздобити душу в рясній плоди,
Завжди близьким Ти будь у потребі,
Зберігай нас від горя, нещастя й біди,
А у серці формуй Твоє небо.

Посилай нам з джерел Твоїх радість, любов,
Напувай Твоїм щастям блаженним,
Щоб бадьоро ми йшли і трудилися знов,
І зростали у ласці щоденно.

Ми не знаємо, що Рік Новий принесе,
Що в коморах своїх для нас має.
Боже, з нами Ти будь і провадь нас усє
Крізь незнану дорогу, благаєм.

Олдгам, 1 січня 1955 р.

ХРИСТОВІ СТРАЖДАННЯ

ЛЮБОВ ЗВЕЛА ХРИСТА ДОДОЛУ

Любов звела Христа додолу,
Щоб нас запроданих спасти,
Щоб в душу стомлену і кволу
Небесне щастя принести.

І Він пішов за нас страждати,
Пролив Свою пречисту кров,
На хрест Голгофський був піднятий.
Він доказав Свою любов...

Його страждання пам'ятаю,
Вони мені дали життя,
Відкрили грішним шлях до раю,
Де вірних жде нове буття.

В погідні дні і в теплі ночі,
Яка б дорога не тяжка,
Підношу на Голгофу очі,
Де в муках бачу я Христа.

Любов вдягнулась у страждання...
О, світе грішний, в груди бийсь!
Голгофа — наше оправдання.
Перед Христом покайся, схились!..

Мене Любов та полонила,
Я з ранніх літ той клич прийняв.
Іти за Нею завжди мило,
Бо ціль життя в Ній обійняв.

У серці скарби цінні маю:
Надію, віру і любов,
Й вони щоденно розцвітають,
Куди б за Господом не йшов.

Лебедянка, 1934 р.

ХРИСТОС ПІШОВ ЗА НАС СТРАЖДАТИ

*«І ніши Свого хреста... на Голгофу.
Там Його розп'яли» (Ів. 19:17-19).*

Христос пішов за нас страждати
Й за нас Він на хресті помер,
Щоб світові життя придбати,
Щоб світ не вмер в гріхах тепер.

Христос віддав Себе на жертву,
Щоб викупити всіх людей
Від влади сатани і смерти,
Щоб втерти сльози із очей.

Не золото Він склав за викуп,
Пролив за нас святую кров,
В Голгофській жертві тій великій
Він Божу доказав любов.

Він нас купив ціною крові,
Страждав, помер і з мертвих встав,
Й Своєю вічною любов'ю
Життя нам вічнеє придбав.

Ми виправдані перед Богом,—
Це ж ласка Господа Христа,—
У Небо Він проклав дорогу
Й нову дав пісню нам в уста.

Радіймо ж, тішмось, веселімось
Проходячи життєвий шлях,
В дорозі Богові молімось,
Що ми не згинули в гріхах.

Незабаром той день настане
Й прийдемо ми у Небеса,
Христос для нас відчинить браму
Й побачим Божі чудеса.

Припадемо до ніг Христових,
Побачим рани на руках,
І в Царстві вічної любови
Забудем горе, смуток, жак.

Вінніпег, 9 квітня 1971 р.

ХРИСТОВІ МУКИ І СТРАЖДАННЯ

Христові муки і страждання,
Христова смерть і воскресіння
Принесли грішним виправдання,
Дали всесвітові спасіння.

Його простерті святі руки
Всіх грішних обняли з любов'ю,
Прибитий на хресті у муках
За грішний світ стікав Він кров'ю.

І прицвяховані ноги,
Що з неба спокій всім принесли,
Прокляли просто в Рай дорогу,
Зір в небо грішникам піднесли.

Його проколений бік — тіло
За грішний світ увесь страждало,
Спасіння діло завершило
І Боже Царство всім придбало.

І на чолі вінок терновий
Дошкульно ранив святі скроні...
Нев'янучі вінки в обнови
Придбав спасенним Він на троні.

В Христі відкуплення ми маєм,
Примирення у Ньому з Богом,
З Ним щастя неба посідаєм,
Бож Він до Раю є Дорога.

Келовна, 27 червня 1971 р.

НА ГОЛГОФІ РОЗП'ЯТИЙ МЕСІЯ

На Голгофі розп'ятий Месія.
Гріхи світу на Себе Він взяв.
Він — єдина для світу надія!
Він з любов'ю за світ умирав.

На Голгофі Месія страждає,
Від скорбот щоб ми вільні були.
На хресті Він у муках вмирає,
Щоб ми вічно у небі жили.

На Голгофі Бог Сина покинув,
Щоб прийняти всіх нас до небес,
Щоб ніхто у гріхах не загинув —
Він страждав, Він помер, Він воскрес!

Келовна, 28 березня 1970 р.

ХВАЛА ТОБІ, ІСУСЕ ХРИСТЕ

*«Він... нас полюбив і кров'ю Своєю
обмив» (Об'явлення 1:5)*

Хвала Тобі, Ісусе Христе,
Що Ти нас грішних полюбив
І кров за нас пролляв пречисту
І нею двері в Рай відкрив.

Ти наші всі гріхи й провини
На Себе добровільно взяв
І врятував нас від загину,
Ти смертю нам життя придбав.

Тебе ми, Спасе, величаєм,
Співаємо Тобі пісні.
Нас ласкою Ти наділяєш
Й спасінням радуєш всі дні.

Всі наші, Господи, хваління
До Тебе линуть до небес.
Ти вмер для нашого спасіння,
Для нас з могили Ти воскрес!

Тебе, Спасителю наш, славим
За смерть Твою й пролиту кров,
Що небо задля нас оставив
Й приніс на землю нам любов.

Прийми ласкаво всі хваління,
З сердечних шлемо їх глибин
За всі дари, благословення
Тобі, наш Спасе, — із низин...

Вандре, Льєж, Бельгія, 8 серпня 1959 р.

НЕЗБАГНЕННА КРАСА

Незбагненна у світі є краса,
Що впливла з джерел любови,
Вона — страждання Господа Христа,
Його пречиста жертва крови.

І цих страждань не можу я забуть,
В погідні дні й в бурхливі — пам'ятаю,
Вони освітлюють життєву путь,
На серці накарбовані їх маю.

В страждання ці вдягнулася Любов
І серце юне зчарувала.
Я з ранніх літ за Нею скрізь пішов,
Йдучи, я плачу і співаю.

І цих страждань ніколи не забуть,
У них життя й щаслива воля!
Піду я з ними й далі в свою путь
І понесу крізь радість й горе...

Лебедняка, 1934 р.

ОЙ, ЧОГО Ж ВИ ЗАСНУЛИ?

«Чого ви спите? Уставайте!» (Лк. 22:46).

Ой, чого ж ви заснули й байдуже спите
В неспокійну, поважну годину?
Ось натовп ворогів сліпих з гнівом іде
На розп'яття взять Людського Сина.

Уставайте мерщій, з очей сон проженіть
І молитву творіте до Бога.
Пробудіться тепер, сном тяжким ви не спіть,
Вас чекає терниста дорога.

Людський Син буде виданий в руки поган
І піде за гріх світу вмирати,
Щоб пролітою кров'ю всім людським синам,
Хто повірить, життя вічне дати...

Спасе, учень я Твій. Ти мене розбуди,
Щоб не спав я життям в дні лихії.
Світ по вінці налитий зневіри, біди,
Люд духовно осліп без надії.

Зубожів люд без вищих святих поривань
І пінливим зробивсь клекотінням,
Його кидають хвилі життєвих блукань
Як на морі, й розбитий він гине.

Задурманений, гордий, безбожний, сліпий
В Гефсиманію йде він сьогодні
І підносить меча на святеє й святих,
Бо душа його бідна, голодна...

Боже, дай не заснути в поважні ці дні,
В темні ночі навчай пильнувати,
У хвилини провітні, в години сумні
Поможи Ти на варті стояти.

Манчестер, Англія, 4 травня 1957 р.

Я НЕ МОЖУ ЗАБУТИ...

Я не можу забути Христових страждань,
Що за мене терпів добровільно,
Вони влили у серце сотні поривань
І вложили в уста пісню вільну.

Через муки Його і Голгофську смерть
Царства Божого маю завдаток,
Його кров'ю гріхи мої знищені вщент
Й щастя неба я маю достаток.

Щоб світ грішний спасти, Христос тяжко терпів,
Із ясел розпочав Він убогих,
Ради нас в яких місце займати схотів,
Щоб до неба відкрити дорогу.

У пустині Він голод і спрагу терпів
І спокушуваний був від злого,
Та всі стріли ворожі Він Словом відбив
Й посоромив назавжди лихого.

Він на небі престола і славу лишив
І не мав голови де схилити.
В бідноті і скитаннях Свої дні прожив,
Щоб на небі могли ми всі жити.

Довгий шлях Він ішов самарянку спасти,
Край колодязя сів спочивати.
Він спішив поміч бідним й нещасним нести
І в недолі усім помагати.

Я не можу забути, як Він уночі
В Гефсиманському саду молився,
Як священники люті своїх післанців
В сад послали над Ним поглумитись.

Як побитий і зв'язаний Божий Син йшов,
Суд неправий від грішних приймати.
За Його милосердя та вічну любов
Повели на Голгофу розп'ясти.

Як Його обплювали, а Він все терпів
І прощав ворогам Своім лютим,
Бож спасти від гріхів Він нещасних хотів,
Щоб могли в Царстві Божому бути.

Як вінка Він з тернини на чолі носив,
Як текла кров з обличчя святого,
Як з хреста за катів Своїх страшних молив,
Щоб знайшли вони прощення в Бога.

Як залишений там на Голгофі умер
За всесвіту гріхи і провини,
Щоб у Ньому спасіння знайшли всі тепер,
Щоб ніхто у гріхах не загинув.

За всі муки, страждання й Голгофську смерть,
Спасе любий, Тебе прославляю,
Що в заслугах Твоїх я щасливий тепер
І відкуплення вічне маю.

Браття й сестри, благаю сьогодні і вас:
Не забудьте страждання Христові.
Він багато терпів на Голгофі за нас.
Життя вічне в Його лиш любові.

Лебедянка, 23 травня 1934 р.

ВЕЛИКОДНІ

НА ГОЛГОФІ ТИША СТАЛА

На Голгофі тиша стала...
Там Христос за нас помер.
Його в гробі поховали.
Та порожній гріб тепер.

Третього дня дуже рано
Божий Син з могили встав;
З мертвих Він воскрес у славі,
Вічний дар життя придбав.

Після Свого воскресіння
Учням часто Він з'являвся
І дар вічного спасіння
В їхніх душах Він зміцняв.

Потім вивів їх на гору,
І піднявся в небеса,
Де нема страждання й горя,
Де блаженство і краса.

Де живе Творець всесвіту,
Люблячий Отець і Бог,
Де вже вічно будуть жити
Всі спасенні без тривоги...

Друже мій, тебе питаю,
Чи духовно ти воскрес?
Чи Христа у серці маєш?
Чи у небо з Ним ввійдеш?

Якщо й досі не готовий
Ти до неба увійти,—
Йди до Спаси, Він оновить,
Тебе може Він спасти!

Тож сьогодні ти не гайся
Шлях широкий залишить;
До Христа прийди й покайся.
Ще не пізно. Поспіши!

Келовна, Канада, 9 березня 1970 р.

ХРИСТОС ПОМЕР. ЗЕМЛЯ ЗДРИГНУЛАСЬ

Христос помер. Земля здригнулась,
І ясне небо потемніло,
І мертві декотрі проснулись,
В Єрусалимі появились...

А на Голгофі хрест порожній.
Зняли Ісуса й в гріб поклали.
Раділа темрява безбожних,
Бож Правду вбили й поховали.

Таж Правди людям не убити,
Не втримає її могила,
Бо Правда вічно буде жити,
Ніхто не знищить її силу.

Замовкло небо. Час темряви.
Побожні ж плачуть і сумують...
На третій день приходять слава:
«Христос воскрес!» — раненько чують.

І ясне сонце вгорі сяє,
А сад убрався білим цвітом.
Воскресла Правда! Сад співає,
І радість розлилась по світу...

Христос — життя і воскресіння,
Христос — надія всіх народів,
Христос — від аду всім спасіння,
В Христі і щастя, і свобода!

Христос помер, воскрес у славі.
Він Цар царів, Спаситель світу.
Все ним стоїть, Він світом править...
Він знов прийде за Заповітом.

Міннеаполіс, ЗСА, 11 квітня 1971 р.

ХРИСТОС ВСЕМОГУТНЬО ВОСКРЕС ІЗ МОГИЛИ!

Христос всемогутньо воскрес із могили!
Порвав пута смерти й печаті Пилата,
Поклав вояків Він на землю безсилих,—
Вони всі безрадні, їх зброя нездатна...

І анголи з неба прийшли на це свято,
У славі стояли вони при могилі,
Щоб людям всім радісну вістку сказати,
Що Божая сила Христа воскресила.

Це сталося рано-раненько в неділю,
Ще сонце не вспіло розсипать проміння,
З могили воскресла всесвіту Надія,
Засяяло людям велике спасіння!

Христос всемогутньо страх смерти розвіяв,
Порвав віковічні кайдани неволі,
Знедоленим людям приніс Він надію,
Відкрив двері щастя й блаженної долі.

Жінки із журбою пішли до могили
І плакали гірко, Ісуса шукали.
Зустрівши Воскреслого, дуже зраділи
Й покірно до ніг Господеві припали.

Ожив був сад Йосипа з Ариматеї
І весело в ньому пташки щебетали,
І свіжії квіти, запашні лілеї
З росою воскресний той ранок вітали.

В саду відбулося врочистеє свято.
Тут анголи й люди в Христі поєднались,
Земля й небо разом на ласку багаті,
Воскреслому Спасові рано вклонялись...

Сьогодні і ми воскресінням радіймо.
У гробі Ісуса Христа вже немає.
Його воскресіння дало нам надію
І двері відкрило до Божого Раю.

Всі вірні тепер є дітьми Воскресіння.
А в світі і досі тінь смерти панує.
Несімо всім радісну всітку спасіння,
Що їх всемогутньо Христос порятує...

У праці ніколи не будьмо ліниві,
І радість життя розсіваймо усюди.
Незабаром прийде велике жниво:
Духовно воскреснуть для Господа люди.

Якщо, любий друже, ти Спаса не стрінув,
І досі не знаєш Його воскресіння,
Щодня манівцями ідеш до загину
І в серці несеш порожнечу, терпіння;

Коли чорні хмари твій обрій вкривають,
В журбі ти не бачиш мети ані щастя,
У серці надія твоя погасає,
А душу вкриває тінь смерти й нещастя;

Проходиш ти довгу життєву дорогу,
На ній не живеш, а щодня завмираєш,
Душа ж твоя стомлена, бідна, убога,
Спокою і радості в серці не маєш,—

Благаю тебе: зупинися сьогодні,
Спіши до Христа, щоб тобі не загинуть!
Він душу твою нагодує голодну,
Воскреснеш для Бога в цю славну годину!

Візьми ж з рук Воскреслого нині спасіння,
І будеш щасливо ти вірою жити,
І станеш ти сином Його воскресіння,
І будеш ти Богові вічно служити!

*Вооллоонґабба-Брізбейн, Австралія,
16 травня 1966 р.*

ПРОМИНУЛА ТЕМІНЬ НОЧІ

Проминула темінь ночі,
Світлий ранок всім настав,
Втер заплакані очі,
Бо Христос з могили встав.

З-за гори блиснуло сонце,
День новий настав для всіх,
Світить в серця Спас віконце
Й гонить темряву і гріх.

День новий, день воскресіння
Світові Бог дарував,
Кожен щоб в Христі спасіння
Й життя вічне з Богом мав.

Друже милий, любий брате,
Двері серця відчини
І небесне світло в хату
Життєдайне ти впусти.

День новий тоді настане —
Воскресіння для душі,
Мороку гріха нестане,
Житимеш з Христом в тиші.

А з Воскреслим добре жити,
Йти до вічної мети,
В серці віру хоронити
Й в небо до Христа прийти.

Келовна, 11 липня 1971 р.

ЩЕ СВІЖІ РОСИ СПОЧИВАЛИ

Ще свіжі роси спочивали
На квітах і зелених травах,
Ще темна ніч спокійно спала,
Коли Христос воскрес у славі.

І сонечко з-за гір засяло
Й розсипало ясне проміння.
Життя могутньо з гробу встало,—
Господнє всім прийшло спасіння.

Раненько радість ходить всюди,
Земля і небо веселяться,
Радіють всі побожні люди,
І воскресіння пісня лється.

Христові муки і страждання,
І смерть Його і воскресіння,
Для світу грішного — надбання,
Принесли Боже всім спасіння.

Людей із Богом примирили,
Убрали душу у надію,
Глибокий спокій в серце влили,
Воскреслі нині всі радіють.

Бож славна сталася подія:
Христос відкрив до Раю двері,
І вічність теплом душу гріє,
По смерті ж Божа жде вечеря...

Давно в саду обпали роси.
Порожній гріб Христа лишився.
Воскреслий в небо ж дух підносить
Усім, хто у житті втомився.

Келовна, 31 березня 1971 р.

Є БОЖА СИЛА ЖИТТЄДАЙНА

(Єв. Матвія 25:31-46).

Є Божа сила життєдайна,
Що мертвим встать з могил звелить,
Є Божа правда вічносяйна,
Яку безсила й смерть затьмить.

Настане день. Сурма засурмить.
Той звук всю землю облетить.
З могил воскреснуть усі люди
Й на суд Господній стануть вмить.

Господь поділить всі народи
На праведних і грішних там.
Спасених щастям нагородить,
Що береже для них Він Сам.

Їх праворуч усіх поставить
Й в оселі вічності прийме,
Де будуть вони Бога славить,
Ніхто їм щастя не візьме.

Безбожних ліворуч поставить
Й заплату за гріхи приймуть.
Усі страшні безбожні лави
У пекло стрімголов підуть.

Є воскресіння теж духовне
Для тих, що у зневірі сплять,
Що спину гнуть щодня гріхові
Й про щастя сни одні лиш снять.

Бог хоче нині розбудити
І наш духовно сплячий Край,
Життям розумним наділити
І в серце дати справжній рай.

Чекаю... Сонце волі світить
І золотить уже обрій.
Встають українські ось діти
І п'ють з Євангельських Надій...

Всесильний Боже, Україну
Збуди з духовного Ти сну,
Щоб на безбожницькій руїні
Обнови бачили весну.

Лебедянка, 14 квітня 1936 р.

МИ ДЯКУЄМ, СПАСЕ, ТОБІ ЗА НЕДІЛЮ

Ми дякуєм, Спасе, Тобі за неділю,
Яка нам приносить і радість, і спокій,
Що в день цей ми сходимось й завжди радієм,
Бож щастя неділя приносить глибоке.

Ми згадуєм славу ту першу неділю,
Коли всемогутньо воскрес Ти з могили
Розвіяв страх смерти, приніс нам надію,
Коли переміг Ти диявольські сили.

Відкрив нам заслону життя поза гробом,
Осяяв блаженну вічність із Богом,
Яка всіх чекає за смерти порогом,
Дав певність у вірі, розвіяв тривогу.

Втер сльози розлуки, дав радість спасіння
Усім, що у смутку над гробом стояли,
Надхнув Ти їх щастям життя й воскресіння
Тоді, як ворожа сторожа упала.

Ми згадуєм також велику неділю,
Коли Ти сумним Своїм учням з'явився,
У замкненім домі зміщнив їх надію
І кожен з них радості й щастя напився.

Ми згадуєм також ту славну неділю,
Коли Своїм учням зіслав згори силу.
Зодягнені міццю, відважні раділи,
І Добру Новину усім голосили.

Ми дякуєм, Спасе, Тобі за неділю,
Що можемо бути у дусі і правді,
Тобі поклонялись, душею радіти,
В неділю служити Тобі у громаді.

*Мельбурн-Гленрой, Австралія,
2 жовтня 1966 р.*

ЗАКЛИК ДО ХРИСТА

КРІЗЬ ЗОЙКИ І ГАМІР

(Прийди!)

Крізь зойки і гамір наших днів лунає
Солодкий голос Господа Христа,
Нове життя Він у серця вливає,
Вкладає пісню радості в уста.

Той голос ніжний, любий не змовкає:
— Прийди! Прийди! — щоденно він бринить
І кличе всіх, хто у гріхах страждає,
Чия душа знедолена болить.

Він кличе і тебе — не будь байдужий,
Ласкавий голос вчуй і відгукнись —
Твоє Він серце вигоїть недуже,
Тож не вагайся, до Бога навернись.

Прийди, мій друже, до Христа скоріше
Й тягар гріхів зложи у Його ніг,
Тебе Він визволить з кайдан, потішить,
Бо Він пекельну силу переміг.

Прийди, часу не гай, прийди сьогодні,
Розбите серце ти Йому віддай,
Спасе Він душу від страждань безодні,
Небесний спокій дасть і вічний Рай.

Прийди до Нього зараз в цю хвилину,
Христос чекає так багато літ,
Вважай, щоб день спасіння не пролинув
І не затьмарився без ласки світ.

Сьогодні Дух Святий тебе благає:
— Прийди! Прийди! В гріхах ти не страждай.
А Церква голос ніжний повторяє:
— Прийди! Прийди! День ласки не прогай.

Шілтон, Англія, 28 серпня 1949 р.

СПАС ТЕБЕ КОХАЄ

Спас тебе кохає,
З неба Він прийшов,
Шлях відкрив до раю,
Щоб і ти ввійшов.

Він гріхи прощає,
Гоїть серця біль,
Сумних потішає...
Йди до Нього й вір!

Вір, за тебе в яслах
Місце Спас зайняв,
Щоб бідний, нещасний
В гріхах не вмирав.

Він тебе ось любить
І хоче спасти
Від вічної згуби
Й світа марноти.

На землі багато
Він терпів й страждав,
Щоб життя нам дати,
На хресті вмирав.

З гробу Спас всесильний
Третього дня встав
Й морок Він могильний
Й люту смерть здолав.

Спас сьогодні в небі,
Де святі живуть,
Він бачить потреби,
Він знає і путь.

Тож дарма не гайся,
Схаменись мершій,
У гріхах покайся
Й матимеш спокій.

І любов Христова
Тебе оживить,
Житимеш в обнові
Й навчишся любити.

Лебедянка, 28 червня 1935 р.

МОГУТНЬО ОРУДУЄ ГРІХ НИНІ В ЛЮДЯХ

Могутньо орудує гріх нині в людях
І силу, і тіло усе нищить він,
Гріх мучить і душу, і серце у грудях,
Хто любить його, той піде на загин.

В здорових він силу краде, відбирає
І робить завчасу старців з молодих,
Неспокій в родинне життя посилає.
Там горе, там сльози, де кублиться гріх.

Державам не дасть він пожити в спокої:
Завидують, гроблять, неволять і б'ють.
То гріх наділяє сльозами, журбою
Та встелює терням життєвую путь.

Гріх розум затемнює й людям розумним,
Угору підносить він псевдознання
І робить багато даремного шуму,
Видющих сліпить серед білого дня.

Гріховна зараза розлазитья всюди,
Ця пошесть залила увесь земний світ.
Від неї страждають і мучаться люди
На протязі довгих вже тисячоліть.

Де ж вихід з недолі? Де шлях добробуту?
Вздоровлення світові хто принесе?
Невже ж в цій недолі страшній ми забуті?
Невже ж манівцями погубить гріх все?

Ой ні! Не забуті нещасні під небом...
Ось чується голос Ісуса Христа,
Ласкаво Він всіх закликає до Себе:
— Прийдіть всі до Мене, кругом марнота!

Я вигою ваші сердечні всі рани
І очі відкрию на справжнє життя,
Відчиню до неба спасіння вам брами
І дам в нагороду блаженне буття.

З прокази гріхів ваше серце обмию,
За вас на Голгофі пролив бо Я кров,
Я ваше життя все оздоблю в надію,
У віру блаженну і вічну любов.

Лебедянка, 12 березня 1936 р.

ПОНИК НАРОД В ПЕРЕКАЗАХ ЛЮДСЬКИХ

(Сьогодні схаменись!)

*«Оці люди устами шанують Мене, серце ж
їхнє далеко від Мене... бо навчають
наук людських переказів» (Мр. 7:6-7).*

Поник народ в переказах людських,
В гріховній темряві блукає,
Не знає бо наказів він святих,
Що в Писанні Господь звіщає.

Іде напوماцки у білий день,
Бо світла правди він не має,
Давно духовно мертвий, як той пень,
У людських обрядах конас.

В житті без Бога, як й батьки, живе,
Для нього це — «батьківська віра»...
Народе мій, ти манівцями йдеш!
Спинись мершій, щоб не загинув.

Не пізно ще, сьогодні схаменись
Покинь всі обряди, неволю!
Живому Богу в правді поклонись,
Він виведе тебе на волю.

Людських переказів ти не тримайсь,
Берися ти за Слово Боже,
Й з молитвою його щодня читай
І вийти з темряви pomoже.

Тоді новим шляхом вперед підеш,
Що ним апостоли ходили,
На ньому спокій для душі знайдеш,
І радість, і духовну силу.

Тоді побачиш правди шлях живий,
Що він людей веде до Бога,
Нап'ється серце сонячних надій,
Радіючи підеш в дорогу.

Манчестер, Англія, 6 травня 1957 р.

ОЙ, СТРАШНІ ДУХОВНІ НОЧІ

*«Стороже! яка пора ночі? Надходить
поранок, та ще ніч» (Іс. 21:11-12).*

1

Ой, страшні духовні ночі,
Бо руйнують людську душу,
Бо засліплюють всім очі
І сумління чисте глушать.

Та Христос є Світло світу!
Не страшні жажливі ночі,
Бо Він кожного освітить,
Хто до Нього йде охоче.

Отож, годі нині спати!
Ніч гріховна не дримає.
Хто живий, пора вставати!
Бог до праці закликає.

У зневірі гинуть люди,
Шлях до правди вкрили ночі,
Хто ж їх зо сну бідних збудить?
Хто відкриє сліпим очі?

Люди блудять нині в світі,
Правди й Бога не шукають.
Хто розкаже їм про світло,
Про Христа, що всіх спасає?

Всюди зло і гріх панує,
Люди в темряві конають.
Хто ж той стогін нині чує
Й шлях покаже їм до раю?

Як же темряви багато!
Її всюди не бракує:
Повно в людях, повно в хаті
Й навіть в церкві, глянь, торгують...

Нею гандлярі сліпії
Крамарюють і торгують,
Й разом гинуть без надії,
Правди ж голосу не чують.

Горе! Горе! Де не глянеш:
Скрізь неправда і неволя.
Ходять люди, ніби п'яні,
Їх не вабить Божа воля.

Химери, мерці живії!
Тяжко збутись їм облуди,
Скинуть пута віковії
Й жити, як годиться людям.

Заблудили всі без Бога,
Шлях до щастя загубили,
В серці носять страх, тривогу
І простують до могили.

А життя ж всевладно вабить,
Сонце Правди ясно сяє,
Хто відкриє серце радо,
Зміст життя такий пізнає.

2

*«Сказав нерозумний у серці своїм: Нема Бога!»
«Дорога безбожних згине!» (Пс. 14:1; 1:6).*

От безвірники сліпії
Рід від мавпи свій виводять,
Як безрогі, без надії
По землі Господній ходять.

Раді тим, що у кориті
Їм помий завжди хватає,
І лушпинням цьогосвітнім
Шлунка й мозок напихають.

Таж матерія ніколи
Духа в нас не заспокоїть,
Тільки Бог його накормить
Й рани серця Він загоїть.

Нас бо Він створив для Себе,
Щоб, як скінчимо дорогу
На землі, ввійшли до неба
Й вічно там жили для Бога.

Він нам дав природу-книгу,
Щоб її щодня читали,
Й не носили в серці кригу,
А живую віру мали.

Та лінівi ж і байдужі,
Щоб розумно глянуть вгору
І з марксистської калюжі
Вибратись на ясну гору.

Й подивитись на вселенну.
Про Творця ж вона звіщає:
Поле, луки, гай зелений
Й небо голубе безкрає.

Сонце, місяць, ясні зорі,
Всі планети, їх орбіти
Переконливо говорять
Про Творця небес, всесвіту.

Щоб спинилася людина
І взялась за глузд здоровий,
Щоб без Бога не блудила,
Почала життя в обнові

Й Богу визнала в покорі
Всю безлюдність та блукання,
Розказала Йому горе,
Болі серця, всі страждання.

Бог же добрий і готовий
Помогти завжди людині,
Розум привернуть здоровий,
Заховати від загину.

Врятувать з багна невіри,
Привернути образ Божий,
Дати радість, нові сили,
Ціль життя і спокій гожий.

3

«Вони мають вигляд побожності, а сили її відреклись» (2 Тм. 3:5).

«Не кожен, хто говорить до Мене: Господи, Господи! увійде до Царства Небесного, але той, хто виконує волю Могого Отця, що на небі!» (Мат. 7:21).

Інші ж знов взяли за віру
Не за розумом, без Бога,
І згубили всьому міру,
В кут сліпий зайшла дорога.

Замість Бога-Створителя,
Різних божків натворили,
Замість Христа Спасителя
Безліч спасів нарobili:

Паперових, дерев'яних,
Темні люди їх цілують,
Металевим і кам'яним
Моляться, хоч ті й не чують.

Чи то в храмі, чи то в хаті —
Всюди ідолів без міри,
Люди звикли богів мати,
Поклоняються кумирам.

Їм до Бога мало діла,
Бо не знають Його волі,
Божки мертві їх обсіли
І живуть в гріхах, в недолі.

Замість мира та любови —
Інквізиції справляють,
Заплямили руки кров'ю,
Божого шляху не знають!

Люд обдурений конає
В темряві гріха й неволі,
Про Спасителя не знає,
Що дає життя і долю.

Замість Божої науки
У поганській процвітають,
До «божків» й «богинь» ось руки
Безсоромно простягають.

І «обновлених» шанують,
Чуда-дива в них шукають,
Правди ж голосу не чують
Й ласки Божої не знають.

День за днем і рік за роком
Так живуть собі в облуді
І наосліп вперед крочать
Й лицемірним серцем блудять.

Вигляд мають всі побожний,
А живуть, як ті погани,
І невірні, і безбожні,
І мізерні ідоляни.

Боже, Боже, згляньсь над нами,
Розбуди мерців духовних,
Змилосярдся над сліпцями,
Розвій ночі всі гріховні!

4

*«Ми руйнуємо задуми і всяке винесення,
що підіймається проти пізнання Бога,
й полонимо всяке знання
на послух Христові» (2Кр. 10:4-5).*

Гине світ тепер без Бога,
У гріхах конає п'яний.
Скрізь неспокій і тривога,
Що ж ми робим, християни?

Браття й сестри, всі до діла!
Не пора тепер нам спати!
Нива Божа пожовтіла,
Будем широ працювати.

Праці ж є для всіх багато,
Бо неправди в світі — гори!
Тож берімося завзято,
Світло темряву поборе!

Чи то темрява безвірних,
Чи в церковні вбрана шати,
Яка б була неймовірна,
Її треба зруйнувати!

Треба з церкви все негоже
Пильно геть повикидати,
І Христову правду Божу
Всюди ширити й плекати.

Треба ідолів нечистих
Винести із цркви й хати
Й всюди Богу урочисто
Місце перше в житті дати.

Жити, як Христос навчає,
Йти щодня Його слідами —
Шляхом вузьким, що до раю
Всіх веде в небесні брами.

Правд Євангельських триматись,
А не людських забобонів,
І за правду скрізь змагатись
Та в святій ходить обнові.

Тож не можна ні хвилини
Дарма нині марнувати,
Коли нарід бідний гине.
Хто живий — ідіть спасати!

В світ несімо Боже Слово,
Щоб Христа усі пізнали
Й стали вірою здорові,
Щоб в гріхах більш не блукали.

Щоб покаялися люди
І до Бога навернулись,
Місце Правді дали всюди
І в неволі більш не гнулись.

Щоб у храмі вже новому
В Дусі й Правді поклонились,
Й тільки Богові живому,
Що на небі, всі молились.

Чаддертон, Англія, 3 жовтня 1957 р.

ГОЛОС ПРАВДИ БРИНИТЬ

Голос Правди бринить:
До Христа всі спішіть,
Манівцями доволі ходити!
Гріх Спас хоче простить,
В скрусі кайтесь й просіть,
Щоб щасливо могли в світі жити.

Між людьми скрізь й щодня
Неспокій, метушня
Від непевности, горя й страждання.
Хто ж потішити б зміг,
Заховав би й зберіг
Душу кволу від мук та блукання?

Тільки Він, Спас Один —
Христос Сам, Божий Син,
Потішає, рятує, спасає.
Хто до Нього іде,
Радість й спокій знайде
І життя вічне в Божому раю...

Чи ти Бога шукав?
Чи Христа ти прийняв?
І чи знаєш ти радість спасіння?
Коли ні, то тепер,
Щоб в гріхах ти не вмер,
З каяттям чини Богу моління!...

Голос кличе, вважай,
Ласки дня не прогай!
Може бути навіки вже пізно,
Коли змовкне той клич
І настане скрізь ніч —
Суд прийде справедливий та грізний...

Майнц, Німеччина, 7 червня 1958 р.

МАЮТЬ ЛЮДИ СВОЇ МРІЇ

Мають люди свої мрії,
Як без Бога,— їх розвіє,
Як полову, буревій!
Вічно тільки той триває,
Що надію в Бозі має
І не гнеться долі злій!

Світські розкоші — дочасні,
Вони дуже швидко гаснуть
І лишають каяття.
Доля ж в світі тих блаженна,
Вічна, радісна щоденно,—
Що новим живуть життям.

І в своїй земній дорозі
Силу черпають у Бозі
Та ідуть в небесний край,
Де закінчаться змагання
Й дасть їм Бог у посідання
У Христі блаженний Рай.

Ціль життя — щаслива доля!
Жити з Богом — справжня воля
Духа, тіла і душі.
Тяжко в світі жить без Бога,
Манівцями йде дорога
Й пропадає у глуші.

Ой, пора за розум взятись
Й манівцями не тинятись,
В правді й вірі розцвісти.
Кинути шляхи розлогі,
Навернутися до Бога —
Він Один може спасти...

Руе Барраулт, Париж, 19 серпня 1958 р.

СХАМЕНИСЯ, МІЙ НАРОДЕ!

Схаменися, мій народе,
Доки час ще маєш!
Бог бо кличе до свободи,
Він тебе чекає.

Годі в темряві блудити,
Мучитись в неволі.
Йди до Бога, щоб міг жити
У щасливій долі.

Місце дай Христові нині
В твоєму серці й домі,
З Ним ніколи не загинеш,
Вчуєш щастя гомін.

Духом вільним ти зазнаєш
Радости, спокою...
А тоді над нашим краєм
Пролунає воля.

Злидні всі підуть в непам'ять,
День новий засяє!
І добробут всім настане —
Розцвітеться маєм...

Ой, народе мій великий,
Годі тобі спати!
Ти окрадений відвіку,
Пора вже вставати.

Має Спас також для тебе
Щасливу долю.
Глянь сьогодні ти у небо
І вставай до бою.

Ти поборою злидні всюди,
Темряву, убогість,
Щоб жив вільно, як всі люди
Й щастя знав дорогу.

В поїзді Довер — Лондон, 7 жовтня 1959 р.

ПИТАЄТЕ, ЧОМУ ЛЮБЛЮ

Питаєте, чому люблю
Народ наш безталанний
І з дня на день на сполох б'ю
Й турбуюся стражданням?

Питаєте, чому ходжу
Від хати я й до хати,
Старим і молодим кажу
До Бога шлях шукати?

Питаєте, чом кличу я
Й турбую сон духовний,
Показую шлях до життя
І славної обнови?

Я йду, бо як же не піти,
Коли в гріхах страждають!
Без Бога й вічної мети
Нещаснії вмирають.

Тому я йду і буду йти
До нашого народу,
Щоб він нарешті зміг знайти
В Христі життя й свободу!

Щоб всяку темряву лишив
Й на Божу став дорогу,
Щоб з шляху згубного спішив
Він до живого Бога.

*В поїзді Гай Вікомб — Лондон,
5 березня 1961 р.*

ПРО БОЖУ ЛАСКУ ЗВІЩАЙТЕ

(Пісня).

Про Божу ласку звіщайте людям,
Розповідайте всім про любов!
Хай добра вістка лунає всюди:
У світ цей грішний Христос прийшов.

Приспів: На хресті Ісус страждав,
Кров свою святу пролляв,
В тяжких муках умирав,
Вічне нам життя Він дав.

Христос Спаситель блаженну долю
Приніс на землю для всіх людей.
Звільняє грішних з кайдан неволі,
Втирає сльози сумним з очей.

Бог милосердний дав Свого Сина.
Син Божий небо святе лишив,
Зійшов на грішну земну долину,
Бо міцно грішних Він полюбив.

Про Божу ласку пісня лунає,
Не будь байдужий, до Спаса йди!
Твої страждання Христос всі знає,
Тебе Він хоче з гріхів спасти.

Гамільтон, Канада, 15 квітня 1964 р.

ПОРА, ПОРА ВЖЕ ПРОБУДИТИСЬ!

Пора, пора вже пробудитись
Тобі, душе моя, від сну,
Бо скоро мусиш повернутись
В країну вічну, не земну!

Душе, ти спиш, а твій Спаситель
Стоїть і гіркі сльози ллє,
Бажає Він гріхи простити
І ошасливити тебе.

О, пробудись, душе ти спляча!
Бо смерть небажана прийде
Й огорне жахом необачних,
І де ж ти вічність проведеш?

Душе, ти спиш, а ворог лютий
Тобі кайдани вже кує,
Щоб в них тебе навк закути
І погубить життя твоє.

Душе, проснися, годі спати!
Прийми сьогодні благодать,
Бо може завтра вже спасати
Христос не буде закликать.

Христос сьогодні закликає,
До Нього поспіши тепер.
Він радо грішних всіх приймає,
За них Він на Голгофі вмер.

Душе, проснися, доки ж спати!
Христос Сам кличе, схаменись!
Не пізно ще, пора вставати!
Душе, ти зо сну пробудись!

Перт, Австралія, 30 червня 1966 р.

НАРОДЕ МІЙ ЛЮБИЙ, ПРОСНИСЯ СЬОГОДНІ!

Народе мій любий, проснися сьогодні!
Ой, годі в жахливій байдужності спать.
Обкрадений, бідний, духовно голодний...
Вернися до Бога, прийми благодать.

Христос тебе любить і кличе на волю.
Вставай і до Нього ти йди з каяттям,
І матимеш спокій, щасливу долю,
А в серці носитимеш вічне життя.

Зазнав ти багато неволі і горя,
Віками тернисту проходячи путь,
Гірких сліз пролив ти глибоке море...
Відважний ти будь! Щастя й воля прийдуть...

Христос один знає твої всі страждання,
Він бачить кайдани, неволю і глум,
Він знає всі добрі твої сподівання,
Відвічну журбу й наполегливий сум.

Звернися ж до Нього, тебе Він чекає,
Знайдеш волю духа й глибокий спокій.
Зійде Сонце Правди й для нашого Краю,—
Зрадіє тоді й Первозваний Андрій,

Який, за переказом, Божеє Слово
Колись в Україну у Київ приніс,
Щоб з темряви люд пробудивсь до обнови.
І в правді Господній зміцнився і ріс...

Народе мій любий, тепер пробудися
І вгору свій зір піднеси до небес,
Надією й вірою нині кріпися,
Бож ти незабутий у Бога чудес...

Кабраматта, Австралія, 15 лютого 1966 р.

ЛЮБИЙ ІСУСЕ...

(Пісня)

Любий Ісусе, Ти грішних любиш,
Прийшов на землю, щоб нас спасти,
Й всіх врятувати від гріха-згуби,
Й спасенних в Небо, в Рай привести.

Любий Ісусе, Ти мене кликав,
Й на заклик Твій я радо пішов.
Душу з неволі гріха Ти вирвав,
Я вічний спокій серцю знайшов.

Любий Ісусе, тепер радію,
Що Ти навіки Спаситель мій!
Мене покликав іти в надії
Вслід за Тобою в край неземний.

Любий Ісусе, мій шлях далекий,
Гори й долини вкривають путь.
Дорогу довгу пройти нелегко,—
Зо мною, Спасе, щоденно будь!

Любий Ісусе, Тебе благаю,
Мене ніколи не залишай!
Проходять роки, життя минає...
Провадь щоденно в Небесний Край...

*Нобель Парк, Мельбурн, Австралія,
12 серпня 1966 р.*

НАЙБІЛЬШ ЗІПСОВАНЕ НА СВІТІ

*«Людське серце найлукавіше над все» (Єр. 17:9).
«Вийми із їхнього тіла серце камінне» (Єз. 11:19).*

Найбільш зіпсоване на світі —
То серце грішної людини,
Нема у ньому правди світла,
Без Бога воно в світі гине.

Людина ж навіть і не знає
Жахливого свого стану,
І не зупинеться, не стане
Дорогу справити погану.

Бож серце в грудях скам'яніло,
Нечуле сталося й холодне,
І до добра геть зубожіло
І мучиться душа голодна.

Один Господь те серце знає
І відає його недолю,
На біль його Він ліки має,
Й спасти готовий, дати волю.

Ласкаво кличе Він до Себе,
І хто на заклик той приходить,—
Дає нове серце й небо,
В новому серці верховодить.

Тоді воно Христа шукає,
І думає про вічність й Бога,
І до блаженного вже Раю
Веде його нова дорога.

Келовна, 1 квітня 1971 р.

ДУХОВНА ПУСТИНЯ ПРОСТЕРЛАСЬ УСЮДИ

«Коли прагне хто з вас — нехай прийде до Мене та й п'є» (Ів. 7:37).

Духовна пустиня простерлась усюди,
Над нею ширяє безжалісна смерть
І нею проходять потомлені люди,
Бідою наповнені душі ущерть.

В дорозі їм спрага щодня докучає
І тужать за щастям, любов'ю й добром,
Щасливої ж долі і досі не мають,
Бож всюди панує неправда і зло.

І спрагнені чуда в надії чекають,
Що прийде воно із пречистих небес,
Проб'ються джерела в пустинному краю
Й великеє станеться чудо з чудес...

Джерела ж давно вже дзюрчать у пустині
І ллється усюди живая вода.
До Себе Христос кличе спрагнених нині,
Щоб їх напоїти водою добра.

Всі спрагнені щастя, спокою й спасіння,
Спішіть до Спасителя світу — Христа,
Загойть Він вашого серця терпіння
І пісню нову дасть у ваші уста.

Проходячи світу широку пустиню,
Співати ви будете слави пісні,
І виповнить Бог ваші добрі хотіння,
І прийдуть блаженної вічності дні.

Піс Ривер, 9 червня 1971 р.

НЕ ПОКЛАДАЙСЯ НА ЛЮДИНУ

«Проклятий той муж, що надію кладе на людину!» (Єр. 17:5).

«Я — то Господь... не посоромляться ті, хто на Мене надіється» (Іс. 49:23).

Не покладайся на людину,
Вона бо тіло, марнота,—
Найкраще в кожную ти хвилину
Складай надію на Христа.

Проклята кожна та людина,
Людей що ставить за богів,
Їм віддає свою данину
Й душі убогої свій спів.

Не покладай на них надії,
Вони ж бо тільки люди, знай!
Твою надію час розвіє,
Ти на людей не покладайся!

Довірся ти одному Богу,
Він проведе крізь все життя,—
Тебе не лишить всю дорогу,
Введе до вічного буття.

Не відкривай ніколи людям
Душі своєї ти глибин,
Вони не зрозуміють, — згудять,
З їх рук ти питимеш полин.

Христові ти довірся широ,
Зболіле серце Йому дай,
Наповнить Він небесним миром
І приведе у Божий Рай.

Едмонтон, 14 липня 1971 р.

НЕДАВНО ЧАРІВНУ МИ ВЕСНУ ВІТАЛИ

(Прийди до Христа)

*«Минули жнива, — покінчилося літо,
а ми не спасені» (Єрм. 8:20).*

Недавно чарівну ми весну вітали,
Радів гай зелений, втішалась земля.
В діброві веселі пташки щебетали,
Вбиралися в квіти і луки й поля.

Недавно полями скрізь літо ходило,
Воно золотило пшеничні лани.
За ним осінь несла багатее жниво,
Яке позбирали іще до зими.

Отак і життя наше швидко минає,
Проходять юначії роки весни,
За обрієм десь всі навіки зникають,
Як ті молодечі солодкі сни...

А потім жнива і зима завітають.
День смерти прийде. Світ покинемо ми...
Христос всіх до Себе тепер закликає,
Мій друже, до Нього прийди до зими!

Нев'янучим щастям Він душу напоїть,
Засяє у темряві вічна мета.
Сердечнії рани твої Він загоїть...
Ще доки не пізно, прийди до Христа!

Вінніпег, Канада, в січні 1968 р.

ЛЮБИЙ ДРУЖЕ, ТИ САМ НЕ ПУСКАЙСЯ

Любий друже, ти сам не пускайся
У далеку дорогу життя,
Запросити Ісуса не гайся,
Знайдеш в Ньому завжди укриття.

Захистить Він тебе під час бурі,
Крізь страждання й біду проведе,
І до щастя відчинить Вні двері
І до Раю тебе приведе.

Бож без Господа в світі нелегко
Через гори й долини пройти,
Шлях життя завершити далекий
І щасливо прийти до мети.

Ісус Приятель в світі найкращий,
Він найкращий за всіх Провідник,
І дорога з Ним не пропаша,
В труднощах Він завжди — Рятівник.

Любий друже, дорога далека,
Перешкоди лежать скрізь на ній,
Йти самому в дорозі нелегко,
Запроси ти Ісуса мершій.

Беніто, 19 січня 1971 р.

ПИТАЄТЕ, ХТО МОЖЕ ГРІХ ПРОСТИТИ

«Але щоб ви знали, що Син Людський має владу прощати гріхи на землі» (Мр. 2:10).

Питаєте, хто може гріх простити,
Що на душі він каменем тяжить?
Хто може серце від провин обмити
Й тяжке життя розбите обновиць?

Хто може тягарі з душі здійняти,
Полегшення і волю принести?
Хто може під час бурі спокій дати
Й з великого упадку піднести?

Хто може перед Богом гріх закрити
І заховати зло з-перед очей?
Хто може плями серця убилити
Серед гріховних на землі ночей?

Отож, ніхто, ніхто з людей на світі
Гріхів не може грішним відпустить,
Холодну душу прощенням нагріти,
Коли вона страждає і болить.

Святе Письмо нас грішних всіх навчає:
Христос за гріх усіх людей помер.
Один Христос усі гріхи прощає,
Хто з каяттям до Нього йде тепер.

Келовна, 9 липня 1971 р.

КУДИ НЕ ПІДЕШ

Куди не підеш,
Куди не глянеш:
Тривога скрізь!
На світі всюди
Нещасні люди
Й багато сліз.

В тяжких провинах
Народи гинуть
Й ллють братню кров.
Зло світ полонить
Й тому холодне
Свята любов.

Де ж воля й спокій?
Де кращі роки?
Куди ми йдем?
Де ж ясний вихід
З неволі й лиха?
Пощо живем?

Одна дорога:
Назад до Бога
У каятті!
Життя і воля
Й щаслива доля
Всім у Христі!

Радивилів, 3 червня 1939 р.

КОЛИСЬ СИН БОЖИЙ ПО ЗЕМЛІ ХОДИВ

Колись Син Божий по землі ходив
І розсівав любов між люди,
Всім обездоленим добро чинив,
Сумним вливав Він радість в груди.

Упавших Він із жалем підіймав
Й прощав всевладно їх провини,
Нещасним гіркі сльози утирав,
Давав потіху сиротині.

До Нього йшли, приносили калік,
Він гоїв їхні всякі болі;
Він мав для тіла й духа лік,
Тому і кликав всіх до волі...

Ось друга тисяча минає літ,
Як Він приніс життя та волю.
Та й досі у біді конає світ
І кращої чекає долі.

Збіднів наш світ. Так мало співчуття.
Куди не глянеш — брак любови.
Ненависть скрізь затроює життя,
Й приносить війни розлив крові...

Христос між нами й нині Духом є,
Любов Він сіє поміж люди,
Слухняним вічнеє життя дає,
Духовно сплячих зо сну будить.

Ласкаво кличе Він до Себе всіх
Утомлених й життям розбитих.
Він їм дає спокій, здимає гріх,
Дає з усяких злиднів вихід...

Коли Христа ти й досі не зустрів,
То не марнуй життя байдуже!
Він ходить між людьми, як і ходив.
Мерщій іди до Нього, друже.

Чаддертон, Англія, 6 січня 1962 р.

ІВАНЕ, ІВАНЕ, ІВАНЕ!

(Сьогодні Христос закликає)

Іване, Іване, Іване!
Життя твоє дуже погане.
Диявол на тебе насівся,
Щоб ти з цього світу подівся.

Горілкою він тебе поїть,
Руйнує життя, твою долю,
Отрую дає тобі пити,
Щоб в пеклі тебе погубити.

На згубну пішов ти дорогу,
Все далі від щастя, від Бога.
З п'яничками ти подружився
І з ними безтямно розпився.

Сьогодні не бачиш, не чуєш,
Як гроші й здоров'я марнуєш.
І ти не живеш, а конаєш,
В кайданах горілки вмираєш...

Іване, Христос тебе любить
І хоче спасти Він від згуби;
Він вмер на Голгофі за тебе,
Щоб дати життя тобі в небі.

Сьогодні ти протверезився,
Покайся в гріхах, схаменися
Й прощення проси ти у Бога,
Й спасеш свою душу убогу.

Сьогодні Христос закликає,
Стоїть при дверях і чекає.
Сьогодні збудися й покайся,
Прийти до Ісуса не гайся!

І грішне Він серце обмиє,
Вбере твою душу в надію,
Почнеш по-новому вже жити
І вільний Христові служити.

Спіши ж, бо день ласки пролине,
Щоб ти у гріхах не загинув.
Покайся, ще доки не пізно!
Надходить бо суд Божий грізний.

Піс Ривер, 17 червня 1971 р.

ХТО Ж ІЗ СЕРЦЯ ПЛЯМИ ЗМИЄ?

«Кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (Ів. 1:7).

Хто ж із серця плями змиє?
Хто загоїть його рани?
Хто потішить, коли ние
Й плаче темними ночами?

Хто пошле сумління чисте
Й згладить всі його докори,
Щоб забути урочисто
Все минуле темне горе?

Хто ж подасть розумну раду,
Як втікти від себе можна
Й глянути в майбутність радо
Й життям жити переможним?

Друже, не збирайся втікати,
Не втічеш ти сам від себе!
Гріх примусив плазувати,
А високо ж чисте небо.

До людей не йди, мій друже,
Не знайдеш ти в світі щастя,
Бо в гріхах світ весь недужий
І конає у нещасті.

Поспіши ти до Ісуса,
Змиє Він гріховні плями,
Охоронить від спокуси
І загоїть серця рани.

Чисте дасть тобі сумління,
Дивний спокій знайдеш в Бозі,
Обдарований спасінням
Підеш радісно в дорозі.

Лондон, Англія, 9 березня 1961 р.

МОЛИТВА

МОЛИТВА — ЦЕ ВЕЛИКА СИЛА!

Молитва — це велика сила!
Вона є диханням душі.
І тільки в того віри крила,
Хто Богу молиться в житті.

На них підноситься він в небо,
Й бере з рук Божих благодать,
І поміч черпає в потребі,
Щоб в небо йти й перемагать.

Молитва для душі підпора,
Вона — солодощі життя.
Хто з Господом щодня говорить,
Той має вічнеє буття.

Молитва — руки добродійні,
З небес потішення беруть,
Слабим і немічним надійну
Від Бога поміч подають.

Тож дихання — життя людини.
Не дихає — то їй кінець.
Молитва де з грудей не лине,
То там лежить духовний мрець.

Вінніпег, 18 листопада 1970 р.

ПОКРИЛА ЗЕМЛЮ НІЧКА ТЕМНА

Молитва

Покрила землю нічка темна.
Година пізня. Люди сплять...
В нічній тиші з небес приємно
Спливає благодать.

Побожно на своїх колінах
Тобі молитву я чиню.
О, Боже, вислухай моління
Й прийми подяку Ти мою.

Твоє святе Ім'я я славлю
І поклоняюся Тобі.
Бо Ти у світі не оставив
Мене самотного в журбі.

О, Господи, прости провини
І серце чисте мені дай,
Щоб сон мій у тиші пролинув,
Мене в Своїй опіці май.

З'явивсь мені Ти Добрим Батьком
І врятував від всіх гріхів,
Щодня про мене пильно дбаєш,
Вкладаєш в серце щастя спів...

Я дякую за хліб, одержу,
За все добро — Твої дари,
Що маємо їх всі безмежно
Щодня з Твоїх багатств згори.

І за батьків й братів, о, Боже,
Подяку Ти мою прийми,
Що вкупі в правді Твоїй гожій
Тобі служити можемо ми.

Мою молитву я складаю
В ім'я Спасителя Христа,
Що двері відчинив до раю
Й хвалу вложив в мої уста.

Лебедянка, 19 лютого 1831 р.

КОЛИ В МОЛИТВІ

Коли в молитві я звернувся до Бога,
То з серця, немов камінь той тяжкий,
Скотилася моя журба й тривога,
Далекий обрій заяснів надій.

Яке велике щастя знати Бога —
Творця всесвіту, неба і землі,
Його всі добродійні дороги
І не блукати в цьогосвітній тьмі.

Не покладатись на людей, їх силу,
Бо що ж людина та її життя?
Блукає манівцями до могили
І перед смертю повна каяття.

Яка то радість з Богом в світі жити,
І пізнавати мудрість справжню і святу,
Йї в дочасних днях життям Христу служити,
І бачити нев'янучу мету.

Як солодко в молитві час провести,
І спільність мати із своїм Творцем.
Йому життя, потреби всі принести
І скласти всі жалі перед Отцем.

Тоді і небо до землі так низько
Свою схиляє тихо височінь,
І анголи Господні дуже близько,
Зникає незмірима далечінь...

О, Боже мій, навчай мене молитись
В днях радості, і горя, і біди.
Навчай мене завжди Тобі коритись,
Мене вперед щоденно Ти веди.

Лебедянка, 19 лютого 1931 р.

З НЕБА ЯСНО СВІТЯТЬ ЗОРІ

Молитва

З неба ясно світять зорі
На мою тернисту путь,
Але й хмари у просторі
Над моїм життям пливуть.

Боже, Боже, будь ласкавий
Ти до мене в ці часи
І мене не дай неславі,
Порятуй! Прийми! Спаси!

Тяжко, важко мені жити,
Я знемігся в боротьбі.
О, дозволь мені відкрити
Душу, Господи, Тобі.

Бож у ній так сумно й темно,
Тож не гайся помогти,
Намагаюсь надаремно
Сам звільнитись з марноти.

Сил духовних, більше віри
В боротьбі мені подай,
Щоб крізь світ суворий, сірий,
Сміло йшов в небесний край.

Спокій дай душі, мій Христе,
Ласки дай, о Боже мій,
І в крові святій, пречистій
Від гріхів мене обмий!

Лебедянка, 31 січня 1931 р.

БЕЗ ТЕБЕ, ХРИСТЕ, ЖИТЬ НЕ МОЖУ

Без Тебе, Христе, жить не можу,
До Тебе лину кожен час.
Мені завжди Ти допоможеш,
Коли недоля прийде враз.

Коли на серці важко стане,
Здіймаєш Ти з душі тягар,
Коли недоля в очі гляне,
Мене підносиш вище хмар.

Коли життя трудне приходить,
На волю вихід Ти даєш,
Бож усесвітом верховодиш
Й мене за руку Сам ведеш.

Коли навідають страждання,
Заляже смуток у душі,
Зміцняєш мене у скитаннях
І потішаєш у житті.

Коли і друзів десь нестане,
Ти Друг завжди найкращий мій,
Ніколи мене не оставиш,
Бо Ти купив мене, я — Твій.

Коли кругом любов холодне,
Без неї сумно на землі,
Твоя любов мене полонить
І гріє й світить у імлі.

До Тебе лину я душею,
Моя надія вся в Тобі.
Благаю, будь завжди зо мною
В днях радості або в журбі.

Лебедянка, 23 січня 1931 р.

МОЛИТВА

Благий, що на небі витаєш,
Ти зглянься на недолю людей.
Поглянь, як весь нарід страждає,
Утри його сльози з очей.

О, Боже, любов Твого Сина
Народ не пізнав на землі,
На всіх прийшла тяжка година
Й без правди блукають в імлі.

Бувають правителі злії,
І ллється скрізь людська кров...
Ми ждемо днів кращих в надії,
Коли запанує любов.

Хто сильний у нас, той і правий,
Багатому віри всі ймуть,
А вбогий в погорді, в неслав'ї,
І бідного правду замнуть.

Брат брата гнобить, утискає,
А ближній кайдани кує,
Любови у людях немає,
Як звір'я народ весь живе.

Тебе, Боже наш, зневажаєм,
Безчестимо образ ми Твій,
Без світла ми Твого блукаєм
В темряві без кращих надій.

Хай правда засяє над нами,
Молю Тебе, Боже святий,
І будем Твоїми синами...
З провин наших, Боже, обмий!

Вчуй, Боже, благання народу,
Пригноблених стогін почуй,
Невільникам дай всім свободу,
Гріховні кайдани розкуй!

Тоді обіймемося широко,
Життя будемо в згоді й любові,
Й життя промине все бурхливе,
Й поллється хваління Тобі.

Лебедянка, 12 травня 1934 р.

МОЛИСЬ!

Молися Богу, любий друже,
Коли життя біду несе,
Коли гнобить недоля дужа —
Скажи ти Богові про все.

Молись, коли життєве море
Страшними хвилями реве
Й несе тобі багато горя,
І хоче затопить тебе.

Молись, як віра ослабає
Й зникає сила у борні
Й надії мало в грудях масш,
Молись в тяжкі і легкі дні.

Молись, коли любов холодне
Й у людях мало співчуття,
Коли світ манить і полонить
І гасне сонячна мета.

Молись в день радості й в день горя
І духом ти не упадай.
Зміцнись віра, зло побореш.
Молитву в серці завжди май!

Молитва нас еднає з Богом
І силу нам щодня дарить,
І щастям мостить нам дорогу
І світлом в темряві горить.

Тож не занехай ти молитви,
У ній щоденно пробувай,
І переможеш в кожній битві,
Вона приносить серцю рай.

В молитві серце молодіє
І воду п'є з джерел життя,
Й росте у вірі та надії,
І тішиться новим буттям.

Лебедянка, 19 вересня 1934 р.

ОСТАННІЙ ПРОМІНЬ СОНЦЯ

Останній промінь сонця
Вже за горою згас
Й до хати у віконця
Ніч стукає до нас.

Я ночі не боюся,
Бо рано зникне враз,
Та ось про що молюся
До Бога в нічний час:

Щоб світлом правди з неба
Наш нарід освітив,
Щоб пригорнув до Себе
Та зо сну розбудив.

Щоб в темряві й недолі
Нещасний не блудив,
Зломив ярмо неволі
Й на світі вільним жив!

Щоб він, сліпий, став зрячий
І для життя воскрес,
Свій згубний шлях побачив
Й піднявся до небес.

На прою зо злом зневіри —
Катам п'ят не лизав,
Відступникам не вірив,
Нове життя почав.

Щоб у життєвих ночах
Зорю свою знайшов,
І до життя охочий
Новим шляхом пішов.

Щоб дні побачив ясні
Щасливого життя,
А ночі всі нещасні
Пішли геть в забуття...

Хоч сонце десь за гаєм
Сховалося давно,
Та знов зійде над Краєм,
Засяє нам воно!

Лебедянка, 20 квітня 1936 р.

О, ГОСПОДИ, У ДОСВІТНЮ ГОДИНУ

О, Господи, у досвітню годину,
Коли я зо сну тільки пробуджусь,
Душею радо я до Тебе лину,
Тебе я славлю і Тобі молюсь.

Мені так радісно, що після ночі
На зміну знов прийшов величний день
Й красу природи бачать мої очі
Й нових пташиних слухаю пісень.

Мені здається, що усе створіння
Тобі співає радісний псалом,
Що у живому ранньому тремтінні
Молитвою несеться над селом.

Приєднуюсь і я до того співу
Й молитву ширию Тобі чиню,
У ранок свіжосяйний гомінливий
Тобі приношу честь й хвалу мою.

Твою величність бачу я в природі:
Вгорі в просторах, в дивних небесах,
У лісі, в полі, в нашому городі, —
Ти все створив і скрізь Твоя краса!

У всьому видна Твоя творча сила,
Незбагненна премудрість і любов,
Що до життя всесвіт й людей створила,
У тій любові щастя й я знайшов.

Тому я рано в досвітню годину,
Коли на травах ще блищить роса,
До Тебе, Господи, в молитві лину
Й підношу очі в чисті небеса.

Лебедянка, 4 червня 1937 р.

КОЛИ У ТРАВАХ РОСИ ПЕРЛАМИ ЗАСЯЮТЬ

О, Господи,
Коли у травах роси перлами засяють,
Налиті раннім сонцем дивної краси,
Тоді в молитві щирій я Тебе благаю:
Небесною росою душу ороси,
Аби наповнилась життям після посухи,
Нехай надія, віра і любов ростуть.
Мене Ти оживи, нагрій Всесильним Духом,
Хай роси життєдайні рясно упадуть.

О, Господи,
Коли пташині співи в лісі залунають
Й наповнять щебетанням гори, доли й гай,
Тоді душею пильно я Тебе шукаю,
У серце променисту пісню й мені дай,
Щоб з нею я пішов усюди без вагання,
Щоб смуткові й журбі я місця не давав,
Співаючи проходив горе і страждання,
І в серці, Боже, повну радість завжди мав.

О, Господи,
Коли на луках квіти сонце привітають,
Йому розгорнуть з ночі свіжі пелюстки,
Отак Тобі холодне серце розкриваю,
Нагрій Ти Сам у ньому добрі паростки,
Щоб гарно вбралося воно в любови шати
І щастям та добром велично зацвіло,
Щоб зародило добрих овочів багато
І щоб для Тебе в грудях билосся й жило.

О, Господи,
Коли нагріті ясним сонцем трави й квіти
Врочисто з келихів ллють аромат до дна,
Ти можеш і мене любов'ю так нагріти,
Щоб я запашністю Твоєю був щодня.
Куди б я не пішов, в яку б не вбравсь одежу,
Щоб всюди ясним світлом людям всім світив,
Щоб кожен пізнавав, що я Тобі належу,
Щоб я для Тебе дні свої усі прожив.

О, Господи,
Коли дивлюсь на дуба міцного у полі,
Що під час вітру й бурі сам один стоїть,
Благаю, сили дай, аби вітри не долі
Мене в житті ніколи не могли зломить.
Щоб я у Твоїй правді міцно вкоренився,
В Євангельській науці вірно скрізь стояв,
Щоб злому ні на мить в нічому не схилився,
Щоб правдою Твоєю зло перемагав.

Стокпорт, Англія, 1954 р.

МОЛИТВИ ЧАС БЛАГОСЛОВЕННИЙ!

Молитви час благословенний!
То з Богом спільність у житті,
Народ, що ласкою надхненний,
Молитву творить у душі.

Молитви дім є ось тим храмом,
Що в ньому Божий Дух живе,
Небесні де відкриті брами,
Й жива молитва з уст пливе.

Пливе вона у правді й душі
В надзоряний далекий світ,
Понад плянети, що у русі
Мандрують тисячі вже літ.

І Божого сяга престолу,
Де ласки джерело для всіх,
Що оживляє душу кволу
І очищає всякий гріх...

Весь дім убраний простотою,
Нема прикрас в нім золотих,
Та він оздоблений красою
Сердечних молитов святих.

В нім „паки, паки” не співають,
Ніхто кадилом не кадить,
Всі Бога щиро величають
І радісно душа тремтить,

Що ні кадила, ні кропила
Бажає наш Господь-Творець.
Йому молитва щира мила,
Що рветься із глибин сердець.

Свічки тут не горять воскові,
Не манить зір іконостас,
Всім світить ясно Боже Слово,
Бо з нами Сам наш любий Спас.

Як добре Богу поклонялись
У душі й правді на землі,
В обрядах мертвих не копатись
Та не блудити серцем в млі.

В Малден Галл, Лондон, Англія, 9 грудня 1956 р.

БОЖЕ МІЙ, У ТИШІ Я БЛАГАЮ

Боже мій у тиші я благаю,
Вчуй мене й поспіши допомогти.
Сили мало в дорозі я маю,
А шлях довгий потрібно пройти.

В моє серце дай свіжої сили,
Слабі руки до бою зміцни,
Щоб за правду боровсь до могили
І для Тебе служив усі дні.

Знов любов'ю нагрій мої груди
І наповни огнем їх святим,
Щоб я ніс Твоє слово між люди,
Що їх хочеш з гріхів Ти спасти.

Я не хочу в цім світі коптїти,
Не бажаю літеплим лиш быть,
Святим полум'ям прагну горїти,
З ясным світлом проходити путь.

Оживи мене, Господи милий,
З джерел вічних Ти серце напій,
Щоб в обновленій свіжій знов силі
Працював я на ниві святій.

Бермінгем, Англія, 8 липня 1957 р.

ЮНАЧІ ДНІ — ПАХУЧІ РОЖІ

(Думки з перших днів увірування)

Юначі дні — пахучі рожі!
Кому сьогодні вас віддам?
Світ брудний ввесь, і він безбожний,
І дешевенький його крам.

Не дам йому я днів юначих,
У ньому скрізь панує зло,
Зідхають люди й гірко плачуть
І щодня тужать за добром.

Ісусе Христе, Сину Божий,
Всесвіту Творче Всеблагий!
Поглянь на мене з небес гожих
Й прийми благальний голос мій.

Тобі всі роки молодії
Присвячую сьогодні я,
Хай ласка неба серце гріє,
Хай в нім цвіте любов Твоя.

І дні, і роки проминають,
Як сон проходить все життя:
З Тобою ж вічні дні я маю
Й щасливе радісне буття.

Коли зів'януть роки-квіти
І я закінчу шлях земний,
Я не умру! — я буду жити
Й причалю до мети надій.

Отож, сьогодні я благаю,
Візьми всю молодість мою
Й провадь мене до Твого Раю,
Ісусе Христе, я молю.

Радивилів, 18 травня 1939 р.

СНІГИ ПОКРИЛИ ГАЙ І ПОЛЕ

Сніги покрили гай і поле,
Земля замерзла спочиває,
Святочно вбралась в біле гори,
Краса Господня скрізь витає!

Як любо глянути в простори:
Все вкрите білою габою,
Й здається, навіть людське горе
Заснуло, приспане журбою.

Накритий бруд. Земля вся чиста.
В блакиті сонце ясно сяє
І з неба світлом променистим
Землі привіт свій посилає...

Молитву серце нишком творить:
Вкрий, Боже, ласкою минуле,
Як сніг покрив землі простори,
Щоб все нечисте ми забули.

Прости гріхи минулих років,
Закрий навіки всі провини,
Щоб вгору підвестись високо
Й душею в небо вільно линуть.

Хай сонце ласки та любови
Нас життєдайно щодня гріє,
Щоб шлях проходили в обнови,
В любові, вірі та надії.

Земля в обнови, всюди чисто,
Краса ота прийшла із неба!
Один Господь з вишин пречистих
Поповнює душі потреби.

Чаддертон, Англія, 6 лютого 1958 р.

ДУХОВНА МРЯКА БЕЗПРОСВІТНА

Духовна мряка безпросвітна
Сповила в чорне всіх людей.
Серця любов'ю не нагріті
І ллються сльози із очей.

І люди в темряві блукають,
Сліпі сліпих в загин ведуть,
Про Божую любов не знають
Й проходять в горі свою путь.

Не тямлять зовсім зупинитись,
Подумати про свій кінець,
Угору в небо подивитись,
Що там є люблячий Отець.

Всесвіту Творче, я благаю:
Пролий нам ласку і любов,
Ти змилуйся над нашим Краєм,
Щоб він спокій в Тобі знайшов.

Розвій всю темряву-облуду,
Що густо вкрила всіх людей,
Здійми тяжку з очей полуду,
Щоб зір піднесли до ідей

Небесних, вічних, життєдайних, —
Позбулися сумних блукань,
Своїх мізерних бідкань марних,
І сліз, і горя, і страждань.

Засяй над нами, милий Боже,
Небесним світлом просвіти,
Бож тільки Ти спасти нас можеш
І з мряки в світло увести.

Пошли пробудження духовне,
Народ із мертвих воскреси,
Щоб він пішов на шлях обнови
Й горнувся до добра й краси.

Дубне, в січні 1943 р.

ДО ТЕБЕ ДУШЕЮ Я ЛИНУ, О, БОЖЕ!

До Тебе душею я лину, о, Боже!
В широкому світі спокою нема.
Все в ньому фальшиве, гріховне, вороже
І він виглядає немов та тюрма.

Дні й ночі я прагну іти за Тобою
Вузеньким шляхом, що до неба веде;
Я знаю, о, Боже, Своєю рукою
По довгій мандрівці у Царство введеш.

Коли я з Тобою — не страшні буруни,
Бо обрїй я бачу щоденно ясний...
Незабаром сили ворожі геть рунуть
Й радітимуть вірні з побожних надій.

Веди ж мене, Боже, як в давнії роки
Апостолів правди щоденно Ти вів,
Й боротись за Правду зміцняй мої кроки,
А в серце моє перемоги дай спів...

У світі й надалі не буде спокою.
Безглуздим змаганням надходить кінець.
Щасливий я завжди, мій Боже, з Тобою,
Бо Ти мій Спаситель і добрий Отець.

В Тобі я Одному знайшов щасну долю,
Високу мету і основу буття,
Мене зодягнув Ти у справжню волю
І сповнив глибоким спокоєм життя.

Хай грізно хвилює життєвеє море,
Реве хай і стогне кругом буревій!
Над реготом хвиль, неспокою і горя,
У серці ношу, Боже, спокій я Твій.

Чаддертон, Англія, 25 листопада 1958 р.

БОЖЕ, ДЯКУЮ ТОБІ

Боже, дякую Тобі
За красу природи,
За блакить небес вгорі
Й голубії води.

За зеленії поля,
За барвисті квіти,
Що вбирається земля
Ними пишно вліті.

Дякую, що Ти створив
Не червоне небо,
І не чорную траву,
Все створив, як треба.

Що не дав, щоб йшли дощі
На людей червоні,
Що Ти дав нам радощі
У Твоім Законі.

Що людину Ти створив
На Свою подобу,
Що її Ти відрізняв
Від гаддя й худоби.

Дякую, що вічність вклав
В її серце й душу,
Що тугу за Раєм дав
І блаженства чашу.

Боже, дякую Тобі
За всесвіт чудовий,
За створіння у красі,
За Твій дар любови.

Келовна, 12 березня 1971 р.

ХТО МОЛИТЬСЯ БОГУ, ЩОДНЯ ТОЙ РАДІЄ

Хто молиться Богу, щодня той радіє,
Бож з Богом розмова, душі то життя.
В молитві ростуть крила віри й надії,
Під час хуртовини вона — укриття.

Молитва доходить до Божого трону
Й Господню ласку бере із небес.
Вона переборює всі перепони
І чинить багато великих чудес.

Молитва могутня усунути гори,
Які виростають на стежці життя,
І завжди вона потішає у горю,
Молитва — це сила нового буття.

Молитва провадить в Небесні Оселі,
У вічну славу Ісуса Христа,
Де Божії діти щасливі й веселі,
Молитви подяки їх повні уста.

Вінніпег, 7 квітня 1971 р.

ДОБРИЙ БОЖЕ, Я БЛАГАЮ

Добрий Боже, я благаю,
В силу Духа зодягни,
І з надзоряного краю
До служіння Ти надхни.

Щоб я з радістю сьогодні
Хліб духовний міг нести —
Твоє Слово всім голодним,
Від гріхів щоб їх спасти.

Я безсилий і без Тебе
Ані кроку не піду,
Нахились до мене з неба
І скажи: „Я поведу!”

А з Тобою, добрий Боже,
Радо всюди я піду,
Труднощі всі переможу
Й в службі радість я знайду.

Поміч Ти моя й надія,
Тож зо мною завжди будь,
На Твоє велике діло
Ти скеровуй мою путь,

Щоб Твоє я вічне Слово
У народі розсівав,
Щоб він пробудивсь духовно
Й з рук Твоїх спасіння взяв.

Чікаго, ЗСА, 18 квітня 1971 р.

СПАСИТЕЛЮ СВІТУ, БЛАГАЮ, МОЛЮ

Спасителю світу, благаю, молю:
Вклади Твоє Слово у душу мою,
Щоб всім розказати про Тебе я міг!
Що сили пекельні Ти всі переміг!

Що Ти приготував спасіння для всіх
І нині бажаєш простити всім гріх.
Надхни мене, Господи, силою знов,
Щоб всім розповів про Твою я любов.

Як Ти Свою славу у небі лишив,
Бо грішних людей на землі полюбив.
Зайняв місце в яслах, помер на хресті,
Щоб всіх, хто повірить, від аду спасти.

І дати спасенним всім радість, спокій,
Життя вічне в небі — кінець всіх надій...
Спасителю, будь при моїх Ти устах,
Щоб Слово про Тебе я міг передать.

Про велич любови і ласку Твою,
Про щастя блаженне в чудовім Раю,
Про славу й найкращу у світі мету,
Про вічну країну у небі святу.

Чикаго, ЗСА, 19 квітня 1971 р.

РАДІСТЬ СПАСІННЯ

НАМ ХРИСТОС ПРИНІС ВІЧНЕ СПАСІННЯ

Нам Христос приніс вічне спасіння
Від прокляття і наших гріхів.
Він духовне нам дав воскресіння,
В наше серце Він дав новий спів.

Нам Христос об'явив Отця-Бога
І Його віковічну любов,
І проклав нам до щастя дорогу
Через муки голгофські і кров.

Нам Христос в світ приніс Божу віру,
Що з упадку спасає людей,
І розгонить усяку зневіру
Й гіркі сльози втирає з очей.

Нам Христос приніс славу надію,
Що окрилює наше життя,
Щодня душу теплом неба гріє
І несе у блаженне буття.

Нам Христос приніс Царство любови,
Справжню радість й глибокий спокій,
Дав високого духа обнови,
Прояснив вічність славних надій.

Нам Христос відкрив шлях всім до Раю,
Щоб до Неба всі люди ішли.
І сьогодні Він кличе й благає,
Щоб життя вічне з Богом знайшли.

Нам Христос приніс Добру Новину —
Слово Боже для світу бринить,
Через віру воно має силу
Грішний світ наш цілком обновить.

Вінніпег, Канада, 17 вересня 1968 р.

Я ПІСНЮ ВЕЛИЧНУ СЬОГОДНІ СПІВАЮ

Я пісню величну сьогодні співаю,
Нехай же лунає вона на весь світ!
Хай гомін несеться й по нашому Краю,
Щоб радості й втіхи лишивсь по ній слід.

То пісня про Спаса людей усесвіту,
Про Жертву голгофську й розп'яту Любов,
Про ласку спасіння Нового Завіту
Й Христову, гріхи очищаючу, Кров.

Хай в кожнеє серце та пісня ввіллється,
Де сльози і холод, де в серці зима,
І всім нагадає, що горе минеться,
Що людям духовна всміхнеться весна.

Хай пісня ота всіх сумних потішає
І втомлених в бою життя підкрепить,
Хай радість несе всім, що в горю страждають,
Чиє серце в грудях і ниє й болить.

Хай Захід і Схід про любов пісню вчують,
Щоб стих скрізь ворожий гук страшних гармат,
Щоб люди нещасні, що нині воюють,
Пізнали, що ми один одному — брат.

Щоб всюди любов між людьми панувала.
І справжній добробут настав на землі,
Щоб людської крові більш не проливали
І щоб не лишалися в темній імлі...

Я пісню величну сьогодні співаю,
Сердечні струни, міцніше бринить
І в світ, що в проклятті безрадний конає,
Цілющу любов всім нещасним несіть.

Лебедянка, 19 лютого 1938 р.

Я ДУЖЕ ЗАДОВОЛЕНИЙ

Пісня

Я дуже задоволений, —
Спаситель мій Ісус!
У світі обездоленім
Йому щодня молюсь.

Любов'ю віковічною
Мене Спас полюбив
І кров'ю Він пречистою
Гріхи мої обмив.

За мене Він поранений
Сам на хресті вмирав,
За гріх мій був покараний,
Мені життя придбав.

Тепер я ошасливлений
Щодня з Христом живу,
Ніколи не залишений
Услід за Ним іду.

Іду вперед, люблюся,
В Христа щодня учусь,
І добре почувуюся,
Бо мій Господь Ісус.

Коли земний шлях кінчиться,
У небо я ввійду,
В блаженнім щасті вічності
Спокій душі знайду.

І там я задоволений
Почну нове життя,
Добром небес напоєний
Усе моє буття.

Тому так радісно мені,
Щасливий, не журюсь,
Усі дочасні й вічні дні, —
Спаситель мій Ісус!

Лондон, Англія, 31 жовтня 1957 р.

ІСУС ХРИСТОС ДЛЯ МЕНЕ ВСЕ НА СВІТІ

Ісус Христос для мене все на світі!
Він спас мене від суду і загину.
Його любов'ю нині я нагрітий
Іду за Ним, мене ніколи не покине.

Він радістю убрав мене, мов в шати,
Проходячи дорогу я співаю,
Хоч іноді приходиться й страждати...
В кінці дороги бачу брами Раю.

У серці маю спокій під час бурі,
Накаже Він вітрам — вони стихають.
І падають знов ерихонські мури...
А після бурі сонце світить-сяє.

Ісус Христос мого життя надія!
Він Добрий Пастир, йду за Ним усюди,
В кінці шляху мені мета жевріє,
Зо мною Він і з Ним я вічно буду.

Ісус Христос для мене все у всьому,
Найкращий Друг у всіх потребах.
З Ним радісно іти у світі цьому
Шляхом вузеньким, що веде до Неба.

Міннеаполіс, ЗСА, 14 квітня 1971 р.

У МЕНЕ ВЕЛИКЕЄ СВЯТО!

У мене великеє свято!
На серці і радість, і спів,
Бо ми у Христі нині, браття,
Й наслідники вічності днів.

Сьогодні ми — Божії діти,
До вічної йдемо мети!
Чи можна що краще у світі
Тепер між людьми десь знайти?

Господня це ласка зробила!
Христос нас усіх полюбив,
З гріхів Його кров нас обмила,
Він наше життя віродив.

Він спас нас від вічної згуби,
Втер сльози, нові дав пісні.
І з Господом жити так любо,
Й сьогодні, й узавтра, й всі дні!

Ми носим у серці надію
На зустріч з Ісусом Христом,
І там, де живуть всі святії,
Новий заспіваєм псалом.

Коли вже закінчим дорогу
Й до Раю щасливі ввійдем,
Де вклонимось нашому Богу
І вічне блаженство знайдем.

Віннеп, Канада, 9 вересня 1968 р.

З ХРИСТОМ НАЙКРАЩЕ В СВІТІ ЖИТИ

З Христом найкраще в світі жити
Й підноситись душею вгору,
У світі з Ним щодня ходити
Проходити крізь радість й горе.

Стояти вище сірих буднів,
Дочасне бачить в світлі неба,
Цуратися наук облудних.
Йти до Христа у всіх потребах.

Щодня ходити з любим Спасом
І завжди з Ним вести розмову,
Й тоді, як світло ніч погасить,
Перебувать в Його любові.

У днях здоров'я, в днях хвороби
Його присутність відчувати,
В кінці ж шляху вже біля гробу
Й тоді Його руки триматись.

Христос живий на вічні віки,
Він — джерело життя й любови.
Течуть від Нього щастя ріки,
Як любо жити з Ним в обнові.

Саскатун, 26 лютого 1971 р.

ЩАСЛИВІ ЛЮДИ НА ЗЕМЛІ

Щасливі люди на землі,
Що Бога вони знають.
Вони ніколи не одні, —
З Христом перебувають.

З Христом, — то радісне життя:
Пройти з Ним всю дорогу
Тут на землі й в нове буття
Ввійти у Царство Бога.

Щасливі, бо вони спаслись
З широкої дороги,
Яка провадила колись
До вічних мук порога.

І перейшли на вузьку путь,
Яка веде до неба.
І за Христом щоденно йдуть, —
Він поміч їм в потребі.

Вони несуть в своїх серцях
Любов, надію й віру,
І мають доброго Отця,
Що їх любов'ю гріє.

Щасливі, бо Христос купив
На віки вічні кров'ю
Й до неба шлях їм промостив
До вічної любови.

Блаженні люди на землі,
Що на Христа чекають.
Вони ніколи не одні, —
З Христом ввійдуть до Раю.

Вінніпег, 10 січня 1971 р.

ПОГІДНО НА СЕРЦІ БУВАЄ У ТОГО

Погідно на серці буває у того,
Хто в світі знайшов собі правди дорогу,
Пішов за Христом, по слідах Спаса свого,
Покинув гріховну дорогу розлогу.

Розвіялись хмари і сонечко сяє,
З'явились вгорі голубії простори,
І серце радіє, від щастя співає,
Блукань безпросвітних минулося горе.

Є певна дорога, жива є надія,
І ген там за обрієм ціль ясна світить,
Яка життєдайно теплом щастя гріє,
У серці ж запашно цвіте Боже літо.

Любов же і спокій собі обнялися
І радісно серце про щастя співає,
Погідно на серці, бажання збулися,
І стелиться проста дорога до Раю.

Чікаго, ЗСА, 17 квітня 1971 р.

В КРОВІ ХРИСТА — ВЕЛИКА СИЛА!

«Кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (І. Ів. 1:7).

В крові Христа — велика сила!
Вона провини всі змиває,
Рятує душу від могили
Й до вічного уводить Раю.

Болючі рани серця гоїть,
Крізь неї Бог гріхи прощає,
Дає вона велику волю
І щастя втрачене вертає.

Вона примирення приносить
Для грішної людини з Богом,
З упадку до небес підносить
Й веде на вічну дорогу.

Свята й пречиста кров Христова
Дає велику перемогу
Над ворогом душі й в обнову
Веде у небеса до Бога.

Келовна, 26 червня 1971 р.

БЛАЖЕННА В СВІТІ ТА ЛЮДИНА

„Блаженна людина, що Господь їй гріха не залічить” (Пс. 32:2).

Блаженна в світі та людина,
Що Бог гріхи її закриє,
Що кров Його Святого Сина
Провини з серця геть всі змиє.

Блаженний, прощення хто знає,
Кого любов із неба гріє,
Хто спокій й радість в серці має
Й в житті несе живу надію.

Блаженний, хто життя дорогу
Вузьку з Христом щодня проходить,
Очікує на зустріч з Богом,
Який блаженством нагородить.

Келовна, 28 червня 1971 р.

БАГАТО Є ЛЮДЕЙ НА СВІТІ

Багато є людей на світі,
Буває ж друзів дуже мало.
А ті, що є, любов'ю світять
Й приносять радости чимало.

Хоч добрі друзі і бувають,
Вони дочасні, відцвітають,
Пора приходить, — проминають,
А часом навіть забувають.

Христос — найкращий Друг на світі,
Бож Він навіки пробуває.
Його любов'ю хто нагрітий,
Той з Ним навіки дружбу має.

Христос ніколи не покине,
Він пам'ятає, не забуде!
В день смутку й горя Він прилине,
В потребі завжди близько буде.

Підтримає Він і потішить,
В стражданнях поведе за руку,
Самітного Він не полишить.
Розділить всі скорботи й муки.

На півдороги не оставить,
Аж поки приведе до неба,
І Другом буде Він у славі.
Такого Друга в житті треба.

Келовна, 29 червня 1971 р.

О, ГОСПОДИ БОЖЕ, ЯКИЙ СВІТ ХОРОШИЙ!

О, Господи Боже, який світ хороший!
Дивлюся на землю й зелені трав.
Не можна купити красу ту за гроші,
Що Ти для Своєї створив, Боже, слави.

Овес, і ячмінь, і ріпак, і пшениця
Ростуть і красою поля покривають,
Вгорі ж над ланами ген перепелиця
Всевишньому Богові славу співає.

Коли ж я погляну на небо безкрає,
Що вбралось святково у шати блакитні
Й про славу величну землі сповіщає
Красою Твою, о, Боже, налите.

Коли ж подивлюся на себе самого,
Як дивно мене Твої руки створили!
Я є порошинкою творива Твого,
Для мене земля й небеса Твої милі.

О, Господи Боже, безмежно радію
Й величну пісню Тобі я співаю,
І славлю Тебе за живу надію,
Й за всі добродійства, що Ти посилаєш.

Принс Альберт, 19 липня 1971 р.

ЛАСКА ГОСПОДНЯ — ДОБРО УСІМ ЛЮДЯМ

«Спасаемось ласкою Господа Ісуса» (Дії 15:11).

Ласка Господня — добро усім людям!
З раннього ранку за нею шукай.
Щастям оздобить вона серце в грудях,
Весну життя закосичить у май.

В ній джерело життя кожній людині,
Спокій та радість вона всім несе,
Грішників з небом поєднує нині.
В ласці Господній ми маємо все.

Божий це дар для безрадного світу, —
Дар милосердя пречистих Небес.
Ласка звільняє з гріховного гніту,
В небо провадить, хто духом воскрес.

Божою ласкою світ ще існує...
Божі суди незабаром прийдуть
Всім, хто сьогодні ще з ласки глузує
Й Божу спасіння висміює путь.

Стокпорт, Англія, 6 вересня 1954 р.

КОЛИ ОСТАННІЙ ПРОМІНЬ СОНЦЕ ЗГАСИТЬ

Коли останній промінь сонце згасить
Й сховається за обрій в далечинь
Й ніколи більш до нас вже не загостить
Й земля поникне в темряві нічній, —
Й тоді Ти мій Господь і Спас Ти мій!

Коли сурма архангольська затрубить,
І вірні зміняться у хвилі тій,
Й послулих праведних вона розбудить,
І воскресіння прийде час святий, —
Й тоді Ти мій Господь і Спас Ти мій!

Коли Господнії суди настануть,
Й псевдознання все викинуть на гній,
І небеса розпечені розтануть,
Й земля згорить з усім, що є на ній, —
Й тоді Ти мій Господь і Спас Ти мій!

Коли менеться все старе, нечисте,
Прийде ж земля, і небо, й світ новий
Й зберуться праведні всі урочисто
До Господа в країні вже святій, —
Й тоді Ти мій Господь і Спас Ти мій!

Ти мій Господь! Про мене завжди дбаєш
У днях, коли проходжу шлях земний,
Й тоді, коли день смерти завітає,
Приймеш мене у дім чудовий Свій,
Бо Ти Господь і Спас навіки мій!

Чаддертон, Англія, 31 травня 1957 р.

ТИ ДОКРАЮ СТОМИВСЬ

Ти докраю стомивсь,
Біди й горя напивсь
І щоденно сумуєш, страждаєш.
На дорозі спинись,
На Христа подивись,
Він про горе твоє усе знає.

Шлях турбот залиши,
До Ісуса спіши,
Бо Він щиро нещасних кохає.
Хто до Нього прийде,
Душі спокій знайде,
Бо Христос від гріхів всіх спасає.

Розкажи Ти йому
Своє горе й журбу,
Він допоможе, потішить з любов'ю.
З твого серця весь гріх,
Що мов камінь той ліг,
Він обмиє пречистою кров'ю.

І душею спочнеш
Та з Христом розпочнеш
Життерадісний шлях воскресіння.
Божа радість свята
Сповнить щастям уста
Й заспіваєш ти пісню спасіння.

Манчестер, Англія, 31 травня 1957 р.

ЛІТА ТАК ШВИДКО ПРОМИНАЮТЬ

Пісня

Літа так швидко проминають,
За днями дні йдуть в забуття.
Пролине скоро все життя
І на землі мене нестане.

Я на землі не буду вічно,
Цей світ чужий душі моїй,
У серці ж цвіт живих надій:
Христос в небесний край покличе.

Душа моя угору лине,
В надзоряний небесний край,
Туди, де славний Божий Рай
І вічний радісний спочинок.

Я буду з Господом там жити
В оселях вічних, дорогих,
Де рідний дім усіх святих,
Я буду Господа хвалити.

Хай роки швидко відлітають —
І в'януть, сохнуть, як трава,
Та в серці віра є жива,
Що вічним цвітом розцвітає.

У поїзді Саскатун-Едмонтон, 27 червня 1962 р.

ХРИСТОС

Христос — особистий мій вічний Спаситель,
Христос — це причина мого буття,
Христос — мій найбільший у світі Учитель,
Христос — моя радість, і щастя, й життя.

Христос — Добрий Пастир і Приятель вірний,
Христос — моє світло в дорозі земній,
Христос — мій рятунок, Йому все покірне,
Христос — коли гасне мій обрій надій.

Христос — моя втіха у рідній країні,
Христос — моя радість в скитаннях сумних,
Христос — мій фундамент, коли скрізь руїни,
Христос — моя пісня в мандрівках земних.

Христос — певний захист від стрілів ворожих,
Христос — у достатках й нужді Той Самий,
Христос — від лукавих спасти завжди може,
Христос — Провідник на дорозі вузькій.

Христос — дивний Лікар душі, духа й тіла,
Христос — джерело добра, правди й життя,
Христос — у хворобі завжди моя сила,
Христос — у здоров'ї мій „хліб і пиття”.

Христос — є незмінний. Царів всіх нестане...
Христос — Пан панів! Він на троні сидить.
Христос — Зоря ясна у новонастанні,
Христос — все у всьому! Як добре з Ним жить!

Лондон, Англія, 26. II. 1952 р.

ВІР А

Я ВІРЮ, НАСТАНЕ БАЖАНА ГОДИНА!

Я вірю, настане бажана година,
Яку описали пророки святі:
Народи побачать знов Божого Сина
У славі, у силі й в небесній красі.

Він прийде у хмарі, щоб Церкву забрати —
Всіх тих, що Своєю Він кров'ю обмив,
Щоб праведних мертвих з могили підняти,
Яких на Голгофі ціною купив.

Він прийде до тих, що Його тут чекають,
І всіх забере у надзоряний світ,
Де місце для них приготував у славі,
Де вічного щастя запах райський цвіт...

Він прийде народи всесвіту судити,
Карати безбожних усіх ворогів,
Кукіль негасимим огнем попалити
І вилить на злих справедливий Свій гнів.

Він прийде останні суди завершити
І людській сваволі покласти кінець,
І Богознанням землю всю наводнити,
Як в Слові Своім заповів Бог-Отець.

Христос прийде в славі небесній на землю
І Він принесе справжній мир, добробут,
Освітить народів скорботну ніч темну,
Страждання і горе в непам'ять підуть...

Пророцтва біблійні всі правдою сяють,
Збувались, збуваються й збудуться всі!
Я щиро Господнім Словам довіряю,
Що скоро Христа ми побачим в красі.

О, Боже, в сердечній молитві благаю,
Ще доки не пізно, Твій суд не настав,
Пролий Свою ласку й над нашим Ти Краєм,
Щоб волю й спасіння Твоє він пізнав.

Щоб душу оздобив в небесній шати:
У віру, надію й всесильну любов, —
Щоб був він готовий Твій прихід стрічати
І в царство любови Твоєї ввійшов.

Лебедянка, 3 травня 1936 р.

Я ВІРЮ, ПРИЙДУТЬ КРАЩІ ДНІ

Я вірю, прийдуть кращі дні:
Земля вся оновиться,
Не буде кров більш литись,
І плач заміним на пісні.
Чекаю я на кращі дні.

Я вірю в славний добробут.
Доба злоби минеться,
Брат з братом обійметься,
На світ щасливі дні прийдуть.
Чекаю я на добробут...

Дивлюсь на бідкання людей:
Плянують і мудрують,
Будують і руйнують.
В коловороті всіх ідей
Спокою не знайти ніде!

Збанкрутував „модерний світ”!
Про спокій радить, мріє...
А тут війна шаліє
Й нівечить всюди щастя цвіт.
Зняковів без Бога світ.

Тому й чекаю кращих днів
Не від людей — від Бога.
Усуне Він тривогу
Й змагання й бідкання сумні
Й пошле на землю кращі дні.

Христос на землю знов прийде,
Безбожних влада згине,
Як буря зла, пролине.
Несправедливість вся пройде.
Христос на землю вже гряде!

Ганновер, 3 грудня 1945 р.

О, БРАТЕ, ВІР!

О, брате, вір, що Правда переможе!
Христос Спаситель — Паном всіх панів...
Єдине в світі буде Царство Боже,
Коли Бог знищить людський гордий гнів.

Свята любов буде надбанням люду,
А розбрат й злидні зникнуть, пропадуть.
Настане час, коли ДіПі не буде
Й дні орошені сльозами всі пройдуть.

Радій же, брате, з вірою живою,
А нею гори рушиш в днях скитань,
Підеш вперед, коли вона з тобою,
І переможеш горе всіх страждань.

Христос звершив над світом перемогу,
Тож горе днів скитання вже забудь,
Надію покладай завжди на Бога,
А Він закінчить щастям земну путь.

Шілтон, Англія, 29 червня 1948 р.

МОВЧИТЬ МОЯ ЛІРА...

Мовчить моя ліра, пісень я не граю,
На струнах останній акорд вже завмер.
Невже ж проміністої пісні не маю,
Що журно зробилось на серці тепер?

За чим я глибоко тужу і зідхаю?
Хто може сердечнії думи розкрити?..
То серце за літом так тужить, за маєм,
Що більше не дасться його повторить.

Літа проминули, їх вже не вернути,
Пішли вони всі у глибінь забуття,
Та все пережите не можу забути,
Дало воно радість, дало й каяття.

Бувало десь родиться іскра в темряві,
То в серці палав величезний пожар,
Тепер — в грудях холод і руки охляли,
Застиг в душі юний завзяття ввесь жар...

Хоч ліра мовчить і всі струни німують,
Не маю я пісні. Мовчать солов'ї.
Та знов розбуджу я веснянії мрії
І пісню вуста заспівають мої.

Збудись, моя ліро! Я пісню заграю,
Хай радісно струни усі забринять,
Хай пісня про щастя весела лунає,
Доволі журитися й сумно зідхать...

Збудилася ліра, і пісня готова,
В душі розцвітається сонячний май,
І звуки разносяться скрізь по діброві,
Радіють і поле, і луки, і гай...

То віра, що серце підносить угору
І зводить на землю святу голубиць,
На радість замінює сльози і горе
І гонить із серця журби всяку тінь...

І пісня лунає, бринить урочисто,
У серці Великдень... веселії дні.
Душа поривається в небо пречисте,
Розвіялись думи і мрії сумні...

Лебедянка, 29 січня 1937 р.

ПІДВЕЧІР

Душний день добіг до краю,
І за обрій сонце сіло,
З-за гори ще на прощання
Усміхнулось любо-мило.

Ніби щиро запевняло,
Що зустрине рано знов,
І надію в серце влило
Й життєрадісну любов.

З праці я іду додому —
В серці радості тепло,
І не чую навіть втоми,
Божим тішуся добром.

Й сам не знаю, чом так люблю
Й радісно тепер мені!
Дивним щастям повні груди
І осяяні всі дні.

Чи то спілий колос жита
Дивну радість навів,
Що на світі добре жити
Й працювати у жнива?

Чи то може юних років
Розцвітає славний цвіт
Й пориває дух високо,
Убирає в рожі світ?

Є краса в юнацьких роках,
Що полонить розум, дух,
Тихий шелест нив широких
Завжди вабить чулий слух.

Джерело ж моєї долі
Я знайшов лиш у Христа.
Він мені дав справжню волю
Й пісню радісну в уста.

Ось чому мені так люблю
Й обрій сонячно-ясний,
Вечір радістю голубить
Й серце повне вщерть надій!

Лебедянка, 10 серпня 1935 р.

ДАВНО, ДАВНО У РАННІХ МОЇХ РОКАХ

„Господь мій і Бог мій!” (Ів. 20:28).

Давно, давно у ранніх моїх роках,
Коли без Бога жив, як інші живуть,
Коли наосліп йшов шляхом широким
І без мети життєвою проходив путь

Тоді Христа зустрів на тій дорозі,
Він спас мене і темний обрій прояснив,
Сьогодні щастя моє все у Бозі,
Збулись усі мої солодкі мрії-сни.

Тепер мета життя мені жевріє,
Пізнав я зміст усіх моїх дочасних днів,
У серці віра щодня променіє
Й бринить у ньому небуденний щастя спів.

Іду вперед я сміло, без вагання,
У грудях повно сонячних, живих надій,
Не страшні всі життєві страждання,
Коли Живий Господь навіки є Бог мій.

Коли землі і неба вже нестане,
Впаде навіки гріх і людський весь обман
І в днях Господнього Новонастання
Розвіється безбожників густий туман.

Тоді сердечно буду я співати
Й хвалити Господа у пісні тій новій,
Що днів блаженних дав мені дождати,
Бо Він мій добрий Бог, й навіки вічні мій.

Манчестер, Англія, 1 червня 1957 р.

Я НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ

Я ніколи не забуду
Через все моє життя,
Як в мої юначі груди
Влив Христос нове буття.

Я проходив сам дорогу
І не знав, куди іти,
Жив в релігії без Бога,
Без надії, без мети.

Звідки та куди? — питався,
Відповіді я не мав,
І душею наблукався,
Правди й мудрости шукав...

Дні проходили поволі,
Йшли від мене в забуття
Я ж томився у неволі,
Марнував своє життя.

У батьківській мертвій вірі
Ледь навіки не пропав,
Бог ласкавий же без міри,
Спас мене й врятував.

Звільнив з мертвих забобонів,
Світлом правди просвітив,
Замість свічки та ікони
Шлях спасіння Сам відкрив.

І батьки мої побожні
Теж за Господом пішли,
Мертві обряди порожні
Кинули, життя знайшли.

Всемогутня ласка Божа
Від блукань мене спасла,
В серце влила спокій гожий
Й ціль життя мені дала.

Я ніколи не забуду,
Як мене Спас врятував,
Нову пісню вложив в груди,
Життя вічне дарував.

Лондон, Англія, 13 жовтня 1957 р.

БОРОТЬБА

Я ПЕРЕМІГ ЦЕЙ СВІТ!

«Будьте відважні:

Я світ переміг!» (Івана 16:33)

Я переміг цей світ:
Неправду, смерть і зло.
Мої ви учні, — йдіть
Й творіть усім добро!

Змагайтеся щодня
За Мій ви Заповіт,
Євангельське вчення
Несіть у грішний світ,

Щоб там, де смерть і гріх
Засмучує життя,
Клич правди переміг
Й нове прийшло буття.

Щоб у долинах сліз
Скрізь радість зацвіла,
Щоб грішники спаслись
І напились добра.

Боріться! Зло впаде!
Я переміг цей світ!
Ось час уже іде
Добра і кращих літ.

І в боротьбі святій
Я з вами буду Сам,
Підтримаю у ній
Й потрібну міць подам.

Радивилів, 7 червня 1939 р.

ДЕНЬ І НІЧ БОРОЛИСЬ РАНО

Боротьба

День і ніч боролись рано,
Приглядались їм зірки.
День у серце Ніч поранив
Й Ніч сховалася в кутки.

Світло й Темрява змагались.
На життя і смерть був бій!
Впала Темрява, злякалась
І сконала в борні тій.

Правда з Кривдою воює
День і ніч, багато літ,
Й Правда Кривду геть зруйнує
Й розцвітется на весь світ.

Бог воює з сатаною
Й зруйнував його діла!
Щоб із вірою живою
Звеличали ми Христа!

Варшава, 23 квітня 1930 р.

ЧИ Ж ЖИТТЯ БЕЗ ЗМАГАННЯ...

(Борись за загальне добро)

Чи ж життя без змагання карбує життя,
А не кволе й сумне завмирання?
Тож борися, мій друже, за краще буття
І змагайся крізь горе й страждання.

Ти борись за загальне народне добро,
Ступай мужньо на правди дорогу,
І тоді у змаганнях, напевно, над злом
Ти одержиш ясну перемогу.

Обізвися за тих, що в неволі живуть
І не в силах себе боронити,
Що проходять в стражданнях тернисту путь
І очікують волі, щоб жити.

Слово правди неси, ти за них заступись,
Бож без правди тяжка всім дорога,
За нещасних щоденно ти широко молись
І всіх клич наверхнутись до Бога.

А тоді ми не вмеремо, бо правда ще є,
Є на світі також і свобода,
І ніхто правди й волі з людей не скує,
Бо вони є небесного роду!

Тож щоденно неси життя й правду в народ,
Які ніс Сам Христос поміж люди,
І посіяне зерно в народній город
Розростеться і овочі будуть.

Ти не можеш сьогодні піти в Рідний Край
І понести Євангельське слово,
Щоб по довгих стражданнях розцвівсь життя май
І люд вільно зідхнув у обнові.

Ти не можеш піти ні до міста, села,
Де народ мовчки терпить знущання,
Де безбожна наука труйлива й гнила
Хоче дух годувати лушпинням.

То нехай на чужині робота кипить!
Побратимів веди ти на волю,
Хай в обновленні духа усі почнуть жить
І дізнають щасливої долі.

Бо неволя тілесна як камінь гнобить,
Та куди жажливіша — духовна!
Хай же кволі серця Дух небес обновить,
Щоб всі Духа життя вчули слово.

У змаганнях за правду ти рук не складай,
Не проходи шлях життєвий байдуже!
В чесній праці у Бога ти сили шукай
І для ближніх працюй, милий друже.

Лебедянка, 18 лютого 1937 р.

ОЙ, НЕ ГЛАДЕНЬКИЙ ЖИТТЯ ШЛЯХ

Ой не гладенький життя шлях,
Не легка та дорога,
Що вірних веде в небеса,
До дивних осель Божих.

Вона веде крізь смерти тінь,
Крізь терни, доли й гори,
Та сяє в небі голубінь,
Яке б не стріло горе.

Не страшно йти отим шляхом
Ні днями, ні ночами,
Коли ідемо ми за Христом
Й Він правди нас навчас.

Отож, душе моя, радій!
Забудь усі страждання,
Ісус Спаситель вірний твій,
З тобою Він в скитаннях.

Багато на шляху тривог,
Не легко йти й змагатись,
Та пам'ятай, з тобою Бог!
Нема чого лякатись.

Скінчиться шлях змагань, борні,
Прийде час добробуту,
Настануть скоро нові дні,
Ми Богом не забуті.

Хоч і колючі шипи скрізь,
Та на них цвітуть рожі,
Після зусиль, терпінь, вітрів
На зміну йдуть дні гожі.

Лебедянка, 19 грудня 1930 р.

САМІТНИЙ СИДЖУ Я

Самітний сиджу я у теплій хатині
І думу глибоку гадаю.
Танцює десь там надворі хуртовина,
Висвистує й пісню співає.

І раз-у-раз стукає в шиби замерзлі
І жалібно проситься в хату,
То знов затихають шалені заміті
Й ховаються в грубу загату...

І тиша настала... Пішов вітер спати.
Метелиця теж спочиває...
Продовжую думу глибоку гадати,
Що серця мого не лишає.

Життєві бурі, лихі хуртовини
Стрічаю щодня на дорозі,
Та я не боюся й ганебно не згину,
Бо черпаю силу у Бозі.

В змаганнях за віру, за правду й за волю
Знаходжу життя насолоду.
Згори бо дається щаслива всім доля —
Боротись за щастя й спасіння народу.

І Гетьмана голос крізь бурі я чую:
„Я світ переміг! Ти борись. Я поможу!”
І варто боротись за правду святую,
Що в світі усе переможе.

І я не чекаю спокою в скитаннях,
Проходячи довгу дорогу.
Та знаю: крізь горе, і муки, й страждання
Іду щодня в вічність до Бога.

Коли ж я складу вже спрацьовані руки
І ляжу спокійно в могилу,
То там вже не буде змагання, ні муки,
А спокій блаженний і милий...

Сьогодні реве надворі хуртовина,
Не можу спокійно я спати.
І доки народ мій в неволі ще гине,
Я буду на варті стояти.

Лебедянка, 12 лютого 1935 р.

Я ВТОМИВСЯ В ЖИТТЄВІЙ ТЯЖКІЙ БОРОТЬБІ

Я втомився в життєвій тяжкій боротьбі
Та знемігся і мало сил маю.
Серце ниє скорботне у грудях й мені
Чогось тяжко і гірко буває.

Хто б то крила орлині мені нині дав,
Я піднявся б високо над хмари,
Там би вільно зідхнув і в душі не страждав,
Не знайшли б мене горя примари.

Алеж доля мені крил міцних не дала,
Син землі я — черв'як той безкрилий.
Тінь же смерти навколо геть всіх обняла,
Та життя ж мені любе і миле.

Хоч сьогодні знеможений я в боротьбі,
Хоч без крил і не можу літати,
Та піду наперекір всім злидням, юрбі,
Я не можу на місці стояти.

Я за правду святу в бій і далі піду,
Хоч порою мої слабнуть сили.
Своєчасно я поміч у Бога знайду,
Він не лишить мене до могили.

Допоможе Він Сам шлях тернистий пройти,
Приведе у Небесну Країну.
Я змагаю щодня у борні до мети,
Де навіки душею спочину.

Лебедянка, 20 квітня 1938

ПІДЕМ ВПЕРЕД СМІЛІШЕ, БРАТЕ

Підем вперед сміліше, брате,
Завжди і всюди за Христом!
Він гріх pomoже подолати
І вічним поведе шляхом

Туди, де Божії оселі,
Надзоряний де райський світ,
Де анголи в піснях веселих
Відкупленим шлють свій привіт.

Підем, хоч терни ноги ранять...
Минають дні... Далека путь...
З Христом пройдемо всі тумани, —
Нам небеса проміння шлють.

Хоч зло панує... Скрізь могили...
Нам вічності блищить мета!
Господь в дорозі зміцнить сили
І ми прийдемо до Христа.

Підемо сміло без вагання
Долиною земних страждань,
У славний день Новонастання
Осягнем ціль усіх змагань.

Шілтон, Англія, 16 листопада 1948 р.

НЕ БУДЬ ТИ ПРИМХАМ ДНЯ СЛУГОЮ

Не будь ти примхам дня слугою,
Не гнися злидням, міцним будь!
Нехай на тебе йдуть юрбою,
Зустрінь відважно їхню лютю.

Куди б то шлях твій не провадив,
Яка б недоля не прийшла,
І хто б ось світом цим не рядив,
Й коли б вже молодість пройшла.

Ганебно ти не гнись ніколи
І злидням ноги не лижи,
Не зрадь химерно серця волі,
До славної мети біжи.

Нехай ніколи над тобою
Не запанує ворог злий,
Іди завжди ти з ним до бою,
До перемоги веди бій.

Нехай тебе скитальчі роки
Гартують в слушній боротьбі,
Щоб ти відважно ставив кроки,
Не заломився у журбі.

Хто правді ворог — тих цурайся,
Далеко зраду обминай,
З людьми лихими не братайся,
І з грішними ти не накладай!

Плекай у серці добру віру,
Бо зло і злі лиш до пори.
На все Бог має час і міру,
Отож, в борні палай, гори!

Усе співай про перемогу,
Зближається нове буття.
Бог замете усіх безбожних,
Як непотрібнеє сміття.

Тому ж не гнись в борні ти правій,
Неправда, зло, як сон пройдуть.
Добро ж і правда — вічні, славні!
В борні прохоть життєву путь.

Бравншвайг, Німеччина, 28 серпня 1956 р.

В ДНЯХ СТРАЖДАННЯ СТІЙКИМ БУДЬ

В днях страждання стійким будь
І терпи недолю,
Йди відважно своєю путь
І борись за волю!

Все вперед, не нарікай,
В серці май надію,
Бо недолі прийде край,
Злидні час розвіє.

Добре зерно розсівай
І не будь лінивий!
Славний буде урожай —
Прийде Боже жниво,

Що посієм за життя,
Будем те і жати.
Щоб не жати каяття,
Треба пильно дбати,

Щоб посіяти в город
Всенародний благість,
Щоб пожав увесь народ
Справжній спокій, радість.

Тож іди, працюй, молись
І надійсь на Бога,
Злидням різним ти не гнись,
З Богом перемога!

Лондон, Англія, 18 березня 1957 р.

КУДИ НЕ ГЛЯНЕСЬ, БАЧИШ ВСЮДИ

*«Борячись однодушно за віру
в Євангелію» (Фл. 1:27)*

Куди не глянеш, бачиш всюди —
Війна скрізь точиться по світу,
Воюють між собою люди
І бій ведуть взимі і вліті.

Воюють за права держави,
Народ і землю захищають,
А інші б'ються і за славу,
Неволять слабших, обдирають...

Та Бог веде війну духовну,
Запевнена в ній перемога!
У світі точиться гріховним,
Де гріх панує і тривога.

Всевишній вояків збирає
Й скликає праведників лави,
У зброю їх Він зодягає
Супроти всякої темряви.

Проти правителів лукавих
І духів злоби, що під небом,
Проти піднесень марнославних...
Поможе Бог у всіх потребах.

Могутню Божу зброю мають:
Це правда й праведність Христова,
Євангелію всі тримають
Й щит віри, що несе обнову.

І шолом міцний — це спасіння,
І меч духовний — Слово Боже,
Який січе гріха насіння
І темряву всю переможе!

Нарешті, дуже міцна зброя:
Горлива праведних молитва,
До Божого що лине трону
І перемогу дає в битвах.

Келовна, 1 липня 1971 р.

ЧОМ ЖИТТЯ ТАКЕ ЛЮБЕ Й ХОРОШЕ?

Чом життя таке любе й хороше?
Чом так хочеться дихати й жить?..
Не лежить життя тільки у грошах, —
Не в кишені, коли гріш бринить...

З юних літ ми проходим дорогу,
Перед нами: життя, далечінь.
Сонце світить на путь ту розлогу,
Вечір стелить на неї скрізь тінь.

Та не страшно, бо хочемо жити!
Ясно світить надія й вночі,
Хоч приходиться часто тужити, —
Ми гартуєм життя, ідучи.

Ми проходим долини і гори,
І каміння не раз на путі,
Зустрічаємо радість і горе, —
Хочем жити і далі іти.

В серці носимо любії мрії,
І нас вабить кудись далечінь,
Шлях тернистий вбираєм в надію,
Хоч лягає на нього і тінь.

Бо життя таке любе, хороше.
Варто жити, боротись, іти!
Не купити нам щастя за гроші,
У дочаснім його не знайти...

Сам Творець вклав нам вічність у груди
Й невмирущу любов до життя.
Через те ми життя завжди любим,
Бо ми вічні. Є вічне буття.

Через те ми крізь горе й страждання
Все змагаєм вперед до мети,
Щоб по довгих життєвих скитаннях
В рідний дім, що на небі, ввійти...

Кабраматта, Австралія, 4 березня 1966 р.

ЗАКЛИК ДО ПРАЦІ

«ЧОГО СТОЇТЕ БЕЗРОБІТНІ?»

Мт. 20:6

Чого стоїте цілий день безробітні?
Сьогодні проходять Господні жнива!
Потрібно збирати врожай довголітній
І звозити в клуні блаженства й добра.

Чого стоїте? Гляньте, ниви пожовкли,
Колосся налите зерном золотим.
Вже ранок минув, пташок співи замовкли,
Та сонце ще сяє над жнивом святим.

Чого стоїте? Сам Господь закликає
До праці Своєї сьогодні і вас.
На полі велика робота чекає,
Бо жниво доспіле збирати вже час.

Чого стоїте? Скрізь робітників мало,
А поле ж Господнє незжате лежить.
Сьогодні займайте ви частку чималу,
Для вічності копу одну хоч нажніть!

Чого стоїте, склавши руки байдуже?
Спішіть до роботи на поле мерщій!
Сьогодні Господь потребує вас дуже
На праці духовній, на праці святій.

Чого стоїте? Вже жнива проминають,
Сховається сонце, за гори зайде,
І темна ніч прийде до земного краю,
Коли день Господнього жнива пройде.

Чого стоїте? Ой, не будьте ліниві!
Сьогодні спасіння Господнього час.
Бо може узавтра минеться вже жниво
Й до праці Господь не покличе більш вас...

Келовна, Б.К., Канада, 17 серпня 1970 р.

НЕ ПОРА НИНІ СПАТИ БАЙДУЖЕ

Не пора нині спати байдуже
І даремно проводити час.
Уставай, милий брате і друже,
Бо жнива ось чекають на нас.

Нива людських сердець вже доспіла,
А як мало сьогодні женців.
Боже жниво нас кличе до діла,
Помогти просять з різних кінців.

Жовтий колос схилився додолу,
Переспів під дощами, покляк,
І справляють вітри перегони
На широких незжатих полях.

Люди гинуть щоденно без Бога,
Обкрадає зневіра серця
І веде їх широка дорога
Стрімголов до страшного кінця.

А духовно мізерні, убогі,
Все очікують жнива вони,
Мов ті ниви незжаті, розлогі,
З дня на день ждуть женців восени.

Доки ж зерно зовсім не опало
Й не закінчилися Божі жнива,
Доки ниви дарма не пропали
Й не покрив їх бур'ян і трава,

Брате й друже, до праці берімось
На широких Господніх полях,
І за тих, що працюють, молімось,
Щоб врожай дала добрий земля.

Незабаром жнива вже пролинуть
І настануть Господні суди.
До Христа кличмо всіх, хто ще гине,
Щоб спаслись від гріха та біди.

Не зважаймо на різну погоду,
На вітри, на дощі, на сльоту.
Всі працюймо! Господь нагородить
За труд ширий і працю святу.

У поїзді Манчестер—Лондон, 1 серпня 1957 р.

ЧЕСНА ПРАЦЯ ПЕРЕБОРЕ

Чесна праця переборе
Всякі злидні й труднощі,
Переможе різне горе;
В чесній праці — радості.

Любий друже, не журися
І на час не нарікай,
А до праці ти берися
Й часу цінного не гай.

Проминають дні і роки,
Пролетить усе життя,
Не спинити часу кроки,
Їм не буде вороття.

Доки маєш час догідний,
В чесній праці ти трудись,
Дбай щодня про своїх рідних,
І працєю ти і молись.

Май до праці ти охоту
І виконуй завдання,
Бож потрібен хліб для рота
Й зодягнутися щодня.

Пам'ятай, весь труд для себе
Свого дня увесь згорить,
Що ж ми зробимо для Неба,
Вічно буде в славі жить.

Тож працєю щодня для тіла,
Неба ж ти не забувай,
І в житті велике діло
Ти для вічності звершай!

Вінніпег, 24 травня 1971 р.

РОЗГОРНУЛАСЬ ШИРОКО ГОСПОДНЯЯ НИВА

Розгорнулася широко Господня нива
І проходять великі духовні жнива...
Колоски-людські душі давно вже доспіли,
А робітників мало... Надходить зима.

І не зібране жниво стоїть і чекає,
І витрушує вітер на землю зерно.
Люди гинуть без Бога, спокою не мають,
І про щастя і радість забули давно.

По широкій дорозі ідуть до загину,
І без віри й надії марнують життя.
Хто ж розкаже нещасним про Добру Новину,
Щоб могли розпочати новеє буття?

Хто покаже до щастя їм вічну дорогу?
Хто загублених їх поведе до Христа,
Щоб знайшли вони мир і спасіння у Бога,
Щоб хвалою наповнились їхні уста...

Я не знаю, хто чує цей заклик сьогодні,
Я не знаю, хто піде на Божі поля,
Щоб там Словом Життя годувати голодних,
Доки ще не укрила їх свіжа земля.

Милий Боже, пошли нас тепер на роботу!
Куди треба, узавтра також посилай.
До Твоєї бо праці у серці охота,
Щоб нещасним понести спасіння і Рай...

Розгорнулася всюди Господня нива.
Дні минають. Надходить холодна зима.
Боже, дай, щоб в житті не були ми ліниві,
Щоб до праці приклали ми рук у жнива.

Щоб раненько були на Господньому полі,
Під час праці щоб рук вже ніхто не складав,
Коли буря настане і прийде недоля,
Щоб на ниві Твоїй кожен з нас працював.

Чиливак, Канада, 26 травня 1970 р.

НЕ ВИНУЙ ТИ МИНУЛИХ ВІКІВ

Не нарікай

Не винуй ти минулих віків,
Що мов люди тоді жить не вміли,
Не ганьби наших предків-дідів,
Бо часи їх давно вже відцвіли.

Не дивуйсь, що темряви й злих днів
Так багато вони залишили,
Їх бо більше було, та в борні
Вони шлях нам до світла стелили.

Не плями, не дивуйсь, а вставай!
Бо ще маємо праці багато.
В наріканнях ти часу не гай,
Попрацюй ліпше шире завзято.

Добра праця вперед поведе
До мети і бажаної волі,
А життєва темрява впаде
Й усміхнеться щаслива всім доля.

І щоб нам не лишити ночей
Для дітей і для наших унуків,
Женім темряву з-перед очей,
Не складаймо ж байдуже ми руки.

Лебедянка, 15 жовтня 1933 р.

ЮНАКАМ І ЮНКАМ

Браття й сестри мої милі,
Хто любов'ю ще палає
Й добре серце має в грудях —
Праця вас усіх чекає.

Гляньте, світ живе без Бога!
Манівцями ходять люди
І гріховна їх дорога
Заведе усіх до згуби.

Хто спасений — йдіть спасати
Гинучих в гріхах й недолі.
Всім спішіть ви розказати
Про Христа, життя і волю.

Бог пошле вам в праці силу
Й щодня буде помагати.
Навіть мертвих із могили
Він всесильний є підняти.

Тож не гайтесь — всі до діла
Сміло, як один, — рушайте!
Й Словом Божим ви зневіру
Всяку ниште і рубайте.

Й людські мертві забобони
Ви нещадно поруйнуйте.
Правда всіх нехай полонить,
Уярмлених рятуйте.

Зло й неправда мають впасти,
Їм кінець страшний надходить.
Запанує Боже Царство,
Бож усім Бог верховодить...

Молоде, тебе благаю:
Ой, не думай марно спати!
Вказуй ближнім шлях до раю,
Йди нещасних рятувати.

Лебедянка, 1 вересня 1934 р.

ПОГІДНІ ТА СОНЯЧНІ ДНІ ПРОМИНАЮТЬ

Погідні та сонячні дні проминають
І так непомітно вже й літо пройшло,
А люди скрізь жниво на полі збирають
Й спішать, доки сонце зовсім не зайшло...

О, Божий народе, збудися до діла!
Господньої ласки кінчається день,
А нива народня вже пополовіла.
Берися до праці! Ніч скоро прийде.

Ще доки не пізно, для Спаса працюйте,
Збирайте для Божого Царства снопи,
В жнива часу цінного ви не змарнуйте,
І вірних всіх кличте на жниво прийти.

Погляньте, усюди нещасні люди
Без віри, й надії, й любови живуть,
Страждання й одчай вони носять у грудях,
І хто ж до спасіння покаже їм путь?

О, Божий народе, сьогодні збудися
Й на полі Господньому працю займай!
День жнив проминає, ти ж дружньо трудися
І жнив Божої ласки, гляди, не прогай...

Господні жнива незабаром пролинуть,
Багато ще є неспасених людей,
Без Бога блукають, в гріхах вони гинуть,
Хто ж сльози їм зітре із журних очей?

Не гайся, іди, закликай всіх до Бога!
Покажуй загубленим простую путь —
До Божого Царства Христову дорогу,
Нехай до спасіння мерщій всі ідуть.

Господь же за працю тебе нагородить,
В небесную славу свою Він введе,
Де тішитись будеш ти з Божим народом
І де відпочинок солодкий знайдеш.

До заходу сонце спішить, добігає,
Незабаром поле покриє ніч враз.
Духовнеє жниво уже проминає,
Працюймо, ще доки ми маємо час!

Лондон, Англія, 9 березня 1961 р.

ЛУНАЄ КЛИЧ, БРАТИ

Лунає клич, брати,
Беріться всі за діло!
Христос вас кличе йти,
Бо нива вже доспіла.

Скрізь люди без Христа
Живуть в гріхах і гинуть,
Не світить їм мета,
До доброго не линуть.

Диявол — ворог злий
Їх в темряві тримає,
Сліпі і без надій
В неволі всі конають.

І хто ж до них піде
Про Спаса розказати,
Що Він давно їх жеде,
Щоб їм спасіння дати.

Хто їм покаже шлях
Любови, правди й волі,
Щоб позбулись гріха
Й знайшли щасливу долю?

Хто ж на Голгофу їх
Сьогодні запровадить,
Де кров Христа ввесь гріх
Обмиє і загладить?

О, сестри і брати,
Не гайте ви й години!
Вставайте! Пора йти,
Бо світ без Бога гине!

*На Атлантійському океані,
в пароплаві «Емпресс оф Інгленд»
4 травня 1961 р.*

ДНІ ТАК СКОРО ПРОМИНАЮТЬ

Дні так скоро проминають
І відходять в забуття.
Відпочинку ж я не маю —
В праці все моє життя.

Нива Божа так широка!
Люди гинуть без Христа.
І марнують цінні роки.
У Христі ж життя мета!

Люди, мов лани на полі,
Що дозріли вже до жнив,
Похилилися в недолі
Й ждуть вони погідних днів.

Світ на кращі дні чекає,
Та надходить буревій,
Люди у гріхах страждають,
Без осяяних надій.

Хто ж нещасним їм розкаже
Про спасіння у Христі?
Хто дорогу їм покаже,
Щоб до щастя всім іти?

Боже, я Тебе благаю,
На жнива мене веди,
Бож дні швидко проминають,
Люди ж гинуть у біді.

Поможи всім сповістити
Про Твою святу любов,
Щоб всі вічно могли жити,
Бо за них пролив Ти кров...

День проходить, вечоріє,
Незабаром ніч прийде
Й поле темрява покрие
І день праці вже пройде.

Доки ж ясно правда світить
Й небо шле всім благодать,
І спасіння маєм літо,
Боже, сил дай працювати.

Сієтл, ЗСА, 23 лютого 1970 р.

С В І Т

БАГАТИЙ, ГАРНИЙ, МИЛИЙ СВІТ!

Багатий, гарний, милий світ!
Здається, людям тільки б жити,
Добром Господнім життя цвіт
Оздобити і не тужити.

Та де там, людям прийшов край!
В добрі зіпсулись, помарніли
І замінили в пекло рай,
Бо серцем вбогії згорділи.

На світі стало тяжко жить.
Багато фраз, і слів, і мови,
Та пощо зайво говорить,
Де треба діла і любови.

Любови в світі цім нема,
Хоч з свічкою удень шукайте!
Без неї світ, як та тюрма,
Про неї ліпше не питайте,

Бо вивелась з-поміж людей.
Звітріли всі, легенькі стали.
В порожнє серце до грудей
Щось зле й недобре завітало.

І ось чому так тяжко жить
На світі нині усім людям,
Щодня приходиться тужить,
Добра ж нема, та і не буде!

Та як добрі тому і быть?
Потрібен шлях всім до любови!
Лишити треба лиху путь
Й життям змагати до обнови.

Та як почати? Куди йти?
Шляхів любови світ не знає,
Згубив він стежку до мети
І без любови ось конає.

Та Божий Син прийшов у світ
Вернути людям щастя раю,
Утерти сльози гірких літ,
Усіх потішити в відчаю.

Є

На землю, дін приніс любов.
Бо жаль, що світ без неї гине.
За грішних всіх пролив Він кров,
Щоб люд до щастя весь полинув.

Христос до неба шлях проклав
Й лишив нам приклада, як жити,
Щоб кожен з нас добро плекав,
Щоб ми навчилися любити.

Та ні, світ став до краю злий,
Давно згубив стежки до долі,
Його добро не вабить у вирій
До щастя, добробуту й волі.

І так конає по цей день,
В дрібненьких буднях животіє,
А на любов глухий, як пень,
Й життя марнує безнадійно.

Упав народ, спить долілиць.
А все ж таки пора вставати
Й позбутись марних дрібниць,
Христос любов'ю всіх збагатить.

Лебедянка, 2 лютого 1929 р.

НА СВІТІ Є ПРАВДИВЕ ЩАСТЯ

На світі є правдиве щастя,
Яке побожні люди мають,
І під час різних змін й нещастя
Його старанно зберігають.

Те щастя не лежить в багатстві,
Яке іржа та міль з'їдає.
Ним володіє лиш лицарство,
Що Бога понад все кохає.

Оті, що кинули темряву,
І перейшли у Боже світло;
Мамону й світу цього славу
Порахували все за сміття.

Покинули гріха дорогу
Й пішли Христовими слідами,
Який їх примирив із Богом
Й відкрив в блаженну вічність браму.

І дав багатства їм нетлінні:
Дар вічного життя й надію,
Вчинив із них „нове створіння”,
Що на землі про вище мріють.

Життя своє побудували
На правді Божого спасіння,
Ісуса серцем покохали
Й за Ним ідуть вони з терпінням.

Несуть у серці радість, спокій.
Велике щастя не від світу,
Воно мов море те глибоке,
Воно красою щодня світить.

Едмонтон, 10 лютого 1971 р.

ХИМЕРНИЙ НАШ ДВАДЦЯТИЙ ВІК

Химерний наш Двадцятий Вік!
Розбурханий, як море,
Кипить в нім кров і горе.
Ніде не знайде чоловік
На горе й біду собі лік.

Розбите серце у людей,
Кругом і сльози, й рани.
Рятунку ждуть ізрання.
А скільки ж славних є ідей!
Хто ж ними сльози втре з очей?

І з дня на день рятунку ждуть
Й в недолі всі зідхають,
Просвітних днів чекають.
Чому ж ті дні поволі йдуть?
Двадцятий Вік! Рівняй же путь...

Віки проходять, час всіх вчить,
Все ставлять та будують.
Оглянешся — руйнують,
І праця в поросі лежить, —
Князь світу цього так велить.

Прославивсь наш Двадцятий Вік —
Винаходів скрізь гори!
Людей же гнобить горе.
Збіднів духовно чоловік,
І ще біднішає щорік.

Дубне, 22 лютого 1942 р.

ЧИ БАЧИШ? СВІТ ГОРИТЬ!

Чи бачиш? Світ горить!
Усюди ллється кров.
Рятуй! Та чим гасить?
Порадьте, де Любов?

Ось на Голгофу там
Смиренну повели.
Меч даний знов катам,
Горлянять: „Розіпни!”

Осміяна Любов,
Знов гострі цвяхи б'ють.
Вмочили руки в кров,
Скропила кров їх путь.

І в'яне життя цвіт,
Здригається земля.
Ой, горе! Скільки ж літ
Кров питимуть поля?..

Чи чуєш? Сурми б'ють
Тривогу. Встань! Не спи!
Бо кличуть знов у путь
Боротись, жити, йти.

Чи бачиш? Світ горить!
Скрізь червоніє кров.
Кричи: „Огонь згасить
Той може лиш Любов!”

Дубне, 25 червня 1942 р.

ТЯЖКО Й СУМНО В ДНІ ЛИХІЇ

Тяжко й сумно в дні лихії
На цім світі жити,
Лиш плести вінки з надії,
Ночі й дні тужити.

Люди сталися химерні,
Бідненькі душею,
В них краса життя завмерла,
Повита журбою.

Чути стогін... Скрізь неволя...
Світ вкривають ночі.
Докучає всім недоля
Й плачуть сумні очі.

Й хто ж не знає горя й муки,
Не зазнав страждання?
Одні зносять лихо тихо,
Інші ж з наріканням...

Чи ж нема шляхів до долі,
Щоб піти всім ними?
Чи ж без змісту слово й воля,
Що в ярмі всі гинуть?

Та найбільше в світі горе:
Про шлях не питають,
Кожен біду свою оре
Й горем засіває.

І жнива ж прийдеться жати,
Хто що де посіяв,
І в клуні свої складати
Вітер, чи надію...

Осінь все позолотила,
Поле спорожніло.
Птахи в вирій відлетіли,
Закінчилось жниво.

Ліс сумний стоїть, пожовклий,
Листя опадає,
Співи птахів в нім замовкли,
А вітер співає.

Він співає сумну пісню,
Похорон справляє
І на землю жовте листя
Килимом складає...

Ось доріжкою у гаю
Я іду та мрію
І у серці я шукаю
Ясної надії.

А береза зашуміла:
Мій милий юначе,
Ти приглянься на мене білу
Й серце хай не плаче.

Глянь, одежі я не маю,
Втратила листочки,
Та весна прийде й засяє
Й дасть вбрання й сорочку.

І я знов зазеленію,
Гарно уберуся.
Ось не трачу я надії
Й зовсім не журюся!”

В серці тепло, в серці люблю,
Обрій вже ясніє.
Понад горе, понад згубу
Виносить надія!

Бог всесильний пам’ятає
Про всевіт, рослини,
Він потреби усіх знає
Кожної години.

Коли Він березу й дуба
Щовесни вбирає,
Тож мене Він не забуде,
В любові згадає...

Є до щастя шлях сьогодні,
До добра — дорога:
Це — надію всенародньо
Покласти на Бога.

Лебедянка, 1929 р.

СВІТ — БАГНО. НЕМА ДЕ СТАТИ

*«Та однако стоїть міцна
Божа основа» (2 Тм. 2:19)*

Світ — багно. Нема де стати.
Люди зло в серцях несуть,
І продовжують страждати,
На широку ставши путь.

На піску життя будують,
Без фундаменту живуть,
Без живих надій бідують
І не знають, куди йдуть.

Є ж на світі правда Божа
І фундамент той міцний.
Знищити його не може
Навіть ворог правди злий.

Міцно він віки простояв...
Знає ж Бог дітей Своїх,
Зберігає їх від горя
В світі, де панує гріх.

Світ — багно. Нема де стати.
Правда ж Божа все стоїть.
І повік буде стояти,
Доки цей існує світ.

Славна бо її основа —
Скеля вічних всіх віків.
Царства Божої любови
Не зруйнує людський гнів.

Едмонтон, 1 червня 1971 р.

О, ГОСПОДИ, ПРОСТИ!

О, Господи, прости!
Наш світ збожеволів,
Зміняв бо рай весни
На скорострільів спів.

І замість солов'їв
Гармати нам ревуть,
І сіють страх, і гнів,
Та злидні скрізь несуть.

І місто, і село
Удень й вночі горить
І батьківське добро
У попелі лежить.

Про волю сила слів,
А проливають кров.
Біду скрізь сіють, гнів,
Не знають про любов.

В ім'я тих кращих днів —
Скрізь стогін, горе, крик!
Меч грізно задзвенів
Й на смерть усіх прирік.

Куди ж тепер іти,
І що почати нам?
Могили скрізь, хрести,
В огні ліси, поля...

А мати сльози лле,
Синів її нема,
Удень вночі їх жде
Й ридає все сама...

Дубне, 25 червня 1942 р.

ЖИТТЯ — ШИРОКЕ МОРЕ

Життя - широке море.
Заліг густий туман.
Людей всіх тисне горе,
Сповив наш світ обман.

Нема ніде спокою,
Зробивсь безбожним світ,
З тривоною й журбою
Ми доживаєм літ.

Й безбожні стали люди,
Пішли на манівці.
Зневіру носять в грудях,
Оману ж — у руці.

Чесноти потоптали,
Зріклись святих ідей,
Душею бідні стали
Й до згуби злий веде.

Життєве ж пінить море,
Не видно берегів.
Страждання, злидні й горе
Сумний заводять спів...

І якось страшно всюди!
Невже ж без вороття,
Навік пропащі люди
Й змарноване життя?

Хто світові pomoже?
Хто знищить весь хаос?
Світ врятувати може
З погибелі Христос!

Бертакорт, Франція, 1 вересня 1960 р.

КОЛИ ДИВЛЮСЬ НА СВІТ ШИРОКИЙ

(Матвія 13:24-30, 36-39)

Коли дивлюсь на світ широкий —
Від жалю серце в грудях ниє,
Бо скрізь кукіль росте високий —
То гріх розрісся й зеленіє.

Куди не глянеш — є він всюди,
І розсипає зле насіння.
З добра обкрадені скрізь люди
Й в гріхах страждають без спасіння.

Живуть без Бога в цьому світі
І їх не вабить краща доля.
Вважають темряву за світло,
А кайдани гріха — за волю.

І капарають дні і роки
У злому вирі животіння,
Скеровують до згуби кроки,
Не знають Божого спасіння.

Добро взяли під ноги й топчуть,
Плекають в серці згубні мрії,
Скоритись Богові не хочуть,
Від них вже смертю щодня віє...

Отак дивлюсь й собі гадаю:
Чи довго злим ще панувати?
Чи їх коріння повсихає,
Щоб більше землю не псувати?

Дивлюсь... Молитву серце чинить:
— Прийди скоріш на землю, Христе!
Нехай сваволя людська згине
Й спали вогнем кукіль нечистий,

Щоб він пшениці більш не шкодив
І не глушив добра рослини,
Щоб він ніколи не посходив,
З насіннячком своїм загинув,

Земля до краю зіпсувалась,
Кукіль розрісся і буяє.
Прийди, о Господи, благаєм.
Судів Твоїх земля чекає.

В пароплаві „Емпресс оф Канада”, на Атлантийському океані, 4 травня 1962 р.

НЕМА СПОКОЮ НА ЗЕМЛІ

Нема спокою на землі,
І на землі його не буде,
Бож світ упав, лежить у злі,
У темряві блукають люди.

Не хочуть з темряви іти
На просту сонячну дорогу,
Тож їм спокою не знайти
Без віри у живого Бога.

Сліпі провадять бо сліпих,
Йдуть манівцями не спасені,
Й ніхто не схаменеться з них,
Що шлях провадить до геєнни.

Світ котиться щодня до зла
Й псується, убожіють люди,
Не мають місця для добра,
Росте безбожництво усюди.

Хто ж спокій принесе у світ
Сповитий страхом і журбою?
Людські змагання — пустоцвіт.
Христос-Господь, Він князь спокою.

Потрібно спам'ятатись всім
Й покинути гріха дорогу,
Й в житті негайно, понад всім
Звернутися мерщій до Бога.

Без сонця на землі нема
Ані тепла, ані проміння.
Без Бога на землі дарма
Шукати миру і спасіння.

Брукгевен, Па, ЗСА, 15 листопада 1968 р.

ЦЕЙ СВІТ, ЯК РОЗБУРХАНЕ МОРЕ

Цей світ, як розбурхане море,
Немає в нім щастя й спокою —
І в радіо й в пресі лиш горе,
Сповитий світ страхом, журбою.

Усюди лиш розбрат панує,
І скрізь беззаконня вже діє.
Брат брата тепер не шанує,
Й на краще немає надії...

Усяка безбожна ідея,
Як пощесть та, шириться всюди,
Мільйони ідуть за брехнею,
Хворіють і гинуть скрізь люди.

Безбожні живуть, як худоба,
Людей вони мучать, вбивають,
І п'яні, всіх чесних і добрих
У тюрми вони засилають.

Живуть дешевенько в облуді,
Ні правди, ні чести не мають,
Шляхетне все топчуть і гудять,
А злочин страшний величають.

Неспокій вони в світі сіють,
Нещастя і зло скрізь плекають...
Та скоро їх вітер розвіє,
І шезнуть вони, позникають!

Бог буде безбожних судити
За злочини й їхню невіру,
Що в злі вони прагнули жити,
Бог суд справедливий відмірить?..

Немає на світі спокою,
Й без Бога ніколи не буде!
Диявол людей поневолив
Й тримає в страшній їх облуді.

Духовні їм виколов очі,
Щоб Бога вони не пізнали,
І стелить майбутність їм ночі,
Бо світло вони відкидали...

І доки безбожнії люди,
Як терен, ростимуть на світі,
То в світі спокою не буде,
Вони ж бо диявола діти.

Та світло ще в темряві сяє,
Не згасять його темні сили!
До Себе Христос закликає,
Щоб світ весь спасти від могили.

Один Він є Князем спокою,
І може наш світ врятувати,
Коли всі люди з журбою
Про це Його будуть благати.

Наш світ, як розбурхане море,
Неспокій, як буря та віє.
Нещасному світові в горі
Христос є єдина надія!

*Мельбурн-Гленрой, Австралія,
7 вересня 1966 р.*

НАЙКРАЩА НА СВІТІ Є ДОЛЯ ЩАСЛИВА

*«Коли Син отже зробить вас вільними,
то справді ви будете вільні» (Ів. 8:36)*

Найкраща на світі є доля щаслива
Для старших, дорослих і всіх молодих,
Для кого минула неволя жахлива,
Кому Божий Син волю дав, простив гріх.

Порвав всі кайдани душі, духа й тіла
І вивів з полону у Царство Своє,
Кому зоря волі в житті засвітила,
Кому ласку з неба Господь подає.

Кого Христос звільнив від страху і смерти
Й небесне світло у серце уклав,
Хто вже не боїться сьогодні померти,
Христос бо Небесні Оселі придбав.

Щасливі, кого Христос звільнив від аду
І двері відкрив у Божественний Рай,
Для кого нещастя осталося ззаду
Й чекає в майбутності сонячний май...

Всі люди сьогодні у рабстві конають,
Усюди кайдани гріха брязкотять.
Єдиний Христос із кайдан визволяє,
Він справжню волю усім хоче дати.

Вінніпег, 8 квітня 1971 р.

ВІД ГОСПОДА МУДРОСТИ ТРЕБА БЛАГАТИ

*«А якщо кому з вас не стає мудрости,
нехай просить від Бога... і буде вона йому
дана» (Якова 1:5).*

Від Господа мудрости треба благати,
Щоб в світі розумно по-Божому жити,
Щодня за Христом йти і не нарікати,
В днях тут дочасних за Небом тужити.

Всім мудрість потрібна — лихого цуратись,
Щоб душу оздобити в добрее діло
І Божої правди щоденно триматись,
Вузьку дорогу проходити сміло.

Йти й в грудях нести живу надію,
Що вже незабаром закінчим дорогу
І збудуться віри блаженні мрії:
Прийдемо у Царство Всевишнього Бога...

О, Господи Боже, Тебе я благаю,
Пошли мені мудрости з Неба святого,
Щоб в мандрах земного дочасного краю,
До поклику Твого був завжди готовий.

Щоденно навчай мене Ти пильнувати
У ясній дні, а також в темні ночі,
З Тобою щоб зустрічі завжди чекати
Й готовим угору підносити очі.

Чікаго, ЗСА, 30 квітня 1971 р.

ЛЮДИНА НЕСЕ СМУТОК, ГОРЕ І СЛЬОЗИ

Людина несе смуток, горе і сльози,
Шукає за щастям, і щастя не бачить,
Розлука бо з Богом те щастя морозить,
Людина ж шукає, зідхає і плаче...

Шукають те щастя у різних науках,
Також філософія сталася богом!
В порожньому ж серці зідхання і мука,
Кругом безпросвітність, журба і тривога.

І годі в нещасних те щастя шукати.
Потрібно вернутися людям до Бога,
Один тільки Бог може щастя всім дати,
Бо Він є до щастя єдина дорога.

Немислиме щастя на світі без Бога,
Приходить воно із пречистого неба.
До щастя єдина правдива дорога:
До Бога вернутися людям всім треба!

Один Він зітре гіркі сльози шукання,
Вторує дорогу до справжньої волі
На радість замінить безцільне блукання,
Приверне і спокій, й щасливу долю.

*В поїзді Торонто — Вінніпег,
20 травня 1971 р.*

БАГАТО ПРАЦІ МАЮТЬ ЛЮДИ

Багато праці мають люди,
Про все дочасне вони знають,
Розмови в них про гроші всюди,
Про скарби вічності не дбають.

Диявол розум затуманив,
Повів на згубную дорогу,
Уклав у серце їм оману,
Щоб і не думали про Бога.

На світі ж є життя і воля,
Є Бог, є Рай, є Третє Небо,
За гробом є ж і вічна доля,
Про що подумати всім треба:

Для чого ми живем на світі?
Куди ми йдем? Що нас чекає?
Кому належим? Чиї діти?
Чи вічність проведем у Раю?

Турботи всіх людей обсіли,
До пороху вони припали,
І повні руки мають діла,
А душу свою занедбали...

Едмонтон, 11 лютого 1971 р.

УСЮДИ ЗЛО ПАНУЄ В СВІТІ

«Весь світ лежить у злі» (I Ів. 5:19).

Усюди зло панує в світі,
У темряві блукають люди.
Христос небесним світлом світить,
Й світити Він повіки буде.

Наш світ „учений” та безрадний,
Його диявол поневолив,
Не може злидням дати ради,
Й лежить він у тяжкій неволі.

А світло в темряві ще сяє,
Щоб грішні люди не блудили.
Христос до Себе закликає,
Щоб манівцями не ходили.

Наш світ докраю зіпсувався,
І „вчені” йому не допоможуть.
Єдиний вихід: щоб віддався
Хистові — Він спасти всіх може.

Винаходи великі в світі
І славні генії бувають, —
Сповиті ж горем людські діти
І безутішно всі страждають.

Хто ж нині до Христа приходить,
У світлі буде той ходити,
Життя бо світло в Нім знаходить,
З Христом повіки буде жити.

Едмонтон, 31 травня 1971 р.

ПШЕНИЦЯ Й КУКІЛЬ РОСТУТЬ РАЗОМ НА ПОЛІ

*«Залишіть, — хай разом обоє ростуть
аж до жнив» (Мт. 13:30)*

Пшениця й кукіль ростуть разом на полі,
Між ними також і трава зеленіє,
Проходить гаряче літо поволі,
Незабаром прийдуть жнива, є надія.

Пшеницю з любов'ю зберуть, помолотять, —
Це плата за працю і користь для світу,
Й кукіль непотрібний зберуть без охоти,
Й огнем величезним він буде горіти.

Всі добродії люди — пшениця на полі,
І світ задля них не пропав, ще існує,
А злії всі люди — кукуль, що в неволі
Тримає диявол і мучить, й бунтує.

Незабаром прийдуть суди справедливі:
Спасенні до Господа в небо полинуть,
Безбожні ж всі люди, злочинці жажливі,
Навіки в огняному озері згинуть...

Сьогодні кукуль на народньому полі
Росте і цвіте у великій пошані, —
Жахлива ж чекає злочинців скрізь доля,
Кукуль погорить і його вже нестане.

Вінніпег, 21 травня 1971 р.

А ЩО Ж НА СВІТІ ПЕВНИМ Є?

А що ж на світі певним є,
Щоб опертя знайти в потребі?
Потішення світ не дає,
А високо ж над нами небо.

Хто ж прояснить далекий шлях
Й розвіє сірії тумани,
Втре гіркі сльози на очах
У цьому світі зла й обману?

І хто нагріє серце знов,
І душу спрагнену напоїть,
Окрилить стомлену любов,
Коли повитий світ журбою?

Надія світові — одна:
Христос, Його свята наука,
Що людям Богом всім дана,—
Єдиний вихід з горя й муки.

Усе минає. Світ пройде.
Христос навіки є Той Самий!
І щастя в Нім душа знайде,
Бож вічно вірний Він є з нами.

Келовна, 2 липня 1971 р.

ЧОМУ В МИНУЛІ ДАВНІ РОКИ

ЧОМУ?

Чому в минулі давні роки
Усе нечисте попит мало?
Й сьогоднішній наш світ широкий
Змінивсь від давнього так мало!

Колись оті, що зло любили
І нечистям всім потурали,
Вони побожних всіх гонили
Й на муки й смерть їх видавали.

Не удалося ж їм ніколи
Закрити темрявою світла,
Бож й досі людям всім довкола
Господня правда світить в світі!

Бо Правда є непереможна!
Вона була, і є, і буде.
А всяке підле зло безбожне,
Пропаде, як страшна облуда...

Чому ж у днях знання й науки,
Коли «прогрес» зірок сягає,
Нещасний світ в жахливих муках
Безрадности тепер конає?

Він зіпсувався геть докраю.
Зробивсь порожній, як лушпина.
Життя родинне у відчаю,
У злому він конає-гине.

Куди не глянеш — всюди злочин,
Спокою в світі й в людях мало...
Вкривають молодь гріха ночі, —
Вона в розпусті вже пропала.

Патлата вулицями ходить,
Смердить від бруду, завмирає,
Мов ті сновиди, вона бродить,
І глузду доброго не має...

Чому світ й досі не змінився?
Чом правда у людей не в моді?
На зло чом попит не спинився
В „освічених” тепер народів?

Чому у тюрмах скрізь без міри
Невинні, безборонні люди
Караються за правду й віру?
Безбожні ж тішаться в облуді.

Пиячать звихнені гультаї,
Життя худоб'яче провадять,
Брехню брехнею підпирають —
Такі люди тепер при владі!!!

Чому? Бо злomu світ вклонився
Й пішов без Бога манівцями,
І божевільним він зробився,
І жде жахливого кінця він.

Бо до безтями вже напився
Безбожництва і зла отруї,
Й в гріховних ночах він згубився
І ціннеє життя руйнує.

Диявол нині світом крутить,
В серцях людей, як цар, панує,
Й не диво, світ сьогодні лютий,
І скоро сам себе зруйнує.

А щоб сумління заглушити,
Він має різні забави.
Він без Христа бажає жити,
Йому по смакові Варавви.

Тож гнали вірних й правду Божу,
Й в майбутньому знущатись будуть.
Та Правда є непереможна!
Злочинців зло їхнє погубить.

Погинуть всі безбожні люди,
З насіннячком своїм пропадуть.
І зрадливих нестане юдів —
Вони знайдуть кінець свій в аду.

Чому? — питаєте ви з жалем...
Заждіть. Не вічне зло на світі.
Що люди сіють — будуть жати,
Жнива ж приходять після літа.

Борці за правду всі зрадіють,
Їм Бог дасть славу нагороду, —
Приймуть вони вінець надії —
Життя блаженне і свободу.

Ніхто гнобити їх не буде,
Нестане злих людей на світі,
Вони страждання всі забудуть,
Прийде бо вічне Правди літо.

Настане Царство вже Христове,
І прийде вічний спокій всюди,
У Царстві радості й любови
Щасливо житимуть всі люди.

Мельбурн-Гленрой, Австралія, 5 жовтня 1966 р.

ЗЕМЛЯ ВЖЕ НАША ПІДТОПТАЛАСЬ

Земля вже наша підтопталась,
Немов бабуня та беззуба,
На ній народи зіпсувались
І манівцями йдуть до згуби.

Забули про живого Бога,
Який їх любить, про них дбає,
І в днях спокою, в днях тривоги
Все необхідне посилає.

В житті ж вони мету згубили,
У темряві щодня блукають,
Ідуть помучені, безсилі,
А щастя ж прагнуть і шукають.

Байдуже шлях вони проходять,
Їдять, і п'ють, і бенкетують,
І до небес очей не зводять,
Спасіння голосу не чують.

Куріння тютюну — їх розкіш,
П'янкі напої — їх розвага,
І добре, й зле все йде впереміш,
На зло ж велика в них відвага.

Докраю люди зіпсувались,
А беззаконня росте всюди,
Чеснот і правди відцурались,
Нешастя й горе носять в грудях.

Та все ж таки Святий Дух Божий
Усюди на землі працює
Й ласкавий Його голос гожий
Спасає всіх, хто Його чує.

Земля вже наша підтопталась,
Попсулися мізерні люди,
До суду Божого дозріла,
І Бог всіх грішників засудить.

Нампа, Канада, 11 червня 1971 р.

ЧИ СВІТ ШІСТЬ ТИСЯЧ РОКІВ ЛИШ ІСНУЄ?

Чи світ шість тисяч років лиш існує,
Чи вже мільйони літ давно пройшли?
Мене це зовсім нині не турбує,
Бо початку всесвіту не знайшли.

Однак, нелегко слухати сліпого,
Що каже: „Сонця не було й нема!”
Сліпець нещасний є без зору свого,
Для нього ясний день — то тьмуша-тьма.

Якщо сліпий... то дивного нічого.
А тут видющі-вчені завзялись,
Що світ постав собі якось без Бога,
Й без Бога люди на землі взялись...

Сьогодні гіпотезою наосліп
Людина хвалиться псевдознанням
Й з глибин невіри вона фальш виносить,
І пнеться з хробака зробить коня,

А з мавпи вивести собі людину
Без розуму і вищих поривань;
З хліва її узяти від скотини,
Яка призначена для плазувань.

Прийде ж до діла й „вчених” тих спитаєш,
Що перше впочатку на світ прийшло:
Чи півень, курка, чи яйце? — Не знають,
Котре з них котрому життя дало!

Людина ж, яка глузд здоровий має
І дивиться очима розуму на світ,
Вона незаперечну правду знає,
Що Бог створив премудро усесвіт.

Сказав Він слово, й зорями убралось
Все небо, і планети в рух пішли.
Уся земля барвисто уквітчалась.
Від Бога дар життя ми всі взяли.

Бог все створив, всесвітом верховодить!
Він Альфа і Омега для буття!
І тільки в Ньому початок знаходим
Премудрости, любови і життя.

А еволюція ж не наукова,
Бо як сягнеш минуле прослідить,
То з мухи не зробилася королева,
Й ніколи не мінявся людський рід!

В природу Бог поклав Свої закони,
Й природа ті закони береже,
І відкидає фальшу перепони,
Бо їй поставлена Творцем межа...

Хіба, як хочете тепер, на диво,
Ось „еволюція”, ніби на сміх,
Чомусь крутнула раптом дуже вліво,
І вивела з людини нам для втіх

Патлатих „битників” і брудних „гіпі”,
І до звіринця вже не треба йти,
Тепер на вулиці, на сором гіркий,
Вже „мавп” без труду можете знайти...

Всесвіт й людину Бог створив премудрий!
Йому належить шана і хвала.
Виводять рід свій з мавп лише немудрі,
Що в серці їх невіра залягла.

В яких „запамарочений є розум”
Й докраю скаменілії серця,
І неспроможні на здоровий розум,
Яких зіпсув диявол до кінця.

Гамільтон, Канада, 29 січня 1964 р.

ЧОМУ ТАК КОРОТКІ ЖИТТЯ МОГО ДНІ

Чому так короткі життя мого дні
І швидко минають веселі й сумні?
Коли б їх затримати й жити без кінця
І славити в пісні щоденно Творця.

Чому між людьми нині тісно всім жити?
Щоб крила мені і я міг полетіти
У небо блакитне, в широкий ген світ
Й на волі в просторах прожить життя цвіт.

Чому люди міцно з землею зрослись
І тяжко до неба їм зір піднести?
В дрібничках занурені ходять своїх
Й не бачать, як сонечко світить для них.

У марних турботах живуть без кінця,
Не мають часу втерти піт із лица.
Нема Богу дяки за Його дари,
Що Він посилає Своєї пори.

Нема коли глянуть у справжнє життя
Й принести в молитві Христу каяття
І щастя найбільше узяти своє,
Що Бог милосердний покірним дає.

Тому то зробився тісний оцей світ
І хочеться з нього кудись відлетіти,
Щоб більше не бачить байдужих людей,
Захоплених сміттям дочасних речей...

А світ цей хороший і хочеться жити,
І днями, й ночами все Бога хвалить
За те, що всесвіт Він так мудро створив
Й незбагненне щастя у нього вложив.

Бортниця, 1931 р.

КОЛИ Б Я МАВ КРИЛА

Пісня

Коли б я мав крила, лишив би я землю
Й піднявся б високо в небесну блакить,
Й все людськеє горе жорстоке та темне
Хотів би покинути й забути хоч на мить.

І світ цей жорстокий, де кров братня лється
І лютеє горе людей всіх гнобить,
Хотів би забути, душа вгору рветься
І стомлене серце бажає спочити.

Не довго. Будь вірне ти правді, серденько!
Ти часто над горем людським сльози ллєш,
Спаситель тебе приголубить, як ненька,
І спокій ти вічний у Нього знайдеш.

Лебедянка, 1931 р.

А МОЖЕ ВЖЕ ОСТАННІ ДНІ

*«І яка буде ознака приходу Твого
й кінця віку?» (Матвія 24:3).*

А може вже останні дні
У двері стукають до нас.
Без щастя люди всі сумні
Невже ж іде останній час?

Іде... Пильнуйте і не спіть!
Щоб з правди вас ніхто не звів,
Баламутів бо повний світ,
Діждались ми модерних днів.

Учителів, мов комашні!
Ідей! — хоч кидай на посів,
Та всі на лад свій запашні...
Росте розпушта, злоба, гнів.

І з дня на день війна горить,
Сильніші слабших гноблять, б'ють
І не дають спокійно жить,
І люди з голоду скрізь мруть.

Земля від жаху аж тремтить, —
Тяжкі провини злих людей!
Нелегко праведним вже жить,
І сльози часто ллють з очей.

Їх гонять за любов Христа...
Від юдів-зрадників — кишить,
Що батька, матір за п'ятак
Готові радо задушить.

Фальшивих же пророків — тьма!
Мов тих колючих будяків,
Оману сіють — все брехня
Й на себе зводять Божий гнів.

І беззаконня скрізь росте,
Любов холоне, погаса.
А Слово Господа святе
Усюди робить чудеса.

Воно лунає на весь світ
І попереджує всіх нас:
Людство доходить кінця літ,
Іде на світ останній час...

Стокпорт, Англія, 1954 р.

НА МОРІ

КУДИ НЕ ГЛЯНЬ — ШИРОКЕ МОРЕ

Куди неглянь — широке море
Скрізь стелить синє полотно,
І ним покрило всі простори,
Під ним сховало своє дно.

А небо купол свій блакитний
Поставило на морську синь
Й кругом, як оком глянеш, видно:
Скрізь незмірима голубінь.

Нема землі. Вода і хмари,
І небо, й сонце золоте.
А хвилі, мов овець отари,
Їх сонце гріє та пасе.

Вони ж свавільній гасають,
Наввипередки всі біжать,
Малі великих здоганяють,
Потомлені тоді лежать.

Просторе поле затихає,
Наш пароплав пливе вперед,
Поволі трави розгортає,
Щоб не сполохати овець.

Вгорі блакитні мерехтіння,
Внизу синява голубінь,
Залита сонячним промінням.
Внизу й вгорі — усе глибінь!

За довгий день втомилось сонце
І погасило всі огні,
А на добраніч крізь віконце
Всміхнулось променем мені.

І шати неба потемніли,
А море вітер сам приспав;
І по полотнах темно-сірих
Вперед пливе наш пароплав.

*На Атлантійському океані, в пароплаві
«Емпресс оф Інгленд», 6 травня 1961 р.*

ПРОСТОРИ ВЖЕ ЗЕМЛЮ ЗАКРИЛИ

Море

Простори вже землю закрили,
Знайомий зник берег давно;
Плив пароплав наш по хвилях,
Втопив він у воду все дно.

А море, як мачуха злая,
Удень і вночі все бурчить,
Сердите, спокою не має,
Від злости клекоче, кипить...

І хвилі, мов бистрії коні,
Свої білі гриви трясуть,
І з вітром летять в перегони
В далеку невідому путь...

На волі хвилюється море,
Нема перешкоди ніде!
Холодній хвилі до бою
Рядами потужно веде.

На наш пароплав їх збирає,
І маси до штурму валять!
Та їх пароплав розбиває, —
Одні тільки бризки летять...

Над хвилями ж моря високо
Всміхається скрізь голубінь,
Згори сонце світить стооке
Й на хвилі лле світло і тінь.

Промінням хребти їх голубить,
І гриви усім сребрить,
Бо навіть їх воно любить
І кличе заснути й спочить...

*На Атлантійському океані, в пароплаві
«Емпресс оф Інгленд», 4 травня 1961 р.*

І НІЧ І ДЕНЬ МИ ВСЕ ПЛИВЕМ

І ніч і день ми все пливем
Вперед на хвилях моря.
Вгорі простір, внизу вода,
І вітер хвилі гонить.

Давно не видно берегів
Й всі обрії зникають,
І без угаву чути спів,
Що хвилі вигравають.

Та скоро ми причалимо
До берегів далеких,
Бо впереді ціль маємо,
Хоч і плисти нелегко.

І там уже за хвилями
Земля, спокій та люди.
Зустрінемося з милими,
Наповнить радість груди...

Отак життєве море всім
Нам переплисти треба,
Пройти крізь бурю, вітер, грім,
Щоб досягнути небо.

Блаженні ті, кому Христос
На морі Капітаном.
Їм не страшна зима, мороз
Ні люті гурагани.

Він їх щасливо приведе
До берегів бажаних,
У Царство вічнеє введе,
Де все нове настане.

*На Атлантийським океані, в пароплаві
«Емпресс оф Інгленд», 5 травня 1961 р.*

ЗА ВІСІМ ДНІВ НА ПАРОПЛАВІ

За вісім днів на пароплаві
З людьми я більше запізнався,
Побачив, чим живуть, що славлять,
В які ідеї кожен вбрався.

Усі тут ситі, вільні, вбрані,
Не мають зовсім що робити,
Отож, щодня собі ізрання
Беруться пити та курити.

І так сім днів ось без угаву
Допізна п'ють, тютюн все курять,
Бож в ньому їх мізерна слава,
Себе ошукують і дурять!

Підпивши ж трохи, щирять зуби,
Хвальби ж у сім мішків не вбрати!
Базікання таке їм любе —
З порожнього в пусте все лляти.

З розмов тих видно, що дешеві
Зробилися сьогодні люди.
Ціна хіба їх по грошеві!
А може з них ще й люди будуть?!

Коли б вони пізнали Бога,
Його любов'ю душу вбрали,
До щастя знали б всі дорогу
Й життя й розмову нові б мали.

Не йшов би дим у них із рота,
Від них горілка б не смерділа,
Бо мали б корисну роботу,
Були б зайняті добрим ділом...

А так ось дикуни, ще й білі!
Нікчемні речі собі хвалять.
Поголені, в краватках, милі,
А з рота дим клубками валить...

На Атлантийському океані, 6 травня 1962 р.

ТРОХИ ТЕМРЯВИ І НОЧІ

Трохи темряви і ночі,
Трохи сонця й світла дня,
Трохи холоду півночі,
Трохи спекоти півдня.

Трохи смутку, сліз і горя,
Трохи радості й сміху,
Трохи слабости і болів,
Трохи сили на шляху.

Трохи гіркого страждання,
Трохи боротьби, змагань,
Трохи журного скитання,
Трохи плачу і зідхань.

Трохи бурь розчарування,
Трохи милих сподівань,
Трохи славного надбання,
Трохи втрат і нарікань.

Трохи полину гіркого,
Трохи теж солодошів,
Трохи впливу світу злого,
Трохи славних святошів.

Трохи світлої любови
Й теплих сонячних надій,
Життєдайної обнови
Та високих славних мрій.

Так життя наше зіткалось,
Простелилась довга путь.
Ми проходимо помалу
І дається все відчуть.

Ми пливем по океані
До бажаних берегів.
Скоро день вже той настане,
Розпочнемо новий спів...

Є початок, кінець буде,
Хоч і хвили піднялись.
Світить нам надія в грудях:
Шлях закінчиться колись...

В затоці Св. Лаврентія, Канада, 9 травня 1961 р.

КЛЕКОЧЕ ЖИТТЄВЕЄ МОРЕ

Клекоче життєвеє море
І вітер гуля буревій.
На хвилях страждання і горя
Керую вперед човен мій.

А ніч безпросвітна усюди
Все вкрила, не видно мети,
І жахом наповнені груди,
І тяжко, і сумно плисти.

А шлях мій далекий крізь хвилі,
Щоб берег здобуть дорогий.
Стомивсь я і слабнуть вже сили,
Змагання мене ждуть і бій.

В молитві я кличу до Бога:
Погідні пошли мені дні,
Хай стихне у серці тривога
Й пролинуть всі бурі страшні.

Скажи тільки слово, і стихне
На морі губач-буревій,
Накажеш — минеться все лихо
І обрій засяє надій.

Не гайся, благаю, о, Боже!
Бо весла я вже поломив,
Та вірю, мені Ти допоможеш,
Щоб море я все переплив...

Клекоче життєвеє море
І вітер гуля буревій,
По хвилях страждання і горя
Керую вперед човен мій!

Бортниця, 6 квітня 1936 р.

ЧОМ ХВИЛЮЄ Й РЕВЕ МОРЕ

(Дії Апостолів 27:14-44)

Чом хвилює й реве море
І сердитий його шал?
Чом танцює на просторі
Його грізно-чорний вал?

Чом так злиться і клекоче
Без угаву буревій
Й кораблем шпурля, де хоче
Він у темряві нічній?

Бурчить море так шалено,
Хвилі котяться й ревуть,
Бо Апостоли Христові
В кораблі у Рим пливуть.

Мають там вони звістити
Про любов Христа усім
Й правду Божу засвітити,
Щоб засяяла і їм.

Щоб у темряві поганства
Не конати у гріхах,
Щоб у вірі християнства
Знайшли вічність в небесах.

Щоб всіх ідолів мізерних
Викинули на сміття,
І Христом з гріхів спасені
Прийняли нове життя.

Час Апостолів пролинув,
Все змінилось вколо нас,
Та борня не припинилась
Зла з Добром і по цей час.

В наші дні антихрист лютий
Гонить вірних християн,
Та він буде скоро скутий,
Є на нього Божий плян.

Хай лютує страшний ворог.
Вірні йдуть до перемог!
Буде стертий він у порох,
Бо за вірних стоїть Бог!

Радість б. Варшави, 22 квітня 1930 р.

ДРУЖЕ МІЙ, МІЛИЗНУ ТИ ПОКИНЬ

*«Попливи на глибінь, — і закиньте
на полов свій невід» (Лк. 5:4)*

Друже мій, мілизну ти покинь,
Де вода каламутна щодня,
Де полощуть верби свою тінь
Й жовте листя скидають до дна,
Де комашаться гуси й качки,
І де котяться хвилі дрібні,
Де сягає вода по кістки
І болото видніє на дні.

Мілизну берегів ти покинь
І далеко човном відпливи!
Де простерлась прозора глибінь,
Де не видно гнилої трави.
Куди сонечко ходить щодня
І проміння пере золоті,
Куди ночами місяць до дня
Переносить таїни свої.

Друже, швидше змагай на глибінь,
Й волі духа ти спробуєш сам!
Бо небес і землі голубінь
У красі поєдналися там...
Тож покинь ти міленьке життя
Безконечних дрібниць і тривог,
Заглибися в духовне буття,
Де краса, де любов, де Сам Бог!

Залиши низький берег, всю грязь,
Де лиш райкають жаби одні.
На землі ти — людина, ти — князь,
Тож не бовтайся на мілезні!
Глибину ти життя пізнавай,
З рук його найцінніше візьми!
Пам'ятай, що є Бог, що є Рай,
Що за гробом є вічні дні...

*Атлантійський океан. На пароплаві
«Емпресс оф Канада», 5 квітня 1965 р.*

ДО МОЛОДІ

О, МОЛОДЕ ЛЮБА

О, молоде любя, ти зо сну збудися,
В кайданах гріховних не спи, не дрімай!
Ще доки не пізно, вставай, схаменися
І серце розбите Христові віддай!

Утрачені роки хто може вернути?
Вони вже пропащі! Пішли в забуття.
Сьогодні прокинься й порви усі пута
Й візьми з рук Христових і волю, й життя!

Христос зимне серце любов'ю нагріє
Й напоїть його невмирущим добром,
І рясно дні юні цвістимуть в надії
Й дізнаєш, як радісно жити з Христом.

Тоді ти знайдеш ясну ціль життя в Бозі,
Тебе привітають нев'янучі дні,
Й підеш уперед по новій вже дорозі,
І Богу нові заспіваєш пісні.

Любов'ю збагатиш міцні юні груди
І з світлом підеш серед темних ночей,
І Слово Життя понесеш усім людям,
Щоб висохли сльози з їх журних очей.

Ти сіяти будеш насіння спокою,
Де розбрат і злидні рясніють, живуть,
Щоб люди горнулися всі до святого
Й пізнали спасіння Господнього путь.

Щоб бідні душею змогли зрозуміти,
Що Батько Небесний нас любить усіх,
Щоб в братній любові щодня могли жити,
Боротись з неправдою й нищити гріх...

О, сило юнача, вставай же на ноги!
Ганебно гріхові сьгодні не гнись,
І з самого ранку шукай Творця-Бога,
Й з широкого шляху до Нього вернись!

Коли ж ти байдуже проспши юні роки,
На старість розбудить тебе Божий суд.
Та пізно вже буде, бо грішні кроки
У вічну погибель тебе заведуть.

Лебедянка, 29 січня 1935 р.

ДНІ ЮНОСТИ!

Дні юности! Веселі ви й співучі!
Завжди краси вам сила свіжа додає,
Як квіти весняні, ви радісні й пахучі,
Солодке щастя ви єдине моє!

Дні юности! Ви чисті, як роса весною,
Яка перлинами звисає на траві,
А в тих перлинах небо голубе, красою
Ввижається й проміння сонячні, живі.

Алеж прийде пора. То осінь завітає
І рясно квіти всі й траву позолотить,
І похоронну пісню журно заспіває
Й на них роса ніколи більш не заблищить.

Дні юности! Солодкі й милі мої квіти,
Не може осінь тлінна смертю вас страшить.
Ви — дар небес! Ви Вічної Весни є діти,
Якої Сонцем є Христос, — вам вічно жить!

Лебедянка, 3 лютого 1929 р.

ЮНАЧЕ КОХАНИЙ, ТОБІ ПОСИЛАЮ

Побажання

С. В.

Юначе коханий, тобі посилаю
Найкращі мої побажання,
Прийми їх до серця, тебе я благаю,
Живи ти без горя й страждання.

Ніколи хай радість тебе не лишає
На довгій життєвій дорозі,
Коли ж іноді яке лихо спіткає,
Шукай щиро помочі в Бозі.

Ти духом ніколи не падай в безсиллі,
Не трать дорогої надії,
Иди ти за Правдою аж до могили
Й шляхетні плекай в серці мрії.

Рости, як зелена ота деревина,
Посаджена близько потока,
Що в спеку велику не в'яне, не гине,
І плід дає добрий щороку.

Життя твоє рясно вбери у чесноти
І в школі старанно ти вчися,
З охотою завжди берись за роботу,
Чинити добро не лінися.

Без горя і сліз хай всі дні проминають,
Щоб болів не знав ти й страждання,
Щоб юність твоя увінчалася маєм
Й не знав ти журби й нарікання...

Коли у світ підеш широкий, незнаний
Й пізнаєш марнот його ритми,
Тоді не згубися, юначе коханий,
У темнім його лябіринті...

Христос — Світло світу, що ясно всім сяє
В життєві дні й темні ночі,
І кожен в Нім щастя знайде, хто шукає,
До Нього піднось свої очі.

Краків, 8 серпня 1933 р.

ЮНАЧЕ КОХАНИЙ

Юначе коханий, за розум берись
У всі молоді свої роки,
Поганим звичаям ганебно не гнись,
Простуй до добра свої кроки.

З людей злого прикладу ти не бери,
Не йди на лихе за юрбою,
Ніколи смердячий тютюн не кури
І тіла ти ним не затроюй.

Горілки-трутизни також ти не пий, —
Вона між людьми сіє горе,
Розпуста і злочини криються в ній,
Від неї пролилось сліз море.

Вона занапащує радість життя
І губить щасливі родини,
І пекло заводить в щоденне буття,
Від неї мільйони скрізь гинуть.

Благаю тебе, ти також не кради,
Жий чесною працею всюди,
Тоді не зазнаєш ніколи біди
Й тебе поважатимуть люди.

І правду ти всюди і всім говори,
Як лев тоді сміливий будеш!
Брехня, знай, минеться, вона до пори,
А правда була, є і буде.

І ближнього свого ти щиро люби,
Щоб мудреє серце набути.
Гляди ж, щоб стежками добра ти ходив,
І завжди щасливим міг бути.

Лебедянка, 21 березня 1935 р.

Я РІШИВСЬ ЗА ХРИСТОМ ІТИ ВСЮДИ

Я рішивсь за Христом іти всюди
В юних роках моєї весни,
Хоч буруни і віють у груди,
І регочуть кругом навісні.

Та з Христом не боюсь йти в дорогу,
Він допоможе в мандрівці земній,
Приведе мене в вічність до Бога,
Де кінець всіх бажань та надій.

Не оздоблений шлях мій у квіти
І нелегко часами іти.
І камінням і терням путь вкрита,
Я ж змагаю щодня до мети.

Хоч життєве хвилюється море,
Криє обрій туман скрізь густий,
Та крізь хвилі страждання і горя
Чую Спасів я голос святий:

«Я з тобою, ото ж не лякайся!
Я крізь води й вогонь поведу.
Ти ж за Божеє Царство змагайся,
Сміло йди крізь страждання й біду».

І вітри ущухають сердиті,
Всі покірні наказам Христа.
Вгорі сонечко яснее світить,
Нову пісню співають уста:

Що найкраще з Христом в світі жити,
Він всесвіту Господь і Творець!
І з Ним радісно щодня ходити,
Початок Він усьому й кінець.

І я прагну з Христом іти всюди
Шляхом вузьким земного життя,
Й незабаром у небі я буду,
Де блаженне чекає буття.

Там чудові Господні оселі
Христос місце придбав і мені,
Де навіки Своїх Бог поселить
Й з ними житиме вічні всі дні.

Лебедянка, 29 березня 1929 р.

ЖАЛЬ МЕНІ ВСІХ ЛІТ ЮНАЧИХ

Жаль мені всіх літ юначих,
Жаль, що проминають,
Мов ті квіти веснянії,
Рано обцвітають.

Якби їх ще задержати
Й молодим все жити,
Божий світ щодня кохати,
Серцем всіх любити.

Щоб насититися днями
І добром доволі,
Щоб співати з солов'ями
Радісно на волі.

І ніколи не старіти,
Буть міцним, здоровим,
З Богом, як Енох, ходити
Й жить завжди в обнові.

Але де там! Проминають
Роки гомінливі,
Як туман отой, зникають
У часі мінливім.

Й з рук часу їх вже ніколи
Нам не завернути.
Ми ж без молодости кволі
І безсиллям скуті.

Юні роки, не минайте
Швидкою стрілою
І мене ви не лишайте
Самого з журбою.

Козинець, 19 червня 1933 р.

ОЙ ЖАЛЬ, ВЕСНА ПРОЛИНЕ!

Ой жаль! Весна пролине
Й пташиний замовкне спів,
Прийде зима холодна
Й метелиці снігів.

Ой жаль! Чарівні квіти
Зів'януть і посхнуть
І вітри буйні, люті
Їх всюди рознесуть.

Ой жаль! Блакитне небо
Затьмариться вгорі
І люта хуртовина
Заграє надворі...

Понад усе жаль цвіту
Юнацького життя,
Що скоро проминає
І кане в забуття.

Його вже не вернути
З-поза життя весни.
Лишаються на спогад
Солодкі милі сни.

Жаль, роки молодії
Занедбані лежать,
Розбитії ж надії
У серденьку квілять.
Ой, жаль!

Жаль, сили молодії
По світу розгубить,
Розвіяти надії
І ними більш не жить...

О, Господи, Тобі я
Дні юні присвятив,
Бо Ти моя надія
Всіх молодечих днів.

Лебедянка, 14 травня 1936 р.

ТЕБЕ ВЖЕ НЕ ВЕРНУТИ

Тебе вже не вернути,
О, молодости цвіт,
Не можу ж я забути
Щасливих твоїх літ.

Вони мені шептали
Весняні дивні сни
І щастя обіцяли,
Майбутні славні дні.

Я вже прожив піввіку
Журливих літ моїх
Та не забув утіху,
Що взяв із рук твоїх.

І молоде проміння
Нагріло серце раз,
Й добра в нім палахтіння
Не гасне по цей час...

Тебе вже не вернути,
О, молодости цвіт,
Не можу ж я забути
Щасливих твоїх літ.

Лебедянка, 30 січня 1938 р.

ЖИТТЯ — ТО ШЛЯХ БЕЗПОВОРОТНИЙ

Життя — то шлях безповоротний,
Яким щодня вперед ідем,
Де ми стрічаємо турботи
Й під ними часто спину гнем.

Той шлях не можна повторити,
Вернутися й наново йти.
Вчорашній день нами прожитий
Лиш в пам'яті можемо знайти.

Життя — основа на верстаті,
Уток — учинки і думки,
Завжди рясніі і багаті,
Як ті наповнені цівки.

І що ми втчемо в ту основу
І з вивороту і з лица,
Життєвий килим вже готовий,
Такий ми маєм до кінця...

Життя людське — широка нива,
Що в ній посієм — те й пожнем.
Тож нумо сіять, що правдиве,
То й добрі овочі зберем.

Усюди й скрізь в народню ниву,
Також у власний свій город,
Зерно любови сіймо живо,
Щоб добре жниво жав народ...

Життя — то зустрічі й розлуки,
Хвилини щастя, дні журби,
Години усмішок і муки,
Дні слави й чести, дні ганьби.

Й щоб з днів тих взяти все найкраще,
Хай всім поможе добрий Бог,
Щоб нам не плакати за пропащим,
Не знидіти з журби й тривоги.

Брюссель, Бельгія, 11 травня 1955 р.

ВІТЕР БУЙНИЙ В ПРОСТОРАХ ЖЕНЕТЬСЯ

Вітер буйтий в просторах женеться,
Годі стримати подув прудкий!
Перед ним навіть ліс міцний гнеться
І не скаже ніхто йому: «Стій!»

Води піняться в морі солонім
І шумлять, ніби точать там бій,
Хвилі гінко спішать в перегони
І ніхто не накаже їм: «Стій!»

Обцвітають сади скрізь весною,
Приймає уквітчаний май,
І хто ж сильною спинить рукою
І накаже йому: «Не минай!»

І літа наші так проминають
І відходять усі в забуття,
І ніколи до нас не вертають,
Залишають жалі, каяття.

І хто ж може дні й роки спинити!
Відлітають на крилах вітрів.
А так хочеться жити і жити.
Літ спинити ніхто не зумів...

Вітер буйний затих, пішов спати,
Уляглися і хвилі прудкі.
Минув май, прийшла осінь пожати
Квіти й трави пожовклі, гінкі.

Не вернути нам років юначих,
Що за обрій пішли золотий,
Ми ніколи їх більш не побачим,
Хоч і несли багато надій...

Одна смерть наші роки зупинить
І могутньо накаже нам: «Стій!»
Далі бистрі літа не полинуть,
Перегонів закінчиться бій.

За могилою вічність засяє,
Не рахують там років ні днів,
Життям вічним Бог вірних стрічає,
Що земний шлях проходили з Ним.

У поїзді, Кале—Париж, 3 серпня 1957 р.

МИ ЖИВЕМО НА СВІТІ ОДИН ТІЛЬКИ РАЗ

Ми живемо на світі один тільки раз,
І прожитий нам час не вернути,
Як би цінний не був він для кожного з нас,
Алеж ми його мусим забути.

Ми не вернемо навіть вчорашнього дня,
Щоб сьогодні ним можна пожити,
Про минулий весь час є можливість щодня
Нам досхочу поплакати й тужити.

Ми живемо на світі один тільки раз
І одну лише молодість маєм,
Хоч від золота й перлів цінніший той час,
Та змарнуєм, коли занедбаєм!

Найдорожчі перли — всі юні літа,
Свої здібності, волю й бажання
Є найкраще прожити для Спаса Христа,
Він на радість замінить зідхання.

Все на світі пролине, як ранній туман,
Ми за гробом лише зрозумієм
Всю помилку життя й цього світний обман,
І що, дійсно, ми жити не вміли.

Отож, доки ще гріють нас юні літа,
Й ми даремно їх не розгубили,
Їх на службу розумну складім для Христа,
Не страшна тоді буде й могила.

Бо Христос є Дорога, і Правда, й Життя,
Через Нього приходим до Бога,
Тільки в Ньому знаходимо справжнє буття
І до щастя правдиву дорогу.

Дубне, 27 травня 1943 р.

ПОГЛЯНУТИ НА МОЛОДЬ СТРАШНО!

Поглянути на молодь страшно!
Яка ж вона нещасна й бідна.
Всевишньому вона невдячна
І зовсім на добро байдужна.

На вулиці, немов ті тіні.
Не молодь то — страці в п'ятнадцять!
Не дбають про добро й спасіння.
Хіба ж їм вороття вже дасться?

Її диявол взяв у руки,
Вона нахабний вигляд має.
Душею хвора, в серці мука
І не живе вона — конає.

Дивлюсь на молоді і питаю:
Яких батьків ці діти мали?
Хто змалку вчив і хто навчає?
Чом в серце розуму не вклали?

Батьки, учителі і школа
Виховують дітей і молодь.
Коли ж в серцях порожньо й голо,
Тоді страшний на розум голод...

О, молоде, ти схаменися,
Христос давно тебе чекає,
Мершій до Нього навернися,
Знайдеш у Ньому щастя Раю.

З упадку Він тебе підійме,
Тобі приверне образ Божий,
Гріха кайдани з тебе здійме
І дасть щасливе життя гоже.

Берлінгем, ЗСА, 1 травня 1971 р.

СВАВІЛЬНА МОЛОДЕ ОСТАННІХ ДНІВ!

Молодь наших днів.

Свавільна молоде останніх днів!
Чим душу ти оздоблюєш сьогодні?
Як Блудний Син, пішла на манівці,
Біля свиней вмираєш ти голодна...

У телевізії тебе на сміх
Показують усім, яка ти вбога,
Як молодість твою знівечив гріх,
Яка нещасна ти в житті без Бога.

Твій сміх і спів нагадують вовків,
Що ночами у лісі завивають,
Або разючий скрип отих возів,
Що в Крим по сіль степами поспішають.

Твої дикунські танці — сором все!
Подібні рухи тільки блазням личать,
Ніби пропасниця тебе трясе
Й викривлює і душу, і обличчя.

О, молоде, яка дешева ти!
Аж соромно дивитися на тебе.
Що ж доброго ти зможеш принести?
Чому ти нидієш під ясным небом?

Тож є чудова в музиці краса,
І є з високим змістом славні співи,
Які підносять душу в небеса
На мудрости могутніх крилах.

Невже ж не бачиш кращої мети?
Чому не ваблять вищі ідеали?
Чому на манівці звернула ти
Й пішла собі байдуже напропале?

Спинись, поглянь у чисті небеса, —
Там ясно, сонячно, і там просторо.
Хай дух твій збудить воля і краса,
Хай небо вже до тебе заговорить!

Така сьогодні молодь без Христа.
Духовно бідна, гідности не має.
Для неї згасла мудрости мета,
Цілком знівечена гріхом й конає...

Дивлюсь, і страшно робиться мені,
Яких нащадків дочекались люди!
«Освічена» ж ця молодь наших днів,
А скільки ж користи із неї буде?..

І жаль, і соромно за молодих,
Що на шляху життя згубились,
Що сили молоді знівечив гріх
Й цілком в багно розпусти опустились.

А все ж таки з недолі вихід є,
До щастя проста стелиться дорога.
Бог нині прощення усім дає,
Вернутися потрібно всім до Бога...

Свавільна молоде останніх днів,
Не муσιш ти ганебно умирати!
Спасіння ранок всім зарожевів,
Пора з упадку і ганьби вставати!

Гранд Прері, Канада, 12 лютого 1965 р.

ДІТИ

ДИТИНО, ГЛЯНЬ, ЛАСТОВЕНЯТА

Дитино, глянь, ластовенята
В гнізді під стріхою малі,
Вони не вміють ще літати,
Бо крильця мають молоді.

В гнізді їм тепло і м'якенько.
Дивись, як дзьобики свої
Роззявлюють, коли їх ньенька
Несе їм мушки, комарі.

Вони кохають тата, маму,
Що їм гніздо м'яке дали,
Що їм пісні співають зранку
І доглядають їх малих.

Й гніздо своє вони кохають,
Бо в нім знайшли тепло, життя,
Їх крильця в ньому виростають
Й під небо з нього полетять...

Рости і виростай, дитино,
І ріднеє гніздо люби.
З любов'ю в світі не загинеш
Від зайвих клопотів й журби.

Люби, дитино, маму й тата,
Люби великий рідний Край,
Й свою маленьку білу хату
Глибоко й щиро ти кохай.

Хоч ще мале твоє серденько,
Знання ти змалку набувай,
Як виростеш — зрадіє ньенька
Й тобі всміхнеться рідний край.

Люби, й в житті ти переможеш
Всі злидні, що назустріч йдуть,
Й добра багато вчинить зможеш...
Твоя, дитино, довга путь.

Дубне, 15 листопада 1943 р.

ЩАСЛИВІ ВИ, ДІТИ

Щасливі ви, діти,
Без горя у світі,
Зимою, уліті
Безжурнії діти,
Все бавитесь ви!

Як пташка на волі
У лісі, у полі
Щебече доволі,
Ви, дітоньки волі —
Веселі пташки!

Лебедянка, 1929 р.

ЩАСЛИВІ ВИ, СТО РАЗ ЩАСЛИВІ

Щасливі ви, сто раз щасливі!
Безвинні діти на землі,
Веселі, любі, галасливі
Несете щастя в будні дні.

Щасливі ви, бо серце чисте
У грудях ваших стукотить
І голубих небес пречистих
У ньому щирість може жить.

Щасливі ви, безжурні діти,
Що ще не знаєте людей,
Вам сонце ясно з неба світить
Й не ллете сліз гірких з очей.

Щасливі ви, що ваше серце
Ще не заплямлене гріхом
І під журбою ви не гнетесь
І щирим сповнені сміхом.

Вас не торкнув ще бруд всесвітній,
У серце гріх не влив ще зла,
Ви чистенькі в саду Господнім,
Ви — юні паростки добра.

Щасливі ви, щодня веселі
І тільки вами живе світ,
Без вас сумні міста і села,
Бо ви — надія наших літ.

Щасливі ви, безвинні діти,
Красо днів ранньої весни!
Майбутніх овочів ви квіти
Ви — щастя наших мрій і снів.

Ростить, цвітить в чеснотах всюди,
Щоб нас змогли ви замінить
Розумні, чесні, добрі люди,
Яких чекає завжди світ.

О, діти! Ви душа народу,
Його сумління лютих днів,
Його ви докір і свобода,
Ви всьому злому — суд і гнів.

Лебедянка, 1929 р.

ХОЧ Я ДІВЧИНКА МАЛЕНЬКА

Хоч я дівчинка маленька,
Але всім вам розповім,
Як навчила мене ненька
З моїм татом дорогим.

З Біблії мені читали,
Як Ісус любив дітей,
Як щасливо почувались
У Його вони грудей.

Він ласкаво їх голубив
І запевнив їх батьків,
Що у небі діти будуть
З анголами вести спів.

Я також Христа кохаю
Цілим серденьком моїм,
Бо для мене Він у раю
Приготовив дім святий.

Матері й батьки кохані,
Про Ісуса ви нас вчіть,
Щоб росли ми в правді й з вами
Богові могли служити.

Лебедянка, 21 березня 1935 р.

ХОЧ Я ЩЕ МАЛЕНЬКА

Хоч я ще маленька, та всім вам скажу,
Що серцем Ісуса я широко люблю,
Бо Він мою маму до раю прийняв,
Бо Він мого брата до Себе узяв.

Настане пора, я до Бога піду
І ангольську пісню там в небі почну,
Далеко від горя з святими всіма
Я житиму вічно, там смерти нема!

Лебедянка, 21 березня 1935 р.

ХОЧ Я ДІВЧИНКА МАЛЕНЬКА

Хоч я дівчинка маленька,
Але дуже добре знаю,
Що мене і тато й ненька,
Як ту квітоньку, кохають.

Хочу всім я розказати,
Що Ісус мене кохає
І колись прийде забрати
Він мене до Свого Раю.

Хочу я рости і жити
Для батьків, Христа і бідних
Й завжди Богові служити
З моїх років дуже ранніх.

Едмонтон, Канада, 13 жовтня 1970 р.

РІЗДВЯНА РОЗМОВА ДВОХ СЕСТЕР

(Для дітей)

1-ша: Скажи мені, моя сестричко,
Чому сьогодні ти щаслива?
Чом радість в тебе на обличчі,
І ти весела, балаклива?

В нову убралася сукенку,
І взулась в гарні черевики,
І зрання ти собі раденька,
Ніби знайшла десь скарб великий?

2-га: Послухай ти, сестричко люба,
Сьогодні ж в нас Різдвяні Свята;
Христос родився, щоб від згуби
Людей на світі всіх спасати.

Приніс Він людям радість з неба
І щастя всім дає без міри,
Він закликає всіх до Себе,
Спасає тих, хто в Нього вірить.

Ісус мене так міцно любить,
Про це я дуже добре знаю,
Він сповнив щастям мої груди
Й для мене місце має в Раю.

Тому сьогодні я щаслива,
Убрана й зрання вже радію,
Собі весела й балаклива,
Бо на Ісуса я надіюсь.

1-ша: Тепер, сестричко, я вже знаю,
Чому на радість ти багата,
З тобою разом я бажаю
Різдвяні Свята святкувати.

Й подяку Богові складати,
Що Він послав на землю Сина,
Щоб людям всім спасіння дати,
Щоб у гріхах ніхто не згинув.

Тепер з Христом і я щаслива,
Велику радість в серці маю,
Отже, обидві ми щасливі,
Різдвяну пісню заспіваєм:

(Співають із співаника «Відродження» ч. 142.)

Нині радість стала,
Яка не бувала, —
Над вертепом зоря ясна
Світові засяла *(І далі)*

Едмонтон, 13 жовтня 1970 р.

РОЗМОВА ДВОХ ХЛОПЧИКІВ ТА ДІВЧИНКИ

1-ий: Я Степан собі маленький,
У жупан вдягнувсь новенький,
В ньому гарно виглядаю,
І Бога нині прославляю.

2-ий: Я Степанів брат — Микола,
Не журюсь собі ніколи,
Близнюки бо ми обидва,
Хоч по нас того й не видно.

Про Ісуса трошки знаю,
Його серденьком кохаю,
І нічого не боюся,
Бо шовечора молюся.

3-тя: Я ж сестра і Ника й Стіва,
Ліза мене називають.
Йти до школи — не лінива,
Бо п'ять років я вже маю.

Я люблю і тата й неньку,
Бо вони мене навчають,
Як Ісус дітей маленьких:
Білих, чорних — всіх кохає.

Серцем я люблю Ісуса
І велику радість маю,
Бо до Нього я молюся
І Його я прославляю.

Едмонтон, 13 жовтня 1970 р.

СІВ ГОРОБЧИК

Сів горобчик на вортях
І цвірінь-цвірінь сіпває,
Як уміє, так він Бога
Співом своїм величає.

Про горобчика Бог дбає,
І про мене буде дбати.
Знаю, Бог мене кохає,
Хочу всім про це сказати.

Хоч не вмію я співати,
Як дорослі співають,
Буду Бога прославляти
Щирим серцем, як я знаю.

БІЛА КОВДРА СНІГУ ВКРИЛА

Біла ковдра снігу вкрила
Гори, доли і поля,
Все убралось в шати білі,
Причипурилась земля.

Сніг прикрив усякі бруди
На дорогах, надворі,
Вулицями ходять люди,
Чути сміхи дітвори.

Ліплять з снігу малі бабу,
Очі їй ніс є нашвидку,
Підіперли її ззаду
В руки пхають їй мітлу.

Ноги ж їй руки їм померзли,
Зашпари у них зайшли,
Крутяться в очах вже сльози,
Бігцем в хату всі пішли.

У старому ж капелюсі
Стоїть баба надворі,
У кратчастому фартусі
Виглядає дітвори.

Ясне сонечко пригріло
І повіяло теплом,
Груба баба употіла
Під старим капелюхом.

Покотились грубі сльози,
Випала із рук мітла.
Чом же діти не виходять
Бавитись з свого житла...

Келовна, 6 березня 1971 р.

П Р И Р О Д А

В БЛАКИТІ БЕЗМЕЖНІЙ

Весна

В блакиті безмежній нам сонечко сяє,
Останній сніг гине й в струмочках зідхає,
Чайки над просторами вод все кружляють,
Скиглять і опізнену весну вітають.

І ось незабаром у шати зелені
Весна вбере луки й широкеє поле,
І пісня пташина у лісі долине,
Весна своїм співом заповнить простори.

О, весно! ти льоди холодні забрала,
Від довгого сну квіточки всі збудила,
І лютих морозів сваволю зв'язала...
Осяяна весно, яка в тобі сила!

Так щедро весна зодягає природу
І рясно життя вона скрізь розсипає...
Коли ж то вже прийде весна для народу?
Чому він холодний в зневірі конає?

О, Боже, пошли нам духовную весну!
Твоя життєдайна любов хай нас гріє,
І дай, щоб народ наш із мертвих воскреснув
Й життя розпочав він нове у надії.

Так довго ми ласки Твоєї чекали,
А холод зневіри життя нам морозить.
Без Тебе ми бідні, в недолі страждаєм...
О, зглянься на наші пролитії сльози!

Єдиний Ти, Господи, можеш збудити
У нашім народі життя воскресіння.
Сьогодні не пізно... Ми хочемо жити...
І Твого чекаємо нині спасіння...

Пошли, весно, чари під нашу стріху.
Спини наші кроки від смерти й могили,
Пошли у розбитеє серце потіху
І в тяжких змаганнях зміцни наші сили!

Осяй добру працю всіх років минулих,
У грудях збуди добрі й яснії мрії,
Щоб тяжкі зідхання навіки забули,
Жили щоб і тішились завжди в надії.

Хоч пізно, засяй нам, на тебе чекаєм
Знеможені, бідні, нещасні та кволі,
Чекаючи, пісню про волю співаєм:
Прийди ж ти скоріше, щасливая доле!

Лебедянка, 10 квітня 1940 р.

ПОЗОЛОТИЛИ НЕБО СОНЯЧНІ ПРОМІННЯ

Весна

Позолотили небо сонячні проміння,
Повіяло теплом на поле, луки й гай.
Метелики на ніжних крильцях із тремтінням
Принесли весну й вбрали землю в пишний май.

Весна весела всюди полем походжає,
Й могутньо зо сну будить весь рослинний світ,
І до життя його всевладно закликає,
Та рясно убирає в різнобарвний цвіт.

Вернулися пташки із-за морів далеких
І сповнили піснями знову сонний гай.
Весна своїм незбагненим чарівним летом
Для мене причипурила далекий край...

І що ж? Про рідну весну спогади лишились.
Шістнадцяту весну на чужині зустрів.
Та з них ще ні одна мене не полонила,
Бож рідної весни найкращі чари й спів!

Таж зовсім не така весна в чужому краю,
Як українська, тепла, мила й запашна,
Де навіть і струмочок пісеньку співає,
Де пахне навіть чорна зорана земля.

Де пригорщами небо сонце розсипає
І золото вливає в свіжі пелюстки,
Де роси, як бальзам цілючий, скрізь спадають,
Оздоблюють у перли трави і квітки.

Де вечори і ранки солов'ї стрічають,
Де аромату повне поле, луки й гай...
І хто подібну весну в світі підшукає!
І де знайдеться інший, як наш рідний Край?

Лондон, Англія, 29 березня 1960 р.

ЯБЛУНІ ЧУХРАНИ

Яблуні чухрані та стрункіі груші
Тішаться зеленим листячком рясним.
Вітер пішов спати, їх краси не рушить,
Бо вони вітають ясний день весни.

Сливи ж кучеряві вбралися в намисто,
В білім своїм цвіті сонцю усміх шлють,
Дивляться у небо голубеє, чисте
І тепло весняне пригорщами п'ють...

У поїзді Лондон—Манчестер, 16 квітня 1954 р.

ВЕСНЯНЕ

Ой, який же гарний, милий
Весь Господній світ широкий!
Боже твориво все вкрило
На землі й вгорі високо.

Сонце, місяць, зорі ясні
І незлічені планети
Зарясніли у просторах
В гармонійному полеті.

Вдень блакить чарує очі
Й вгору вабить, пориває,
В тихі ж зорянії ночі
Небо мудрість розливає.

А земля, її простори
Пісню творення співають
Й голубії хвилі моря
Гучно Бога величають.

Гай, поля, широкі луки
Зеленіють, розцвітають.
Десь у лісі чутиє: Куку!
Соловей в саду співає.

Квіти землю убирають,
У кольори різнобарвні,
Луки дихають скрізь маєм,
Цвітом вбралась сади гарно.

Над дорогою тополі
В небо пнуться ген безкрає,
Вітер хвилі гонить полем,
Й розмовляє він із гаєм.

Річенька дзюрчить сріблиста,
Береги зелені поїть
Й невисипущу воду чисту
День і ніч несе у море.

На зелених сіножаттях
Рано сріблом сяють роси,
Розцвітається латаття,
Сіном пахнуть вдень покоси.

Падь покрила липи рясно,
Медом пахне гречка в полі,
Мед солодкий своєчасно
Працьовиті носять бджоли...

Боже добрий, Боже милий,
Чарівна природа всюди!
Все рука Твоя створила,
Щоб щасливо жили люди...

В Твоїм храмі усесвіту
В дусі й правді поклоняюсь
І в Твоїм небеснім світлі
У покорі я схиляюсь.

Й широ славлю й величаю
За красу всього творіння
І Тобі хвалу складаю
Й всі сердечні моління.

Бо мені так любо й мило
Світ величний оглядати.
Словом уст Твоїх створилось
Все, що стало існувати...

Надворі весна скрізь ходить.
В серці ж радість є небесна,
Бог-Творець всім верховодить,
Світом править Він чудесно!

Лебедянка, 11 травня 1934 р.

ЛЮБЛЮ Я РАННЬОЮ ВЕСНОЮ

Люблю я ранньою весною
Доскочу в лісі походити,
Де все чарує зір красою,
Надію будить, кличе жити.

Зелені луки я кохаю,
Що вбрані в різнобарвні квіти
Й солодкі думи навівають
Про те, як любо в світі жити.

Люблю лани й поля широкі,
Де пшениці і буйне жито
З вітрами шепчуться щороку:
Як мило на цім світі жити.

Люблю я річеньки дзюрчання,
Нема їй часу відпочити,
Ночами й днями безнастатно
Співає, як то любо жити.

Люблю могутнє синє море,
Що вільно хвилями гуляє,
Довбе каміння, точить гори
Й до руху й життя закликає.

Люблю простори голубії.
Нема чого мені тужити!
Все небо вбране у надію,
На світі гарно й любо жити.

Люблю осінній ліс журливий,
Його таємне шелестіння
І подув вітру гомінливий
Й берези білої тремтіння,

Коли своїм тоненьким віттям
Безлистя пісеньку співає,
Що знов весною буде жити
І закосичиться вся маєм.

Ой, любо, гарно, мило жити
Щодня з природою в єднанні
Й за все добро Торця хвалити,
Що нас життям Він наділяє.

Лебедянка, 1929 р.

ВЕСНЯНІ ШОВКОВІ НОЧІ

Весняні шовкові ночі,
Панує свята тишина,
Чарують зірки мої очі,
П'ю щастя солодке до дна.

Так серцеві любо весною,
Коли вся природа цвіте,
А смуток втікає з журбою,
І щастя віночки плете.

Навколо все ніжно шепоче
Про чари кохання й любов.
Любити і жити я хочу,
Ой, де б я любов ту знайшов?

О, Боже, який світ цей гарний!
Як дивно його Ти створив,
Щоб зір наш не раз від сліз тьмяний
Удень і вночі веселив.

Як радісно з співом пташиним
Веснянії ранки вітать,
Як любо в вечірні години
З весною без слів розмовлять.

На серці так робиться добре,
Що хочеться світ весь обнять,
Й забути страждань нашу добу,
З пташками разом заспівать...

Травневі шовкові ночі,
Убранії в чари весни,
Мої пориваєте очі
В простори, де мрії і сни.

Лебедянка, травень 1934 р.

ЗАКІНЧИЛОСЯ ТЕПЛЕ ЛІТО

Закінчилося тепле літо,
Пройшли гарячії жнива.
Не те вгорі вже сонце світить,
Не та зробилася земля.

Вгорі блакить убралась в хмари,
Земля змінила вигляд свій,
Її вночі мороз бо вдарив
І полишив сліди на ній.

Змінили квіти свої шати,
Убрались в жовтий однострій,
Щоб похорон свій провждати
Й заснути на землі сирій.

В ліс осінь нишком підікралась
Й украла шати золоті.
Лишився ліс без покривала
На всі холодні ночі й дні.

Пташки в вирій вже відлетіли,
Замовк веселий дзвінкий спів.
На зміну ж в лісі журні співи
Заблуканих сумних вітрів...

Отак проходить й вік людини
І відцвітає цвіт життя.
І роки, ніби ті години,
Проб'ють і кануть в забуття.

Дитинства ранок свіжий, гожий,
Й шовкові молодости сни
Так відцвітають, як тії рожі,
Їм більш не бачити весни.

Постукає у двері осінь
І принесе життя жнива,
Доспілий колос вона скосить, —
Життя людини, як трава...

Щасливий той, хто знає Бога
І на землі з Ним поєднавсь,
Й з дочасних днів своєю дорогою
Розумно в небо скерував,

Де батьківщина душі люба,
Куди смерть люта не сягне,
Де час красу й життя не губить,
Де щастя ввік не промине.

*В поїзді Манчестер-Лондон, Англія,
17 листопада 1965 р.*

ДАВНО ВЖЕ НА КРИЛАХ МОГУТНІХ

Давно вже на крилах могутніх
У вирій весна відлетіла
І нас, мов сиріт, на розпутті
Самітних отак полишила.

Красу вона квітів забрала
Й пташок щебетання веселе,
Лишилося радості мало
В містах, хуторах і на селах.

Казала, що вернеться знову,
По довгій зимі завітає,
Вбере луки в квіти й в обнову,
Поля і гаї всі умає.

І весело знов защебечуть
Пташки у зеленій діброві,
Також соловейко увечір
Співатиме пісню чудову...

Весна ж моїх років юначих
Згасає й минає поволі,
Я більше її не побачу,
Не вернеться мила ніколи.

О, сило ти літ молодечих,
Мене не лишай, я благаю!
Бо серце у грудях вже плаче,
Що швидко отак проминаєш.

Даремні тут сльози й зідхання!
Нам літ молодих не спинити!
Та дуже велике надбання,
Щоб серцем в житті не старіти.

Верніться літа молодії,
Весняні минулі всі дні,
Омріяні славні надії,
Благаю, верніться мені.

Верніться травневії ночі,
Шовкові юначії сни,
Веселі усміхнені очі...
Не хочуть вернутись вони.

Лебедянка, 21 серпня 1933 р.

ВІДЦВІВ САД СВОЄЧАСНО

Відцвів сад своєчасно
Й на землю цвіт обпав,
Й по цвітові він рясно
Ввесь в овочі убравсь.

І гілля похилилось
Під тягаром плодів,
Бож сонце ясне гріло,
Щоб сад і ріс, і спів.

Та пізня осінь з нього
Всі овочі стрясла,
А з листячка рясного
Коври землі дала.

Дні теплі проминули,
Як ті солодкі сни,
І дерева заснули
І сонні ждуть весни...

Літа ж всі молодії
Не вернуться мені,
Що зодягли в надію
Весняні мої дні.

Вони мені шептали
Про весну, сонце, май
І пісеньку співали
Про луки, квіти й гай.

І серце гартували
Для праці і змагань,
Та стежку прокладали
В світ щастя і страждань.

І я пішов... О, диво!
Всі молодости сни
Мене скрізь гомінливо
На крилах понесли.

Хоч молодість крилата
Сховалась в далечінь,
Дала ж душі багатства,
Що й досі живуть в ній.

Лебедянка, 30 січня 1938 р.

ДНІ ПОКОРОТШАЛИ

Осінь.

Дні покоротшали,
Небо нахмурилось,
Змовкли пташині пісні.
Листя поморщилося,
Гай сумний журиться:
Згублені чари весни.

Жниво позбиране,
Луки покошені,
Вітряна пісня сумна.
Дощ не примиренно
Землю полишену
Мочить і миє щодня...

Думи осінні,
Думи крилатії
В Рідний несуть мене Край.
Там роки юнії,
Щастям багатії,
Рідна весна вбрала в май...

Дні ті пригадую,
Сонце всміхається,
В серці тепло і пісні.
Осіньню радуюсь,
Хоч я скитаюся
Довго вже на чужині...

*В поїзді Лондон—Бермінгем,
27 жовтня 1957 р.*

ДИВЛЮСЯ, ЧАРІВНАЯ ОСІНЬ СКРІЗЬ ХОДИТЬ

Чарівниця-Осінь

Дивлюся, чарівная Осінь скрізь ходить
Й журливу пісню самітна співає,
Тихенько заходить у наші городи
І жменями чари свої розсипає.

І всюди, куди вона тільки загляне
І чари свої таємничі розкине,
То там усе нищечком блідне і в'яне,
У муках тихенько вмирає і гине.

Зайшла вона рано на луки широкі,
А там трава буйна росте, зеленіє,
На неї чарівним поглянула оком,
Завмерла від страху трава й пожовтіла.

Пішла Осінь в поле, — там ниви безкраї
З вітрами ведуть собі довгу розмову
Про те, як вони сонце рано стрічають,
Як роси приносять їм свіжу обнову;

Як літо волошками їх убирає;
Як жайворонок у високій блакиті
Їм пісню величну веселий співає,
Як любо й приємно рости їм і жити...

І руку свою Осінь в торбу вложила
І чарів із неї на поле жбурнула.
Пожовкли лани. Прийшов серп і машина,
Волошки зів'яли і всі проминули.

Заходить вона до зеленого гаю,
А там розгорнулась краса по діброві!
Пташки хором пісню Творцеві співають
І ліс всім про щастя таємно говорить.

Насупилась Осінь і пригорщі повні
На ліс своїх чарів всевладно сипнула,
І в ньому веселії співи замовкли
Ї зажурено білі берези погнулись.

Легеньке посипалось листя додолу
І килимом жовтим скрізь землю встелило.
Лишилося гілля шкарадне і голе...
На похорон Осінь співає журливо...

Плоска, 12 грудня 1939 р.

ОСІННІЙ ВІТЕР ПОВІВАЄ

Восени

Осіній вітер повіває
Ї пожовклим листям шелестить,
Журливу пісню він співає,
І сумно цей акорд бринить.

Вслухаюсь я в таємні звуки,
У шелест зірваних листків,
Вони шепочуться про муки
Ї страждання всіх осінніх днів.

І згадують і весну, й літо,
Коли щасливої пори,
Промінням сонячним нагріті,
Вони пишалися й цвіли;

Коли пташине шебетання
Удосвіта будило гай,
Й росою чистою щорання
Все листя мив зелений май.

Весна пахуча проминула
І літо теплеє пройшло,
Давно про листя всі забули,
Що жовтим килимом лягло...

І боляче стиснув жаль груди,
Що роки мої молоді
Всі проминуть, їх більш не буде
Й розвіється весь сон надій.

Отак усі літа зів'януть,
Як листя жовте восени,
Й весна ніколи не загляне
Й не збудить молодости сні.

То як забути дні бажання
Й юначий цвіт в гріб положить,
Та без палкого поривання
Старим на світі білім жить!

Хоч я поволі і старію
І час міняє вигляд мій,
Та серцем я цвіту в надії
Й душею вічно молодий!

Один лиш вітер пам'ятає
Пожовкле листя золоте,
Його піснями потішає
Й на землю спати скрізь кладе...

Лебедянка, 30 листопада 1937 р.

НЕ СПІВАЮТЬ ПТАШКИ В ГАЮ

Зима

Не співають пташки в гаю,
Десь за море полетіли.
Тільки вітер там шугає
Й шепче з гіллям помертвілим.

Жниво з поля позбирали,
І до клунь все повозили,
Та старанно поскладали,
І багато змолотили.

Яблуні в саду порожні,
Після літа спочивають,
А тополі придорожні
Сном глибоким засипляють.

Небо вбралося у хмари
Й ясне сонце десь ховає,
Днями й довгими ночами
Снігом землю посипає.

Сніг м'який дорогу стелить,
Гори й доли всі рівняє,
Намітає скрізь метелі
Й в шати білі все вбирає.

Де цвіли пахучі рожі
І нарцизи розцвітали,
Грубий сніг лежить й морозить
Своїм білим покривалом...

Наші дні час забирає,
Щоб ніколи не вернути,
Люба молодість минає,
Як веселих пташок звуки.

По зимі весна пригріє
В зелень вдягне гай і поле,
Наші ж роки молодії
Вже не вернуться ніколи...

Лебедянка, 1929 р.

ЗАСТОГНАЛИ ЛЮТІ ВІТРИ

Перший сніг.

Застогнали люті вітри
У чистому полі,
Загули і в пустім лісі,
Як звір у неволі.

Осипалось листя з дуба
Й з вітром полетіло,
Заплакала берізонька,
Хмари налетіли.

Поховались пташки бідні —
Котра куди бачить,
Потулились на піч діти
І малії плачуть.

Посипало білим снігом
На гори й долини,
І погнулися вершечки
Зеленій соснині...

Як багато людей в світі
Бездомних блукає,
І на гірку недоленьку
В мороз нарікає.

Пам'ятайте сиротину,
Пригорніть бездомних,
Хай у теплій вашій хаті
Забудуть утому.

Бог все рясно нагородить
Всяким добром з неба,
Буде вам допомагати
У ваших потребах.

Лебедняка, 13 грудня 1930 р.

ВЖЕ СОНЦЕ НЕ ГРІЄ

Вже сонце не гріє,
Кругом снігом віє,
Стежки і дороги геть всі замело.
Під снігом конає,
Однак, не вмирає
Трава, яка жде, щоб знов літо прийшло.

Пташки не співають,
Потоки не грають —
Усе заціміло і нишком мовчить.
А гай зажурився
І снігом укритися,
Про весну барвисту він сон тільки снить...

Тебе, любий гаю,
Весна привітає,
В тобі залунає пташиний знов спів,
І сонцем нагрітий
Вбереться у квіти,
Діждешся барвистих, співучих знов днів.

Хто ж роки юначі,
Що за ними плачу,
Поверне мені із-за гір забуття,
Знання щоб придбати,
В освіту убраться
І в серці не нести журби, каяття.

Не вернем з-за літа,
Що вже пережите.
Ніколи не вернемо літ молодих!
Вони розцвітали
І з цвітом обпали,
Одні тільки спогади маєм про них...

Лебедянка, 1937 р.

ЗИМА МИНУЛА Й СНІГОВІЇ

Зима минула й сніговії,
Вже сніг розтанув на полях,
З блакиті ясне сонце гріє,
Нестало льоду на річках.

Весна чарівна завітала,
Убрана в квіти, в сонце, в май!
Пташки веселим щебетанням
Збудили зо сну поле й гай.

Усюди квіти зарясніли
Й вітають неба голубінь,
На серці радісно і мило,
Що проминула зими тінь.

Скажи ж мені, кохана весно,
Краси де стільки ти взяла?
І що для мене ти принесла?
А може все вже роздала...

Весна стосонцем усміхнулась
Й мені троянду подала,
Тоді з пошаною нагнулась
Й шепнула нищечком слова:

«Живи, іди та веселися,
Красу і правду ти кохай,
Ніколи перед злим не гнися,
Завжди до доброго змагай!

Тоді весною розцвітешся
І закосичишся у май,
Життя та щастя ти нап'єшся
І ним напоїш Рідний Край!»

Лебедянка, 1 квітня 1939 р.

ЗИМА ДОКУЧЛИВА МИНУЛА

Зима докучлива минула,
Пішли тумани в забуття,
Свавільнії вітри заснули,
Земля ж проснулась до життя.

В блакить убралось небо нині
Й святкує весну угорі,
А сонце горам та долинам
Зливає рясні дари.

І приснуло життям усюди,
В життя убрались луки й гай.
Повіяло весною в груди
Й запах в повітрі свіжий май.

В природі свято воскресіння,
Її оздобила краса,
І квіти тихим шепотінням
Шлють молитви у небеса.

Пташиний спів бринить у гаю,
І річенька собі дзюрчить,
І гімн природи скрізь лунає...
І радісно на світі жить!

Як добре завжди з Богом жити,
Який премудро світ створив,
З природою щодня дружити,
Яку красою наділив.

Душею линути угору
І ласку черпати з небес,
Не зводити з природи зору
Й радіти чудом із чудес.

Травень 1961 р.

ДЯКА БОГУ, ЩО НА СВІТІ

Дяка Богу, що на світі
Є запашная весна,
Є хороше тепле літо,
Є засніжена зима.

Є глибокі темні ночі,
Є на зміну ясні дні,
І заплакані є очі,
Після сліз є теж пісні.

Є і вітер той крилатий,
Є і тиша і спокій,
Є і хмар вгорі багато,
Є і обрій той ясний.

Є життєві буревії,
Є погідні тихі дні,
Є шовкові надії
Й розчарування сумні.

Є початок, славний ранок,
Є змагань завзятий біг,
Є нового дня світанок,
Є і смерти теж поріг...

Дяка Богу, що є віра,
І надія, і любов,
Що в житті вони надміру
Певний для душі покров.

Що вони нас всю дорогу
За днів нашого життя
Направляють в Царство Бога
До блаженного буття.

Едмонтон, 26 жовтня 1970 р.

ВЕСНА НЕСЕ ЖИТТЯ ПРИРОДИ

Весна несе життя природі
І зо сну смерті землю будить,
З кайдан звільняє ріки, води,
Вбирає в квіти її груди.

Оздоблює у зелень поле
І закосичує долини,
І листячко дає тополям,
А спів пташиний полонинам...

Настане осінь, все зів'яне,
В обійми смерть візьме природу,
Пташок і квітів знов нестане.
Скують кайдани ріки й воду...

Христос стосонцем в світі сяє,
Людей теплом любови гріє,
В серця холоднії вливає
Любов, і віру, і надію.

Життя Він вічне дає людям,
Зневіри холод геть розгонить,
Вливає радість, спокій в груди,
Серця любов'ю Він полонить.

І весну духа для народу
Христос приніс у світ убогий,
Для духа і душі свободу,
До Неба всім відкрив дорогу,

Туди, де вічно розцвітає
Весна безсмертя і любови,
Де всі спасенні пробувають
В Раю з Христом в святій обнові.

Міннеаполіс, ЗСА, 12 квітня 1971 р.

ВЕСНА. ТРАВА СКРІЗЬ ЗЕЛЕНІЄ

Весна. Трава скрізь зеленіє,
І дерева в зелених шатах
В долоні плещуть і радіють,
Всі вийшли Весну зустрічати.

Вона ж і пишна, і чарівна,
Всміхається долинам, горам,
Проходить, немов королівна,
І розвіває смуток, горе.

Вливає радість у природу,
Життям оздоблює рослини,
Дарує квіти для народу
Й пісні пташкам на полонині.

Вгорі блакить ясна, прозора,
Довкілля — у зелених травах,
Весна ж скрізь вишиває взори
Барвисті, запашні і славні...

Пошли нам, Боже, Весну духа,
Теплом нагрій серця холодні,
Любов'ю ороси посуху
І ниву оживи народню!

Збуди народ Ти наш байдужий,
Пролий небесне йому світло,
Щоб він воскрес духовно дужий
І душу вбрав в спасіння квіти!

Торонто, Канада, 14 травня 1971 р.

СОНЦЕ, ВІТЕР, ДОЩ УЛІТІ

Сонце, вітер, дощ улiтi,
Буря, снiг i завірюха, —
Все вливає у всесвітi
I красу, i зрiст, й посуху.

Радiсть, смуток i страждання
Та життєвi буревiї
Нас озброюють в змагання
Та викохують надiю,

Вiру i любов змiцнюють,
I ведуть до перемоги,
I в красу життя вбирають,
I приводять нас до Бога.

Бож тривога i страждання
На ковадлi нас гартують,
Труднощi й переживання
Щодня душу нам шлiфують.

I мов з золота в горнилi
Жужелицю видiляють,
I красою й блиском милим
Цiнну душу надiляють.

Пiс Ривер, 17 червня 1977 р.

ЛЮБЛЮ ВАС, СОНЯШНИКИ ЖОВТОБОКІ

Люблю вас, соняшники жовтобокi,
Що ви до сонця горнетесь зрання,
До нього зiр пiдносите високо
Й любуетесь ним аж до смеркання.

Усмихненi ви в сонячну погоду
I радiсть розсiваєте довкола,
Коли ж слота, i холод, i негода, —
Ви сумно гнете голови додолу.

Ви тужите за сонцем й теплим літом,
Ви любите простори голубії,
Бож сонця ясного ви рідні діти,
Тому й за ним вам солодко так мріять.

Ви любите у сонячних проміннях
Свої головки день-у-день купати
Й в лагідному етеровім тремтінні
Так весело цвісти і розцвітати.

Всміхаєтесь на чужині веселі...
Коли б ви знали Україну пребагату!
Отам весна вбирає в квіти села,
А соняшники в полі й коло хати

Ростуть собі буйні і розцвітають,
І п'юті тепло, і сонце аж досхочу,
Легенький вітер бавить їх, гойдає
Й цілує ніжно зрання аж до ночі.

Коли б ви знали, як там сонце світить,
Які буйні ростуть широкі ниви,
Яке чарівне сонячне там літо,
То ви б зо мною жаль мій розділили...

Дарфільд, Англія, 1952 р.

СОНЦЕ РАНО РОЗСИПАЛО

Перші проміння

Сонце рано розсипало
Жменями проміння.
Їх на цілий світ хватало
Для всього створіння.

Квіти в келихи збирали
З неба дар чудовий,
Пелюстками оживали
Й тішились в обнові.

Трави ж дивні ті проміння
В роси наливали,
Що, мов ціннеє каміння,
Перлами блищали.

А холодним всім туманам
Крила виростали
Й непомітно та помалу
Вгору відлітали.

Любо всюди у природі,
Дихає все маєм,
В лісі, в полі, на городі
Все живе, співає.

Співи ж ті різноманітні
Вгору ген злітають,
Й мов ті надхненні молитви,
Бога прославляють.

Ліверпул, Англія, 1 травня 1957 р.

ЛЮБЛЮ Я БЛАКИТНЕЄ НЕБО

Люблю я блакитнеє небо
І сонце вгорі золоте,
Люблю безліч зірок в просторах
І їх мерехтіння святе.

Люблю я і гай зелененький,
І співи веселих пташок,
Люблю милі луки розлогі
І чари весняних квіток.

Люблю я зажурене небо
Як чорні в нім хмари пливуть,
Люблю стогін вітрів я грізних,
Коли понад гаєм ревуть...

І гай я люблю снігом вкритий,
Коли в нім не чує солов'їв,
А співи лунають мінорні
Заблуканих сумних вітрів.

Я серцем природу кохаю,
Люблю все створіння Творця,
І з нею без слів розмовляю.
Всесвіт я люблю без кінця!

Плоска, 7 лютого 1936 р.

УНОЧІ В ЛІСІ

Ясний місяць за хмари сховався,
Вітер з гаєм зеленим шумить,
Соловейко затих, не співає,
Хор пташиний заснув, не бринить.

А осика листками тріпоче
І з вітрами вона шепотить,
А береза ще спати не хоче,
Зажурилася й сумна стоїть.

А стрункі і високі смереки
Пнуться вгору, а також граби,
А за ними і сосни широкі,
І кремезні старезнь дуби.

Та ось виглянув місьць з-за хмари
Й гай зелений він весь освітив,
Заблищала роса скрізь у травах,
Він дрімаючі квіти збудив.

Пробудився і зайчик сіренький,
На прогалині нишком сидить,
Він шукає загублену ньєнку,
Переляканий, бідний дрижить.

З полювання вертає лисиця,
Й в зубах курку чималу несе,
А у травах гриби-печериці, —
В свіжих росах купається все...

Я люблю вночі бути у гаю
Й оглядати чарівну красу,
Любуватися нею докраю,
І на травах збивати росу...

Згори місяць срібliste проміння
Розсипає по всіх деревах,
І у ясних отих миготіннях
Спить спокійно на гілці ось птах.

Як приємно вночі в лісі бути,
Оглядати природу, життя,
Всі щоденні турботи забути,
В серці мати солодке чуття...

Лебедянка, 22 червня 1934 р.

ДАВНО, ЩЕ В ДИТЯЧІЙ РОКИ...

Давно, ще в дитячій роки бувало,
Коли я виходив самотний у гай,
То квіти барвисті і сосни шептали:
— Дивися, як гарно ми вбралися в май!

Створив нас Премудрий Творець усесвіту,
Красою барвистою рясно убрав,
І дощ посилає весною і літом,
Щоб лист до пори зеленів, не зів'яв.

Приглянься до нас й пізнавай Творця-Бога!
Ніхто Його мудрости ще не збагнув.
Глибокі і дивні творіння дороги.
Життям усесвіт Він широкий надхнув.

Собі поміркуй і подумай розумно
І славу враз з нами Творцеві віддай!
Ніколи не буде на серденьку сумно,
Де сонечно гріє й цвіте Божий май.

Плоска, 9 березня 1941 р.

КУДИ НЕ ГЛЯНЕШ — ВСЮДИ ПОЛЕ

Куди не глянеш — всюди поле,
Врожайна рідная земля!
Господь нам дав щасливу долю —
Оті родючії поля.

Усюди зелено, барвисто!
З вітрами шепчуться жита,
Убрана гречка у намисто,
Пшениця ж коси запліта.

Ячмінь спустив зелені вуса,
Овес нечесаний стоїть,
Угору пнеться буйне просо,
Горох між вівсами лежить.

Коноплі — матірка зелена,
А плоскінь жовкне, доспіва,
Стоїть у цвіті плесо льону,
На межах хилиться трава.

Картоплі ж в цвіт рясний убрались,
У лави стали буряки,
А сочевиця спать поклалась,
Ростуть украдьки будяки.

Конюшини скрізь зеленіють,
А пшеля жовтим зацвіла,
Ріпак і мак цвітуть, радіють,
Що ситить всіх добром земля.

А соняшники жовтобокi
Стежать за сонцем кожна мить
І хочуть в жовте геть звисока
Всю голубінь перемінять.

Чорнилом всього не списати
І словом годі передати
Всі наші рідні багатства —
Оту Господню благодать.

Як любо глянути довкола,
Коли хвилюються лани,
Й з вітрами шепчуться й говорять,
Й на перегони йдуть вони.

А жайворонок у блакиті
Співає радісних пісень,
Теплом осяяним нагрітий,
Благословляє Божий день.

Краса чарівна в нашім краю!
Оздоблені і поле, й гай.
І краю кращого немає,
Хоч цілий світ перешукай!

Жінки працюють біля хати,
Копають, сіють на грядках.
І де про кращий край питати?
Від Бога доля нам така.

В нас поле хлібом й медом пахне,
Сади аж гнуться від плодів,
В лісах — ягід, грибів і птахів
Та дивний соловейків спів.

В річках і в морі риби повно,
І гори скарбів у землі,
В степах і в горах — м'ясо, вовна,
Вгорі ж — простора голубінь,

Звершає сонце в ній дорогу
І вабить зір наш догори.
Краса, багатство — все від Бога,
Від Нього добрі всі дари.

Дубне, 11 червня 1943 р.

СПІШИТЬ У НЕБІ СОНЦЕ ЯСНЕ

Куди спішиш?

Спішить у небі сонце ясне,
На заході за гори кане,
І там ховається і гасне,
Щоб взавтра знов до нас заглянуть.

Спішить і річка гуторлива
Та з берегами розмовляє,
І воду день і ніч горливо
В глибокий океан вливає.

Спішать-ростуть весною квіти,
Нагріті сонцем, дозрівають.
Коли ж минає тепле літо,
Поволі в'януть, завмирають,

Щоб знову на весні ожити,
Рости, цвісти і розцвітати
І світ широкий прикрасити,
З вітрами в полі розмовляти.

Спішать і журавлі високо,
В краї далекі відлітають,
Щоб знов вернуться, як щороку,
Як потепліє в нашім краю.

Щодня спішить, спішить людина.
Куди? Чого? За чим? — питаю.
Зажурена кудись все лине
Й не видно всім турботам краю.

Спинись, подумай, о, людино,
Куди твій шлях тебе провадить,
Що бідкаєшся безупинно
І не даєш турботам ради!

Невже ж один лиш шлях ти знаєш
На цвинтар, де стоять могили,
І кожен день туди змагаєш,
Щоб там зложить останні сили?

Глянь вгору! Є життя за гробом,
Де вірні будуть вічно жити!
В дочасних днях шукай ти Бога,
Щоб манівцями не блудити.

Лісмор Циркус, Лондон, 15 травня 1957 р.

ОЙ, СОНЕЧКО — БОЖЕ ТВОРІННЯ

Сонце.

Ой, сонечко — Боже творіння,
Яке ж ти приємне і любе!
Твоє життєдайне проміння
Як мати нас гріє, голубить.

Коли ти з-за хмар до нас глянеш,
То радісно шепчуться трави
І співи пташині полями
Підносять тобі честь і славу.

Усе, що живе, тебе славить
І пісню подяки складає.
Любителі ж ночі й темряви:
Кроти й оті сови — втікають.

Світи ж нам завжди, сонце ясне,
Тебе бо ми щиро кохаєм
І світла, й тепла повсякчасно
З приємністю радо чекаєм...

Христос — Сонце Правди для світу,
Любов'ю людей усіх гріє,
У темряві ясно всім світить,
Вливає в серця Він надію.

Де темрява душу морозить,
Несе Він життя, воскресіння,
Втирає заплаканим сльози,
Вбирає у шати спасіння.

Сьогодні всі мудрі люди
Всевишнього Сонце вітають,
Господнє тепло вони люблять
І радо у серце приймають...

На світі є темряви діти,
Не вабить їх Правда, ні Світло,
Ховаються в нори від світла
Й не бачать Господнього літа.

Предвічнеє Сонце всесвіту,
Світи нам у темні ночі,
Душа бо Тобою нагріта
До Тебе скеровує очі.

Бермінгем, Англія, 28 жовтня 1957 р.

ЗДОРОВИЙ РОЗСУДОК — ТО СВІТЛО ЖИТТЯ

Здоровий розсудок — то світло життя!
Він з розумом в парі все ходить,
І щастям оздоблює наше буття,
Й на добру дорогу виводить.

Хто ж з глузду здорового нині зійшов,
Осліп той і Бога не бачить,
На рівень тваринного світу пішов
Й марнує життя, необачний.

До пороху брудного серцем прилип,
В матерії ристься, бідний,
Душа ж за чимсь вищим — за небом квилить,
Де справжній для неї дім рідний.

Великеє щастя людиною будь
У повному значенні слова,
Життя ціль пізнати і вічності путь,
Життя будувать на любові.

Творця усесвіту велично хвалить
У храмі живої природи,
Розумно щоб жити, у світлі ходить,
Людиною бути в народі.

Стокпорт, Англія, 19 грудня 1955 р.

НЕБО ГОЛУБЕЄ ВБРАЛОСЯ НА СВЯТО

Небо голубеє вбралося на свято
Зрання у лілеях весну зустрічати.
Оббігло навколо землю всю широку:
Гори, гай і поле, як заглянеш оком.

Голубінь і зелень тихо поєднались,
Небо із землею згодою вітались.
Сонце ясне сяє і цілує квіти,
Хор пташок співає, гай киває віттям.

Дивно поєднались небо із землею,
Позаприсягались вірністю своєю.
Через тую згоду квіти розцвітають,
Весна всюди ходить і пісні співає.

І поля широкі вбираються в ниви,
Якими хвилює вітер гомінливий,
А сади зелені носять білі шати
Й розливають щедро свої аромати.

Працьовиті ж бджоли мед старанно носять,
В улики складають на слотливу осінь.
Через поєднання неба із землею
Ми живем й природа убрана красою...

Творче усесвіту, нас єднай із небом,
Щоб ми вічним цвітом розцвілись для Тебе!
Й овочі любови рясно зародили,
В єднанні з Тобою все життя ходили.

В туземних скитаннях правди щоб шукали,
Щоб в порох мамони не попрілипали,
Щоб до Тебе в небо очі підіймали
І Твого приходу з радістю чекали.

*В поїзді Монреаль — Торонто,
18 травня 1961 р.*

ЯК ПРИЄМНО У ЛІСІ ПОБУТИ

Як приємно у лісі побути,
Де так дзвінко співає краса,
Гамір міста й неспокій забути,
Оглядати вгорі небеса.

О, як любо по лісі ходити
Й почуватись володарем тут,
Свіжий спокій з джерел волі пити,
Дерева де гілки свої гнуть

І у проміннях сонця вітають
І співають веселі пісні,
Дивні думи старі навівають
Про давно вже минулі дні.

Ліс старезний, чарівно хороший,
З вітром тиху розмову веде.
Не купити красу цю за гроші,
Не знайти її чарів ніде.

В лісі серце й душа спочивають,
Ростуть крила надії й добра,
Що підносять високо до Раю
Від щоденних турбот і від зла.

Мені жаль ліс хороший лишати,
Де так річенька мило дзюрчить,
Де природа убралась на свято,
А журба собі нишком мовчить.

Літл Смокі, Альберта, 18 вересня 1971 р.

ПОЇЗД ТИХО ЗУПИНИВСЯ

Поїзд тихо зупинився.
Станція... І метушня.
Я ж в простори задивився,
Де не згасло світло дня.

І люблюсь краєвидом.
Господи, яка ж краса!
Боже твориво скрізь видно:
Землю, гори й небеса.

Долинами трави й квіти,
Зеленіє все й цвіте,
Ясне ж сонце з неба світить,
Гай над озером росте.

Ген кругом — високі гори,
Мов на варті всі стоять,
А пташок веселі хори
Славлять Божу благодать.

Всюди трави зеленіють,
Голубинь озер блищить,
На горі ген сніг біліє,
А над снігом — скрізь блакить.

Джаспер, Канада, 14 серпня 1962 р.

ВСМІХНУЛОСЯ ЯСНЕЄ СОНЦЕ ТЕПЛОМ

Всміхнулося яснеє сонце теплом,
І зо сну земля пробудилась,
Повіяло всюди небесним добром
Й життям скрізь природа налилась.

Син Божий на землю приніс благодать —
Всепрощення грішному світу!
Хто ж може Господню любов оспівать
В Новому що є Заповіті?

Христос — Сонце Правди, всім світить з небес
І душі любов'ю Він гріє,
Любов Його чинить багато чудес
І в серці зміцняє надію.

Небеснеє світло — це радість життя
І темряву гонить з дороги.
Христос — Світло світу, Причина буття,
Єдина дорога до Бога.

*Сейнт Катеринс, Канада,
13 травня 1971 р.*

ПО БЛАКИТНОМУ НЕБІ ХМАРИНКИ ПЛИВУТЬ

По блакитному небі хмаринки пливуть,
Ніби вимиті вівці на полі,
Їх вітри доглядають, старанно пасуть
І їх пестять в просторах доволі...

Де не глянеш, усюди широкі поля
Вкриті збіжжям, квітками й травною,
У барвистії шати убралась земля,
На ній стрілися радість з журбою.

Зори ясне сонечко світить на все
І проміння свої розсипає,
Життедайно воно нашу землю пасе,
Пильним оком її доглядає.

Земля з небом у згоді віками живуть,
А тому й скрізь краса розцвітає...
Коли люди до Бога скерують їх путь,
Аж тоді вони щастя зазнають...

Коли б небо сховати тепер від землі
Й сонце ясне від неї закрити,
Опинилося б все в безпросвітній імлі
Й дуже сумно було б в світі жити.

Якщо хмари зневіри пливуть в небесах
Й закривають від зору нам Бога,
То зникає життєва чудова краса,
Тоді в серці неспокій, тривога.

Хай вгорі нам видніє прозора блакить,
Сонце Правди хай ясно нам світить,
Щоб нам цінне життя все розумно прожить
Й оглядати Господне літо.

Нампа, 12 червня 1971 р.

ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ, ПОЛЯ МІЖ ЛІСОМ

Зелений гай, поля між лісом,
Усе росте і зелене,
В красу вбирає землю літо,
Для неї квітів не жаліє.

А голубінь вгорі прозора
Убралася в хмаринки білі,
Далеко від землі, від горя,
Там ясне сонце світить, гріє.

І хочеться на світі жити,
Любити дивную природу,
І ближнім щиро послужити,
Життя віддати для народу.

І ясно в темряві світити
Життям побожним скрізь і всюди,
Щоб по-новому могли жити
Потомлені сьогодні люди.

Щоб відірвали свої очі
Від тління й пороку земного
І глянули в життєвих ночах
До Бога доброго, живого.

І щоб пізнали Божу силу,
Його красу в природі, в квітах,
Й не йшли в зневірі до могили,
А несли в серці Боже літо.

Щоб розцвілася в грудях віра
Й любов убрала душу в квіти,
Й запашність радості без міри
Оздобила надію цвітом.

Евансбург, 20 червня 1971 р.

ВОДА ПРОЗОРА, ГОЛУБАЯ

Вода прозора, голубая,
Немов те дзеркало, блищить.
Вгорі блакить, глибінь безкрая,
І сонце в дзеркало глядить.

А різнобарвні ніжні квіти
В нові убрались суkenки,
І зустрічають тепле літо,
Оздобилися у вінки.

На березі танком веселим
Вітають сонце й голубінь,
Яке згори тепло несе їм,
Й кладуть поклін на воду — тїнь.

А риба в озері хлюпоче,
Й угору блиски скрізь летять,
З рибалок все не зводить очі,
З вудками в човні що сидять...

Квітки, і озеро, і море,
І сонце й неба голубінь, —
Все про Творця свого говорить
Й розносить пісню в далечінь.

Гейнфорд, 22 червня 1971 р.

ПРОТЕРЛО СОНЦЕ РАНО ОЧІ

Схід сонця.

Протерло сонце рано очі,
Й всміхнулося воно землі.
Розвіявся весь морок ночі,
Проснулися квіти в імлі.

З-за обрію розлилось світло
І скрізь повіяло теплом,
І сонцеві всміхнулись квіти
Налиті вщерть його добром.

Проснувся гай, в долоні плеще,
Пташки взялися до пісень,
При світлі їм співати легше
І сонячний вітати день.

Збудило світло і долини,
Заспані луки і поля,
Проснулися і полонини,
Устала й матінка-земля.

Смачний сніданок всім готує:
Пташкам, комахам і бджілкам,
І втоми трудовень не чує,
Для всіх на стіл кладе бальзам...

А сонце вгорі світить, гріє
Й додому котиться, спішить
І стелить килима надії:
Узавтра буде знов світить.

Келовна, 28 червня 1971 р.

ВИНОГРАДНИКИ, ГОРИ І НЕБО

Понад Райном.

Виноградники, гори і небо —
Ота чиста й свята голубиць!
Очі жадібно линуць до неї,
До далеких просторих вершин...

Глянеш вниз — тут блакить теж прозора
Розстелилася Райном уздовж,
Береги всі убралися в гори,
Що принаду й красу їм Бог дав.

Райн блакить ту несе і співає
Якісь дивно чарівні пісні,
Її ніжно в глибинах купає
Й накликає солодкі сні.

Виноградники, мов ті солдати,
Попід горами стали в ряди
І готові до бою вступати,
Ладні всі аж на гори іти...

Як приємно вглядатись в природу,
Бачить дива її, чути спів,
Оглядати і небо, і води,
Що Творець так премудро створив.

Райн тече і хлюпоче розлогий,
Пароплави по ньому пливуть,
Берегами ж простерлись дороги,
Ними люди спішать в свою путь.

У турботах нема часу глянуть
На красу і величність Творця,
А дні скоро проходять за днями
І наш шлях добіжить до кінця.

Райн блакить перелле свою в море,
Море ж води віддасть в океан.
І життя, крізь страждання і горе,
Принесе нас до вічності брам...

*В поїзді Майнц — Кельн,
25 червня 1958 р.*

НЕДІЛЯ... СОНЕЧКО... ВЕСНА...

Неділя... Сонечко... Весна...
Квітки... Прозоре небо...
Зима минула навісна,
Квіткам же сонця треба.

І тепле сонце золоте
Проміння розливає,
В городах тихо все росте
І зеленіє маєм.

Погідний, теплий нині день
І повні щастям груди,
Так хочеться співать пісень, —
Весна їх в серці будить.

Пливе лагідно із грудей
Величний гімн хваління
Йому, Хто любить всіх людей,
Дав весну й воскресіння,

Хто у природу вклав життя
Й премудрії закони,
В чіих руках усе буття,
Хто в небесах на троні...

Так тепло й любо на душі
І хочеться співати,
Журбу і смуток залишив,
Напився благодаті...

Після народньої зими
Нова весна настане:
Померлі всі і ми
Воскреслими устанем!

Гай Вікомб, Англія, 5 березня 1961 р.

БЛИСКАВКИ СПИСАЛИ НЕБО

Блискавки списали небо,
Вдарив грім, стряслась земля,
Линув дощ, якого треба
І на луки, й на поля.

Ясних блискавок нестало,
Грім затих і дощ пройшов,
І природа заспівала,
Після ночі день прийшов...

Залягли ж духовні ночі
І байдуже люди сплять.
Хто ж відкриє їхні очі,
Щоб спасіння не проспять?

Скрізь в народі є посуха,
Щастя цвіт давно зів'яв.
Зубожіли люди духом,
Голод правди вже настав.

Змилуйся над нами, Боже,
Темні ночі проясни,
І засяй нам небом гожим,
Та розвій духовні сні!

Вдар гучним Ти громом з неба
Й сонних розбуди людей,
Бож спасіння всім нам треба
Й світла правди для очей.

На народну нашу ниву
Дощ пробудження пролий,
Щоб прийшло спасіння жниво
Й урожай був не малий.

Саскатун, 17 липня 1971 р.

РАНОК СВІЖИЙ, ДЕНЬ ВЕСНЯНИЙ

Перед бурею.

Ранок свіжий, день весняний
Соловейко стрів з піснями,
Але трави рос не мали
Й бурю й дощ вони звіщали.

День всміхнувся, сонце сяє
Пташечки співають в гаю,
Кругом мило, любо всюди,
Щастям повні мої груди.

Десть взялися чорні хмари
Й ясне сонце затьмарили,
Пташки в гаю постихали,
Ніби голосу не мали.

Небо раптом посіріло,
Грізно громом загриміло
І махнуло батогами —
Огненними блискавками.

Прудкий вітер шугнув в трави
І безросі зашуршали,
Квіти ж низько поклонились,
Перед силою схилились.

І зелений ліс високий
Про таїни всі глибокі
Журно з вітром розмовляє
Й гілочками все киває.

Все навколо посумніло,
У повітрі потемніло,
І жаль серце огортає,
Чому радість проминає.

Що ж тривале є на світі?
Проминають весна й літо.
Та життя отим і гарне,
Що воно є різнобарвне.

Серце, доброго тримайся
І на Правду покладайся.
Життя кине на всі боки,
Міцно став завжди ти кроки!

Лебедянка, 29 квітня 1931 р.

ЧУДОВО БОГ СТВОРИВ ПРИРОДУ

Чудово Бог створив природу,
Що людям дав у посідання,
Щоб на землі усі народи
Жили щасливо, без зідхання.

В житті шукали Творця-Бога
В собі, у твориві й в природі
Й знайшли у серці ту дорогу,
До щастя що веде народи.

Щоб не блукали, мов ті «боми»,
Всі збочені, «гіппі» бідні,
Що непотрібні вже нікому —
Безкорисні чужим і рідним.

Є ж добрий Бог-Творець всесвіту,
В житті є щастя й насолода!
І серце вірою нагріте
П'є із джерел життя й свободи.

Бог світ створив, життя дав людям,
Щоб серцем Бога всі шукали,
І щоб любов плекали в грудях,
Й мету життя свого пізнали.

*В поїзді Келовна—Калгари—Едмонтон,
13 липня 1971 р.*

ГОЛУБИ НЕБЕС ПРОСТОРИ

*«Небо звіщає про Божую славу, а про
чин Його рук розказує небозвід» (Пс. 19:1).*

Голубі небес простори
Й всі надзоряні світи
Мені виразно говорять:
Господи, створив все Ти!

Гори, доли і рівнини
Та барвистії поля
Голосно вістять щоднини:
Господи, Твоя земля!

Квіти, трави й всі рослини
І пташиний увесь світ
Сповідують щогодини:
Бог-Творець з предвічних літ!

Океан, річки і море
Хвилі гонять, виграють,
Промовисто всім говорять:
Бог дав волю їм і путь!

Боже, дякую за очі,
Що я можу оглядати
В ясний день і в темні ночі
Твій всесвіт і благодать.

Дякую за слух чутливий,
Що природи чую спів,
Дякую за нюх травневий
І запашність всіх полів.

За природу — книгу славу,
Дяка Тобі, Ти мій Бог,
Бож вона із давен-давна
Лле спокій під час тривог.

Геїнфорд, 19 червня 1971 р.

ДЕ НЕ ГЛЯНУ — ТО ВСЮДИ ГОСПОДНІ ДІЛА!

*«Небо звіщає про Божую славу, а про чин
Його рук розказує небозвід» (Пс. 19:1).*

Де не гляну — то всюди Господні діла!
Усесвіт створив Бог всемогутній.
Небо й землю Його нам рука подала,
Й Бог на кожному місці присутній.

Все з нічого Він Словом всевладно створив,
З Його волі вселенна існує,
Він природі безмежну красу наділив
І з любов'ю її Він пильнує.

Гляну вгору — а там голубі небеса
Зодяглися в блакитні шати,
Над землею простерлася їхня краса,
Щоб нам Бога-Творця пригадати.

Ясне сонце удень в них проходить свій шлях,
Уночі пливе місяць по хвилях,
І перлини-зірки уночі миготять,
Темна ніч їх від нас не закриє.

Є мільйони плянет угорі в небесах,
Кожна знає свій час, свою пору,
І чарівно простерся Чумацький там Шлях
І зорить він на землю знадвору.

Він говорить про дивні Господні діла,
Що премудро Творець все тримає,
Що людина ще й досі збагнуть не змогла,
Що таїною світ покриває?

Про Творця дуже голосно свідчить і грім,
Й блискавки, коли списують хмари,
І кремезний дуб в лісі, і то не один,
Затріщить, як у нього він вдарить.

Як на землю погляну — яка ж то краса, —
Круглий рік її всю зодягає!
З нею в дружбі живуть голубі небеса,
І про неї Творець пам'ятає.

І поля, де хвилюють пшеничні лани,
Й розцвітають волошки між житом,
Про Творця розмовляють з вітрами вони,
Теплим сонцем із неба нагріті

І барвисті долини, левади й трава,
І високі скалисті гори,
І рілля, і сівба, і багаті жнива
Про Творця промовисто говорять.

Сиві праліси, ріки, озера й моря
Дивну пісню з вітрами співають,
І крилатеє птаство і дике звір'я
Про Творця свого всім повідають.

Коли бачу вгорі я ключі журавлів,
Що летять у вирій і курличуть
І повторюють «кру» — братній свій переспів,
Й один одного в путь вони кличуть,

То питаю тоді, хто знання їм подав?
Хто веде їх в далеку дорогу?
Хто написаний дав їм премудрий устав?..
Це походить від доброго Бога!

І барвисті квітки, і родючі сади,
І перлисті роси в діброві,
І веселка з Дніпра, що напилась води, —
Про Творця скрізь ведуть всі розмову.

Безголосий метелик, співун-соловей
І комахи в зеленому гаю,
Працьовита бджола і що тільки живе, —
Про Творця вони всім повідають...

Подивлюсь на людину-творіння вінок,
Вона в світі — небесна перлина!
Носить вічність у грудях і силу думок
І знанням розцвітається нині.

І крізь радість і сльози, змагання й борню
Прокладає до щастя дорогу,
В темних ночах шукає зорю провідну,
Та згубила дорогу до Бога.

Манівцями зайшла, як колись Блудний син,
Опинилась на полі, де свині,
Де чигає нещастя і смерть, і загин...
Схаменись! Глянь до Бога, людино!..

Милий Боже, коли я на світ цей дивлюсь,
На його всю красу приглядаюсь,
То до Тебе з подякою щиро молюсь,
Тебе Бога-Творця величаю!

І на лоні природи, що нам її дав,
І вбарвистії квіти умаяв,
Я до ніг Твоїх, Боже, покірно припав
І врочисто Тобі поклоняюсь...

*Мельбурн—Гленрой, Австралія,
18 жовтня 1966 р.*

МАТЕРІ

ТИ МЕНЕ В ДОРОГУ,
МАМО, ВИРЯДЖАЛА

Моїй Матері.

Ти мене в дорогу, Мамо, виряджала,
Твоє любе серце було повне мук;
Твої руки шию мою обіймали,
Пригорнувшись, чув я серця твого стук.

Твої поцілунки вкрили мої щоки,
Теплі, щирі сльози облили лице;
Серце ж огорнула розлука жорстока
Й розірвала міцне родинне кільце...

Скрипнули завіси, відчинилась брама
І у світ широкий простелився шлях.
Довго Ти стояла на порозі, Мамо,
Й фартухом втирала сльози на очах.

Щирую молитву Ти шептала тихо,
Щоб мене усюди Сам Господь беріг,
Заховав від горя й усякого лиха
На шляху незнаних далеких доріг...

Ти зосталась, Мамо, в хаті на порозі,
Я ж пішов крізь горе у незнаний світ.
І на тій далекій тернистій дорозі
Розгубив пахучий молодости цвіт.

Але не згубив я, й серцю не забути
Дотик Твоїх любих й найніжніших рук,
Що в своїх обіймах прагнули замкнути
І сховати сина від блукання й мук.

Крізь часи й простори ще й сьогодні чую,
Як у Твоїх грудях серце стукотить,
Як туга розлуки в ньому все пульсує,
Як воно постійно плаче і болить.

Твоїх поцілунків чужина не змила,
Як оті перлини, я їх бережу,
Мов щитом обличчя моє вони вкрили,
І щита я того ще й досі держу.

Твої гіркі сльози в серці я ховаю,
І вони для мене — благодать — роса;
Ними я чесноти рясно поливаю,
Що підносять душу в чисті небеса.

А Твоя молитва — це могутня сила,
Йде за мною всюди, куди б не пішов!
Береже в дорозі від біди й могили
Й Твою сповіщає щирюю любов...

Тебе й досі бачу на порозі, Мамо,
Де Ти залишилась тому двадцять літ.
Двадцять літ широко відчинена брама
Й дивишся крізь неї на широкий світ.

Чи щось стукне в гаю, чи хтось з-за обрію
Вільною ходою дорогою йде,
Раптом в Твоєму серці заблеще надія:
— Може на вечерю син уже прийде?

Евансбург, Канада, 23 травня 1963 р.

НЕ ПЛАЧ, МОЯ МАТИ

Матері.

Не плач, моя бідна скорботная мати,
Без сина лишилась на схилку ти літ.
Я вірю, вернуся до рідної хати
Й для тебе віддам я життя свого цвіт.

Утру твої сльози солоні, рясні,
Які ти без міри щоденно все лещ.
Я сповню твої всі бажання, надії
Й зо мною щасливо ти знов заживеш.

У вечір, як сонечко сяде за гори,
І спів соловейка у лісі засне,
Тоді посідаєм на призьбі й все горе
Тобі розповім я, матусю, сумне.

Як тяжко лишити свою батьківщину
Й без рідних тинятися на чужині,
Як сумно проходили дні і години
Без тебе, кохана матусю, мені.

Як часто любов твою згадував щиру,
Якої ніде не знайшов у людей,
Й ніколи забути не міг тебе, милу,
Коли сльози капали з журних очей.

Як часто голодний не міг я заснути,
У темнії ночі молитву шептав,
Благав, щоб найшвидше мені повернутись
До тебе, матусю, я Бога благав.

В той вечір про все розкажу тобі, мамо!
Посидимо довго, світати почне.
І знов соловейко проснеться вже рано
Й веселую пісню свою розпочне.

А ми вдвох щасливі підемо до хати
Снідання та радість свою розділить...
Не плач, моя нене, в надії багата,
Не довго, і будемо вкупі ми жить...

Дершляг, 5 жовтня 1944 р.

ЄДИНА МОЯ НАЙДОРОЖЧАЯ МАМО!

Єдина моя найдорожчая Мамо!
Любови Твої мені не збагнути...
Куди б не пішов я сьогодні світами,
Тебе я ніколи не можу забути.

Ввижаєшся Ти мені в темнії ночі,
Й у сні я стрічаюся часто з Тобою,
І бачу незмінні Твої любі очі,
Що дивляться всюди з любов'ю за мною...

Чергуються в році всі пори на зміну:
Весна, літо, осінь й зима проминають.
Життя непомітно вперед швидко лине,
Любови ж Твоїї і час не змінє.

Вона сонцем світить в життєвій ночі,
В гарячі дні спеки — несе прохолоду,
І ніжно втирає заплакані очі.
Любов Твоя, Мамо, моя нагорода!

Тебе я ніколи не можу забути...
«День Матері» знову до нас завітає,
Хотілося б в ньому Твій голос почути,
Й Твоїї любови напитись докраю.

Журба за Тобою щодня розцвітає
І поїть жасмином всі любі бажання.
З Тобою я зустрічі, Мамо, чекаю,
Бож прийде кінець безпросвітним скитанням.

Так солодко думати завжди про Тебе!
Тобі я побажання щирі складаю:
Хай всяким добром обдарить Тебе Небо,
Хай ласка Господня Тебе не лишає...

Куди б не пішов я сьогодні світами,
Людей добрих всюди зустріну багато,
Ніде ж не зустріну я другої Мами,
Коли б навіть світ весь я міг обшукати!..

Гамільтон, Канада, 10 березня 1964 р.

СОНЦЕ ЯСНО СВІТИТЬ, ПТАШЕЧКИ СПІВАЮТЬ

Скорботній Матері.

Сонце ясно світить, пташечки співають,
В зеленому гаї зозуля кує...
День Матері нині радісно стрічають,
Чом же гірко плаче серденько твоє?

Як тобі не плакати, як же не журитись?
Самі сльози ллються, серденько болить.
Виховала діток, навчала молитись,
Щоб у люди вийшли й щасливі були.

Довгі темні ночі ти не досипала,
Діточок маленьких доглядала вдень,
Їх ти убирала, хлібом годувала
І до сну співала любих їм пісень.

Понад все на світі щиро їх любила,
Віддала їм серце, силу своїх літ,
Як найбільші скарби до грудей тулила,
Віддала життя їм ти найкращий цвіт...

А вони, невдячні, пішли манівцями
На згубну дорогу, де неправда й гріх.
Неслухняні стали своїй рідній неньці,
Жаль її й скорботу узяли на сміх.

В це велике свято хочеш ти не квітів,
Що зів'януть скоро й підуть на сміття.
Послуху ти прагнеш, щоб твої всі діти
Тебе шанували з щирим почуттям.

Щоб тобі на старість днів не доживати
У Старечім Домі й гірких сліз не лить,
Щоб з дітьми могла ти в своїй рідній хаті
Дні свої останні на землі дожити.

Та найбільш бажаєш і молишся Богу,
Щоб твої всі діти спасені були,
Щоб віри й любови пізнали дорогу
Й щасливі з Ісусом навіки жили...

*В автобусі Вінніпег—Беніто, Канада,
15 березня 1967 р.*

ТЕЛЕГРАМА ОСЬ: «МАМА ПОМЕРЛА»...

Моя Мама не вмерла

Телеграма ось: «Мама померла»...
Покотились гарячі сльози,
На папір вони впали, як перли,
Смуток серце в'ялить і морозить...

Із грудей моїх вирвалось слово:
Ні, ні, ні! Моя Мама не вмерла!
Хто живе у Христовій любові,
Після смерти тим вічність простерлась.

Моя Мама пройшла через браму
Від дочасного в вічність блаженну,
Де в небесному Божому храмі
Щастя жде кожную душу спасенну.

Сам Спаситель там Маму зустріне
І покаже «Небесні Оселі»...
Утре сльози рясні з України,
Що залиті міста ними й села.

І з плечей хреста здійме важкого.
Там не буде вже мук і страждання,
І не гнобить там горе нікого,
Там закінчатся тяжкі скитання...

Смерть принесла болючу розлуку!
Найдорожчу Маму забрала...
Цьогосвітні закінчились муки,
Відійшла Мама в вічність до Раю.

Там з Ісусом вона буде жити.
Там блаженство святих всіх чекає...
Маму в серці я буду носити,
Доки й сам перейду я до Раю...

Тоді Маму я в небі зустріну,
Разом будемо вічно там жити,
І, забувши земні всі години,
Будем Господа завжди хвалити...

Гленрой, Австралія, 31 серпня 1966 р.

П Р И С В Я Т А

МОЇ ШИРІ РЯДОЧКИ ПРИСВЯЧУЮ ВСІМ

Мої ширі рядочки присвячую всім,
Хто за правду в житті настраждався,
Хто завзято боровся зі злом в світі цім
І крізь горе до щастя змагався.

Хто не жалував часу на діло святе
У днях добрих й в години недолі,
І віддав свої здібності й гроші на те,
Щоб поширити правду і волю.

Хто мамоні ганебно поклони не бив
І не зрадив свій Край, свого брата,
І тоді, коли шлях в світ далекий повів,
Він шанує свою мову й хату.

Хто ніколи з лихим не пішов в компроміс
І законів любови не зрадив,
Хто за ім'я Христове хреста щодня ніс
І тримався Господньої ради...

Не розквітли вірші мої в повній красі,
Днів погідних було дуже мало!
Алеж ширі вони до одного усі,
Бо з сердечних глибин впливали.

Тож героям усім, віри й духа борцям,
Що шанують любови закони,
Я присвячую ширі рядочки ці вам,
Бож й мене воля й правда полонять!

Радивилів, 1 квітня 1939 р.

БРАТТЯ Й СЕСТРИ ДОРОГІЇ

Браття й сестри дорогії,
Бог нам нині радість дав!
З різних місць Він нас в надії
Всіх на З'їзд ось цей зібрав.

Ми колись були чужії,
Бо без Бога ми жили,
І без віри й без надії
До погибелі ішли.

Без мети в житті блукали,
Несли смуток і жалі,
Про любов Христа не знали,
Шлях проходили в імлі.

Але Бог наш милосердний
Світло правди засвітив,
І Він з темряви до Себе
Нас покликав і против.

І тепер ми всі щасливі!
У Христі одна рідня,
Нас бо кров Його обмила
І зробила дітьми дня.

Стались Божим ми народом.
Дух наш лине в рідний край,
Де одержим в нагороду
Вічну радість, Божий Рай!..

Через те сьогодні свято:
З'їзд для Господа Христа,
Про Його любов багату
Наша пісня на устах.

Отож, всіх я вас вітаю,
Любі сестри і брати,
І на з'їзді Вам бажаю
Справжню радість всім знайти!

Щоб з Христом ми тут зустрілись,
Й Він Писання з'ясував,
Щоб серця нам загорілись
Й дух до Господа палав!

Щоб ми всі, як та Марія,
У Христових ніг були
І зміцнялися в надії
Та для Спаса всі жили.

Щоб цей З'їзд ми пам'ятали,
Що Бог радість нам послав,
Щоб для Нього працювали,
Доки вечір не настав...

Сістл, ЗСА, 26 липня 1969 р.

ЖИТТЄВА БУРЯ Й ЛЮТА ХУРТОВИНА

Скитальцєві

Життєва буря й люта хуртовина
Тебе взяли із рідної землі,
І ось тиняєшся світами нині
Без батька, матері та без рідні.

Хоч чужина багата, сита, вбрана,
В добробуті всі люди скрізь живуть,
Та Рідная Земля тобі кохана,
Й до неї стелиш ти думками путь.

Бо ти її й вона — твоя навіки,
В ній пролив ти сльози, піт і кров
І для душі там черпав дивні ліки,
І там росла й цвіла твоя любов.

Й тому про неї в праці мрієш днями,
Крилата думка все туди летить,
І сниш про неї тихими ночами,
За нею серце тужить і болить.

І так щодня проходиш чужиною,
У грудях сонячний надії цвіт,
Що сплівся у вінок він із журбою
На довгому шляху скитальчих літ.

Любов до всього рідного — від Бога.
Шануй її і завжди в грудях май.
В днях радості, спокою чи тривоги
У серці широму її плекай.

Бо хто батьків й родини не кохає,
То як полюбить ближнього й людей?
Хто рідну мову й край свій забуває,
Без світла той напوماчки іде.

А ти ступай вперед шляхом любови,
Любов'ю обдаруй своїх, чужих,—
Одна любов несе в народ обнову —
В скитаннях міцно ти її держись!

Надійсь на Бога, в Ньому наша доля.
Без Нього ось приходить людям край!
У Нього джерело життя та волі.
В скитальчих днях про Нього пам'ятай.

Коли часами серце журно мріє,
Що проминула молодість і май,
Згадай: в надії — серце не старіє,
Й знов пісню молодости заспівай.

І навіть восени, коли все жовкне
Й посохлим листям землю стелить гай,
Коли пташок веселі хори змовкнуть, —
Й тоді, скитальче, Бога пам'ятай.

В надії щастя, що Бог дає людям,
Цінніше понад все тут на землі,
Відвагою сповняє серце в грудях
І світить в темряві скитальчих днів.

Отож, іди вперед ти без вагання,
Зневірі місця в серці не давай,
Надією поборюй всі страждання
І в боротьбі про Бога пам'ятай.

Люби все рідне й Край свій безупинно,
Тоді любити зможеш весь цей світ.
Любов — життя, ти з нею не загинеш,
Оздоблюй серце в її вічний цвіт.

У сонячній ранки й в темні ночі
За правдою іди, добра шукай,
Піднось угору завжди свої очі
Й щоденно ти про Бога пам'ятай.

Чаддертон, Англія, 25 липня 1957 р.

ЦІ КОРОТКІ РЯДОЧКИ, МІЙ ДРУЖЕ

Ці короткі рядочки, мій Друже,
Як пораду від мене прийми,
Бо у серці журбу носиш дужу,
В ньому ж прийде весна по зимі.

Не неси своє горе між люди,
Не допоможуть вони у журбі,
Кожен має своє горе в грудях,
Не поліпшать в стражданні тобі.

Бо у світі недоля лихая
Із людьми в побратимстві живе
І всіх каменем гнобить докраю
І свобідно зідхнуть не дає.

Є ж Один, Хто нас вірно кохає,
І готовий завжди допомгти,
Журбу кожного серця Він знає,
Не вагайся до Нього прийти.

Ти Ісусу відкрий всі бажання
І про горе Йому розкажи,
Розуміє твої Він страждання,
Перед Ним тягарі всі зложи.

Тоді дні твої журно-похмурі
Щастям вічним Він всі прояснить,
Переможньо пройдеш життя бурі
І щасливо з Христом будеш жить.

Тож ніколи з твоєю журбою
До безрадних людей не звертайсь,
А приходь до Ісуса з мольбою,
Будеш мати спокій, вічний рай.

І не варто на світі журитись,
Коли дбає про нас Вічний Бог,
Краще вірити й широко молитись,
Щоб очистив Він серце з тривог.

Журба сушить, в'ялить і термосить,
Не дає очі вгору піднять,
Щастя сонячне хмарами в'яже
Йй на життя кладе смерти печать.

Лебедянка, 28 серпня 1929 р.

ДО БЛИЖНЬОГО

Коли б обійшов ти навколо
Всю землю й широкі моря,
То в людях спокою ніколи
Душа не зазнає твоя.

Не знайдеш ніде ти й ні в кому
Потішення журній душі,
З гріхів не звільнитись самому,
До Спаса ти нині спіши.

Ти змучений горем-гріхами,
Прийди до Ісуса мерщій,
Тебе вже Він кличе роками:
В крові Його гріх свій обмий.

Поглянь на Христа: Він в стражданнях
Вмирає безвинний за нас.
О, доки нам жить в наріканнях?
До Спаса прийти всім нам час.

Христос полюбив нас всіх вірно,
За нас Він життя положив,
І в Царство Небесне незмінний
Шлях правди та щастя відкрив.

Тож, друже, вже годі блукати,
Ми всі за Ісусом підем,
Не треба нам довго шукати:
Ми щастя у Ньому знайдем.

І наші літа молоденькі
Безжурно у світі минуть,
І ми всі, і гідно, й легенько
Земну перейдемо цю путь.

Козинець, 25 червня 1933 р.

О, ДРУЖЕ КОХАНИЙ

О, Друже коханий,
Ти змучивсь, втомивсь,
Блукаєш з гріхами,
З дороги ти збивсь.

Христос тебе любить
І кличе: «Прийди!»
Спасе Він від згуби,
Врятує з біди.

Бо Він на Голгофі
За тебе вмирав,
Для твого спасіння
Там кров проливав.

О, друже, не гайся
Ісуса прийнять,
В гріхах своїх кайся,
Пізнай благодать.

Проси, як Марія
Просила колись,
І гріх Він обмиє,
Йому ти молись.

Тоді завітає
У серце спокій
Й ти щастя дізнаєш
В любові святій.

І будеш радіти
Спасінням Христа
Й хвалою наповнить
Твої Він уста.

Лебедянка, 22 березня 1935 р.

МУЧЕНИКАМ

За Христа ви всі страждали,
Мученицьку смерть прийняли,
Вас невинних злії били
Й вашу кров вони пролили,
Ви ж в Христі були міцні!

Вам хати поруйнували,
Ваш дорібок весь забрали,
У кайдани вас кували,
У в'язниці замикали,
Ви ж були там не одні!

Ваші синці, ваші рани
Овоч славний дали зрання,
Бож за вашими слідами
Пішли вірні християни
В оту славному й святу путь!

Повість як про вас читаю,
Вам вінка пошан сплітаю
Й щиро славлю завжди Бога
За вузьку й святу дорогу,
Що до неба нею йдуть...

День до заходу схилився,
Бій зо злом ще не скінчився.
Кров'ю грішний світ упився
Й жде, щоб мир знов народився
Між людьми скрізь на землі.

Лебедянка, 19 червня 1935 р.

ТОБІ КРИЛА МІЦНІ ВІДРОСЛИ

Молодому другові

Тобі крила міцні відросли
І зориш у простір, височінь,
Рясні ж думи кудись понесли
У привабливу ген далечінь.

Юні роки твоєї весни
Поривають до чину й життя,
Навівають солодкії сни
Про співуче майбутнє буття.

Ти готовий в життєвую путь
У невідомі мандри піти,
Де незнані пригоди ще ждуть,
Й там омріяне щастя знайти.

Шлях твій дуже далекий, тяжкий,
Хоч і маєш ти крила міцні,
Що тебе поривають в вирій
В молодечі й безжурні ще дні...

Тож в дорогу Христа запроси,
А Він радо тебе поведе.
Коли серце Йому віддаси,
То ніколи ти не пропадеш.

Він бо — Правда, Дорога й Життя,
Він найкращий для всіх Провідник,
Молодим у житті — Опертя,
У недолі й біді — Помічник.

В юні роки Його пам'ятай!
Він за тебе пролив Свою кров,
Відчинив тобі двері у рай.
Він — утілена Божа Любов.

Грішні розкоші зникнуть як тінь,
Світська пиха піде в забуття,
Хто їх любить, піде на загин
І зустрине гірке каяття...

Юні крила ти вже розпростер
І готовий в життя полетіть.
Запроси ж ти Ісуса тепер,
Щоб не марно на світі цім жить.

Біла Криниця, Крем'янець, 27 вересня 1936 р.

ЗАБУДЬ ГІРКІ СКИТАННЯ БЕЗПРОСВІТНІ

Другові

Забудь гіркі скитання безпросвітні,
Думки збери! В минуле оглянись!
Не марно праця зроблена колись,
Хоч і тепер тиняєшся самотний.

Бо днів щасливих, сонячних і милих
Було колись багато їх у нас.
Хоч їх безжалісно ограбив час,
Та спогади шовковії лишились.

Хоч наші дні в скитаннях проминають,
Тернистими дорогами ідем,
У серці ж добрі спогади несем
Й сумління чисте щиро ми кохаєм.

І пройдений наш шлях зміцняє руки,
Бо нива Божа овочі дає,
Хоч зла недоля нас роками б'є
І чужина не жалує нам муки.

Отож кріпись в скитаннях, любий брате,
На Божій ниві є робота нам.
Господь у праці допоможе Сам,
Вперед підемо й будемо працювати!

Бо час короткий, швидко проминає.
На чужині ми оцінили час:
Від золота дорожчий він для нас.
Отож працюймо, доки час ще маєм.

У праці втопимо скитальче горе,
Бож солодко для Бога працювать,
Життя своє для ближніх віддавать
Й тоді, коли життєве пінить море...

Було багато добрих днів і милих,
За обрій що сховалися від нас,
Бо їх безжалісно ограбив час,
Та спогади приємні залишилися.

Живемо ми не спогадами — ділом!
Куди б нам доля не судила йти,
Євангелію будемо нести
Й про Господа розкажем ближнім сміло!

Брадфорд, Англія, 30 жовтня 1951 р.

МИ ВСІ ЗДОРОВІ Й МОЛОДІ

Гурткові молоді

Ми всі здорові й молоді!
У серці носимо весну,
У грудях повно славних мрій,
З духовного збудились сну.

Христос покликав нас усіх
Услід за Ним йти до небес,
І ми покинули весь гріх,
Наш дух для Господа воскрес!

Укупі, як одна сім'я,
Хвалу складаємо Христу,
Й в Його Божественне ім'я
Щодня проходим путь святу.

Ідемо, боремось зо злом,
Несемо світло в грішний світ!
Нам любо з Гетьманом Христом
Іти за молодечих літ.

Коли ж у цій святій війні
З нас ранений хтось упаде,
Не лишимо його ми, ні!
З собою далі поведем.

Надія, віра і любов —
Це наша зброя і краса!
Вони юначу гріють кров
Й ведуть нас вгору, в небеса.

Сьогодні вкупі ми ідем,
Одна жевріє нам мета,
Ми спільно тягарі несем,
Ми слуги Господа Христа...

Юначі ж роки проминуть,
Розійдемося в широкий світ,
Тоді згадаєм спільну путь
І працю наших юних літ.

Куди б Господь нас не повів,
І де б ми в світі не були, —
Ми понесем у серці спів,
Що з Ним ми йшли і з Ним жили...

Лебедянка, 19 січня 1936 р.

О, ДРУЖЕ, ТИ ІДЕШ...

Іванові Мосійчукові

О, друже, ти їдеш в далекий той край,
Тебе я молю і благаю:
Ти Бога люби, не забудь, пам'ятай!
Він любить тебе і кохає.

Також Україну люби, не забудь,
З чужого згадай її краю,
Знайшов в ній ти Бога, йому вірний будь,
Чи радість, чи горе спіткає.

Біленьку хатину згадай, город, сад,
Й берези над шляхом у полі,
Лавчину в садку, під вікном виноград,
При брамі високі тополі.

Згадаєш, заплачеш ти насамоті,
Туга тебе міцно обійме.
Поглянеш... ліса і поля, та не ті,
Не ті, що у нас в Україні...

Недовго, і очі побачать той край,
Що вірним Господь приготував,
Де вічного щастя Божественний Рай,
Де Царство спокою й любови...

Тож з Господом, друже, в далеку путь,
Не трать на чужині надії,
Про Рдінний Край й друзів ніде не забудь,
Хай спогади серденько гріють.

Радивилів, 14 липня 1939 р.

НЕ ЖАЛУЙ КВІТОК...

М. Подворнякові

Не жалуй квіток, що вони відцвіли
І цвіт їх на землю упав.
Життя їх коротке, його віджили,
Зів'янути час їм настав...

Чи квіти цвіли у садах багачів,
Чи то за вікном бідака,
Чи в лісі, чи серед запашних лугів, —
Всі в'януть, — їх доля така!

Ніхто не затримає їхню красу,
Що їх наділила весна.
Безжалісна осінь покосить усю
Й знівечить її навісна.

Бач, осінь не жалує шат золотих,
Вбирає в них квіти і гай...
Отож, не сумуй, любий друже, і ти,
Про май краще пісню співай.

Про Весну прийдешню хай пісня бринить,
Про Царство любови, краси,
Де будемо роки нев'янучі жить,
Де вічного щастя часи.

Хай пісня лунає дзвінка восени,
Ми ж діти весни і життя!
Ідемо крізь смуток й осінні сни
До вічнонового буття.

І знай, про відцвілії наші літа
Навіки забудемо там,
Де в Царстві блаженному Бога й Христа
Вготовано місце і нам.

Не жалуй квіток, що вони відцвіли,
Що молодість перша пройшла.
Майбутнім квіткам вони місце дали...
Весна ж наша ще не прийшла.

Тому, хоч і квіти пов'януть геть всі,
Хоч час наші роки змете, —
В надії чекаємо тої Весни,
Де молодість вічна цвіте...

Плоска, 15 вересня 1940 р.

РОДИВСЯ ТИ Й ВИРІС, ДЕ ПІСНЯ БРИНИТЬ

І. Поліщукові

Родився ти й виріс, де пісня бринить,
Де ниви співають, і луки, і гай,
Де море виспіває, річка дзюрчить,
Де піснею дихає нарід і край.

Де пісня не сходить із уст молодих,
Й старі виливають в ній радість, печаль,
Де голос ніколи її не затих
І навіть в тяжку всенародню печаль.

Куди із-за моря летять солов'ї,
Щоб звити в ліщині гніздечко собі
І вивчити діти маленькі свої
Співати найкращі у світі пісні...

Отож, струни серця міцні підкрути
І пісню величну могутньо заграй.
Хоч повно у світі біди й марноти,
Бадьорий будь й пісню ти завжди співай!

Співай до останнього стуку грудей,
Співай на далекій сумній чужині,
Співай, коли капають сльози з очей,
Співай у веселі веснянії дні.

В піснях своїх Бога-Творця прославляй
І грішних спасаючу вічну любов,
Для неї акорди сердечні віддай,
В піснях ушануй ти Голгофськую кров.

Про славний, багатий, великий наш Край
Ніколи й ніде, друже мій, не забудь!
І щастя і долю його оспівай,
Оплач його довгу тернисту путь.

А в серце синів його журно-сумних,
Ти в пісні живу надію пролий,
Що скоро розлука минеться для них
І знов привітають свій край дорогий.

Дершляг, 25 серпня 1944 р.

КОЛИ В ТЕМРЯВІ БУРЕВІЙ

Акровірш.

Коли в темряві буревій
Опівночі завис,
Сльоза-брилянт спаде із вій
Та серденько заніє.
Юначії присняться дні,
Котрих вже не забути,
У грудях збудять жаль вони
О тім, що не вернути.
Любимі мрії пригорни
Єдиний опівночі...
Коханий друже, далі йди!
Спас помогти Сам хоче,
І сплукані втре очі...

Плоска, 25 грудня 1940 р.

КОЛИ ТЕБЕ, ЛЮБИЙ МІЙ ДРУЖЕ

Для Кузьми Тростянчука

Коли тебе, любий мій друже,
Навідають журнії дні,
Й лихая недоля байдуже
Сумні заспіває пісні.

І сльози закапають тихо
З зажурених смутних очей,
І вкраде твій сон чорне лихо
У темряві довгих ночей.

В вирій дні веселі полинуть
І юність з собою візьмуть,
Відгомін порожній покинуть
На довгу вже пройдену путь.

І сонце сховається гоже,
Розвіється щастя надій,
Пахучі обсипляться рожі
І морок покриє шлях твій,

І стомлене серце зание,
Тихенько воно заболить,
І вітер губатий завис
І тяжко тобі буде жись,

Тоді ти сумний у недолі
До Бога звертайся завжди,
Шукай ти Господньої волі
Й від Нього днів кращих все жди!

В скорботні й похмурі години
У Спаса потіхи шукай!
На поміч тобі Він прилине
І в серці відчуєш ти рай...

Лебедянка, 31 грудня 1935 р.

СЬОГОДНІ ВІСТКА З ВІННІПЕГУ

*У пам'ять пастора
Якова Шнайдрюка*

Сьогодні вістка з Вінніпегу
До мене завітала,
Що в Лондоні помер колега,
Якого смерть забрала.

Ряснії сльози заблищали
І серце заболіло...
Колись ми разом працювали
На славній Божій ниві.

Святе насіння в рідне поле
Ми щиро розсівали,
Ділили радість, смуток й горе,
Рясні жнива збирали...

Він не помер — скінчив дорогу
І осягнув кінець надії,
Він перейшов до свого Бога,
Про що щоденно мріяв.

Він все життя любив Ісуса,
За Ним ішов щоденно,
Його покликав за завісу —
У вічність ту блаженну.

Бо хто з Христом, той не вмирає,
А переходить він додому
В небесній оселі раю
Й живе там по-новому.

Тяжка розлука для родини,
Сумна вона для друзів.
Прийде пора, проб'є година
Й весела зустріч буде...

Сістл, ЗСА, 18 грудня 1969 р.

СВІТ — ШИРОКЕ РОЗБУРХАНЕ МОРЕ

Провідникові П. Кіндратові

Світ — широке розбурхане море,
Пливаки ми крізь ціле життя.
І на хвилях страждання та горя
Ми пливемо всі без вороття.

Допливемо, де сонце заходить,
Де вітає земля голубиць,
Де у вічності браму всі входять
До загробних своїх володінь.

І за обрієм там десь далеко
Лежить край і спокою, й надій,
Ми до нього пливемо нелегко,
Бож і стогне й реве буревій...

Любий Брате, і Ваша Дружина
Відійшла у блаженний той край,
Де Спасителя свого зустріне
І посяде там сонячний Рай...

Ви понесли велику втрату!
Розлучились... Це тільки на час...
Бог на ласку й потіху багатий
Хай зміцнить і потішить Він Вас!

Едмонтон, Канада, 25 жовтня 1963 р.

ГОЛОДНИЙ, ХОЛОДНИЙ, ДО РУБЧИКА МОКРИЙ

В. Остапчукові.

Голодний, холодний, до рубчика мокрий,
Упав на постелю, як мертвий, заснув...
Сьогодні від рання ми різали сосни
Й тужили... Та хто ж ці жалі наші чув?

Спи солодко, втомлений, змучений друже,
Спочинеш і може побачиш у сні
Батьків, за якими щодня мрієш, тужиш,
І рідний край у вишнях на весні...

Усе засинає помалу навколо,
Ніч чорна на варті у наших вікон...
А він, ледве чути, шепоче: «О, мамо», —
І хлипає-плаче, сердега, крізь сон...

А рано сирени заграли тривогу,
І в бункері він мені сон розказав,
Як мати за нього молилася Богу,
Щоб на чужині його заховав...

Ударило громом, земля захиталась,
Сказано вгорі птах залізний загув.
Ми цілі устали, з землі обтрясались, —
Молитву бо матері Бог Сам почув...

Дершляг, 1945 р.

НАЙКРАЩИЙ ДАР МІЙ

О. Гарбузюкові

Найкращий дар мій — щире слово,
Прийми його на чужині,
Воно потішити готове
В похмурі й ясні твої дні.

Иди вперед ти без вагання
В новий невідомий знов рік,
Хай не страшать злі дні, страждання,
Бог сили дасть більш, як вторік.

Борись завжди за кращу долю,
Бо кличе небо і жде світ,
Неси нещасним радість, волю
У днях жорстоких наших літ.

Не гнися злидням у дорозі,
Не зводь з Христа своїх очей,
Шукай потіхи завжди в Бозі
Й не бійсь життєвих ти ночей.

Людешайд, 29 березня 1946 р.

НА ВАШІМ СТОЛІ ОСЬ КРАСУЮТЬСЯ КВІТИ

К. Солом'янюк

На вашім столі ось красуються квіти.
Їх сонце в городі щодня цілувало,
Налило їх чарами теплеє літо,
В барвистій шати весна убирала.

В днях ясних й похмурих вони виростили,
Пили життєдайнії вдосвіта роси,
Вітри колискову їм пісню співали
Й старанно чесали шовкові їх коси...

Прийміть же й від мене на добрую пам'ять,
Звичайно, простенькі оці незабудки.
Бо рожів барвистих я зовсім не маю,
На спомин хай ці голубенькії будуть.

Вони над Дніпром виростили, де кручі,
Їх небо убрало в блакить ту прозору,
І чистії води Дніпрові, співучі
Їм до сну співали в вечірнюю пору.

Вони опиралися бурі в негоду
І чули, як хвилі Дніпрові хвилюють,
Вітали усміхнене сонце в погоду,
Зорили, як води глибокі нуртують.

Прийміть же від мене оцей дар маленький,
Нехай усе добре він вам пригадає,
У вечір без слів розповідь все тихенько,
Приспану надію розбудить, осяє...

Зів'януть усі найдорожчії квіти
І їх на смітник тоді винесуть з хати,
Та спогади серце завжди можуть гріти.
Як люблю, коли є щось добре згадати!

Житомир, 26 червня 1943 р.

ЩЕ ЗАМОЛОДУ

М. Т.

Ще замолоду, в роках весни,
Ти Євангелію все читай,
Мудрість Божу у серце складай,
Щоб духовно тобі не заснуть.

Слово Боже — то світло життя
Й хліб потрібний щоденно душі,
І до нього ти завжди спіши
І з небесних джерел пий пиття.

Розцвітешся тоді, мов той сад,
І оздобишся в славні плоди,
Обминеш гори злиднів й біди,
В житті буде порядок і лад.

До блаженної цілі підеш,
Радість й щастя вперед поведуть,
І щасливо пройдеш свою путь,
В серці спокій небес понесеш.

І на старість не будеш жаліть,
Що в науці Господній росла,
Бо й тоді буде в серці весна,
Що плакала за юних ще літ.

Тож збагачуйся Словом щодня
Й Боже світло в ніч темну неси,
На шлях правди всіх ближніх проси,
Щоб спаслася душа не одна.

Слово Боже серця оживить
І розвіє блукання й одчай,
Душам верне утрачений рай
І розбите життя оновить.

Дубне, 27 травня 1943 р.

ЯК З ЯБЛУНІ ВІДІРВАНИЙ ЛИСТОЧОК

О. П.

Як з яблуні відірваний листочок,
Занесений вітрами у чужу країну,
Так само й я, народу свого дочка,
Війною гнана, залишила Україну.

Й тепер далеко я від свого краю,
Поміж людьми чужими, як та сиротина,
Ось вже тринадцять років так блукаю...
Коли ж то скінчиться скитань моїх година?

Приходиться в житті всього зазнати,
І радощі, і смуток якось в парі ходять,
І з ними шлях свій мушу я верстати,
Без них на чужині і рушитися годі.

І часто чужина, як та пустеля,
Відвічною тугою серце наділяє
Й під голову холодний камінь стелить
Та безпросвітньою журбою огортає.

А все ж таки, коли у серці спокій,
Тоді за подушку й холодний камінь буде.
Тоді самотність не страшна стоока,
Бо щастя пісню радості вкладає в груди.

Тієї ж пісні зміст такий чудовий!
Його лиш той збагне й належно зрозуміє,
Творця вселенної хто чує мову,
Яка в скитаннях серце радує і гріє.

Стокпорт, Англія, 9 серпня 1955 р.

А ВСЕ Ж ТАКИ ПІСЛЯ ЗИМИ Й МОРОЗІВ

Для Т. К.

*«І тепер ми не бачимо світла, щоб
світло у хмарах, та вітер перейде —
і вичистить їх» (Йова 37:21).*

А все ж таки після зими й морозів
Іде весна, убрана в квіти й май,
І сонце мертву землю розморозить
І збудить до життя і поле, й гай.

А все ж таки по довгих темних ночах
На зміну йде благословенний день,
За працю знов береться люд охочий,
Пташиний світ встає знов до пісень.

А все ж таки над хмарами високо,
Які б не чорні були і густі,
І світить й гріє сонечко стооке,
Їм не згасить його і не звести.

А все ж таки замінить бурю тиша,
Заснуть вітри, затихне їхній шал,
Їх час старанно до сну заколише,
Розіб'ється об скелю морський вал.

А все ж таки, коли життя дорога
Кінчається, нема куди вже йти.
Ще є надія! Йди мерщій до Бога,
Бо тільки в Нього знайдеш щастя ти.

Христос всі серця рани перев'яже,
Напоїть душу із джерел життя,
Всі пута розчаровань Він розв'яже
І життєрадіснее дасть буття.

Закінчаться блукання безпросвітні,
Підеш шляхом любови та надій,
Забудеш своє горе довголітнє,
І сповнять душу радість і спокій.

А все ж таки життя ще не пропало!
Вставай! Крізь сльози вгору подивись!
І хоч страждань у світі є чимало,—
Є добрий Бог, Йому щодня молись.

Манчестер, Англія, 16 листопада 1956 р.

ПРО МОЛОДІСТЬ ХОЧУ Я ВАМ НАПИСАТИ

Для М. В.

Про молодість хочу я вам написати,
Про весну запашну життя і краси.
Отож постараюся вам змалювати
Чарівно-веселі юначі часи.

Хоч красок барвистих так мало я маю,
Щоб їхнюю повну красу передать,
Про молодість все оповісти докраю
Й в надхненних піснях її всю оспівать.

Пора то здоров'я, могутности й сили,
І зросту, й квітіння, й краси і життя,
Коли ще не впала на шлях тінь могили
І вабить щоранку щасливе буття.

Пора то змагань і за правду, й за щастя,
Борня за осяяний завтрашній день.
Ще доки тавра не наклало нещастя
Й не викрало з серця барвистих пісень.

Пора то відвічної мрії про волю,
Можливостей дні і шляхетних бажань,
Коли усміхається весело доля
І будить щодня до святих поривань.

Та молодість — сон, що він раз тільки сниться
Удосвіта рано в розквіті життя,
І в ночах життєвих він не повториться,
У серці ж лишає жалі й каяття.

Сну ж того ніколи не можна забути,
Він нас не лишає й до старости літ.
Хоч й годі його розгадати й збагнути,
Чом рано обсіпавсь днів юних весь цвіт.

Окрилена молодість — дні поривання
За межі, де смерть не кладе уже тінь,
Де сили не мають дочасні страждання
Й привітно всміхається всім голубінь.

Пора то розквіту і чарів любови,
І часто ми тонемо в тій глибині.
Любов'ю ж оздоблені, міцні й здорові
Вбираємо в радість життєві дні.

Тож молодість здібна до славного чину!
Вона витривала у праці важкій,
Зарослі зоре перелоги-цілину
І жатиме овочі добрих надій.

Та молодість годі пером описати!
На неї надію кладе цілий світ.
Та вартість вона лиш тоді буде мати,
Коли у добро убере життя цвіт.

Тоді вона діяльна чином і словом,
Любов і братерство у світ понесе,
Й дух правди поснулих розбудить, оновить.
Коли молодь з Богом, — можливо їй все...

Шепетівка, 1 квітня 1943 р.

ПАХУЧА ВЕСНА МАНДРУВАЛА ПОЛЯМИ

Сто літ тому...

*З нагоди Столітнього Ювілею
Євангельсько-Баптистської праці в Україні*

*«Перша яскрава постать в історії Українського
Євангельського руху, яку знаємо, це Онищенко з
села Основи».*

Михайло Грушевський.

*«Хто сіє з сльозою, — зо співом ті жнуть!»
(Псалом 126:5).*

Пахуча весна мандрувала полями,
Яка прилетіла на крилах вітрів,
Скрізь щиро взялися до праці селяни...
Лунав спів пташиний з далеких гаїв.

І квітло життя на просторах Херсонських,
Пшеничні лани вітер тихо гойдав...
В садочках вишневих стояла Основа,
Де брат наш Онищенко Бога пізнав.

Він довгі літа шукав правди і волі,
Тужив за спасінням своєї душі;
І Бог не забув його в тяжкій недолі
І спокій послати йому поспішив.

Спасителя голос почув він ласкавий,
Євангельську повість у серце прийняв,
Гріховне життя, все дочасне, оставив,
В Ісусі спасіння душі він пізнав.

Й пішов, як колись в Галилеї над морем
Петро і Андрій за Ісусом пішли,
А потім без страху, крізь радість і горе
Євангельську вістку у світ понесли.

Пішов брат Онищенко сіяти Слово, —
Христову науку поніс землякам.
Селян і міщан — кликав всіх до обнови,
А в праці Господь помагав йому Сам.

Посіяне Слово у спрагнені душі
Спасеннії овочі рясно дало,
Сам Бог України духовний сон зрушив
І вістка Євангельська скрізь рознеслась.

А в праці Онищенкові помагати
Покликані Богом теж інші спішать:
І Ратушний, Цимбал, також Рябошапка,
Щоб ниву українську зарослу орать.

Тяжка була праця, та рук не складали
Святі піонери, відважно пішли!
Їх муки й в'язниці тоді не лякали,
Бо правду Христову всім людям несли.

Велике спасіння Господь послав всюди
По селах численних і різних містах,
До Бога тоді наvertsалися люди
Й у серце приймали Ісуса Христа.

Тоді на широких полях України
Пробудження Божого сонце зійшло,
І многі з гріховної встали руїни —
Баптистсько-Євангельське Братство прийшло.

Покрилась країна громадами вірних,
Які Слово Боже в народ понесли;
В гоніннях вони йшли за Спасом покірно,
Й духовне відродження всюди несли...

І ось проминуло вже довгих сто років,
Як брат наш Онищенко Бога пізнав,
І виповнив заповідь змістом глибоку —
Він хрещення перший по вірі прийняв.

Врочисте сьогодні ми маємо свято:
Столітній послав нам Господь Ювілей,
Що можемо працю минулу згадати,
Яку Бог звершив серед наших людей.

Брадфорд, Англія, 7 березня 1952 р.

СВЯТА ЗЕМЛЯ

СКІЛЬКИ РАДОСТИ І ЩАСТЯ...

Скільки радості й щастя сьогодні
Я у серці ношу, в мене свято!
Бо душа моя правди голодна
Має з неба дарів пребагато...

Я ходив Вифлеєм оглядати,
І там бачив печеру убогу,
Що Ісусові сталась за хату,
Як на землю прийшов Він від Бога.

В Галилеї стояв я над морем,
Де Христос кликав всіх в Царство Боже,
Де нещасних спасав Він від горя,
В людські душі вливав спокій гожий.

У Вифанії бачив могилу,
Отой гріб, що лежав Лазар в ньому,
Де Христос його з смерті всесильно
Воскресив, й той вернувся додому.

Я на гору Голгофу дивився,
Де розп'ятий Христос терпів муки,
Де за тих Він з любов'ю молився,
Хто прибив Його ноги і руки.

В саду бачив порожнього гроба;
Три добі в ньому Спас наш пролежав.
Він воскрес! У життя гріб оздобив,
І убрався в нетлінну одежу!

На Оливній горі розглядався,
Де Спасителя учні стояли
І дивились, як Спас підіймався
До Отця у небесную славу...

В мене радості повнії груди,
До Ісуса торкнувся я душею,
Я сліди Його бачу усюди,
Його голос знов чую в Юдеї...

Єрусалим, 20 травня 1965 р.

3-ЗА ГІР ВИСОКИХ СОНЦЕ ВСТАЛО

3-за гір високих сонце встало
Й порвало ночі перепони,
Над горами воно засяло,
Пройшло сирійській кордони.

Сенехерімів тут нестало,
Нема залізної держави.
Мітла віків все позмітала,
Поганська в порох лягла слава.

Лишились інші чини, слава:
Слова Месії тут лунають,
Які розвіяли темряву,
І з Богом грішних всіх єднають.

Проснулось Галилейське море
І з сонцем щиро привіталось,
Всміхнулись голубі простори
І з морем тихо поєдналось.

Пташки щебечуть і співають,
Господня благодать усюди...
Слова Христові тут витають
І радістю сповняють груди...

Над Галилейським морем, 19 травня 1965 р.

Я СЬОГОДНІ РАНЕНЬКО ХОДИВ САМ ДО САДУ

В саду Йосипа з Ариматеї

Я сьогодні раненько ходив сам до саду
І в молитві до ясного неба спішив,
З джерел вічності черпав небесну відряду,
Й крила віри росли для моєї душі.

Я там бачив Голгофу... Порожнього гроба...
Мого Спаса дорога сюдою вела.
І холодну могилу життям Він оздобив,
Його сила смерть люту перемогла...

Я ніколи надіятись не перестану,
Бо Христос із могили могутньо устав!
Він мене проведе аж до вічності брами,
Бо Своєю Він смертю життя мені дав.

У днях радості й смутку надіятись буду,
У дочасному світі за Ним скрізь піду!
Хай буруни ревуть і шалено б'ють в груди!
З моїм Господом я переможу біду...

З Ним піду я вперед через гори й долини,
Мене вабить мій обрій далекий, ясний.
Він ніколи самого мене не покине,
Я у серці ношу скарби ясних надій.

І надія моя — не порожнєє слово, —
Від дочасного душу веде в вічний край.
І вона на землі розцвітає з любови
До Ісуса Христа, що відкрив вірним Рай...

Я сьогодні раненько в саду Спаса стрінув,
У молитві з Воскреслим в тиші розмовляв,
Він убрав мою душу в живую надію,
Моїй вірі могутнії крила Він дав.

Єрусалим, 25 травня 1965 р.

ЗАКОТИЛОСЯ СОНЦЕ ЗА ГОРИ

Вечір над Галилейським морем.

Закотилося сонце за гори,
І до свого кінця добіг день.
Темна ніч вкрила густо простори,
Все заснуло, не чути пісень.

І пташинії хори затихли,
У зеленому листячку сплять:
Їм тепленько, не знають тут лиха.
І вітає над всім благодать...

Очерет над водою дримає
І крізь сон нишком щось шелестить,
І порожні човни спочивають,
Й море втомлене нищечком спить.

Засвітились огні на довкіллі,
Заблмали, мов зорі, кругом,
З-за гори місяць вплив спокійно
І залив усе море сріблом.

Він не раз з-за гори уже сходив,
Й собі стежку давно протоптав.
Він не раз тут ночами знаходив
У молитві Ісуса Христа,

Який днями всій людській недолі
Милосердно назустріч ішов.
Рани тіла і духа Він гоїв,
Уливав в серця кволі любов.

Ночі ж темної довгі години
Він проводив в розмові з Отцем,
Щоб уранці упалій людині
Показати знов Боже лице...

Хоч у тілі Христа тут немає,
В серці спогади дивні одні,
Галилейськеє ж море віками
Береже відпечаток тих днів...

Давно сонце сховалось за гори,
Обгорнула ніч добрих і злих,
І приспала і радість, і горе,
Береже всіх великих й малих...

Біля моря стою і молюся,
Серце в грудях від щастя горить.
Відчуваю я близькість Ісуса,
А з Ним радісно в світі цім жить!

*Над Галилейським морем,
18 травня 1965 р.*

МОРЕ ТИХО СОБІ СПОЧИВАЄ

Море тихо собі спочиває,
Немов скло дорогее, блищить...
І опівдні пташки не співають,
Очерет похилився і спить.

Сплять на березі трави і квіти,
Сонце тулить їх всіх до грудей,
Ніби мати свої рідні діти,
Не спускає ніколи з очей...

Мене ж думи несуть у минуле,
І живими події встають,
Що від них вже віки проминули,
Вони ж славні, ще й досі живуть...

То був вечір. Пішло сонце спати.
Христос учнів на море послав,
Щоб на берег їм другий дістатись,
Куди Сам Він до них прийти мав.

І ніч темна над морем запала,
Небо всі погасило вогні,
Вода ж збурилась, захвилювала,
Налякалися учні в човні.

Вітер хвилі погнав уздовж моря,
Показалися білі хребти,
Учням в очі заглянуло горе,
А вони силкувались гребти.

Вода човен уже заливала,
Смерть згущала над ним свою тінь,
І надії спастись було мало,
Розкривала вже пащу глибінь...

Раптом голос із бурі почули:
— Не лякайтеся! З вами Я тут,
Щоб у хвилях ви не потонули
І щасливо закінчили путь.

Увійшов Він до човна й промовив
І дав вітрові й хвилям наказ!
На Його всемогутнєє слово
Вітер й хвилі ущухли нараз...

Угорі засвітилися зорі,
Води місяць залив скрізь сріблом,
Проминуло для учнів вже горе,
Бо тепер вони в човні з Христом...

Я над морем стою і радію,
Що не сам я ніколи й ніде,
Бо Христос — моя вічна надія,
Він крізь море життя проведе...

*Над Галилейським морем,
18 травня 1965 р.*

ПІСОК І СІРКА... МЕРТВА ТИША...

Пісок і сірка... Мертва тиша...
Довкола мертві простори,
І ніби смерть усе колише.
І спить в пустелі Мертве море...

Пливе Йордан дзвінкий, співучий,
Й до моря Мертвого спадає,
Пропливши всі зигзаги-кручі,
Він тут тихенько умирає...

Живі думки несуть в минуле,
Я бачу дивну картину:
Поля родючі розгорнулись,
Зелені в горах полонини.

Високі трави, цвітуть квіти,
Запашність всюди розливають,
Промінням сонячним нагріті,
Пташки щебечуть і співають.

Земля врожайна, добра всюди,
Як сад Господній виглядає!
І в добробуті живуть люди,
Всього доволі всюди мають...

Содом й Гоморра тут стояли,
А в них жили безбожні люди,
Які в гріхах перебували,
Морально звихнені і брудні.

Й були невдячні вони Богу
За всі Його дари, що з неба,
Пішли на згубную дорогу
І так жили, як жить не треба,

Щодня тут оргії справляли,
Бридку чинили всі розпусту,
У беззаконні виростали,
Як терня те на полі, густо...

І суд прийшов, бо зло дозріло.
Сірчаний дощ із неба линув,
Безбожне кодрло погоріло
На цій пропам'ятній долині...

Содом... Гоморра... Мертве море...
Старе кладовище розпусти...
Про суд Господній все говорить!..
Пісок і сірка... Мертво... Пусто...

Вгорі ж блакитнії простори,
Там сонце вільно світить, сяє,
І на пустелю, і на море
Своє проміння розсипає...

Над Мертвим морем, 26 травня 1965 р.

СТОЯТЬ ДОВКОЛА СІРІ ГОРИ

Капернаум. Мт. 11:23.

Стоять довкола сірі гори.
Далеко ген ростуть банани.
А тут ось Галилейське море
Лежить спокійно перед нами.

В блакиті сонце ясно світить
І сипле жменями проміння,
Щоб всіх теплом своїм нагріти...
А тут лежить саме каміння.

Колись стояло славне місто.
Торгівля йшла, життя кипіло.
Росло, як те на дріжджях тісто.
Затихло ж все і заніміло...

Нестало міста. Скрізь руїни.
Лежить каміння з синагоги
І кожному свідкує нині:
Страшний кінець усім без Бога!..

Колись Христос жив в цьому місті,
І всіх навчав, що Він — хліб з неба,
Що хліб духовний треба їсти,
Бож в цьому всіх людей потреба.

Духів нечистих Він вигонив,
Зціляв недуги, всяку слабість,
І рани серця й духа гоїв,
І сльози обертав у радість...

Капернаум же був байдужий
І гордощами пнувсь під небо,
І думав, що він вельми дужий,
Христа йому зовсім не треба.

Христос предрік його недолю,
Що він до аду зійде скоро,
Де стріне вічну неволю
Й погне, що сів: вічне горе!..

Стою, дивлюся на руїни.
Де ж гордощі? Кінець усьому!
Бур'ян поріс... Лежить каміння...
І ящірки лежать на ньому...

*Капернаум, над Галилейським морем,
14 травня 1965 р.*

ПРИСЛУХАЮСЬ ДО ГОЛОСУ МОРЯ

Над морем.

Прислухаюсь до голосу моря,
До свавільних розбурханих хвиль.
Вони давнюю повість гуторять
І до давніх несуть мене днів.

Знову бачу я дивну картину:
Галилея... Учитель... Човни...
Грізне море, страшна хуртовина...
А Дванадцять: «Ой, гинемо ми!»

Христос встав і дав морю наказ,
Вітрам грізним затихнуть звелів.
Вщухла буря сердита відразу.
Хуртовину на тишу змінив.

Вся природа слухняна Христові!
Усесвіт Його Словом постав,
І могутньо керує ним Словом,
Всьому час і границі поклав.

Тож щаслива на світі людина,
Що довірилась серцем Христу,
Під час тиші і в день хуртовини
Бачить вічності ясну мету.

І пливе крізь життєвеє море
До блаженних святих берегів,
Куди вже не сягає хвиль горе,
Де ущухне навіки їх гнів.

Я з Христом... Кругом зла хуртовина.
Не боюся, не страшно мені.
Він всесильний! Я з Ним не загину.
Він зо мною в життєвім човні.

Ліверпул, Англія, 7 лютого 1961 р.

ВЖЕ СОНЦЕ НА ЗАХІД ПОВОЛІ СПУСКАЛОСЬ

Вже сонце на захід поволі спускалось,
За обрій далекий щоб кануть мерщій...
Двох учнів шляхом в Еммаус повертались
І несли журбу від розбитих надій.

Обидва сумні, мов вечірні тіні,
Хода їх непевна, тяжка їхня путь.
У серці пустеля. Нема воскресіння.
В журбі безпросвітній поволі ідуть.

Ідуть й між собою розмову все точать
Про Того, що кажуть: «Із гробу Він встав!»
Якого не бачили їхні очі,
Й пустилися в путь цю вони без Христа...

Та раптом до них підійшов Подорожній
І з ними Він щиро розмову повів,
Поволі про все запитав їх побожно
Й розбиті серця Він любов'ю нагрів.

Прийшли в Еммаус. Вони Гостя благають,
Щоб в дім на вечерю до них Він зайшов,
Бо сонце заходило, тіні лягали,
І довгий журливий вже день відійшов.

І Гість залишився. За стіл посідали.
І раптом їм очі відкрились обом.
Воскреслого Господа учні пізнали.
О, радість знов бути з Воскреслим Христом!

Та дивного Гостя між ними нестало.
У серці життя, воскресіння псалом!
І ночі тієї вони вже не спали,
Пішли сповістити про зустріч з Христом...

І ось вони знову вже в Єрусалимі,
Розказують браттям про пройдений шлях,
Як то в дорозі Господь ішов з ними,
І як об'явився на їхніх очах...

Стою в Еммаусі. Кругом вечоріє.
У серці жевріє стосяйна мета.
Душа убирається в світлу надію,
Яку нам дає воскресіння Христа...

Еммаус, Ізраїль, 26 травня 1965 р.

Р І З Н І

ОЙ, ЛЮБЛЮ Я СВОЮ РІДНУ ХАТУ

Рідна хата.

Ой, люблю я свою рідну хату,
Вона біла, під гаєм стоїть,
Спочиває зимою в загаті,
А весною з садком гомонить.

Кругом хати вишні з черешнями,
Яблуні й буйні груші ростуть
І над цвітом їх цілими днями
Працьовиті бджоли гудуть.

Соловейко піснями стрічає
Ранній ранок і ніч на весні,
Вбраний в роси сад дихає маєм,
Все чарівне, як в казці, як в сні.

Хоч стара рідна хата, та мила,
Свою молодість в ній я прожив,
В ній молитися мати учила,
В ній радів я, і плавав, й тужив.

Я люблю ту солом'яну стріху,
Бо під нею я вперше читав
Святу Біблію й в ній знайшов втіху,
Через неї Христа я пізнав.

Тут уперше знайшов я дорогу
До мети і таїни життя —
Шлях вузький, що провадить до Бога,
До нового за гробом буття.

Годі щастя те все передати
Й перелити його на папір,
Що в собі береже рідна хата,
Й криє тайною рідній мій двір!

* * *

Я подався світами у мандри,
Хати ж рідної я не знайшов,
Бо її на чужині немає,
У які б я краї не пішов.

По чужих я куточках тиняюсь,
І куди б не провадила путь,
Рідна Хато! тебе я кохаю,
Твоїх чарів не можу забуть.

Лебедянка, 26 листопада 1930 р.

ПІД ВАВЕЛЕМ

Від гамору міста утік я під Вавель
Й над Вислою сів відпочити,
А травень красою кудись мене вабив
І кликав змагатись та жити.

Шепталася Висла тихенько водою,
Розлука ж мене огортала,
Зустрінувся я тут із своєю журбою,
Що пісню журливу співала:

Далеко тиняюся я на чужині, —
До тебе ж, Україно, Ненько,
Думками щоденно своїми я лину,
Бо люба моему серденьку.

Солодких всіх чарів садочків і гаю
Забути не можу ніколи,
Солом'яні стріхи твої я кохаю,
Люблю твої луки і поле.

Тужу за тобою, тужити я буду,
Оплачу гірку твою долю,
Про тебе ніколи й ніде не забуду,
Твоєї жду щасної долі.

Жду дня, коли сонечко волі засяє,
Прийдуть справедливість і згода,
Пропадуть деспоти й сваволя їх злая
І мир запанує в народах...

Літа молодечії швидко минають,
За обрій кудись вони линуть
Вже звідки ніколи до нас не вертають,
Назавжди зникають і гинуть...

Під Вавелем пісню журба все співає,
А я ось сиджу і сумую,
О, Краю мій рідний! Я втіхи не маю.
Хіба ж тебе зо сну збуджу я?

Віки проминають, а щастя і долі,
Мій Краю, ти й досі не маєш.
У міцних кайданах, у тяжкій неволі
Ти плачеш, живеш і страждаєш...

Краків, 5 травня 1932 р.

В ОЧАХ БЛИЩАТЬ СЛЬОЗИ ПРОЩАННЯ

*Закінчення Біблійної Школи
в Радості біля Варшави.*

В очах блищать сльози прощання,
У грудях розлуки жалі,
А серце від самого рання
І смуток й журба облягли.

Розлука до нас завітала
І серце у грудях щимить,
Бо любу ми спільність тут мали
Й приємно було вкупі жить.

Як Божа родина, в єднанні
Щоденно проводили час,
Далеко від горя й страждання
У Слові навчав усіх Спас.

Залюбки знання набували,
Зростали у ласці святій,
Духовно щодня гартувались
І бачили обрій ясний.

Тепер же невідома доля
Чекає в майбутні нас дні:
Чи радість, чи смуток, неволя,
Які заспіваєм пісні?

Отож, ми тепер на прощання
Цілуймо один одного,
Щоб нам не забути єднання,
Як з місяця поїдем цього.

Згадаєм науку, розмови,
Горливість юначих всіх літ
І широкого серця готовість
Христові зложить життя цвіт.

У світ ми широкий підемо,
Де розбрат, недоля і гріх,
Євангельську вість понесемо,
Що Бог спасти хоче усіх.

Останній ми день нині в Школі,
Останнє бринить: «Прощавай!»
Розлука дарить сльози й болі...
Навколо ж осяяний май.

Радість, 4 травня 1930 р.

ВЖЕ ПІЗНЯ НІЧ. УСЕ ЗАСНУЛО

Вночі.

Вже пізня ніч. Усе заснуло
Солодким та спокійним сном,
Турботи дня люди забули,
Не спить лиш вітер за вікном.

Він в шиби стукає, жартує
Й старими ворітьми скрипить,
У вікна рветься, сильно дує,
То знов вगाє і мовчить.

У хаті ж тихо. Я читаю
Святую Книгу про Христа.
Душа радіє й розцвітає
В ній квіти вічного життя.

У серці думи: Хрест... Голгофа...
Великдень — чудо із чудес...
Порожній гріб... Сторожа-мотлох...
Марія... Радуйся!.. Воскрес!..

Мені завжди так любо жити:
Чи ясні дні, чи грім гримить.
З Христом нема чого тужити,
Він серцеві спокій дарить...

Вже пізній час. Десь у загаті
Ліг спати вітер і мовчить,
Один під припічком у хаті
Горлатий цвіркун цвіркотить.

І я щасливий іду спати,
У серці повно ясних мрій,
Зо мною радість, я багатий,
В моїй душі небес спокій...

Лебедянка, 25 листопада 1930 р.

ДУМ І РАД БАГАТО В СЕРЦІ

*«Рада в серці людини — глибока вода,
і розумна людина її повичерпує» (Пр. 20:5).*

Дум і рад багато в серці,
Мов води в глибокім морі.
Добрі з злими йдуть на герці
В безбережному просторі.

Кожен день несе багато
Свіжих дум, журби та горя, —
Дум маленьких, дум крилатих
З свого та чужого поля.

В думах-мріях тих барвистих,
І принада, і надія,
І не раз ген урочисто
Ясним вогником жевріють.

Ваблять десь. Кудись ми линею.
Часом блудим манівцями.
Поять вдень гірким полином,
Слізьми ж миють нас ночами.

Так проходять дні за днями,
Ми на хвилях дум пливемо,
Чи з сльозами, чи з піснями
Все вперед кудись гребемо.

Часом думи заливають
Наш човен в життєвім морі,
Вогники надій згасають
В недосяжному просторі.

Чи свідомо, несвідомо,
Ми до берега причалим —
До батьків своїх додому,
Де не буде вже печалі...

І щасливий той на світі,
Хто знайшов життя дорогу,
Кому сонце правди світить,
В кого в серці шлях до Бога.

В кого думи сяйні, чисті,
Хто про гірне щодня мріє
Й лине в небо урочисто,
В Бозі хто зложив надію.

Лебедянка, 21 лютого 1936 р.

СХОВАЛОСЯ СОНЦЕ ЗА ГАЄМ

Сховалося сонце за гаєм
І поле затихло, мовчить,
Навколо все дихає маєм,
Мое ж серце в грудях не спить.

В садочку вишневім самотній
Сиджу я і мрію про світ,
Про світ величезний, скорботний,
І жду його кращих я літ.

Я думаю, пощо у ньому
Багато неправди і зла,
Чому нема місця святому
Й чому отак мало добра?

Чому людське серце холодне,
Захланне, глядить лиш себе,
Чому стільки бідних, голодних
Й чом кожен для себе гребе?

Чому то безпечна байдужість
Двадцятий окутала вік.
Чом техніка вийшла з калюжі,
Коли у багні чоловік?!

Невже ж теє полум'я згасло,
Що може все зло попалить?
Де сила, що бідних, нещасних
Могла б до життя воскресить?

Христова любов усім сяє,
Стосонцем з Голгофи горить
І мертвих життям наділяє
І правду й добро всім дарить...

Стих вітер, навколо спокійно,
Спрацьований люд давно спить,
А місяць над гаєм схилився
І сріблом холодним блищить.

Садочок вишневий дрімає,
А серце зболіле не спить.
Даремно його я благаю:
«Засни, моє серце, і цить!»

— О, як же заснути й мовчати,
Коли люди сплять у гріхах,
Сплять міцно, не хочуть устати,
В ворожих приспані руках.

Коли б нині всі схаменулись
І в серце любов прийняли,
З духовної сплячки проснулись
І справжнім життям зажили.

Щоб з Богом-Творцем примирились
І серцеві спокій знайшли,
Щоб всі по-братерськи любились
Й дорогою правди ішли.

Тоді моє серце зболіле
Спокійне було б уночі,
Юнацької груди б не мліли
І сліз не втирали б сичі.

А доки народ мій страждає
В старому й тяжкому ярмі —
Я плачу і тяжко зідхаю...
І як же радіти мені?!

Лебедянка, 30 березня 1936 р.

ХОЧ ЗНАННЯ ЙДЕ ВПЕРЕД...

Хоч знання йде вперед своїм кроком
І винаходи, мов ті гриби,
Виростають свіженькі щороку
Помогти людям в їхній журбі.

Хоч спускаємось ми на дно моря
І підносимось ген у блакить,
Чи ж полегшить це людськеє горе
Й стане краще від цього нам жить?

Захлинаються поступом люди,
Що просвічений нині наш вік.
Та хіба ж ми не бачимо всюди,
Як страждає в біді чоловік.

Як без вищих святих ідеалів
Животіє в змаганнях своїх
І правдивого щастя не знає,
Бо руйнує його всюди гріх.

А життя ж на цім світі без Бога:
Безперервний шлях гірких блукань
Та безцільна і згубна дорога,
Де є повно нещастя й страждань.

Ушляхетнити нас не спроможні
Всі винаходи людських зусиль,
Бо душі щастя тільки у Бозі,
Тільки Він з серця здіме наш біль.

Без любови наш світ нині гине,
Ллється кров безборонних людей,
І життя все залите полином
Й сльози капають з журних очей.

Розгониста ж вся праця крилата
І винаходів всі гордоші
Не внесуть справжнє щастя у хату,
Коли в ній живе розбрат і гнів.

Ми культурні й просвічені люди
І винаходів дочки й сини,
Без любови ж зла доля б'є в груди
І про щастя нам сняться лиш сни.

Лебедянка, 7 жовтня 1937 р.

КОЛИ У ТЕМНУ НІЧ...

Коли у темну ніч я в небо задивляюсь,
А там остання зірка гасне угорі
І непроглядна темінь геть все сповиває, —
Як жаль мені тієї згаслої зорі.

Коли зів'ялі квіти восени я бачу,
Як вітер їх гойдає на сухім стеблі
І що вони з дощами за весною плачуть, —
Отих останніх квітів жаль до сліз мені.

Коли остання пісня солов'я лунає,
Щоб після співу того довго не співають,
То в серце моє сумом з гаю повіває
І жаль, що соловейко мусить замовчати...

І час, й пора — вони могутні в цьому світі!
Погоять рани... жаль обернуть у пісні...
І знов зірки у небі темному засвітять
І квіти край вберуть красою на весні.

І солов'єві пісню травень знов поверне,
Якою він наповнить весь зелений гай...
Одну лиш молодість мою вони не вернуть,
І не повторяться вже юних років май.

Тому то жаль мене сьогодні огортає,
Що ми на світі неповторно всі живем,
У серці повно мрій, а дні короткі маєм,
І молодість удруге нам не зацвіте...

Отож, життєві дні за золото дорожчі!
О, Господи, згори Ти мудрости пошли,
Щоб тії дні не проминули надаремне,
Щоб всі вони у праці корисній пройшли.

Лебедянка, 30 січня 1938 р.

ЛІТА ЛЕТЯТЬ НА ПЕРЕГОНИ

Літа летять на перегони,
За днями линуть журні дні,
В псевдопрогресі люди стогнуть,
Нещасні, бідні та сумні.

І час безжалісно їх ташить,
Жбурнувши в вир страшних подій.
Обітниці ж людей найкращі
Ушент розвіяв буревій.

Мозольна праця ось в руїнах,
Братерство ж — злости час згавбив,
Невинні люди всюди гинуть
І світ про завтра у журбі.

Надія на людей зрадлива!
Чванливий поступ в кут завів.
Війна народню палить ниву,
Панує братовбивство й гнів.

Без вищих в серці ідеалів
Дарма очікувать добра!
Людина дуже низько впала
І неспроможна встать сама.

Навколо мряка безпросвітна,
Забули люди про любов.
Усі «досягнення» новітні
Заплямили у братню кров.

Тому то жаль мене сьогодні огортає,
Що ми на світі неповторно всі живем,
У серці повно мрій, а дні короткі маєм,
І молодість удруге нам не зацвіте...

Отож, життєві дні за золото дорожчі!
О, Господи, згори Ти мудрости пошли,
Щоб тії дні не проминули надаремне,
Щоб всі вони у праці корисній пройшли.

Лебедянка, 30 січня 1938 р.

ЛІТА ЛЕТЯТЬ НА ПЕРЕГОНИ

Літа летять на перегони,
За днями линуть журні дні,
В псевдопрогресі люди стогнуть,
Нещасні, бідні та сумні.

І час безжалісно їх тащить,
Жбурнувши в вир страшних подій.
Обітниці ж людей найкращі
Ущент розвіяв буревій.

Мозольна праця ось в руїнах,
Братерство ж — злости час згасьбив,
Невинні люди всюди гинуть
І світ про завтра у журбі.

Надія на людей зрадлива!
Чванливий поступ в кут завів.
Війна народню палить ниву,
Панує братовбивство й гнів.

Без вищих в серці ідеалів
Дарма очікувать добра!
Людина дуже низько впала
І неспроможна встать сама.

Навколо мряка безпросвітна,
Забули люди про любов.
Усі «досягнення» новітні
Заплямили у братню кров.

Пора ж плекать добро в народі:
Надію, віру і любов,
А ні! — При кожній знов нагоді
Людина-звір розіллє кров.

Дубне, в січні 1943 р.

КОЖЕН МАЄ ЖИТТЄВУ ДОРОГУ

Кожен має життєву дорогу —
Невідкличний призначений шлях,
Щоб на ньому шукали ми Бога
Й не блудили в дочасних всіх днях.

Шлях устелений радістю й горем,
Щоб на нім гартувалась душа.
Ми силкуємось пройти доли й гори
І несемо надію і жаль.

Часто сонце за гори сідає,
Й гасне обрїй далекий, ясний
І нім мороком шлях укриває
Та співає нам журні пісні.

І не раз у ті темні ночі
Ми самітні проходимо шлях
І угору підносимо очі
Та шукаєм зірок в небесах.

І щасливий, хто в мандрах дочасних
Знайде зірку свою провідну,
Яка світло негаснуче, ясне
Буде лити в ніч темну, сумну.

Усесвіту премудрий Владико,
Ти світила вгорі засвітив,
До життя на землі нас покликав,
Тож нам правдою шлях освіти.

Дершляг, 3 жовтня 1944 р.

ОДНЕ НАД НАМИ НЕБО ГОЖЕ

*«Чи Отець нам усім не один?
Хіба Бог не один нас створив?» (Малахії 2:10).*

Одне над нами небо гоже,
Як купол храму усесвіту,
Простерлося за Словом Божим,
Світилами вночі й вдень світить.

Одна земля нас всіх годує,
Число багатств її хто знає?
Усіх добром своїм частує,
Всього для всіх скрізь постачає.

Одне повітря ми вдихаєм,
Однаково про щастя мрієм,
І спільні радість й горе маєм,
Одна нас тішить всіх надія.

Одна у всіх тече кров в жилах,
З землі однаке маєм тіло,
Не любимо сиру могилу,
Життя усім солодке й миле.

Одного Батька всі ми діти,
Що нас життям Він наділяє,
Створив бо нас, щоб жили в світі
Й доріг шукали ми до Раю.

Одна любов, що всіх єднає
В одну великую родину,
Вона добром нас наділяє,
Та світ без неї нині гине.

Один Христос — Спаситель світу!
З гріхів Він грішника спасає,
В Його Новому Заповіті
Життя щасливе кожен має.

Один всесвіт, одне скрізь небо...
Любімося усі навзаєм
І ближньому завжди в потребі
З любов'ю широко помагаймо.

І добре буде нам на світі,
Не будемо дарма тужити,
Бож ми одного Батька діти,
Коли в любові будем жити.

Одне над нами сонце світить,
Одна земля нас всіх годує,
Одного Батька ми всі діти,
Одна у жилах кров пульсує...

*Британський Музей, в Бібліотеці
Лондон, 23 березня 1956 р.*

ДАВНО, ДАВНО В ГОСПОДНІМ РАЮ

Давно, давно в Господнім раю
Адам щасливо собі жив
В добрі без міри і без краю,
Ніколи там він не тужив.

І з Євою вони обое
Були панами на весь світ!
Не зустрічалися з журбою
Й не знали горя тяжких літ.

Як друзі з Богом розмовляли,
Цвіло блаженнеє життя,
Тоді бо злого ще не знали
Й вели безгрішнеє буття.

Та в день, коли вони згрішили,
Утратили блаженний рай,
У мент той з Богом розлучились
І дням щасливим прийшов край.

Родилася на світ розлука
Й в життя налила полину,
Й ми досі п'ємо горе й муки,
Що пив Адам їх в давнину.

Розлука-смерть! Страшна розлука!
Вона затроює життя,
У серце наливає муки,
Журбу за шастям, каяття...

Гуші, Франція, 28 січня 1957 р.

ОТАК СПІШИТЬ ЩОДНЯ ЛЮДИНА

Отак спішить щодня людина.
Куди? За чим? Пощо? — спитай!
Незабаром прийде година
І скажуть: «Світ цей покидай!»

Пощо ж спішити, гарячитись
І борхатись в журбі сумній?
Не краще Богу помолитись
Й вперед спокійно йти за Ним.

Бо ми ж для себе не живемо
І не вмираємо собі,
Чому ж в турботах все ідемо?
Чому живемо все в журбі?

Учи нас, Христе, свято жити
І від турбот нас заховай,
Щоб ми Тобі могли служити,
Проходячи земний цей край.

Розумне серце дай придбати,
Щоб не пропасти в марноті,
Щоб понад все Тебе кохати
І за Тобою щодня йти.

Чаддертон, Англія, 30 липня 1957 р.

ВВІЙШОВ Я В ХРАМ...

Ввійшов я в храм. В нім тиша спочиває.
На стінах образи «святих» мовчать.
Усе тут, чим народ живе, що має,
В що вірує й чого старається навчати.

Цікавлюсь всім і пильно оглядаю.
Багато праці хтось отут приклав,
Що тих «святих» з чужого й свого краю
Так гарно за порядком всіх уклав.

Усе то виріб рук мистця-людини:
Холодний камінь, дерево, метал,
Барвисті фарби, різні тканини,
У що влила вона свій ідеал.

Ось порохом «святе святих» припало,
За образом ховається павук,
До нього дим кадил доходить мало,
Він криється від сторожових рук.

Малі свічки горять перед «святими»
І кидають на них і світло, й тінь,
Вони ж мовчать... А стеля, що над ними,
Ховає неба ясну голуби́нь...

Чи ж блимання свічок і блиск металу
Поснулих духом збудять до життя?
Ой, ні! Коли Дух Божий завітає,
То Він розбудить, дасть нове буття.

Я вийшов з храму. Сонце гріє, сяє,
Розлило всюди світла океан
І радісно проміннями звіщає,
Що Бог живе й живий будує храм.

Людині образ Божий привертає
Й дає обновлене життя святе,
Сама людина світлом правди сяє
І в храмі Божому росте, цвіте.

Хто двері серця Богу відчиняє
І вірує Його святим словам,
Того Господь з гріхів всіх очищає
Й споруджує у ньому вічний храм.

*Париж. В російській православній
церкві. 14 серпня 1957 р.*

ЛЮДИНО, ТИ РВЕШСЯ В НЕБЕСНІ ПРОСТОРИ

Людино, ти рвешся в небесні простори —
До місяця, сонця і зір;
Сучасні машини — твої новотвори —
Приваблюють вгору твій зір.

Та навіть коли б досягнула ти зорі
Й на місяці б сіла спочить,
То й там би твоє споконвічне горе
Тобі не щастило б прожити.

Даремно ти тілом на місяця рвешся,
Коли дух погруз у багні.
Сьогодні коли від гріхів не спасешся,
То будеш у пеклі на дні.

Людино, давно ти забула про Бога!
До Нього негайно вернись.
Без Нього до прірви твоя йде дорога.
Ти грішна, угору не пнишь.

У поросі кайся і Божої волі
Шукай! Він тебе піднесе.
І матимеш справжню щасливу долю,
Коли від гріхів Бог спасе.

Тоді ти у якості духа вберешся,
Які піднесуть вище зір,
Куди не досягне і не добиреться
Ракета — людський новотвір.

Туди ж ген найвище у небо пречисте
Дітей Своїх Бог піднесе,
Кого від гріхів кров Христова очистить,
Кого Божа ласка спасе.

*В поїзді Лондон—Бермінгем,
27 жовтня 1957 р.*

ЧАС, МОВ ВОРОГ ТОЙ ЗАВЗЯТИЙ

Час, мов ворог той завзятий,
Щодня точить з нами бій.
Хто готовий з ним змагатись?
Хто всевладно скаже: «Стій!»

Він наш цвіт життя весь сушить,
Як підкошену траву,
Мицні зуби в роті крушить,
Нас вбирає в сивину.

В зморшки він вбирає чоло
І притуплює наш зір,
Старість полином він поїть,
В небі гасить світло зір.

Мов ту одіж, нашу силу
Зношує із дня на день,
Він копає всім могилу
Так тихенько, без пісень.

Він змітає всіх тиранів
У безодню забуття.
Він твердий граніт стирає,
Укорочує життя...

Гоїть він сердечні рани,
Ночами лагодить біль,
Світло нам приносить рано
І запашну свіжість з піль.

Час був, є і буде часом.
Все навколо проминає.
Ми на світі цім дочасні
Й в свою пору відцвітаєм...

Час — отой слуга покірний,
Що веде в далеку путь
Тих, що Господу є вірні
Й за Христом щодня ідуть.

Приведе всіх в Царство Боже,
У небесний дивний край,
Де блаженна радість гожа
І спасенним — вічний Рай!

Чаддертон, Англія, 20 грудня 1957 р.

КОЛИ В ЮРБІ ДЕСЬ САМОЛЮБНІЙ

*«А Господь відказав: Не знищу
й ради десятьох» (1 Мойс. 18:32).*

Коли в юрбі десь самолюбній
Людину з розумом зустрінеш,
Здається — тисяча облудних
Задля одного не загине.

Лихий наш світ. Безбожні люди
На правду смак давно згубили:
Все добре, славне нині гудять,
А зле — вихвалюють щосили.

Тютюн, горілка та забави —
Оце їх розкіш і надбання!
Отут лежить уся їх слава
Й сліпе й мізерне існування.

І що ж? Без вищих ідеалів
Людини якості марніють,
Й вона із року в рік помалу
Вироджується й худобіє.

Тож мимоволі, коли часом
Зустрінеш праведну людину,
Що є неначе Божим квасом,
То мислиш — ні, ще світ не згине!

Й тоді, як людська слава в бруді,
В нікчемних примхах та сваволі,
То все ж таки живуть ще люди,
Що люблять мудрість, правду, волю.

Такі є сіллю й світлом світу,
Вони бо знають свого Бога;
І задля них ще сонце світить
Й врожай дає земля розлога.

Крий, Боже, чесних щоб не стало
Поміж людьми в нас на цю пору:
Таж полум'я б на землю впало
Й спалило б, мов Содом, Гоморру.

Та ні, ще є на світі люди,
Що злом й неправдою гидують,
Що Божу віру носять в грудях.
Тож задля них ще світ існує!

Про світ наш страшно говорити!
І думаєш собі самому:
Розумним в цьому світі жити,
То ніби у безглуздя домі.

На станції Крю, 28 січня 1958 р.

У ПРЕСІ СКРІЗЬ — МАТЕРІЯ

«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Мт. 4:4).

У пресі скрізь — матерія,
Пустеля і посуха,
Товчуть усі мізерію,
Що не годує духа.

З пустого все в порожнєє
Щодня переливають
Й дрібничками безбожними
Свій розум напихають.

А потім ще й дивуються,
Чому духовно бідні.
Не диво! Чим годуються,
То те по них і видно.

У пресі всюди сієте
Свої партійні чвари,
Під серцем злобу грієте
І гинете у сварках.

Пора за те узятися,
Що духа нам годує,
Й письменним в правду вбратися,
Яка життя будує.

Хвала і честь всім людям тим,
Що спокій завжди сіють,
І в серці щирім, не лихим,
Любов до ближніх гріють...

Сьогодні ж в пресі все таки
Скрізь справді є посуха,
Заповнені отим рядки,
Що не годує духа.

Не хлібом же одним живе
Людина на цім світі,
А Божим Словом, що пливе
В Святому Заповіті.

Стручками, що їв «Блудний син»,
Душі не нагодуєш,
Вона бо рветься до вишин,
Де Бог-Творець панує.

В поїзді Бермінгем—Манчестер, 15 квітня 1958 р.

ЕВНУХ ПРАВДИ ШУКАВ

«І він їхав, радіючи, шляхом своїм» (Дії 8:39).

Евнух правди шукав,
Довгий шлях мандрував,
Щоб вклонитись правдивому Богу,
Як додому вертавсь
Він Ісаю читав
І роздумував цілу дорогу.

Й на дорозі отій
Муж Господній зустрів
Й розповів про Спасителя світу.
Спас гріхи всі простив,
Серце згоїв, обмив,
І засяяло в темряві світло.

Ціль життя він пізнав,
Чого досі не знав,
І осяяло світло дорогу.
Пішов шляхом новим,
І правдивим, й святим,
Що провадить у вічність до Бога.

І сьогодні Господь
Любить й кличе народ
Й від гріхів усевладно спасає.
Хто до Нього іде —
Радість, щастя знайде
Й життя вічне блаженного раю.

Тебе, Боже, молю,
Вчуй молитву мою
Й пробуди Ти народ наш духовно,
Щоб Тебе він шукав,
Щоб спасіння дізнав
І не гинув нещасний в гріхові.

Щоб, як Евнух колись,
З вірою охрестивсь
І, радіючи, шлях свій проходив.
Щоб Христа полюбив,
Йому широко служив
І очікував Його приходу.

Чаддертон, Англія, 25 листопада 1958 р.

КРАЩЕ БОГА СЕРЦЕМ ЗНАТИ

«Ми будем хвалитись ім'ям Господа» (Пс. 20:8).

Краще Бога серцем знати
Й вічну Його силу,
Ніж знання світське все мати
Й неспасенним йти в могилу.

Краще слухатися Бога
Й правду лиш кохати,
Ніж життєву всю дорогу
Грішно мандрувати.

Краще серце чисте мати
І побожно жити,
Ніж широкий світ придбати,
Душу ж погубити.

Краще чистеє сумління
І дух правий в грудях,
Ніж зажерливе хотіння
Що панує в людях.

Краще мисочка капусти
І спокій із нею,
Ніж обід великий, тлустий
З прокльоном й сварнею.

Краще є з народом Божим
За правду страждати,
Ніж гріховну та ворожу
Насолоду мати.

Краще Богові служити
В днях життя земного,
Ніж поклони божкам бити
Та служить мамоні...

Чаддертон, Англія, 6 лютого 1959 р.

Я НЕ ВМІЮ ПОЯСНИТИ

Я не вмію пояснити
Сонця у просторах,
Але знаю, воно світить
Й з землі гонить морок.

І, його теплом нагріта,
Земля оживає,
Убирається у квіти
Й зо сну воскресає.

І оті рясні проміння
Моє тіло гріють,
Хоч їх ніжне мерехтіння
Пояснить не вмію.

Я не вмію з'ясувати
Зернятка пшениці,
Як в маленькому й сухому
Десь життя таїться.

Але знаю, якщо в землю
Те зерня посіять,
Щось знов виросте із нього
І зазеленіє,

І зародить. Потім хліба
З нього з'їм смачного,
Хоч не вмію пояснити
Я зернятка того.

Я не можу з'ясувати
Божої любови,
Але знаю, в моє серце
Вона лле обнову;

І моє життя порожне
Щастям наділила,
Й з-поза гробу таємницю
Вічності відкрила.

У Христі життя я маю
Й тішуся в надії,
Хоч блаженного теж Раю
Пояснить не знаю.

І тепер по Божій волі
Я живу в надії,
Хоч блаженну оцю долю
З'ясувати не вмію.

Дуже добре одне знаю:
В моїм серці свято!
Дивну радість, спокій маю
Й щастя пребагате.

А тому я не журую,
Бог мій усе знає,
З вірою Йому молюся,
Він допомагає.

*В поїзді Лондон—Ковентрі,
1 березня 1959 р.*

ЖЕНЕТЬСЯ ПОЇЗД БЕЗ УГАВУ

Женеться поїзд без угаву
Й постеленим шляхом біжить,
Дорогу ту напам'ять знає
І в такт по рейках стукотить.

Отак примхлива часом доля
Шляхом утоптаним летить
Крізь всенароднє сіре поле,
Де серце томиться й болить.

І як приємно з рейок буднів,
З шаблонних приписів зійти
В природу волі, де дух будить
Красу, життя, нові думки.

Позбутися старої смуги —
Тих заяложених навчань,
Порвать застою міцні пута
І сплячки збутися зідхань.

І духом, тілом та душею
Відчути справжнє життя,
Де людські примхи із журбою
Не внесли в душу розбиття.

Потрібен розум, й то здоровий,
Щоб вилізти з ярма юрби
І стать людиною й в обнові
Жить самостійно без журби.

Не йти байдуже із юрбою,
А вибрати добру, ясну путь.
Бож мертві риби за водою,
Куди несе, туди й пливуть.

*В поїзді Лондон—Манчестер,
18 березня 1959 р.*

КОЖЕН ХАЙ БЕРЕТЬСЯ СМІЛО

*«Не пиріг, — не пирожися
і до торби не ложися!».*

Кожен хай береться сміло
За своє велике діло,
То порядок всюди буде
Й житимуть щасливо люди.

І міста, і наші села
Будуть чисті і веселі.
В себе всі позамітають —
Буде чисто в цілім краю.

Хто в чужу роботу пнеться
Й за діла чужі береться
Й лізе в те, чого не знає,
Глузду в праці тій немає.

Не пиріг, — не пирожися
І до торби не ложися!
Швець — не пнися в адвокати!
Чоботи гляди і дратву.

Вчитель — научай у школі,
Хлібороб — ори ти поле,
Проповідник — вчи про Бога
Й про Євангельську Дорогу.

Муж державний — для народу
Жий й гляди добра й свободи,
З п'яницями не братайся
Й справ народніх не цурайся.

Ти поет — краси тримайся,
В правді й розумі кохайся
І не лизь в багно і бруди,
То поетом справжнім будеш.

І тиранам й всьому злому
Ти не бий низьких поклонів.
Правду... Ниви... Шелест жита
Не змінйай ти на «корито»...

За свою берись роботу
Не з примусу, а з охоти,
Те, що знаєш ти, виконуй
Й в праці не мішай нікому.

Чи в селі то, чи у місті,
Все лиш на своєму місці
Має вартість, є корисним...
Тож за працю всі беріться.

*В поїзді Брадфорд—Лондон,
14 квітня 1959 р.*

КОРОТКІ ДНІ ЖИТТЯ МИНАЮТЬ

Короткі дні життя минають
І кануть в царство забуття,
Юначі мрії всі зникають,
Нема їм більше вороття.

Життя, як та легенька пара,
Від нас у вирій десь летить,
Мов журавлі зникають в хмарах,
Воно за обрій так спішить.

Хоч би і навіть жив сто років!
Оглянешся — тих літ нема.
Безповоротним пішли кроком,
А тут вже старости зима.

Життя коротке, дні минають,
А вік, немов вчорашній день.
У серці бажань, мрій без краю
І недоспіваних пісень.

Хоч навіть був би Матусалом
І тисячу ось років жив,
То часу того було б мало,
Щоб бажане усе зробив...

Дух вічності у грудях носим,
Тому короткі роки, час,
Він думи в вічність переносить,
Й туди щодня несе він нас...

Життя коротке. Боже милий,
Навчай розумно дні прожити,
Тобі служити до могили,
Тепер й повік Тебе хвалить!

Лондон, Англія, 22 листопада 1959 р.

«ЧЕРІДКО МАЛЕНЬКА»

(Луки 12:32)

«Черідко маленька, не бійся!»
Хоч й темрява всюди лягла.
Ти віруй, молись і надійся,
Розвіється скоро імла.

Побачиш Небеснеє Царство
І стрінеш Новий ясний День,
Пройшовши земні всі митарства,
В блаженну вічність ввійдеш.

Черідко, тебе посилаю
Між лютих та хижих вовків,
З тобою йти Сам обіцяю
Незмінно, на віки віків.

Зустрінеш ти горя чимало,
Нелегка твоя проста путь.
У шури овечі убрані
До тебе вовки підйдуть.

Прикривши безбожну натуру,
Прикинуться в справжніх ягнат,
Щоб так непомітно з вас шкуру
Стягнуть серед білого дня.

Не бійтесь! Мій Дух буде з вами,
Щоб ви розпізнати змогли,
Й з вовками ніде не братались,
Ім вірою відсіч дали.

«Черідко маленька, не бійся!»
На хижих вовків прийде суд...
Ти ж вір, і люби, і надійся
Й за Мною звершай свою путь.

Франція, 30 серпня 1960 р.

ВІД САМОЇ КОЛИСКИ

Від самої колиски
До цвинтаря воріт,
Далеко, чи то близько,
Змагаємо вперед.

Життя все перед нами,
Як морська глибина,
По ньому плисти маєм, —
Мета в нас є одна.

І часто хвилі моря
Розбурхані ревуть,
Крізь радощі та горе
У безвість нас несуть...

І на життєвім морі
За ранніх юних днів,
У безнадійнім горі
Мене Ісус зустрів.

Він море втихомирив,
Сказав за Ним іти,
Й з життєвого Він виру
Вказав шлях до мети.

Крізь морок і тумани
Іду я в край ясний,
Де вже нема омани
Де вічний дім святий.

Я до небес керую
Човна, бо там мета.
Й крізь хвилі Спаса чую:
«Не бійсь! З тобою Я...»

Бертакорт, Франція, 1 вересня 1960 р.

ЛІТА ПРОМИНАЮТЬ

Літа проминають
І нас забирають
В невідому путь.
А роки минулі,
Що вже промайнули,
Хто може вернуть?

Чому ж, милий друже,
Марнуєш байдуже
Життя свого дні?
Про душу не дбаєш
Й життя капараєш
Всі роки сумні.

Христос тебе любить
І хоче від згуби
Навіки спасти!
Він кличе до Себе,
Дає усім Небо, —
Не гайся прийти!

Сьогодні спинися
Й до Спаса вернися,
Гляди, не спізнись!
Христос всіх приймає,
Гріхи всім прощає,
До Нього спіши!

О, друже, не гайся,
Сьогодні покайся
Й готовим ти будь!
Літа бо минають
Й до нас приближають
Божественний Суд...

Гамільтон, Канада, 19 березня 1964 р.

СКАЖИ, МИЛИЙ БОЖЕ, ЧОМУ ТАК БУВАЄ?

Скажи, милий Боже, чому так буває,
Що щастя на світі коротке й зрадливе?
Воно, мов та зіронька ясна, засяє,
І раптом погасне в просторах надиво!

Чому ген в блакиті є сонця багато,
Та хмари від нас його часто ховають.
З-за хмар воно гляне — на серденьку свято!
Та мало ж тих сонячних днів в нас буває.

Чому молодечі найкращії мрії
На крилах за обрій кудись відлітають,
Забравши із серця останню надію,
І з нею ніколи назад не вертають?

Чому, милий Боже, жалі в серці носим
І мріємо часто про наші втрати?
За ними не раз гірко плачем, голосим,
Бо щастя хвилеве, його не вдержати...

Чому?.. Бо на світі усе проминає
І наше життя, як трава, відцвітає.
І справжнього щастя на світі немає,
Належить воно до небесного краю...

Тому серце нині не варто прикласти
До того, що скоро проходить, минає,
Що цінности серця готове обкрасти,
А потім обкрадене серце лишає.

На світі цім щастя химерне, зрадливе.
Кругом розглядаюсь, нема на що спертись.
І скрізь людей доля веде жартівлива,
Й нарешті приводить до самої смерті...

О, милий мій Боже, дай сили, благаю,
Триматися щастя, яке є від Тебе,
Яке не зрадливе, повіки триває,
Яке людей вводить в пречистеє небо.

Чому? І чому? О, не раз я питаю!
Ти ж, Господи, знаєш, чому так буває.
Одного у Тебе прошу я й благаю:
Ти будь Сам зо мною, коли все минає...

*Вооллоонгабба—Брізбейн, Австралія,
18 травня 1966 р.*

ЗАЙШОВ КОЛИСЬ ХРИСТОС ДО ХРАМУ

(Марка 12:41-44)

Зайшов колись Христос до храму
І там біля скарбниці сів
Й дививсь, як кожен із дарами
Для Господа туди спішив.

Прийшла і вбогая вдовиця,
Дала дві лепті Богу в дар.
Христос на неї подивився
Й до учнів Він Своїх сказав,

Що ця найбільш за всіх поклала,
Бо все, що мала, віддала.
Удома й в банку не зосталось
У неї навіть ні гроша...

Христос сьогодні бачить, знає,
Який ми дар Йому несем.
Як в Божій праці помагаєм,
Як віддаємо Йому все...

Христос, щоб нас урятувати
Від згуби і пекельних мук,
Не жалував Себе віддати
І простягнути Своїх рук.

Він на хресті стікав там кров'ю
І ніс тернового вінця,
Поклав життя за нас з любов'ю
Й звершив спасіння до кінця...

Отож, любімо Христа широко,
Йому віддаймо гроші, час,
І покажім любов на ділі,
Бо Він життя поклав за нас...

*Мельбурн—Гленрой, Австралія,
7 грудня 1966 р.*

АВСТРАЛІЄ!

Австраліє, широка ти й багата,
Оздоблена в родючій поля!
Убралась ти у гори, ніби в шати,
Й пустелями накрилася земля.

Овець мільйони всюди випасаєш,
Як золото, пшениця на твоїх полях,
І запашні плоди скрізь дозрівають
В твоїх теплом овіяних садах.

Себе ти водами обгородила,
Щодня полощеш ними береги,
І риби в водах тих силенна-сила,
Й пливуть акули, люті вороги.

Австраліє, ти золотом багата!
Та золота дорожчий є твій чин,
Що ти відкрила двері й в свою хату, —
Бездомних запросила чуженців.

Ти з ними поділила хліб і волю,
Чого так прагнули багато літ.
І в тебе на новому полі
Для них розцвівсь новий надії цвіт.

Дала ти хліб й до хліба нашим людям,
І спрагнені вже волі напились.
Та не одним лиш хлібом жити будем,
Ми прагнемо душею розцвісти...

О, Боже наш, подяку ми складаєм
За волю, спокій та багатий край,
Одного, Господи, Тебе благаєм:
Заснути нам в добробуті не дай.

Всеволодно пробуди усіх духовно,
До Себе нас з доріг широких наверни,
Пошли в серця духовну обнову,
В чесноти душу Ти вбери.

Щоб ми не тільки про дочасне дбали:
Про хліб, одержу, гроші та взуття,
Але на небі скарби щоб складали
Й до вічного готовились життя.

*В поїзді Мельбурн—Перт, Австралія,
16 червня 1966 р.*

ЧОМУ СЕРДИТИЙ ВІТЕР РАНО

Чому сердитий вітер рано
В саду зломив запашну рожу
Й на землю кинув і поранив?
Я відповіді не знаходжу...

Життя людини в руках Божих,
Для кожного Він міру має,
Він береже від сил ворожих,
Життя Він нитку відтинає.

Як деревина плід приносить,
То садівник знов очищає,
Довкола бур'яни покосить,
Про неї дуже добре дбає.

Коли ж не хоче зародити,
На час якийсь ще оставляє,
Щоб обкопати, удобрити,
І роки він на плід чекає.

Коли плід рясний вже зародить,
То знову дбало очищає,
З любов'ю коло неї ходить
Й в своєму саду доглядає.

Коли ж проходять довгі роки
І плоду дерево не має,
То садівник тихеньким кроком
Іде і дерево рубає...

Чому зарання смерть приходить
Й життя квітуче підтинає?
Ми відповіді не знаходим,
Ми таємниць життя не знаєм.

Беніто, Канада, 19 березня 1967 р.

СКІЛЬКИ КЛОПОТІВ НА СВІТІ

*«Покладіть ви на Нього всю вашу журбу,
бо Він опікується вами!» (Пет. 5:7).*

Скільки клопотів на світі
Й журби люди мають!
І зимою і у літі
В них перебувають.

З клопотів життя зіткалось,
А журби скрізь — гори.
Сльози й радість побратались,
Сповило їх горе.

У журбі життя проходить,
Обрію не видно.
Сонце сходить і заходить,
Світла ж всім потрібно.

Клопоти, немов ті хмари,
Світло закривають,
Всенародні всюди чвари
Серце роздирають.

Люди у журбі забули,
Що є Бог на небі,
Й досі того не збагнули:
Він дбає в потребі.

Слово ж Боже закликає
Скласти все на Нього,
Бо Він щодня про нас дбає
З неба пресвятого.

Скільки радості дізнали
Всі щасливі люди,
Що на Господа поклали
Всю журбу усюди!

Літа Смокі, 11 листопада 1967 р.

ЯК ШВИДКО ПРОХОДЯТЬ ДНІ Й РОКИ

Як швидко проходять дні й роки,
Знання розростається всюди,
Піднеслося дуже високо.
Вже стали на місяці люди,

Спустились й під воду у морі,
Повітря собі підкорили...
Чому ж людей тисне скрізь горе
Тоді, коли в світі жить мило?

Таж сонце вгорі ясно сяє,
А хмари дощі скрізь розносять
І землю суху напувають,
І миються квіти у росах.

Поля вкриті збіжжям зернистим,
Худоба пасеться на травах,
Зростає кругом птахівництво
І фабрики в русі в державах...

Чому страх й збентеження всюди?
Чом люди сьогодні зідхають?
Нарешті коли спокій буде?
Чом миру на світі немає?

Прийшли до сліпого всі кута
І виходу з нього не мають,
В кайдани безрадості скуті
Й на вихід терпляче чекають...

«Без Бога ані до порога», —
Казали розумнії люди.
Безбожна ж широка дорога
Провадить народи до згуби.

Єдиний є вихід з неволі —
Христос усіх кличе до Себе:
Дає Він і щастя, і волю,
Й блаженную вічність у небі.

Сказав Він: «Без Мене нічого
Чинити не можете», люди!
Пора вже із шляху всім злого
Вернутись і битися в груди.

Вінніпег, Канада, 8 квітня 1968 р.

ДВІ ЧАШІ БОГ ПОДАВ ЛЮДИНІ...

Дві чаші Бог подав людині,
Людина їх взяла у руки
Й здавен-давнешних, і по нині,
Вона з них п'є і радість, й муки.

В одній руці, життя — це чаша,
Солодку міцно ми тримаєм,
А в другій — смерти доля наша,
Полин з якої випиваєм...

Обидві чаші ці від Бога.
Щодня ми з ними світ проходим.
Одну пильнуєм всю дорогу,
А другу страшно все обходим.

Коли ж до дна ми першу вип'єм,
То другої нам не минути.
Годинник нашу північ виб'є,
Й назад його не завернути.

І повну чашу, чашу смерти,
Чи хоч, не хоч, а випить треба.
Призначено бо всім померти,
А потім: в ад, або до неба.

Хто першу чашу випив з Богом, —
Розумно жив, подбав про вічність, —
Щасливо той скінчить дорогу,
Без страху другу чашу вип'є.

І роздягнувшись з тлінних шатів,
Безсмертний дух піде до Бога,
Де у небесній рідній хаті
Забуде всю земну тривогу...

А хто життя пройшов байдуже
В гріховній темряві, в неволі,
І не подбав про свою душу, —
Страшна в аду чекає доля!!!

Вінніпег, Канада, 17 серпня 1968 р.

БЛАЖЕННА БУВАЄ НА СВІТІ ЛЮДИНА

Блаженна людина

Блаженна буває на світі людина,
Яка за днів свого земного буття,
Знаходить в турботах ту цінну хвилину
Подумати широко про вічне життя.

Щаслива людина, яка Бога знає,
Й устами своїми його визнає,
Родині, сусідам, всім людям звіщає
Про Того, Хто вічне життя всім дає.

Блаженна людина, яка своє слово
Вбирає в чесноти і славні діла,
І скрізь розсіває насіння любови,
Що ласка Господня у серце дала.

Щаслива людина, яка Богу вірить
І в серці хоронить Пророчі Слова,
В житті усе міркою вічності мірить,
Кому простелилась дорога нова.

Блаженна людина, що має надію
На вічне в Христових Оселях життя,
Що тут на землі про Оселі ті мріє,
Що земні розкоші для неї — сміття.

Щаслива людина, яка в світі знає
Для чого існує? Куди вона йде?
Кого за могилою в вічності має?
Яка то щаслива з Христом доля жде!

Едмонтон, 21 жовтня 1970 р.

НЕ ТОЙ ЩАСЛИВИЙ, ХТО БАГАТСТВА МАЄ

Не той щасливий, хто багатства має,
А серцем бідний, як отой жебрак,
До пороху хто душу прикладає
Й піднестися не може, як вітрак.

Щасливий той, хто вдячне серце має
І задоволений щодня живе,
І пісню вдячності радий співає
За все, що Бог йому в житті дає.

Не той щасливий, хто багато знає
Й «злизав сметанку з гладишок знання» —
Де ж вічність проведе — про те не знає,
Й без Бога в світі йде він навмання.

Щасливий той, хто знає серцем Бога
Й життя своє на вірі збудував,
Хто за Христом в життєву йде дорогу,
Кого Він спас, життям обдарував.

Щасливий той, хто глузд здоровий має,
В дочасних днях про вічність не забув,
Мамоні не вклонився, що минає,
Хто у Христі мету життя знайшов.

Такий нетлінній багатства має,
Яких іржа і міль ніколи не з'їдять,
Й злодії цінних скарбів тих не викрадають,
Вони на небі в Бога всі лежать.

Розумні люди скарбів тих шукають
Й щасливі, багатіють в наші дні,
Бож у Христі усі багатства мають,
У вічність з'являться не в порожні.

Вінніпег, 30 листопада 1970 р.

НЕДІЛЯ МІЖ БУДНЯМИ — РАДІСНИЙ ДЕНЬ!

Неділя між буднями — радісний день!
Вливає у душу небесну обнову.
Бринять у ній звуки подячних пісень
Творцеві всесвіту і Князю любови.

Неділя між буднями — щастя людей!
Христос бо для цього устав із могили.
Приніс Він життя, утер сльози з очей,
В цей день подолав Він ворожії сили.

Неділя відкрила таїну віків:
Життя всемогутньо з могили устало!
Над смертю бринить переможний скрізь спів,
З грудей ллється Богу подяка і слава.

Неділешний день нам заслону відкрив,
Що після могили живуть вічно люди,
Й для всіх, хто на цвинтарі путь закінчив,
Для них воскресіння в майбутності буде.

В неділю розвіявся смерти весь жах,
Життя бо з-за гробу могутньо засяло.
Воскреслий Христос знищив смерти весь страх;
Його воскресіння шлях в вічність проклало.

Неділя — дарований Богом нам день,
Що душу убрав у безсмертя надію,
Тому то сьогодні бринить звук пісень,
Тому то шасливі сьогодні радієм.

Роза Ривер, Канада, 6 грудня 1970 р.

НА ЗЕМЛІ МИ ТІЛЬКИ В ГОСТЯХ

На землі ми тільки в гостях,
А за гробом — вічний дім.
Тут над гробом ми голосим,
А за гробом — вічний спів.

Від землі пройти до неба,
Це ж для кожного мета.
Запросить в дорогу треба
Спаса Господа Христа.

Він — Життя, Дорога й Правда,
З Ним не будемо блудить.
На землі і в небі завжди
Будем з Господом ми жить.

Тож не варто прилипати
До мамони на землі,
Треба прощення шукати
Й думати про вічні дні.

Бо Господь в любу хвилину
Перетне нитку життя.
На землі ми все покинем
Перейдем в нове буття.

Життя вічне всіх чекає,
Хто що вибрав на землі:
Чи з Христом в блаженнім Раю,
Чи з дияволом в аду.

На землі ми тут дочасні,
Кожен в вічність перейде,
В місті житиме прекраснім,
Або другу смерть знайде.

Вінніпег, 11 січня 1971 р.

ЩОБ В ПОСУХУ ШИРОКІ ЛАНИ НАПОЇТИ

Щоб в посуху широкі лани напоїти,
Що зів'ялі чекають на неба дари,
Треба хмарам запаси води скрізь розлити
І піднятись легеньким тоді догори.

Щоб у темряві світу всім людям світити,
Щоб вони могли бачити добрі діла,
Свічка мусить поволі горіти й згоріти.
Добре діло лишиться... Та свічки нема...

Ми живем один раз в цьому темному світі,
І велике завдання всім людям Бог дав,
Щоб учинками добрими іншим світити,
Доки прихід Ісуса Христа не настав.

На годиннику Божому північ надходить,
Промовисто події говорять за те,
Що останні зближаються дні для народів,
Незабаром для світу кінець вже прийде.

Тож не спімо! Поправмо світильники наші,
Нехай ясно у темряві світять й горять.
Будьмо завжди готові, щоб кожного часу
Ми Ісуса на хмарах могли зустрічати.

Едмонтон, 7 лютого 1971 р.

ЩАСЛИВІ ТІ БАТЬКИ, ЩАСЛИВІ

Щасливі ті батьки, щасливі,
Що Бога у житті пізнали,
Й найбільшеє знання важливе
Про Бога дітям передали.

Напутили дітей в дорогу
На добрий шлях добра й любови,
Пізнанням привели до Бога,
До вічного життя в обнові.

Що діти знають шлях спокою,
Щодня ідуть ним і радіють,
В руках тримають Божу зброю,
Живуть в любові і надії...

Нещасні ті батьки, нещасні,
Які Всевишнього не знають,
І передати дітям власним
Щось вартісне вони не мають.

І змалку лайкою обтрусять,
І димом тютюну завудять,
І попільом сигар обсиплять,
Виходять в люди й світом блудять.

Заллють в утробі алькоголем,
Доповнять більше від колиски
І пустять в світ з великим горем
Нащадків впалих дуже низько...

Розумний батько, мудра мати
Сьогодні про дітей ще дбають,
Найкраще їм бажають дати,
У Божій вірі їх плекають.

Едмонтон, 24 лютого 1971 р.

ОДНЕ ЖИТТЯ ЛЮБОВ'Ю ЧИННЕ

Одне життя любов'ю чинне
Прожите з Господом на світі,
Ніколи марно не загине,
Любов'ю Божою нагріте.

Життя пройде, діла ж — ніколи!
Вони на світі будуть жити.
Тож варто мати славу долю,
Щоб з Господом життя прожити.

В побожності пройти дорогу,
Служити ближнім у потребі,
Ходити, як Енох, із Богом,
В кінці ж життя ввійти до неба,

Де всі закінчаться турботи,
Й з Христом навіки відпочити,
Подяку скласти за Голгофу
І з Господом спокійно жити.

І разом з усіма святими
В блаженстві там перебувати,
І щастям тішитись із ними,
Повіки Бога прославляти.

Келовна, 23 березня 1971 р.

ГОРДОЩІ Є ВІД ЛИХОГО

(Об. 3:17-18)

Гордощі є від лихого,
Й тягнуться із споконвіку,
Від диявола ще злого
Й досі нема на них ліку.

Через гордощі й незгоду
Люди сталися негожі,
Гинуть через це народи,
Терпить також діло Боже.

Вкралися й до Церкви люди
З «Я» великим — Голіятом, —
Інших, карлики, всіх гудять
Й бридким дихають завзяття.

Людяність цілком згубили,
Божого страху не мають.
Своє «Я» їм дуже миле,
Його люблять, доглядають.

Гордощами підпливають,
«Я» росте, немов на дріжджах,
Його люляють, плекають,
Через «Я» самих не видно.

Перед «Я» і б'ють поклони,
Гордощі їх все лоскочуть,
Всюди й в церкві «Я» полонить
І засліплює їм очі.

«Я» найкраще за всіх знає,
«Я» нікого не шанує,
«Я» своє «Я» попихає
Й над всіма ніби панує...

А Бог з неба промовляє:
— Ти нужденний, і мізерний,
Вбогий, сліпий, також голий.
Раджу тобі купити в Мене

Золота й одержу білу,
Щоб ганьби не було видно,
Мазь на очі, щоб прозріли,
Щоб не виглядав так бідно...

Келовна, 24 березня 1971 р.

НАМ НЕ СЛІВ ОДНИХ ПОТРІБНО

Нам не слів одних потрібно,
Нам потрібні і діла.
Не убрати ж нагих, бідних
У порожній слова.

Бо слова без діла — звуки,
Ними спраги не згасиш.
Там де голод, біда й муки,
Не слова, а хліб неси.

Менше слів, а більше діла
Потребує нині світ.
Гарні й любі слова милі —
Ними сиріт не нагрить.

Треба взятися за діло,
Щоб убрати в чин слова,
Щоб тепло любови гріло
Наше слово і діла.

Хто словами співчуває
Бідним людям на весь світ,
Бідному ж не помагає —
Він пустий терновий цвіт.

Келовна, 26 березня 1971 р.

РОЗУМНА ЛЮДИНА ВСЕ ДБАЄ ЩОСЬ МАТИ

*«Яка ж користь людині, що здобуде весь світ,
але душу свою занепасть?» (Мт. 16:26).*

Розумна людина все дбає щось мати
У хаті, в коморі, на полі і в банку,
Старається руки свої прикладати
До доброї праці із самого ранку.

Мудріша ж людина, що вміє подбати
За днів всіх дочасних про вічну долю,
Спасіння і небо блаженне придбати,
З Христових рук взяти життя вічне й волю.

Людина не хлібом одним буде жити,
Душа потребує Творця свого — Бога, —
Який може щастям її наділити
І дати потрібну в житті допомогу.

Божі скарби дочасні усі проминають
І серця не варто до них прикладати,
Вони перед вічністю жовкнуть і в'януть
І щастя душі не спроможні дати.

Розсудлива й мудра ота є людина,
Яка в житті скарби небесні придбає,
І серце відкриє для Божого Сина
Й наслідником станеться Божого Раю.

Келовна, 3 квітня 1971 р.

БОГ ДЛЯ НАС ДАВ ДЕНЬ — НЕДІЛЮ

«Цей день дав нам Господь!» (Пс. 118:22-24; Ів. 20:1).

Бог для нас дав День-Неділю,
День великий і святий,
Щоб у ньому ми раділи
Й обрїй бачили новий.

Божі призначені Месїя
Із святих прийшов небес,
І приніс життя й надїю,
І спасіння на світ весь.

«Будівничі» ж — фарисеї,
Геть відкинули Христа,
Бо порожній ідеї
Мали в серці й на устах.

Розп'яли вони Месїю.
Він помер, але й воскрес!
Стався Скелею надїї,
Сталось чудо із чудес.

Він воскрес був у Неділю —
Перший в тижні був то день.
Морок смерті Він розвіяв,
Дав причину для пісень.

Цього дня створив Бог чудо!
Із могили воскрес Спас,
Щоб всі тішилися люди.
Бог Неділю дав для нас.

Переміг Христос могилу,
З мертвих Він воскрес-ожив!
Знищив всю ворожу силу,
Двері вічності відкрив.

Тішмося ми у Неділю,
Веселімося всі дні,
Воскресіння днем радіймо,
Шлімо Богові пісні...

Той неділі не шанує,
Хто в Христі сам не воскрес,
Воскресіння не святкує —
Сили Божої чудес...

Келовна, 4 квітня 1971 р.

ДУЖЕ ЛЕГКО РОЗПІЗНАТИ

«Щоб розрізняти добре від злого» (1 Цар. 3:9).

Дуже легко розпізнати
Бджілку працьовиту
Від жучка, що біля хати
В купі ось заритий.

Бджілка зрання і до ночі
На квітки сідає
Й з них медок вона охоче
В улика збирає.

А жучок собі радіє
Й ні про що не дбає,
В купі нишпорить, як вміє,
Кращого не знає...

Дуже легко розпізнати
Чим живе людина,
Що вона бажає знати
І до чого лине.

Бачиш, Біблію читає,
Знай, вона розумна!
В серце мудрість бо складає
Й до правди не зимна.

Зауважиш, що людина
В голову порожню
Пхає сміття цьогочасне
Зухвале й безбожне,

Відступися ти від неї,
Непотрібне ж сміття,
Йди ж до мудрости лілеї
Мед де є на квіттю.

*В поїзді Віннеґ—Міннеаполіс,
10 квітня 1971 р.*

ЛЮДИНА, ЩО НЕ ЗНАЄ БОГА

Людина, що не знає Бога,
Не має вона щастя й волі,
В загин веде її дорога,
Вона мов перекотиполе,

Що вітер котить безупинно
Й несе просторами усюди,
Й жбурне кудись ген аж у прірву, —
Страшний кінець для нього буде.

Не знає звідки появилась,
Нащо живе на цьому світі,
Для чого в світ вона родилась,
Куди вона відходить звідси.

А хто живого знає Бога,
Той вічним щастям володіє,
До Раю знає він дорогу
Любови, віри і надії.

Він знає Бога-Творця свого,
Який створив його для слави,
Й в кінці життєвої дороги
Мету осягне він яскраву:

Прийде в Небесній Оселі,
Спасенні де перебувають
Навіки радісні, веселі,
Творця всесвіту прославляють.

Міннеаполіс, США, 13 квітня 1971 р.

ЩАСЛИВИЙ ТОЙ, ХТО ЗНАЄ БОГА

Щасливий той, хто знає Бога
І з Ним своє життя проходить,
Той знає радості дорогу,
На ній святе життя знаходить.

Щасливий, хто не п'є горілку,
До рота не бере отрую,
Не йде з дияволом на спілку,
Хто йде на Божу путь святую.

Щасливий, хто тютюн не курить,
Не занечишує повітря,
Кого диявол більш не дурить
І не кує кайдани хитрий.

Щасливий, кого Божа сила
Спасла з гріхів, дала обнову,
Кого Христова кров обмила
Й впровадила в життя любови.

Щасливий, хто йде за Ісусом
І в серці носить справжню волю,
Христос рятує від спокуси
Й дає щасливу вічну долю.

Чікаго, ЗСА, 20 квітня 1971 р.

ПОКІРНЕ СЕРЦЕ Й КАЯТТЯ СЛЪОЗА

Покірне серце й каяття слъоза
Єднають грішника із Богом
І до землі схиляють небеса,
І прокладають в Рай дорогу.

Покаяння вертає в дім Отця
На славу спільність і вечерю,
Де радість, спокій й щастя без кінця,
Де починається щаслива ера.

Покора щира й сльози каяття
Вертають знову образ Божий,
Дають нове серце і життя
Й нове створіння дивне, гоже.

Одна покаяння гірка сльоза,
Що впаде перед святим Богом,
Знаходить в ній святий бальзам душа
У світі смутку, горя і тривоги.

Вона цінніша за той регіт, сміх,
Який байдуже скрізь лунає,
Вона змиває перед Богом гріх,
З Христом веде до брами Раю.

А там Бог кожну сльозу зітре,
І смуток піде у непам'ять,
Ота ж сльоза покаяння проте
Перлиною лишиться сяять.

Чикаго, ЗСА, 25 квітня 1971 р.

БЛАЖЕННА В СВІТІ ТА РОДИНА

Блаженна в світі та родина,
Яка у домі спокій має,
І де батьки дочку і сина
Про Бога й правду ще навчають.

Де тютюну не курять в хаті,
Не п'ють отруї-алкоголю,
Де на чесноти дім багатий,
Шанують духа правди й волі.

І мудрість в серці де плекають,
І залюбки уся родина
У домі Біблію читає, —
Така родина не загине.

Щаслива в світі та родина,
Де в домі Бог перебуває,
Батьки де в домі дочку й сина
Святої правди навчають.

Бермінгем, ЗСА, 4 травня 1971 р.

Є ЧОЛОВІК, Є ЖІНКА Й ДІТИ

Є чоловік, є жінка й діти,
Із трьох складається родина,
Й коли у згоді живуть в світі, —
Вони ніколи не загинуть!

Коли ж зйдуть вони з дороги,
Порвуть зв'язки любови й згоди
Й підуть на манівці убогі,
То сльози — їхня нагорода.

І чоловік, і жінка, й діти,
Родина — Божий дар із неба!
Потрібно дар отой глядіти
І берегти його щоденно.

Це ж Божа славна установа,
Основа радості й спокою,
Суспільства нашого обнова
Й народні скарби це духовні...

Бермінгем, ЗСА, 5 травня 1971 р.

ЩАСЛИВИЙ ТОЙ, КОГО ЗДОРОВ'Я НЕ ЛИШАЄ

Щасливий той, кого здоров'я не лишає,
І з ним проходить він життя дорогу,
І хто щодня наснагу й радість в праці має,
І за здоров'я завжди дякує він Богу.

Щасливий той, хто може у своїй хворобі
В слабому тілі дух міцний плекати
І віру, що після страждань земних, за гробом
Життя з Христом щасливе буде мати.

У днях хвороби і у днях здоров'я й сили
Завжди щасливий тільки той буває,
Хто віру і надію щодня до могили
На люблячого Бога свого покладає.

У сонячній дні і під час хуртовини
Хто очі в небеса свої підносить,
В тяжкі, бурхливі і трудні життя години
У Бога помочі для себе просить.

Віндзор, Канада, 6 травня 1971 р.

БЛАЖЕННИЙ ТОЙ ДІМ, ЩО ХРИСТОС ЖИВЕ В НЬОМУ

Блаженний той дім, що Христос живе в ньому,
Й в серцях Він домашніх щоденно панує,
Де кожен поводитьсь в страсі святому,
Де діти батьків своїх широко шанують.

Де батько Христової правди навчає,
А мати розумно виховує діти,
У домі взірцевий порядок тримає
І дбає любов'ю родину всю гріти.

І щастя з любови отам розцвітає,
Панує і спокій в порядному домі,
І справжня радість в серцях виростає,
І в хаті добра не бракує нікому.

В Христі повнота всяких благ і любови,
Щасливі ті люди, які Його знають.
Життя їх проходить в небесній обнові,
І неба частина там перебуває.

Гамільтон, Канада, 8 травня 1971 р.

ЖИТТЯ, МОВ ТІНЬ ТА, ПРОМИНАЄ

Життя, мов тінь та, проминає,
Й нема йому вже вороття,
Мов цвіт трави воно зникає.
Яке ж коротке життя!

А жаль. Бож хочеться так жити.
Який хороший Божий світ!
Красу Господнюю любити
Й прозору зорити блакить.

Пройтися по долинах, горах,
Як пан Господньої землі,
Забути всенародне горе
Й рясні дочаснії жалі.

Почути солов'я в діброві,
Зозулі куку — у гаю,
Почути нив співучу мову,
Як шелестять вони в маю.

Приглянутись барвистим квітам,
Почути спів зелених трав
І яблунів запашність цвіту,
Коли уранці сад устав...

Життя хороше. Проминає.
Мов журавлі летять в вирій,
Його спинити сил не маю.
У серці ж свято із надій...

Христос — життя, дорога й правда.
Він вічне дав мені життя,
І на землі, і в Небі завжди
Щасливе маю з Ним буття.

Торонто, 18 травня 1971 р.

ВІД КОЛИСКИ Й ДО САМОГО ГРОБУ

Від колиски й до самого гробу
Простелилась життєва дорога;
На ній радість, і сльози, й хвороби
На ній щастя зустрінутись з Богом.

Бож та зустріч спасає людину
І оздоблює душу метою,
І ніколи вона не загине,
Взявши в подорож віру з собою.

Зустріч з Богом геть темряву гонить
І просвітлює розум і очі,
Щастям неба дух й душу полонить
І розгонить життєвії ночі.

І веде на Господню дорогу
В царство світла, життя і любови,
І над світом дає перемогу,
Зодягає в побожність й обнову.

Життя вічне приносить і волю,
Дас спокій, і радість, й надію,
І приносить блаженну долю,
І веде в небеса голубії.

Де душі батьківщина чудова,
Де кінчається земна дорога,
Починається вічність Христова
Й відпочинок блаженний у Бога.

Торонто, 19 травня 1971 р.

ТІЛЬКИ ДВІ Є ДОРОГИ НА СВІТІ

Тільки дві є дороги на світі,
Ними завжди всі люди ідуть,
Від колиски почавши ходити
І кінчають на цвинтарі путь.

Є вузька, але певна дорога,
Що до щастя провадить й добра.
Нею люди проходять із Богом,
І цураються всякого зла.

І кінець отієї дороги:
Божий Рай, віковична краса,
Де нема вже ні смерти, тривоги,
Де у славі Христос в небесах.

Є широка й розлога дорога,
Що веде до погибелі всіх,
Хто цурається правди і Бога,
У житті ж любить темряву й гріх.

А кінець її дуже жахливий:
В пеклі муки, диявол і смерть,
Де нема вже любови й надії,
Де безбожним заплата ущерть.

Бог людині дав вільну волю
Вибирати дорогу життя,
Вирішати свою вічну долю:
Безконечне за гробом буття.

Вінніпег, 25 травня 1971 р.

БАГАТО РАДОСТИ І ЩАСТЯ

Багато радості і щастя
Приносьть нам свята неділя,
Бож віруючі всі причасні
Спасіння вічного в надії.

В неділю згадуєм побожно
Христове славне воскресіння,
Коли сторожа вся безбожна
На землю впала у тремтінні,

Коли Спаситель встав з могили
Й приніс для світу перемогу,
Знівечив всі ворожі сили
І грішним доступ дав до Бога.

В неділю Господа ми славим,
Хвалу і честь Йому складаєм,
Бож Він нас спас з гріхів, з темряви,
Його ми широко величаєм.

В неділю Біблію читаєм,
Яка для душ — духовним хлібом,
І нею сили ми зміцняєм,
Бож Слово Боже цінне й любе.

Приємно з Богом спільність мати,
Йому Одному поклонятись,
Пісні похвальнії співати
І зустрічі із Ним чекати.

Едмонтон, 30 травня 1971 р.

ЗДОРОВІЙ ЛЮДИНІ, — ГЛИБІНЬ ПО КОЛІНА!

Здоровій людині, — глибинь по коліна!
Вона про здоров'я ніколи не дбає.
Заслабне ж, не може підняти поліна,
Тоді на здоров'я слабе нарікає.

За гроші здоров'я не купиш на світі,
За скарби великі його не придбаєш.
Тож зрання здоров'я потрібно глядіти,
Ще доки у тілі воно розцвітає.

Іздавна на світі воно так буває,
Що люди не цінять ті скарби великі,
Що з Божої ласки в житті вони мають,
А втратять, — нароблять і галасу, й крику.

Здоров'я, здоров'я, — великі скарби,
Що носить людина у тлінному тілі.
Здоровий же дух життєдайної правди
У серці вирощує вічності крила...

Коли проминають літа молодії
І років весняних вже цвіт обпадає,
То крила могутні і віри, й надії
Всесильно угору тоді підіймають.

І душу підносять до рідного краю,
Де молодість вічна в красі розцвітає,
Де старости й слабости люди не знають,
Де вічне здоров'я у Божому Раю.

Піс Ривер, Канада, 14 червня 1971 р.

НЕМУДРИЙ ТОЙ, ХТО В СВІТІ П'Є ГОРІЛКУ

*«Вино — то насмішник... і кожен, хто блудить
у ньому, немудрий» (Прип. 20:1).*

Немудрий той, хто в світі п'є горілку,
Здоров'я нищить, гроші витрачає,
Згубивши розум, б'є він свою жінку
Й за коси злісно він її тягає.

І п'яний пекло в хаті витворяє
Й страшить своїх малих дітей невинних,
Дороги бо спокою він не знає
І бурю в дім приносить безупинно.

Гірка й нещасна є п'янички доля,
Бож розуму здорового бракує,
Сидить у пляшці він щодня в неволі
І дороге своє життя марнує.

Розумний, хто не п'є й тверезий ходить,
Про спокій в своїм домі завжди дбає,
З дружиною він сварки не заводить
Й для кожного спокою слово має.

І дім його, немов куточок раю,
Добробут в ньому і порядок,
Дітей і жінку він не проклинає,
У серці спокій, на обличчі радість...

Горілка — лютий злодій всенародний,
Людей немудрих всюди обкрадає,
І в злиднях пхає п'яних до безодні
Та горем і бідую наділяє.

Піс Ривер, Канада, 15 червня 1971 р.

ЛЮДИНА ПЛЯНИ УКЛАДАЄ

*«Розум людини обдумує путь її, але
кроки її наставляє Господь» (Прип. 16:9).*

Людина пляни укладає,
Міркує й думає над ними,
А Бог ті пляни відкладає
Й замінює Він їх Своїми.

Хто Бога у житті шукає
Й проходить з Ним свою дорогу,
Такого Бог в опіці має,
Бож він шукає волі Бога.

В днях молодости, в днях похилих,
У днях здоров'я чи хвороби,
Господній провід йому милий,
Бож Бог усе на добре робить.

Одне потрібно пам'ятати
При всіх рясних своїх бажаннях:
«Як схоче Бог, то будем жити»,
То виповнимо наші пляни.

Людина пляни собі робить
І підраховує надбання.
Дивись, узавтра йде до гробу
І залишає усі пляни.

Потрібно думати й гадати,
Й розумно жити на цім світі,
І з дня на день приготувляться
З гостей додому відлетіти.

Не знаємо, коли Всевишній
До краю вічного покличе,
Всі пляни ми свої залишим,
Щоб стать перед Його обличчям...

Піс Ривер, 16 червня 1971 р.

Є НА СВІТІ СПРАВЖНЄ ЩАСТЯ

*«Блаженний той люд, що Богом
у нього Господь!» (Пс. 33:12).*

Є на світі справжнє щастя
І є справжня воля;
Є ж на світі і скорбота,
Є тяжка недоля.

Хто життя проходить з Богом,
Дар спасіння знає,
Знає в небо той дорогу
Й справжню волю має.

А кого диявол водить
Всюди манівцями,
Той ніколи не знаходить
Щастя між мерцями.

Є на світі щастя й воля,
Є щасливі люди,
Що Господь блаженну долю
Влив у їхні груди.

Хочеш бути ти щасливий
Й справжню волю мати,
Поспіши, мій друже милий,
Серце Христу дати.

Едмонтон, 24 червня 1971 р.

СЬОГОДНІ СТАРЕНЬКОГО ДІДА ЗУСТРІНУВ

Сьогодні старенького діда зустрів,
На м'якому кріслі спокійно сидів...
Зідхнув він глибоко, що вік так пролинув
І мрій своїх здійснити він не зумів.

«Тепер, — каже, — руки і ноги ослабли...
Весна, літо й осінь давно вже пройшли,
Настала зима, а час сили ограбив
Й непрохані старости роки прийшли.

Коли б мені роки юначі вернути,
Які вже за обрій давно відійшли,
Яких я не можу ніколи забути,
Що так непомітно для мене пройшли.

Хотілося б знову життя завернути
Й наново в дорогу незнану піти,
Життя ціль високу душею збагнути
Й туземну дорогу розумно пройти».

Та годі утрачені роки вернути,
За горами час їх старанно сховав.
А старість дошкульно дається відчути,
Яку на дорозі життя досягнув».

А старість оздоблена в біле волосся,
Барвисто-квітуча запашність весни,
Немов на ланах оте повне колосся...
Збулися усі молодечії сни.

Дочасне закінчиться, вічне настане.
За обрієм сяє блаженна мета,
Де молодість вічна ніколи не в'яне,
Де юний зустріне Ісуса Христа.

Келовна, 5 липня 1971 р.

ТЯЖКІ СЬОГОДНІ ДНІ НАСТАЛИ

*«Останніми днями настануть
тяжкі часи» (2 Тм. 3:1).*

Тяжкі сьогодні дні настали,
Бо зіпсувалися скрізь люди.
Добра на світі дуже мало,
А зло-кукіль росте усюди.

В родинях горе безпросвітнє,
Настав Содом, прийшла Гоморра,
І за порядком ось новітнім
Зруйнована сім'ї опора.

Поглянеш, тільки пожинились.
Живи, радій і веселися!
На себе ще не надивились!
За місяць-два вже й розішлися.

Не диво, на піску будують,
Хоч цінний матеріал вживають,
Та дощ і буря все зруйнує,
Бо правди опертя немає.

Розводи і поділи всюди,
Безглуздю вже кінця немає,
Зіпсулися докраю люди
Й жахлива доля злих чекає...

Людей вже годі розпізнати
Хто приятель, хто ворог лютий,
Хто ширий й радий впустить в хату,
А хто бажає в яму пхнути.

Келовна, 6 липня 1971 р.

БОГ З ЗЕМЛІ СТВОРИВ ЛЮДИНУ

*«І створив Господь Бог людину
з пороку земного» (1 Мойс. 2:7).*

Бог з землі створив людину,
Йй безсмертну душу дав,
В урочисту ту годину
Землю з небом поєднав.

І не диво, що людина
Зводить очі в небеса,
І душа до Бога лине
У простори, де краса,

Де є вічна батьківщина
Найдорожча і свята,
Для душі де відпочинок
І блаженна де мета.

Тіло ж порох притягає
Й липне воно до землі,
Проминаюче кохає
І копошиться в імлі.

Серце рветься до мамони,
Порожнечі і сміття,
Все земне його полонить,
В клопотах пливе життя.

А про душу — ту перлину,
Найдорожчий Божий дар, —
Дуже мало дбає нині
Впалий низько володар.

Келовна, 7 липня 1971 р.

ЯЗИКА БОГ ДАВ ЛЮДИНІ

*«А язык мій звіщатиме
правду Твою» (Пс. 35:28).*

Язика Бог дав людині
І для неї дав Він мову,
Щоб словами, мов перлину,
Нести всюди плід любови.

Щоб слова завжди в розмові
Добре «сіллю приправляти»,
Говорити все з любов'ю,
Злому волі не давати.

Всім про Господа звіщати,
Про Його любов велику,
Щодня Бога величати
За спасіння споконвіку.

Бож язык премудрих — ліки, —
Слово Боже так навчає, —
Рани гоїть він від віку,
Ближніх в горю потішає.

Боже, я Тебе благаю:
Будь з моїми ти устами,
Зберігай язык докраю,
Щоб тримавсь Твоїх уставів.

І потішення усюди,
Й слово радості й спокою
Він розносив поміж люди,
Там де смуток із журбою.

Келовна, 8 липня 1971 р.

БЕЗЖАЛІСНО ПРОХОДЯТЬ РОКИ

Безжалісно проходять роки
І кануть десь у забуття,
І нашим пройденим вже крокам
Нема ніколи вороття.

Хоч наш старезний світ широкий,
На п'яді ж міряєм життя,
Людини вік такий короткий,
Мов квітки гарної буття.

Життя людини, мов ті квіти,
Що на весні ростуть, цвітуть,
Коли ж минає тепле літо,
Барвисті в'януть, жовкнуть, схнуть.

Дочасне швидко проминає,
Невидимий же вічний світ!
Коли земне, мов сон, зникає,
То вічності не в'яне цвіт.

Є вічний Бог! Причин Причина.
Людині Свого духа дав.
Хто вірує, той не загине,
Бог вірним вічність вготував.

О, Роки любі, роки милі,
Несіть же швидше в рідний край,
Щодня ви на могутніх крилах,
Душа бо прагне в Божий Рай.

Келовна, 10 липня 1971 р.

НА ЩО НЕ ГЛЯНЕСЬ, — ВСЕ МИНАЄ...

Христос найкращий Друг на світі

На що не глянеш, — все минає...
Весна проходить, в'януть квіти.
Поволі час все забирає,
Все проминаюче на світі!

Учора ж, нині і навіки
Христос незмінно той же Самий!
На болі світу в Нього ліки.
Він всім Господь! Він завжди з нами...

Люби Його, мій друже, широ,
Иди за ним ти без вагання,
Служи Йому завжди горливо,
Будь вірний в radoшах, в стражданнях...

І молодість, і все на світі
Без вороття геть позникає,
Як сонцем той туман нагрітий.
Та вічно Спас перебуває!

З Христом життя — це насолода!
А світ — міраж і цвинтар тління.
В Христі найбільша нагорода,
Христос бо Приятель незмінний.

Христос найкращий Друг на світі!
Зрадливий світ, та Він не зрадить.
Любов'ю Божою нагрітих
В оселі вічні Він впровадить.

Марспіч, Франція, 15 червня 1965 р.

ОСЬ НА ОЧАХ ЗБУВАЮТЬСЯ ПРОРОЦТВА

Ось на очах збуваються пророцтва,
Що Бог давно у Слові заповів,
В останні дні вони для всіх свідоцтвом,
Щоб кожен з нас розумно в світі жив.

Неспокій, страх і ворожнеча всюди
Нівечать щастя людського життя,
У прірву пхають світ безбожні люди,
Що у гріхах живуть без каяття.

Народе Божий, схаменись сьогодні,
В надії очі вгору підійми!
Господь іде спасти тебе з безодні,
Бо світ старий вже хилиться, тремтить.

Вибавлення надходить дітям Божим,
Наближується зустріч із Христом...
Тоді обгорне чорна ніч безбожних,
Поставить Бог їх всіх перед судом.

Ще доки час той не прийшов, не пізно,
О, кайтесь, грішники, в своїх гріхах!
Бо вже надходить суд Господній, грізний
І вас огорне безпросвітний жах.

День ласки Божої не прогайуйте,
Візьміть дар Божий: вічне життя!
Дочасних днів дарма ви не змарнуйте,
Господь пошле вам рай, нове буття...

Народе Божий, уставай до діла!
Євангелію в грішний світ неси!
Народне жниво вже поповіло,
Зближаються останні часи.

Не зраджуйся, хоч і безбожні люди
Сьогодні нібито ростуть, цвітуть.
Незабаром надії їх не буде,
Непевна і зрадлива їхня путь...

Ковентрі, Англія, 1 листопада 1959 р.

КРИМ

Криму сонячний, пахучий,
Закошчений у май!
Я кохаю твої кручі,
Гори, поле, ріки, гай.

Рідна земле, ти кохана —
Слава наших прабатьків,
Чорне море завжди зрання
Вколо твоїх берегів

Весело пісні співає
Про глибоку давнину,
Вечорами ж вигравас
Не раз пісеньку сумну.

Й слух чарують дивні звуки,
Що барвисто так сплелись,
В них минулі радість й муки
В одно цілеє злились...

Понад хмари твої гори
Пнуться в сонячний простір,
Де блакить розлилась морем
І чарує, й вабить зір.

Долини ж твої широкі
Вбрані квітами, цвітуть,
На полях, як глянеш оком,
Буйні пшениці ростуть.

Ягоди у лісі спіють,
І оріхи, і гриби,
І кизил там червоніє,
Зеленіють скрізь дуби.

У садах плоди рясніють,
І сочисті, й запашні,
Виноград на сонці спіє
І пишаються вишні.

Славний Криму і багатий,
Український милий край!
Хто спроможний описати
Всю красу твою, твій май!

Лебедянка, 21 березня 1935 р.

ДНІ ЗА ДНЯМИ МИНАЮТЬ

Війна

Дні за днями минають, гармати ревуть,
Скоростріли сокочуть, шаліють,
І гранати навколо зловісно гудуть,
Життя в'яне і серденько мліє.

Смерть з косою в рядах скрізь танцює у нас
І без жалю життя вона косить,
Та на землю кладе юнаків раз-у-раз
Й вітер жалібну пісню розносить.

Він цілує у бліде чоло юнаків,
Розвіває їм буйну чуприну
І співає їм пісню завзятих боїв,
Що лягли всі в лихую годину.

І тепер, хлопці, спіть, вам могила сира,
Що ви кров'ю своєю скропили.
Вас забудуть усі, поросте тут трава,
Не забудуть лиш ті, що любили.

Стара мати безсонна щодня сина жде,
День-у-день у вікно поглядає,
Просить Бога і молить, коли син прийде,
Й гіркі сльози свої проливає.

Не одна жінка сльози ряснії пролле,
Й вранці й вечір вона заригає,
І оплаче тихенько все горе своє,
Не вернувся бо той, що кохає...

Гук гармат вже затих, скоростріли мовчать,
Шаблі кров'ю впились, спочивають,
Бій закінчився вже, гучно всюди кричать:
«Вояки ось додому вертають!»

Алеж друзі їх де? Вони в полі там сплять,
Поросте їх могила травою,
Їм там вітер співає, і снів вже не снять
Про дружину, про матір з журбою.

Вітер пісню співає та журно шумить:
«Люті кулі вас всіх в гріб поклали,
Люди — дикі звірі, бо забули любити,
Перемоги ж ось пісню співають».

Радивилів, 24 січня 1939 р.

«ЩОБ БУЛИ ВСІ ОДНО!»

Христос перед хресною смертю
Отця Свого щиро благав
За тих, що за них ішов вмерти,
Щоб згоду й любов їм послав.

Щоб мирно жили між собою,
Як діти одного Отця,
Й багаті любов'ю святою
Проходили шлях до кінця.

Щоб світ міг побачить правдиве
Й побожне життя християн,
Що в згоді живуть і горливо
З любов'ю ідуть до поган.

Щоб й ті, Словом Божим нагріті,
Христове спасіння знайшли
Й новим почали життям жити,
Й шляхами любови ішли...

Чому ж то незгода полонить
Сьогодні чимало людей,
Й любов у серцях скрізь холоне
І роняться сльози з очей?

Молився Спаситель про єдність,
Горливо молився за нас!
Щоб ми не збідніли духовно
Й любови огонь не погас.

Тож, браття, не ждімо нагоди,
Шукаймо любови доріг!
Усуньмо геть всі перешкоди,
Щоб розбрат нас не перемиг.

В Христі хто, — нове той створіння!
Брат брата тепер обіймім,
Й во ім'я Христа і спасіння
В любові та згоді живім!

Бож Батька одного ми діти,
Він Словом нас всіх породив,
Одною ми кров'ю обмиті
Й Бог Духом одним оживив.

Візьмімо ж під ноги гординю,
А «я» розіпнім на хресті.
Господь допоможе нам нині
Й ми будем щасливі усі.

Хай люди сьогодні побачать
В нас згоду, братерство, любов,
Й пізнають, що учні ми Спаса,
Єднає бо нас Його кров.

Тож світло в лямпадах поправмо,
Щоб в нас не коптіло воно,
Й тоді люди Бога прославлять,
Коли, браття, будем одно!

Лебедянка, 26 січня 1936 р.

ПЕРЕСПІВИ ПСАЛМІВ

ПЕРЕСПІВ ТРЕТЬОГО ПСАЛМА

Господи, ой як багато
Ворогів повстало!
Хочуть мене подолати,
Проти мене встали.

Кажуть, що душі спасіння
Вже мій немає.
Господи, почуй моління,
На Тебе вповаю.

Ти мій захист, оборона,
Моя вічна слава!
Мою голову підносиш
В очах всіх лукавих.

Голосом моїм я кличу,
Вислухай, мій Боже!
І свята Твоя правиця
Хай з вишин поможе.

Ліг я спати, і так люблю
Заснув, відпочинув.
Зберігав Ти мене, Боже,
Як мати дитину.

Я прокинувся, і не страшні
Ворожії лави.
Не попустиш в їхні руки
Моєї Ти слави.

Встань, мій Боже, Спасителю,
Замкни їхні губи,
Розбий щелепи ворожі —
Беззаконних зуби.

Бог один дає спасіння
Й долю посилає,
І народ Свій широко завжди
Добром наділяє.

Лебедянка, 3 березня 1934 р.

ПЕРЕСПІВ ЧЕТВЕРТОГО ПСАЛМА

Коли кличу, — обізвися,
Мій праведний Боже!
Простір Ти давав в утиску,
Ти душі поможеш.

Діти людські — доки з чести
Моєї сміятись?
Доки вам любити марне
Й в неправді кохатись?

Знайте, Господь ширих серцем
Завжди величає.
Коли кличу я до Нього,
Він відповідає.

Бійтесь Бога, не грішіте,
В серцях розважайте,
І, лягаючи в постелю,
Гнів ви залишайте!

Принесіте жертву правди,
Богові довіртеся
І на нього всю надію
Свою покладайте.

Кажуть люди: «Хто добро нам
Покаже й з'ясує?»
Боже наш, засяй над ними
Правдою святою!

Я радий більш, ніж вороги,
Хоч вони й багаті,
Хоч у них вина і хліба
Так багато в хаті.

Тож з надією на Тебе
Положусь я спати,
Бо Ти мене, милий Боже,
Будеш вартувати.

Лебедянка, 6 березня 1934 р.

ПЕРЕСПІВ П'ЯТОГО ПСАЛМА

Почуй мене, Боже, ніхто ж не допоможе,
Ти зглянься на недолю мою!
Прислухайся тихо, Ти Царю й Владико,
Тебе я благаю й молю.

Ще вдосвіта рано мій голос почувш,
Чекати я буду Тебе...
Гріха Ти не любиш і зла не голубиш,
Ти, Господи, знаєш мене.

Всі грішні не встоять, і тих, що зло коять,
Господь ненавидить їх всіх!
Погубить фальшивих, лукавих, брехливих,
Загинуть геть всі за свій гріх.

Я ж з ласки Твоєї ввійду в дім Твій, Боже,
Йй зо страхом Тобі поклонюсь.
В очах ворогів Ти провадь мене в правді,
Щоб я на шляху не спіткнувсь.

Їм правда не любя, їх серце — то згуба,
Їх горло — відкритий то гріб,
Язик же їх ласий. Суди нечестивих,
Хай в задумах згинуть своїх.

А всі богобійні нехай звеселяться,
Хай радість наповнить серця!
В Тобі захист мають, Ти їх зберігаєш,
Що люблять Тебе до кінця.

Ми будемо, Господи, славити вічно
Великеє ім'я Твоє.
Ти нас підкріпляєш, добром наділяєш,
Усе для життя подаєш.

Лебедянка, 7 березня 1934 р.

ПЕРЕСПІВ ШОСТОГО ПСАЛМА

Мене не суди, Боже, в гніві палкому,
Також не карай в пересерді Свогому,
Загой мої рани болючі, благаю,
Тремтять мої кості. Рятуй! Знемагаю...

Душа настрашилась, Тебе я чекаю.
О, доки ж чекати? Прийди, виглядаю!
Ласкаво Ти зглянься на муки й страждання
І визволи душу від горя й чекання.

Бож в смерті не будуть Тебе пам'ятати,
Й в шеолі хто буде Тебе прославляти?..
Я тяжко втомився від мого зідхання
І звечора плачу до самого рання.

Сльозами вмиваю я постіль щоночі,
Змінились від смутку обличчя і очі.
І через моїх ворогів я старію,
Зідхаю щоденно й поволі марнію...

Ідїть геть від мене, безбожнїї люди,
Що чините ви беззаконня усюди.
Почув Господь плач мій, глибокі зідхання,
Він вислухав щирі мої всі благання.

Мої вороги посоромляться люті,
Мене бо Господь перед ними заступить.
Їх раптом огорне тяжкий страх великий
Й вони посоромлені будуть навіки.

Лебедянка, 25 березня 1934 р.

ПЕРЕСПІВ 51-ГО ПСАЛМА

Помилуй мене, Боже, Ти
З-за милосердя Свого.
Й мої переступи прости,
Вкрий ласкою усього.

З провин моїх мене обмий,
З гріхів зовсім очисти.
Гіркі вони, о, Боже мій,
Я ж хочу бути чистим.

Мої переступи й гріхи
Соять ось перед мною.
Перед Тобою я згрішив,
Тепер молюсь з журбою.

І признаюся у гріхах,
Бо Ти є, Боже, правий.
Я каюся в гірких сльозах
І прощення благаю.

Ти справедливий всім Суддя.
Зачався ж і родився
В гріхах і беззаконні я
Й з гріхом на світ явився.

Ти любиш правду, Боже мій,
Заховану в людині.
І відкриваєш тоді їй
До щастя всі таїни.

Ісопом від провин обмий,
Біліший буду снігу,
І радістю мене напій,
Дай костям моїм вітху.

Обличчя Своє заховай,
Закрий мої провини
І серце чисте мені дай,
Й нового духа — нині.

Мене, благаю, не відкинь
З-перед обличчя Свого,
Й від мене теж не забери
Ти Духа Пресвятого.

І радість мені приверни —
Спасіння радість дивну,
Й зичливим духом Ти згори
Мене тепер підтримай.

Я беззаконним розповім
Спасіння шлях до неба,
Щоб і вони життям своїм
Вернулися до Тебе.

Тож, Боже, визволи, прости
Вину мою криваву.
Спасіння моє тільки Ти!
Тебе я буду славить.

Відкрий Ти Сам уста мої,
Тебе я возвеличу,
Тобі Єдиному всі дні
І слава, й честь лиш личать.

Приніс би в жертву я Тобі
Годоване з отари,
Такої жертви Ти Собі
Сьогодні не бажаєш.

У жертву я Тобі даю
Розбите серце, кволе,
І душу зломлену мою,
Й гріховні рани, й болі.

О, Боже, мною не гордуй,
Я впокоривсь докраю,
Мене потіш і порятуй
В недолі, я благаю.

Тоді ми жертви принесем,
Ті жертви правди, Боже,
І на вівтар Твій пресвятий
Тоді телят положать.

Плоска, 30 квітня 1940 р.

ПЕРЕСПІВ 140 ПСАЛМА

Визволь мене, Боже, від людини злої,
Захочай від всіх тих, що насильство коять,
Що в лихому серці речі злі ховають
І, захланні, щодня війни викликають.

Їхній язик гострий, мов гадюче жало,
Під устами нишком отруту ховають.
Боже, від безбожних рук мене захочуй,
Від людей насильства щодня вирятовуй!

Горді замишляють мене з ніг зіпхнути,
Розставили сільця, тенета і пута,
Я ж усю надію на Господа маю
Й в молитві до Нього від лихих втікаю.

Господи, Владико, завжди Ти зо мною,
Силою й спасінням вкриваєш в день бою,
Тож знівеч безбожних задуми лихії,
Хай Твоя правиця їх усіх розвіє!

Вороги хай люті не пнуть вгору шию
Їх плоди лукаві, хай же їх і вкриють,
Хай Господь їх вкине до вогню й провалля,
Щоб звіттам ніколи вже вони не встали.

Злоязичні люди міцними не будуть,
Їх лихий тримає, щоб у пекло впхнути.
Бідним Господь явить суд Свій справедливий,
Вбогому ж дасть присуд добрий та правдивий,

Праведні всі будуть Бога величати
Та невинні серцем — Його оглядати...

Плоска, 31 липня 1939 р.

ПЕРЕСПІВ 143 ПСАЛМА

Мій Боже, благаю, Тебе я молю,
Почуй, Милосердний, молитву мою.
Схили Твоє ухо, я все розкажу,
Ласкавий мій Боже, Тебе я прошу.

Благий Ти і добрий, мене не суди,
І гнів свій від мене Ти геть відверни,
Бож хто із живучих знайшовся б тут прав
І був би безгрішний і хиби не мав?

Ось ворог мені все по п'ятах слідить
І топче мене до землі, трудно жить.
В кутках у темряві на мене засів
І хоче спихнути мене до мерців.

Моє серце ние і дух мій охляв,
Нестало спокою, все ворог забрав.
Коли ж я згадаю минулі дні
Про ласку та дива великі Твої, —

Тоді я благаю в молитві мій:
Мов землю суху мою душу напій!
Спіши допомгти, бо мій дух охолов.
Не гайсь, щоб лиця Твого сяйво знайшов.

Коли б з неба допомчі я не дізнав,
То я в домовину зійшов би й пропав.
Тож дай мені змалку кохати Тебе,
Ти вічна надія, моє Ти життя.

Покажуй дорогу, щоб я не блудив,
Щодня будь зо мною, з Тобою щоб жив.
Рятуй мене, Боже, від всіх ворогів.
Зломи їхню лютість, усунь їхній гнів!

Учи мене правди, бо Ти є Бог мій,
І шляхом правдивим хай Дух веде Твій!
Для слави Твоєї мене оживи
І душу з кайданів тяжких увільни!

І вигуби лави ворожі, розвій!
Ти Бог мій і Цар мій, а я слуга Твій.

Лебедянка, 28 лютого 1934 р.

З М І С Т

ЗА ТЕМАТИЧНО-СЮЖЕТНИМИ РОЗДІЛАМИ

	Стор.
Передмова — д-р К. Костів	9
Ювілейний гімн з нагоди 1000-річчя Християнства в Україні	12
1. НАДІЯ	13 — 28
2. БІБЛІЯ	29 — 34
3. РІЗДВЯНІ — НОВОРІЧНІ	35 — 49
4. ХРИСТОВІ СТРАЖДАННЯ	50 — 56
5. ВЕЛИКОДНІ	57 — 64
6. ЗАКЛИК ДО ХРИСТА	65 — 89
7. МОЛИТВА	90 — 109
8. РАДІСТЬ СПАСІННЯ	110 — 123
9. ВІРА	124 — 130
10. БОРОТЬБА	131 — 141
11. ЗАКЛИК ДО ПРАЦІ	142 — 150
12. СВІТ	151 — 176
13. НА МОРІ	177 — 184
14. ДО МОЛОДІ	185 — 197
15. ДІТИ	198 — 204
16. ПРИРОДА	205 — 248
17. МАТЕРІ	249 — 254

18. ПРИСВЯТА	255 — 280
19. СВЯТА ЗЕМЛЯ	281 — 290
20. РІЗНІ	291 — 356
21. ПЕРЕСПІВ ПСАЛМІВ	357 — 364

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК

	Стор.
А все ж таки після зими й морозів	276
Австраліє!	321
А може вже останні дні	175
А що ж на світі певним є?	168
Багатий, гарний, милий світ	151
Багато є людей на світі	118
Багато праці мають люди	166
Багато радості і щастя	343
Безжалісно проходять роки	350
Без Тебе, Христе, жить не можу	94
Біла ковдра снігу вкрила	204
Блаженна буває на світі людина	326
Блаженна в світі та людина	117
Блаженна в світі та родина	338
Блаженний той дім, що Христос живе в ньому	340
Блискавки списали небо	242
Бог з землі створив людину	348
Бог для нас дав день — неділю	334
Боже, дякую Тобі	106
Боже мій, у тиші я благаю	101
Браття й сестри дорогії	256
В блакиті безмежній	205
Ввійшов я в храм	304
В днях страждання стійким будь	138
Весна несе життя природі	223
Весна, трава скрізь зеленіє	224
Весняне	207
Весняні шовкові ночі	210
Вже пізня ніч. Усе заснуло	294
Вже сонце на захід поволі спускалось	289
Вже сонце не гріє	219
Виноградники, гори і небо	240
Від Господа мудрости треба благати	165
Від колиски й до самого гробу	341
Від самої колиски	317

Відцвів сад своєчасно	213
Вітер буйний в просторах женеться	193
В крові Христа — велика сила	117
Вода прозора, голубая	239
В очах блищать сльози прощання	293
Всміхнулося яснеє сонце теплом	236
Годинник дванадцятку вибив	42
Голодний, холодний, до рубчика мокрий	271
Голос правди бринить	75
Голубі небес простори	245
Голубинь небес, мов море	27
Гордощі є від лихого	332
Давно вже на крилах могутніх	212
Давно, давно в Господнім Раю	303
Давно, давно у ранніх моїх роках	129
Давно, ще в дитячій роки	229
Дві чаші Бог подав людині	325
Де не гляну — то всюди Господні діла	246
День і ніч боролись рано	132
Дивлюся в небо я високе	22
Дивлюся, чарівная осінь скрізь ходить	215
Дитино, глянь, ластовенята	198
Дні за днями минають	354
Дні покортшали	214
Дні так скоро проминають	150
Дні юности	186
До ближнього	260
Добрий Боже, я благаю	107
До Тебе душею я лину, о, Боже	105
Друже мій, мілизну ти покинь	184
Дуже легко розпізнати	335
Дум і рад багато в серці	295
Духовна мряка безпросвітна	104
Духовна пустиня простерлась усюди	82
Дяка Богу, що на світі	222
Евнух правди шукав	310

Є Божа сила життєдайна	62
Євангелія — світло для людей	33
Євангелія — слово Боже	32
Єдина моя найдорожчая Мамо	251
Є на світі справжнє щастя	346
Є чоловік, є жінка й діти	339
Жаль мені всіх літ юначих	190
Женеться поїзд без угаву	313
Життєва буря й люта хуртовина	257
Життя, мов тїнь та, проминає	340
Життя пролітає стрілою	20
Життя — то шлях безповоротний	192
Життя — широке море	159
Забудь гіркі скитання безпросвітні	263
За вісім днів на пароплаві	180
Зайшов колись Христос до храму	320
Закінчилося теплеє літо	211
Закотилося сонце за гори	283
Застогнали люті вітри	219
Здоровий розсудок — то світло життя	233
Здоровій людині, — глибїнь по колїна	344
Земля вже наша підтопталась	171
Землю ніч старанно вкрила	39
Зелений гай, поля між лісом	238
З-за гір високих сонце встало	282
Зима докучлива минула	221
Зима минула й сніговїї	220
З Ісусом я хочу	28
З неба ясно світять зорї	93
З пречистого неба на землю	36
З Христом найкраще в світі жити	114
Іване, Іване, Іване!	88
І ніч і день ми все пливем	179
Ісус Христос для мене все на світі	113
Клекоче життєвеє море	182
Кожен має життєву дорогу	301
Кожен хай береться смїло	314
Коли б я мав крила	175

	Стор.
Коли в молитві	92
Коли в темряві буревій	268
Коли в юрбі десь самолюбній	307
Коли дивлюсь на світ широкий	160
Коли останній промінь сонце сгасить	120
Колись Син Божий по землі ходив	87
Коли тебе, любий мій друже	269
Коли у темну ніч	299
Коли у травах роси перлами засяють	99
Короткі дні життя минають	315
Короткі дні на цій землі	21
Краще Бога серцем знати	311
Крим	353
Крізь всі сльози, страждання і кров	24
Крізь зойки і гамір	65
Куди не глянеш, бачиш всюди	139
Куди не глянеш — всюди поле	229
Куди не глянь — широке море	177
Куди не підеш	86
Ласка Господня — добро усім людям	119
Літа летять на перегони	300
Літа проминають	318
Літа так швидко проминають	121
Лунає клич, брати	149
Любий друже, ти сам не пускайся	85
Любий Ісусе	81
Люблю вас, соняшники жовтобокi	225
Люблю я блакитнеє небо	227
Люблю я ранньою весною	209
Люблю я сонцесяйну весну	14
Любов звела Христа додолу	50
Людина несе смуток, горе і сльози	165
Людина пляни укладає	345
Людина, що не знає Бога	336
Людино, ти рвешся в небесні простори	305
Мають люди свої мрії	76
Ми всі здорові й молоді	264
Ми дякуєм, Спасе, Тобі за неділю	63
Ми живемо на світі один тільки раз	194
Милий Боже, Ти рік ще один нам послав	48

	Стор.
Мовчить моя ліра	127
Могутньо орудує гріх нині в людях	67
Мої найкращі юні роки	19
Мої щирі рядочки присвячую всім	255
Молись!	96
Молитва	95
Молитва — це велика сила	90
Молитви час благословенний	100
Море тихо собі спочиває	285
Мученикам	261
На вашім столі ось красуються квіти	273
На Голгофі розп'ятий Месія	52
На Голгофі тиша стала	57
Надія — Божий дар великий	13
На землі ми тільки в гостях	328
На землі ми, як ті квіти	16
Найбільш зіпсоване на світі	81
Найкраща на світі є доля щаслива	164
Найкращий дар мій	272
Нам не слів одних потрібно	333
Нам Христос приніс вічне спасіння	110
Народе мій любий, проснися сьогодні	80
На світі є багато книг	30
На світі є правдиве щастя	153
На що не глянеш, — все минає	351
Небо голубеє вбралося на свято	234
Не будь ти примхам дня слугою	137
Не винуй ти минулих віків	146
Недавно чарівну ми весну вітали	84
Неділя між буднями — радісний день	328
Неділя... Сонечко... Весна	241
Не жалуй квіток	266
Незбагненна краса	54
Нема спокою на землі	161
Немудрий той, хто в світі п'є горілку	344
Не плач, моя мати	250
Не покладайся на людину	83
Не пора нині спати байдуже	143
Не співають пташки в гаю	218
Не той щасливий, хто багатства має	327
Ніч прозора, урочиста	38

	Стор.
О, брате, вір!	126
О, Господи Боже, який світ хороший	119
О, Господи, всім серцем я благаю	44
О, Господи, прости	158
О, Господи, у досвітню годину	98
Одне життя любов'ю чинне	331
Одне над нами небо гоже	302
О, друже коханий	260
О, друже, ти їдеш	265
Ой, жаль, весна пролине	191
Ой, люблю я свою рідну хату	291
Ой, любо пробувати	33
Ой, не гладенький життя шлях	134
Ой, не треба нині спати	40
Ой, сонечко — Боже творіння	232
Ой, страшні духовні ночі	69
Ой, чого ж ви заснули	54
О, молоде люба	185
Осінній вітер повіває	216
Останній день сьогодні в році	46
Останній промінь сонця	97
Ось на очах збуваються пророцтва	352
Отак спішить щодня людина	304
Пахуча весна мандрувала полями	278
Перспів п'ятого псалма	359
Переспів третього псалма	357
Переспів четвертого псалма	358
Переспів шостого псалма	360
Переспів 51-го псалма	360
Переспів 140-го псалма	362
Переспів 143-го псалма	363
Питаєте, хто може гріх простити	85
Питаєте, чому люблю	77
Під Вавелем	292
Підвечір	128
Підем вперед сміліше, брате	136
Пісок і сірка... Мертва тиша	286
По блакитному небі хмаринки пливуть	237
Погідні та сонячні дні проминають	147
Погідно на серці буває у того	116
Поглянути на молодь страшно	195

	Стор.
Позолотили небо сонячні проміння	206
Поїзд тихо зупинився	235
Покірне серце й каяття сльоза	337
Покрила землю нічка темна	91
Поник народ в переказах людських	68
Пора, псра вже пробудитись!	79
Потомлені люди всі спали	48
Прабатькам нашим Бог обіцяв дати Месію	35
Прислухаюсь до голосу моря	288
Про Божу ласку звіщайте!	78
Проминула темінь ночі	60
Про молодість хочу я вам написати	277
Пророче Господній, ти відаєш тайни	25
Простори вже землю закрили	178
Протерло сонце рано очі	239
Пшениця і кукіль ростуть разом на полі	167
П'ятдесят дві сімки склали	46
Ранок свіжий, день весняний	243
Різдвяна розмова двох сестер	201
Рік Новий прийшов у гості	43
Родився ти і виріс, де пісня бринить	267
Розгорнулась широко Господня нива	145
Розмова двох хлопчиків та дівчинки	203
Розумна людина все дбає щось мати	333
Сади цвітуть і обцвітають	17
Самітний сиджу я	135
Свавільна молоде останніх днів	196
Світ — багно. Нема де стати	157
Світ — широке розбурхане море	271
Сів горобчик	203
Скажи, милий Боже, чому так буває?	319
Скільки клопотів на світі	323
Скільки радості знову у серці ми маєм	40
Скільки радості і щастя	281
Сніги покрили гай і поле	103
Сонце вгорі	23
Сонце, вітер, дощ уліті	225
Сонце рано розсипало	226
Сонце ясно світить, пташечки співають	252
Спасителю світу, благаю, молю	108

Спас тебе кохає	66
Спішить у небі сонце ясне	231
Стоїть дуб кремезний	25
Стоять довкола сірі гори	287
Схаменися, мій народе	76
Сховалося сонце за гаєм	296
Сьогодні вістка з Вінніпегу	270
Сьогодні старенького діда зустрів	347
Тебе вже не вернути	192
Тебе, милосердний мій Христе	44
Телеграма ось: «Мама померла»	253
Ти докраю стомивсь	121
Ти мене в дорогу, Мамо, виряджала	249
Тієї ночі	37
Тільки дві є дороги на світі	342
Тобі крила міцні відросли	262
Трохи темряви і ночі	181
Тяжкі сьогодні дні настали	348
Тяжко й сумно в дні лихії	155
У мене великеє свято	113
Уночі в лісі	228
У пресі скрізь — матерія	309
Усемогутній Бог	29
Усюди зло панує в світі	167
Хвала Тобі, Ісусе Христе	53
Химерний наш Двадцятий Вік	154
Хоч знання йде вперед	298
Хоч я дівчинка маленька	200
Хоч я дівчинка маленька (2)	201
Хоч я ще маленька	201
Христові муки і страждання	52
Христос	122
Христос всемогутньо воскрес із могили	59
Христос пішов за нас страждати	51
Христос помер, земля здригнулась	58
Хто ж із серця плями змиє?	89
Хто молиться Богу, щодня той радіє	107

Цей світ, як розбурхане море	162
Ці короткі рядочки, мій друже	259
Ці старенькі й поживклі сторінки	31
Час, мов ворог той завзятий	306
«Черідко маленька»	316
Чесна праця переборе	144
Чи бачиш? Світ горить!	154
Чи ж життя без змагання	132
Чи світ шість тисяч років лиш існує?	172
«Чого стоїте безробітні?»	142
Чом життя таке любе й хороше?	140
Чом хвилює й реве море?	183
Чому в минулі давні роки	169
Чому дні з поспіхом минають?	18
Чому сердитий вітер рано	322
Чому так короткі життя мого дні	174
Чудово Бог створив природу	244
Щасливий той, кого здоров'я не лишає	339
Щасливий той, хто знає Бога	337
Щасливий, хто має на світі родину	41
Щасливі ви, діти	199
Щасливі ви, сто раз щасливі	199
Щасливі люди на землі	115
Щасливі ті батьки, щасливі	330
Щасливі ті люди, що Господа знають	15
Ще замолоду	274
Ще свіжі роси спочивали	61
«Щоб були всі одно!»	355
Щоб в посуху широкі лани напоїти	329
Юнакам і юнкам	146
Юначе коханий	188
Юначе коханий, тобі посилаю	187
Юначі дні — пахучі рожі	102
Яблуні чухрані	207
Я вірю, настане бажана година	124
Я вірю, придуть кращі дні	125
Я втомився в життєвій тяжкій боротьбі	136

	Стор.
Я дуже задоволений	112
Язика Бог дав людині	349
Я кажу, хоч би сонце вже більш не зійшло	15
Як з яблуні відірваний листочок	275
Як приємно у лісі побути	235
Як швидко проходять дні й роки	324
Я не вмію пояснити	312
Я не можу забути	55
Я ніколи не забуду	129
Я переміг цей світ	131
Я пісню величну сьогодні співаю	111
Я рішивсь за Христом іти всюди	189
Я сьогодні раненько ходив сам до саду	282

